ΠΑΙΑΝΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ

ΕΥΤΡΟΠΙΟΥ

ΡΩΜΑΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ.

IN VSVM SCHOLARVM

EDIDIT

INDICEMQVE OMNIVM VERBORVM

ADIECIT

I. FRID. SALOM. KALTWASSER,

PROF. GYMN. GOTH.

GOTHAE

SVMTIBVS C. W. ETTINGERI

cIↃIↃCCLXXX.

PRAEFATIO.

Inter omnes, puto, conuenit, ſcriptorum Graecorum & Romanorum maxime hiſtoricos iuuentuti arridere, & eam ob cauſam hos potiſſimum tironibus in manus eſſe tradendos, ne a diſcenda lingua vtraque iuſto citius faſtidio & ſatietate abalienentur. Metaphraſis Graeca Eutropii quin aucto-

ribus Graecis iuuentuti explicandis iure meritoque ſit annumeranda, nemo facile dubitabit. Quemadmodum enim Eutropius mire facit ad cognitionem puerilem linguae latinae, ſic eius Metaphraſtes Paeanius, ſeu vt alii malunt, Paeanias, facillimum aditum ad theſauros Graecorum adoleſcentibus patefacit. Vtitur ſcribendi genere conciſo, perſpicuo, & captui puerorum in primis accommodato. Ab argumento, quod tractat, aeque commendari debet, ac Eutropius. Nam omnem rerum Romanarum hiſtoriam cum ſtrictim enarret, adoleſcentes eodem tempore, quo Graecam linguam diſcunt, earum cognitione imbui poſſunt. Hanc igitur Metaphraſin alumnis noſtri Gymnaſii explicare iuſſus, operae pretium duxi, praeſertim cum in tabernis librariis eius copia non eſſet, denuo eam edere,

edere, & operam eidem impenſam iuſtis harum rerum aeſtimatoribus me probaturum ſpero. Omnes vero infra recenſitae editiones cum ex vno codice MSto fluxerint, contextum Sylburgianum dare neceſſe habui. Huic addidi notas Cl. VV. SYLBVRGII, CELLARII, HAVERCAMPII, VERHEYKII, quibus emendatum hunc Metaphraſten acceptum referre debemus. Indicem quoque omnium verborum adieci, non morans reprehenſionem, in quam Index Euripidis Alceſti adiectus incurrit. Expertum enim habeo, quantopere penuria tum Lexicorum, vt vocant, tum aliorum librorum ad penitiorem & accuratiorem Graecae linguae cognitionem maxime neceſſariorum progreſſus iuuenum in iſta lingua impediat; & mihi perſuaſum eſt, iſto malo ſic optime ob-

uiam iri poſſe, quod pluribus GEISSLERVS V. Cl. in praefatione ad Alceſtin docuerat. Caeterum nil magis in votis habeo, quam vt haec mea quantulacunque opera ſtudioſae iuuentuti in Graecis litteris proficiendi occaſionem praebeat, & exinde multum vtilitatis in eam redundet. Scribebam Gothae clɔ Iɔ CCLXXX. d. XVIII. April.

INDEX

INDEX
EDITIONVM PAEANII.

1590. Tom. III. Romanae historiae scriptorum a Sylburgio editorum. SYLBVRGIVS vulgauit hanc Metaphrasin e Cod. MSC. eoque ἀπογράφῳ, quem ex sua FRANCISCVS PITHOEVS miserat Bibliotheca & textum corruptissimum ope ingenii restituit.

1678. 8. *Cizae* CHRISTOPHORVS CELLARIVS eam vna cum *Eutropio* publici iuris fecit, quae editio dein aliquoties iterata est.

1703

INDEX EDITIONVM PAEANII.

1703. 8. THOMAS HEARNE eam edidit, cum *Eutropio*, *Meſſala Coruino* etc. *Oxonii e theat. Sheld.*

1729. 8. *Lugduni Bat.* SIGEB. HAVERCAMPIVS Metaphraſin *Eutropio* ſuo adiecit.

1736. 8. Prodiit iſta *Leoburgi* ſ. *Lauenburgi* primum ſine Eutropio, cura, vt videtur, CHRISTIANI FRIDERICI SCHMIDII, Rectoris quondam ſcholae *Luneburg.* ſenatoriae.

1762. 8. *Lugduni Bat.* addita eſt *Eutropio*, ab HENR. VERHEYK nouis curis recenſito, qui & notas Sylburgii, Cellarii, Hauercampii adiecit.

1763. 8. *Brunſvici* ſine Eutropio mere graeca.

TESTI-

TESTIMONIA
DE
PAEANIO
EIVSQVE METAPHRASI.

E PRAEFATIONE
FRID. SYLBVRGII
IN EVTROPIVM ET METAPHRASTEN. [a]

Graecam metaphrasin exstare cum ex Sigonii primum commentariis, post ex Cujacii obseruationibus intellexissem, primum ex Italia mihi eam petii. Deinde quoniam distracta Sigonii bibliotheca id frustra esse animaduertebam, solicitatis Galliae bibliothecis, tandem e locupletissimis Franc. Pithoei scriniis apographum innpetraui ope Ioannis Opsopoei, qui, vt in aliis, ita etiam in hoc auctore fidelissimam mihi operam nauauit. – Ac cupissem qui-

a) *Fr. Sylburgius* Eutropium eiusque Metaphrasten inter Romanae historiae Scriptores latinos minores T. II. *euulgauit* Francof. MDLXXXVIII.

quidem, plura mihi aliunde metaphraseos istius comparare exempla. Sed quia eam moram aliquot annorum fore prouidebam, bis daturum me duxi, si darem cito; praesertim, cum incertum esset, an meliores inuenturus essem codices. Id vero in primis est dolendum, exemplar hoc, quod vnicum est concessum, etiam mutilum fuisse, in medio primum, deinde post paruam illam lacunulam, quae est Lib. VII. (Cap. 2.) extremas paginas, tres & amplius interiisse totas. Optandum insuper & hoc fuisset, vt metaphrastes iste eadem vbique diligentia & fide metaphrasin pertexuisset. Sed vt is aliquammultis in locis addidit, quae Eutropii verbis lucem ac splendorem afferunt: ita sape inseruit, quae plane sunt ἀνιστόρητα, non nusquam etiam historiae partes plane peruertunt. Contra omittit non nusquam propria nomina personarum, locorum, temporum, monetae item & aliorum consimilium, quae ab accurato interprete praeteriri, haudquaquam est consentaneum. Ad mutationem vero quod attinet, etsi ea non infeliciter interdum vtitur, tamen saepenumero a mente auctoris vltra modum discedit, in quibus vt licentiam aliquam sibi vsurpauit, ita in quibusdam se partim linguae, partim historiae minus peritum fuisse prodidit. Quae omnia exemplis singulatim confirmari hoc loco possent, atque adeo etiam fortasse deberent, sed cum spatii angustia commode omnia capere non possit, ad notationes illa nostras reiicio; neque ibi tamen omnia singulatim persecuturus, sed insigniora tantum, vt textus filum offeret, perstricturus. Verum enim vero qualiscunque tandem haec est meta-

metaphrasis, plerisque in locis sat commoda luculentaque dictione nobis Eutropium expressit, sed ad pleniorem vtriusque linguae cognitionem non parum momenti affert. Quo tempore autem vixerit hic interpres, incertum est. Videtur Eutropio non multo fuisse recentior. Cum enim libro IX. in Diocletiano Imp. (Cap. 15. §. 6.) de Narseo, Persarum rege, dicat: πάππος δ' ἦν ἔτος Σάπωρί τε, καὶ Ὁρμίσθα, τοῖς εἰς τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν ἀφικομένοις, quae nec apud Eutropium, nec apud interpolatorem eius, Paulum Diaconum sic leguntur; coniicere aliquis possit, eum ista non tam sub Eutropii, quam sub sua ipsius persona (vt alia non pauca) dixisse. Saporem autem & Hormisdam eos intelligendos esse, quorum Ammianus Marcellinus, Eutropii coaeuus, meminit, ipsa historia satis arguit. Ea certe, quae Eutropio a Paulo Diacono partim inserta sunt, partim assuta, trecentis & quinquaginta post Eutropium annis, hic metaphrastes non agnoscit. Sed de his & similibus aliis calculum permitto acutioribus ac peritioribus ingeniis.

E CHRISTOPHORI CELLARII
PRAEFATIONE VETERE
IN
EVTROPIVM EIVSQVE METAPHRASTEN b).

– Nec olim (loquitur antea de iis, qui nostro tempore Iustinum, Florum, Xiphilinum, aliosque

b) Edidit primum Cellarius Eutropium cum *Metaphrasi Graeca*, Cizae MDCLXXVIII; secundum vero Ienae MDCXCVIII. 8.

que compendiorum ſcriptores reprehendunt, quod illorum opera intempeſtiua factum eſſet, vt vberrimas Trogi Pompeji, Liuii, Dionis Caſſii hiſtorias vel perdidiſſimus omnes, vel decurtatas atque inſigniter mutilatas haberemus) tam ingrata fuit poſteritas, quae proxime ſecuta eſt Eutropianum aeuum, quin huius Breuiarum non tantum magni faceret, ſed in Graecam quoque linguam, quo pluribus prodeſſet, iterata opera, vt docti ſuſpicantur, transferret, licet de altera metaphraſi non ſatis liquido, quae temporum iniuria eſt, conſtare nobis poſſit. Ingrati ſunt in omnes bonas litteras, quicunque hoc Eutropii labore & Paeanii metaphraſtae translatione nihil laetantur aut afficiuntur: etiam inuidi, qui iuuentutem eiusmodi theſaurum celant & abſcondunt, ex quo inſigne litterarum incrementum accedere poſſe ſentiunt. Vir ſeculo noſtro maior, & cum ingenio, tum rebus geſtis dudum illuſtris, Vitus Ludouicus a Seckendorf, ſaepe mihi laudauit Boeclerianum conſilium, quo melius conſuli poſſe litterarum & eloquentiae ſtudio non exiſtimauit in hoc genere verſatiſſimus vir, quam parallelismo Graecae latinaeque hiſtoriae, ſi v. g. Arrianus, cuius argumentum etiam Curtius ſcribit, Curtianis verbis latine reddatur, & Caeſaris commentarii de Gallico bello cum metaphraſi Graeca conferantur; aut eiusdem de ciuili libri ad Plutarchum aut Appianum explicandum adhibeantur. Cum itaque non minus emolumenti ex Paeanii metaphraſi cum Eutropii compendio coniuncta, haberi poſſe animaduerterit Vir eorum, qui ſupra humanam conditionem bonis artibus exercitatiſſimi ſunt, facillime princeps;

ceps; maiori cura atque induſtria mihi mandauit, vt propediem accurarem, quo Eutropius cum Paeanii translatione Graeca prodiret. –

EX EIVSDEM PRAEFATIONE NOVA.

– Ipſi Graeci Eutropium quantiuis aeſtimarunt, nec vna illum verſione in ſuam linguam transſcripſerunt, quarum interiit, Capitonis, altera; ſupereſt Paeanii, comta ſane & purae Graecitatis, vt tironibus linguae cum primis ſit commendanda. –

E PRAEFATIONE ANNAE, TANAQ. FABRI F. c)

– Eutropium Graece vertit Paeanius, homo quidem non ſatis doctus in Latinis, vt in notis patebit. Capito genere Lycius hunc ſcriptorem etiam Graece verterat, ſed ex illo opere nihil hodie ſupereſt, quod ſciam. Leguntur apud Suidam incerti ſcriptoris fragmenta ex Eutropio conuerſa: multa denique ex Eutropio in ſcripta ſua transtulerat Ioannes Antiochenus, ſed an ex Latino Eutropii Exemplari, an ex Graeca Capitonis, vel alterius qui apud Suidam citatur, verſione hauſta illa ſint, haud quidem affirmari poſſe arbitror. –

E PRAE-

c) Anna, Fabri filia, Eutropium evulgauit Pariſiis MDCLXXXIII. in vſum Delphini.

E PRAEFATIONE SIGEB. HAVERCAMPI. d)

– Nos graeca ſeparata ab ipſo Eutropio dedimus: ſicuti enim recte ab eodem Cellario ſtudioſae iuuentuti cum Eutropio elegans eius Metaphraſtes plurimum commendatur, ita in tyronum vſus priuatis quoque lectionibus eodem vti decreui, vt ita iuuentus ſimul adſuefiat Graecae vbertati, & Hiſtoriae Romanae, imo vniuerſi orbis, per tot ſecula, facillime imbibat notitiam. –

HENRICVS VALESIVS

DE BREVIARII EVTROPIANI METAPHRASIBVS AD EXCERPTA PEIRESC. EX IO. ANTIOCHENO.

Οὕτω δὴ μέταιτός τε) Haec verba citat Suidas in μέταιτος absque auctore, vt ſolet. Sunt autem ad verbum haec cuncta translata ex Eutropii Epitome ſeu Breuiario Hiſt. Romanae, cuius haec ſunt verba: *L. Valerius fataliter mortuus eſt: – annum luxerunt.* Neque vero hic duntaxat locus, ſed pleraque ex ſequentibus ex eodem Eutropii Breviario conuerſa ſunt, vbi & nos ipſa Eutropii verba interpretationis loco adhibuimus. Ceterum haec Eutropii verſio, qua vtitur Ioannes Antiochenus & antiquior eſt, & longe elegantior ea, cuius auctor fuit Paeanius. Ac, ni fallor, eius auctor eſt Capito Lycius, ſcriptor vetuſtus, qui paullo ante tem-

d) Eutropium cum Metaphraſi graeca evulgauit Sig. Havercamp. Lugduni Batauorum. MDCCXXIX 8.

tempora Iuſtiniani vixit. Laudatur enim a Stephano Byzantio in Ψιμάδα. Vixit autem Stephanus temporibus Iuſtiniani Aug. quod multis argumentis compertum habeo. Ab hoc Capitone Eutropii Breviarium Graece conuerſum, teſtis eſt Suidas his verbis: Καπίτων Λύκιος ἱστορικὸς οὗτος ἔγραψεν Ἰσαυρικὰ βιβλία ή (lege ιή; nam apud Stephanum, loco citato laudatur Capitonis Iſauricorum Lib. XV.) μετάφρασιν τῆς ἐπιτομῆς Εὐτροπίου. Proinde non poſſum adſentiri Cujacio, qui Paeanium auctorem eius verſionis Eutropii, quae exſtat, vnum & eundem facit cum Capitone.

Haec de Capitonis metaphraſi Valeſius. Suidae, qui eius mentionem fecit, verba integra e), quae pauca ſunt, praefatione noſtra veteri exhibentur, vt ſuperuacuum ſit, repetere. Florum forſan, quum Liuium ab Eutropio contractum ſcriberet, in animo fuiſſe, cum aliis ſentiebamus, quod non ita intellectum velimus, vt Florum potius, quam Eutropium a Capitone conuerſum credamus: ſed quod temporibus Florus cum Livio magis conueniat, quia vterque in Auguſto ab vrbe condita ductam hiſtoriam terminauit: Eutropius ad Valentem vsque produxit & fratrem Valentinianum. Graecos enim, qui Latinis legendis abſtinebant, Eutropio in rebus vſos videmus, longe poſt Auguſtum geſtis, quorum verba quod alia ſunt, quam quibus vertit Paeanius; minus dubitandum eſt, ex Capitonis translatione, qualiscumque fuit, depromta fuiſſe. Qui

e) Suidae verba ſunt: Εὐτροπίου Ῥωμαϊστὶ ἐπιτεμετάφρασις τῆς ἐπιτομῆς μόντος Λίβιον τὸν Ῥωμαῖον.

Qui Ioannis Antiocheni Excerpta cum Eutropio contenderit, a nobis, ſcio, non diſſentiet.

De *Paeanii* aetate bene indicauit Sylburgius ex Hermolao, qui Byzantii Stephani opus ſub Iuſtiniano, vt apud Suidam eſt, contractius fecit. Id quod ſi eſt, vtique antiquiorem neceſſe eſt hunc Stephanum fuiſſe, & iſto priorem Paeanium, cuius ille vſus translatione fuit; atque ita non longe ab Eutropii aetate abfuiſſe. Id quoque ex Stephano enotamus, quamuis auctores metaphraſium non obſcura nomina fuerint; nihil tamen Eutropio per eos detractum eſſe, vt ſub huius quoque appellatione metaphraſes nominarentur, quod ex illis Stephani verbis manifeſtum eſt; idem ex alio eiusdem loco confirmatur fortius. Ille enim de populis & vrbibus auctor, in Καρχηδών, teſtem Eutropium aduocauit, quo Καρχηδόνα quondam in Armenia fuiſſe approbaret. Nihil huius rei in Eutropio latino: at in Paeanii Metaphraſi Libr. VI. C. 5. §. 4. antiquo lapſus eſt Καρχηδὼν pro Χαλκηδὼν, quod reſpexiſſe vrbium ſcriptorem, quando de Carthagine Armeniae dixit (quamquam nihil de Armenia Paeanius habet) ad fidem valde pronum eſt; & nobiscum faciunt *Fr. Sylburgius ad Eutropium & Abr. Berkelius ad Stephanum adnotatis.* Iam vero illum Stephanum, qui Eutropium nominauit, Graecos potius, quam latinos ſcriptores adlegaſſe, non obſcurum eſt inſpicientibus; atque inde credibile eſt, dum Eutropium appellat, Paeanii Graecam metaphraſin intellexiſſe. *Cellar.*

ΠΑΙ-

ΠΑΙΑΝΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ

ΕΥΤΡΟΠΙΟΥ

ΡΩΜΑΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ.

ΠΑΙΑΝΙΟΥ a) ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ b)
ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ
Ε Υ Τ Ρ Ο Π Ι Ο Υ
ΡΩΜΑΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ.

Ab V. C. 1 — 365.

Τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ἐν προοιμίοις I.
ȣ̓δὲν ἐγένετο μεῖόν τε καὶ ταπεινότερον· τῇ δὲ κα-

a) Παιανίας, ὄνομα κύριον, memoratur etiam a Suida. Sed Μετάφρασιν τῆς ἐπιτομῆς Εὐτροπίȣ, τȣ̃ Ῥωμαϊςὶ ἐπιτεμόντος Λίβιον τὸν Ῥωμαῖον, ab eodem Suida conſcripſiſſe traditur Καπίτων Λύκιος: quem praeter Iſauricorum libros octo, etiam περὶ Λυκίας καὶ Παμφυλίας ſcripſiſſe idem Suidas auctor eſt. Stephanus Byzantius Eutropium quidem & ipſe citat, cum ſcribit, ἔςι δὲ καὶ Ἀρμενίας Καρχηδὼν, ὡς Εὐτρόπιός φησιν. Sed interpretis nomen apud eum non inueni. Rurſum Suidas in Tiberio, in Veſpaſiano, in Adriano; praeterea in Antonino Pio, Antonino Philoſopho, Aureliano, Diocletiano, Maximiano, Conſtantino item & aliis non-

κατὰ μικρὸν αὐξήσει, καὶ ταῖς ἀεὶ προσθήκαις, κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν, οὐδὲν οὔτε μεῖζον, οὔτε

nonnullis, Graecum Eutropii Metaphraften fecutus eft, vt e collatione liquido perfpicitur. Sed nomen auctoris ipfe reticet, vt incertum fit, e Capitone, an alio paraphrafte, haec defumpferit. Ab hac tamen verfione, illa quam Suidas eft fecutus, difcrepat; vt luculenter cognofces, fi Suidae collectanea, cum hac metaphrafi conferre libeat. Sigonius *Paeanium* vocat, vt Libanium, Apollonium, Macedonium, Gorgonium. Quoniam porro Suidas fcribit, Eutropium Liuii confeciffe epitomen, haud abs re fufpicatur aliquis, eum memoria lapfum effe, ac Florum pro Eutropio ponere debuiffe. Nam *Lucii Annaei Flori Epitoma de Tito Livio* exftat etiamnum in vetuftis bibliothecis; eidemque tribuuntur etiam *Periochae omnium librorum Livii a Libr. I. vsque ad* CXLII. ita enim vterque libellus in vett. membranis infcribitur. Eutropius autem non Livii folum fecit Epitomen, fed romanae hiftoriae epitomen vsque ad fua tempora deduxit CCCXL ann. vltra Livianam hiftoriam. Livius enim vsque ad Tiberium, Augufti priuignum; Eutropius autem vsque ad Valentinianum & Valentem Aug. hiftoriae feriem pertexuit. SYLB. Notabile eft, a Suida Metaphrafin Graecam Breviarii Hiftoriae Romanae Eutropii non attribui Paeaniae, fed Capitoni Lycio Hiftorico. Ipfa eius verba funt haec: Καπίτων Λύκιος, Ἱστορικὸς. οὗτος ἔγραψεν Ἰσαυρικὰ, βιβλία ή. Μετάφρασιν τῆς ἐπιτομῆς Εὐτροπίου, ῥωμαϊστὶ ἐπιτεμόντος Λίβιον τὸν Ῥωμαῖον καὶ περὶ Λυκίας καὶ Παμφυλίας. h. e. *Capito, Lycius historicus. Hic fcripfit Ifaurica libris octo; metaphrafin Epitomes Eutropii, qui Livium fcriptorem Latinum, Latine abbreuiauit; item de Lycia & Pamphylia.* Mihi autem verifimile videtur, quod Metaphraftes hic Eu-

ἔτε δυνατώτερον ἡ μνήμη τῶν ἀνθρώπων φέρει. Ταύτης τὴν πρώτην κρηπῖδα κατεβάλετο Ῥωμύλος,

Eutropii ſimul habuerit & Romanum cognomen adſcititium *Capito*, & Graecum agnomen vernaculum *Paeanias*, atque coniunctim, appellatus fuerit *Capito Paeanias*; ita videlicet, vt ante cognomen Capito ſubaudiendum ſit *praenomen* aliquod cum *nomine* gentis Romanae, vel *Aſiniae*, vel *Attejae*, vel *Coſſutiae*, vel *Egnatiae*, vel *Fontejae*, vel *Heremniae*, vel *Oppiae*, vel *Siſimiae* vel *Titinniae* vel *Vellejae*; vtpote quibus omnibus cognomen Capitonum fuit familiare. LAMBECIVS. Fateor quidem, hoc multis claris ſcriptoribus graecis accidiſſe, qui in Romanorum Procerum ſe inſinuarunt amicitiam, & per illos ciuitatis Romanae ius adepti ſunt. Sic Dioſcorides appellatus fuit Pedanius. Vid. *Lambec. Comm. Bibl. Imp.* Vol. II. p. 590. At Capitonem alium a Paeania fuiſſe ſatis patet ex iis, quae variis in locis habet Suidas, Paeanii metaphraſi longe elegantiora & accuratiora, ex aliqua tamen Eutropii verſione deſumpta. Nec ſane aliud collegit ex Suidae verbis praedictis de Capitone *Eruditiſſ.* Hen. Valeſius (ad Excerpta Peireſciana ex Io. Antiocheno) pro βιβλιὰ ή autem legit: βιβλία ιή ex Stephano Byzantino Voce Ψίμαθα, qui Capitonis laudat Iſauricorum L. XV. HEARN. Sylburgius & Hearnius recte Capitonem a Paeanio diſtinguunt: quum enim Suidas Capitonem Eutropii Metaphraſten laudat, veroſimile eſt, hunc fuiſſe imitatum, propterea, quod praeter illum & Paeanium alius Metaphraſtes Eutropii nusquam adparet, & Suidam Paeanium non ſecutum eſſe tum ex aliis, tum ex loco V. ἀμύσσειν, manifeſtum eſt. Vid. ibi Küſterum. VERHEYK.

ΠΑΙΑΝΙΟΥ) Dubius eſt rectus caſus: Παιανίας, quod Suidas κύριον ὄνομα vocat: & Παιάνιος, vt Libianius &c. Poſteriori forma efferunt Sigonius, Voſſius, Barthius, aliique

λος, ὃς ἐκ Ῥέας Σιλβίας, οὕτω καλουμένης Ἑστια-
κῆς παρθένου, τῷ Ἄρει συνελθούσης, ὡς ὁ πολὺς
κατεῖχε λόγος, ἐκ διδύμου γονῆς σὺν ἀδελφῷ
2 Ῥέμῳ προῆλθεν εἰς φῶς. Οὗτος ὀκτωκαίδεκα
γεγονὼς ἔτη, βίον τε ἔχων τοῖς ποιμέσι 1) συλ-
ληστεύειν, ἐλάχιστόν τι πολίχνιον ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ
Παλλαντίου κατεστήσατο πρώτῃ τοῦ Μαΐου μη-
νὸς 2), ἔτει τρίτῳ τῆς ἕκτης ὀλυμπιάδος 3)·
τῆς δὲ Ἰλίου καταστροφῆς, κατὰ τοὺς τὸ πλεῖστόν
τε καὶ ἐλάχιστον παραδεδωκότας 4), ἔτει τετάρ-
3 τῳ καὶ ἐννενηκοστῷ καὶ τριακοσιοστῷ. Οἰκίσας δὲ
Ant. C. N. 750. τὴν πόλιν, καὶ καλέσας αὐτὴν ἐξ αὐτοῦ Ῥώμην
πρῶτον μὲν πολὺ πλῆθος ἐκ τῶν περιοίκων εἰσε-
δέξατο. ἔπειτα δὲ τοὺς προβεβηκότας εἰς ἡλι-
κίαν

que viri celeberrimi, quorum auctoritatem subterfugere religioni nobis fuit CELLAR.

b) ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ) saepe tam larga & copiosa est Metaphrasis, vt παραφράσεως etiam nomen fere tueri possit. CELLAR.

1) ποιμέσι) Ita ex lectione marginali Cod. MS. quod praeferendum censet Sylburgius, quamuis edidit ποιμαίνουσι. CELLAR.

2) πρώτῃ τοῦ Μαΐου μηνὸς) A latino textu discedit. Sed XI. Kal. Majas agnoscit cum Eutropio etiam Cicero, Solinus, Censorinus, Sextus Pompejus: & inter Graecos Plutarchus ac Theophilus Antiochenus, teste Panuinio; vt scribere Interpres debuerit τῇ πρὸ ιά καλανδῶν Μαΐων, sicut apud Plutarchum est in Romulo. SYLB.

3) ὀλυμπιάδος) i. e. paullo plusue minusue ante Christum natum DCCL. K.

4) κατὰ τοὺς τὸ πλεῖστον) *Europ. vt qui plurimum minimumque tradunt.* Mediam viam ingreditur inter eos, qui plurimum & eos qui minimum tradunt. ANN. FABR. F.

κίαν ἐκλεξάμενος, τούτους ἐπέστησε τοῖς λοιποῖς ἡγεμόνας τῶν πρακτέων, σενάτωρας αὐτοὺς καλέσας κατὰ τὴν Ἰταλῶν φωνήν· ἐπειδὴ σένης ἐκεῖνοι καλοῦσι τοὺς γέροντας. σύγκλητον δὲ Ἕλληνες ἐκάλεσαν τὸ συνέδριον, ἐκ τοῦ, πρότερον μὲν τοὺς βασιλεύοντας, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ὑπάτους, συγκαλεῖν τε αὐτοὺς ἐπὶ τὰς βουλὰς καὶ τῶν ψήφων ποιεῖσθαι κυρίους. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πλῆθος αὐξηθὲν ἤδη συνοίκων, ἐστέρητο γυναικῶν, καὶ φόβος ἦν ἐπιλιπεῖν τοὺς ἄνδρας, τέχνη δέδωκε διαδοχὴν τῷ γένει. παρακαλέσας γὰρ ὡς ἐπί τινα θέαν 5) γειτνιῶντα τῶν ἐθνῶν, ἁρπαγὴν γενέσθαι παρεσκεύασε τῶν παρθένων, ἃς οἱ προκληθέντες ἐπὶ τὴν τέρψιν ἐπηγάγοντο. καὶ τὰς μὲν ἔσχον γαμετὰς, ἁρπάσαντες. Πόλεμον δὲ τὸ ἔργον ἐκίνησεν, οὗ συστάντος ἡττῶνται 6) Καινιναῖοι καὶ Ἀντεμνάται, Κρουστουμῖνοι, Σαβῖνοι, φιδηνάται, Βέειοι. Συνοικίαι δὲ ἦσαν αὗται, καὶ κατ' οἰκείαν ἀρχὴν ἑκάστη· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπολίσθησαν. καὶ ταύ- 4

ταις

5) θέαν) Equestre Neptuni certamen fuit; consualia vocant. De Conso, vnde nomen ludorum, Tertullianus de Spectaculis Cap. 5. consulatur. Adde Hieronymum vita Hilarionis. CELLAR.

6) Καινιναῖοι λ.) Dionysio Halic. sic scribuntur: Καινῖται, Ἀντεμνάται, Κρουστουμερῖνοι, Σαβῖνοι, Φιδηναῖοι, Οὐϊεντανοί. Metaphrastes, vti Eutropius alibi quoque, ciuitatem & ciues confundit. Βέειοι (Dionysio Οὐΐοι) vrbem ipsam significant, vt Eutropii Vejentes (ipsum populum) interpretaturus Βεεγέντες scribere debuisset, quod obseruauit Cap. XIV. §. 1. alias vero semper Βέειοι scribit; siue populus, siue vrbs in Eutropio occurrat. VERHEYK.

ταῖς ἔτι καὶ νῦν ἡ Ῥώμη ταῖς πόλεσι περιεστεφάνωται. Τούτων οὕτω πραχθέντων χειμὼν ἐξαίφνης ἐπελθὼν ἀφανῆ τὸν Ρωμύλον ἐποίησεν. ἐξ ἐκείνου δὲ εἰς τόδε πεπίστευται πρὸς θεοὺς ἀνειλῆφθαι. καθιερώθη οὖν παρὰ τῶν ἀρχομένων, ἔτη βασιλεύσας αὐτῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα.
5 καὶ τέως μὲν τὴν πόλιν διεῖπον καὶ τὴν βασιλείαν ἐπετρόπευον οἱ καλούμενοι σενάτωρες, ἐπὶ ἐνιαυτὸν ὅλον ἐξ ἀμοιβῆς δι' ἡμερῶν πέντε τῆς ἐπιτροπείας ἀπ' ἄλλων εἰς ἄλλους μεθισαμένης 7).

II. Μετὰ δὲ τὸν ἐνιαυτὸν Νουμᾶς Πομπίλιος ἀνεῤῥέθη βασιλεύς. Οὗτος πολέμου μὲν ἀπέσχετο παντὸς, τῇ Ῥώμῃ δὲ οὐχ ἧττον, ἢ Ῥωμύλος, ἐγένετο χρήσιμος. νόμους τε γὰρ αὐτοῖς ἔθηκεν, ἔθη τε παρέδωκεν, ἀφ' ὧν, λησταί τινες πρότερον ὑπειλημμένοι καὶ μιξοβάρβαροι, ἀμεινόνων ἀνδρῶν δόξαν ἐκτήσαντο 1). ἱερὰ δὲ

A.V.C. 38. An. C. N. 712.

3 αὐτοῖς ἐτέλεσε, ναούς τε κατεσκεύασεν. Οὕτω δὲ διαθεὶς τὴν πόλιν τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ τῆς βασιλείας ἔτει νοσήσας ἐτελεύτησεν.

Τρί-

7) ἐπὶ ἐνιαυτὸν λ.) Patres decem centurias fecere, ſingulosque in ſingulas decurias creauere, qui ſummae rei praeeſſent. Decem ſimul imperitabant. Vnus cum inſignibus imperii & lictoribus erat. Quinque dierum ſpatio finiebatur imperium, ac per omnes in orbem ibat, annuumque interuallum regni fuit. Liv. I. 17. ANN. FABR. F.

1) Quaecunque de anno a Numa deſcripto Latinus textus habet, hic prorſus omiſſa ſunt. VERHEYK.

Τρίτος διαδέχεται τὴν βασιλείαν Τὔλλος 'Οςίλλιος. ὑπὸ τούτῳ πάλιν ἡ περὶ τοὺς πολέμους ἐπανῆλθε σπουδή. νικῶνται γοῦν Ἀλβανοὶ μάχῃ, τῆς Ῥώμης δυοκαίδεκα διεςῶτες σημείοις. (μίλια καλοῦσιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι· τὰ χίλια γὰρ βήματα οὕτως ὀνομάζουσι, τοσούτοις βήμασι συμμετρούμενοι τὸ σημεῖον) εἶτ' ἐφεξῆς ἡττῶνται Βέειοι, καὶ οἱ ἀπὸ φιδήνης 1)· οἱ μὲν ἓξ χωριζόμενοι σημείοις· οἱ δὲ ὀκτωκαίδεκα. Μετὰ ταύτας δὲ τὰς νίκας καὶ τὴν πόλιν ηὔξησε τὸν Κέλλιον αὐτῇ προσθεὶς λόφον. ἐπὶ τούτοις τοῖς ἔργοις τριάκοντα καὶ δύο τὴν ἀρχὴν κατασχὼν ἐνιαυτοὺς, κεραυνοῦ πεσόντος, συγκατεφλέχθη τῇ βασιλικῇ ςέγῃ 2).

III. A. V. C. 81. An. N. C. 669.

2

Τέταρτος παρῆλθεν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Ἄγκος Μάρκιος ἔκγονος ἀπὸ θυγατρὸς τοῦ Νουμᾶ Πομπιλίου. οὗτος ἤρατο πόλεμον πρὸς Λατίνους. καὶ τῇ πόλει συνῆψε τὸν Ἀβάντινον λόφον, Ἰανίκουλόν τε· πολίχνην ἐδείματο ἐπὶ θαλάσσης πρὸς ταῖς τοῦ Θυμβριδος ἐκβολαῖς 1), αἳ τῆς Ῥώ-

IV. A. V. C. 113. An. N. C. 637.

1) οἱ ὑπὸ Φιδήνης) Ita pariter Dionyſ. Halic. ſaepe. Φιδήνη autem apud eundem & Stephanum Byzant. numero ſing. vti hic loci. Infra tamen plur. ſcripſit Metaphraſtes Φιδῆναι. Cap. 17. VERH.

2) Dionyſ. Halicarn. l. 3. καταπρησθῆναι τὴν οἰκίαν οἱ μὲν ὑπὸ κεραυνοῦ λέγουσιν. οἱ δὲ πλείους ἐξ ἀνθρωπίνης φασὶν ἐπιβουλῆς τὸ πάθος γενέσθαι. CELLAR.

1) Oſtium vel Oſtia, oppidum, quod ab oſtio ſeu ore Tiberis nomen habet.

Ῥώμης ἓξ καὶ δέκα διεστήκασι σημείοις. τετάρτῳ τε καὶ εἰκοστῷ τῆς βασιλείας ἔτει, νόσῳ διεφθάρη.

V. Διεδέξατο δὲ τὴν βασιλείαν Ταρκύνιος ὁ
A.V.C. 137. An. N. C. 613. Πρίσκος ὀνομαζόμενος. οὗτος τὸ μὲν τῆς συγκλήτου συνέδριον διπλάσιον ἐποίησε τῷ τῶν σωμάτων ἀριθμῷ 1), καὶ τῇ πόλει 2) δὲ τὸν ἱππόδρομον ᾠκοδόμησε. Θεάτρων τε ἐνεστήσατο τέρψιν, Ῥωμάνην καλέσας τὴν θέαν, ἥτις ἐξ ἐκείνου καὶ εἰς τόδε τελεῖται, τὴν αὐτὴν ἔχουσα προσηγο-
3 ρίαν. ἔτι δὲ Σαβίνους εἷλε μάχῃ, καὶ πολλῆς αὐτοὺς ἀφελόμενος γῆς προσεκύρωσε τῇ Ῥώμῃ. πρῶτος δὲ θριαμβεύων εἰς τὴν Ῥώμην εἰσῆλθε. τείχη τε ἐδείματο; καὶ τὰς ὑδρορόας, ἤγουν ἀμάρας 3). καὶ τῆς τοῦ Καπιτωλίου κατασκευ-
4 ῆς ἤρξατο. ὀκτώ τε ἐπὶ τοῖς τριάκοντα βασιλεύσας ἐνιαυτοὺς, τοῦ βίου τὴν τελευτὴν ἐδέξατο παρ'

1) διπλάσιον ἐποίησε λ.) A mente auctoris discessit Metaphr. nisi ipse Eutropius errarit. *Duplicare* autem non proprio sensu, sed pro *augere* hic accipi posse, monuimus ad latinum textum. Centum enim, *quos minorum gentium patres* appellauit, ceteris numero ducentis addidit Tarquinius. VERHEYK.

2) καὶ τῇ πόλει) possis etiam legere κἀν τῇ πόλει, *in urbe*, vt infra. SYLBURG.

3) ὑδρορόας ἢ. ἀμάρας) Dionys. Halic. l. III. scribit τάφρους fuisse, δι' ὧν ἐπὶ τὸν Τίβεριν ὀχετεύεται πᾶν τὸ συρρέον ἐκ τῶν στενωπῶν ὕδωρ. CELLAR. Opus erat vere regium, in quo naues grandiores vltro citroque libero cursu commeare poterant. ANN. FABR.

παρ' Ἄγκȣ υἱῶν, παρ' ȣ̃ τὴν βασιλείαν αὐτὸς 4) ἀνεδέξατο.

Ἕκτος ὑποδέχεται τὴν ἀρχὴν Σερȣΐος Τȣ́λλιος, ἐξ ἐπισήμȣ γεγονὼς μητρὸς, ἣ καὶ αἰχμαλωσίας καὶ δȣλείας περιέπεσε τύχῃ. ȣ̃τος ὑπηγάγετο Σαβίνȣς, καὶ τρισὶ λόφοις ἤυξησε τὴν πόλιν, τῷ Κυριναλίῳ, καὶ τῷ Βιμιναλίῳ, καὶ τῷ Ἐσκυλίνῳ· τάφρȣς τε ὤρυξε πρὸ τȣ̃ τείχȣς κύκλῳ· καὶ ταῖς ἀπογραφαῖς τῶν σωμάτων ἔδωκεν ἀρχὴν, ȣ̃πω παρ' ȣ̓δενὶ τῶν ἐθνῶν ἐγνωσμέναις. ἀπογραφέντες ȣ̃ν οἱ τὴν Ῥώμην οἰκȣ̃ντες ὑπ' αὐτῷ, συνήχθησαν εἰς ἀριθμὸν ὀγδοήκοντα τριῶν χιλιάδων μετὰ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς οἰκȣ́ντων. τελευτὴν μέν τοι τȣ̃ βίȣ ἐδέξατο παρὰ τȣ̃ γαμβρȣ̃ Ταρκυνίȣ Σȣπέρβȣ. δηλοῖ δὲ τȣ̃το ἐπώνυμον ὑπερήφανον. παῖς δὲ ἦν ȣ̃τος Ταρκυνίȣ τȣ̃ Πρίσκȣ, παρ' ȣ̃ τὴν βασιλείαν ὁ σφαγεὶς 1) ȣ̃τος ἐδέξατο.

VI. A. V. C. 175. An. C. N. 575.

3 4

Ἐπιλαμβάνεται δὴ τῆς βασιλείας ȣ̃τος ὁ Σȣ́περβος Ταρκύνιος, ἕβδομός τε ὢν τῶν βασιλέων, καὶ ὕςατος. καὶ νικᾷ μὲν Βολȣ́σκȣς, ἔθνος

VII. A.V. C. 219. An. N. C. 531.

4) Mutilus erat locus; verba τȣ̃ βίȣ — αὐτὸς in MSCto plane deerant, librario per voces similiter finitas in errorem impulso. SYLBVRG.

1) Σφαγεὶς) σφαγεὶς passiue, substitui in locum σφαγεὺς, quod excusus liber habet. Mallem etiam ȣ̃τος, quod subsequitur, abiici. CELLAR.

νος ὂν ἐπὶ τὴν Καμπανίαν, ȣ̓ πόῤῥω τῆς Ῥώμης.
αἵρει 1) δὲ ἐπὶ τȣ́τοις Γαβίαν καὶ Σύεσσαν τὴν
Πομητίαν 2) πόλεις. ἔθετό τε μετὰ Τȣ́σκων
2 σπονδάς. ναόν τε ὠκοδόμησε ἐν 3) τῷ καλȣμέ-
νῳ Καπιτωλίῳ. Μετὰ ταῦτα πολιορκῶν τὴν
Ἄρδεαν, πολίχνην δέκα καὶ ὀκτὼ σημείοις πόῤῥω
3 τῆς Ῥώμης, τὴν ἀρχὴν 4) ἀπέβαλεν. ὁ γὰρ
ὁμώνυμος αὐτȣ̃ παῖς ἐπιφανῆ γυναῖκα Λȣκρη-
τίαν, ἧς πολὺς ἦν ἐπὶ σωφροσύνῃ λόγος, Ταρ-
κυνίῳ Κολλατίνῳ συνοικȣ̃σαν, ἐβιάσατο. τȣ̃το
ἐξήγγειλεν ἡ Λȣκρητία τῷ τε ἀνδρὶ, καὶ τῷ πα-
4 τρί. καὶ μηνύσασα τὸ πάθος, ἐν ὀφθαλμοῖς
αὐτῶν

1) *αἵρει*) Non semel nostro *αἱρεῖν* est *αἱρεῖν*, capere Vid. IX. 9, 5. & cap. 15, 8. CELLAR.

2) *Σύεσσαν τὴν Πομητίαν*) Apud Ptolemaeum quoque inter mediterranea Campaniae oppida legitur *Σȣ́εσσα*: quae vero apud eundem in maritima ora dicitur *Σόεσσα*, aliis est *Sinuessa*, vt tradit *Ortelius*. Verior ergo lectio esset: *Γαβίαν, καὶ Σȣ́εσσαν τὴν Πομητίαν*, seu *Γαβίȣς καὶ Σύεσσαν τῶν Πομητίων πόλιν*, vt Dionys. Hal. nominat. SYLBVRG MS. exemplar diuidit inserto *καὶ*, sicut Venetum & Parisiense &c. [illegible]terponunt. Sed perpe[illegible] quod vna vrbs est Suessa, differentiae caussa Pometia dicta. Auctoritate ergo *Sylburgii* pro coniungente particula definitiuam vocem *τὴν* substituimus. CELLAR.

3) *ἐν*) Praepositionem, quae in MSC. aberat, addidit *Sylburgius*.

4) *τὴν ἀρχὴν*) haec librarius omiserat; tu si *τὴν βασιλείαν* malis, per me licet. Sed & ante haec ipsa desiderari videtur *ἀφεςῶσαν*, *ἀπεχȣ̃σαν*, aut simile quodpiam participium, cum praecedente substantiuo *πολίχνην* iungendum, quanquam eadem ellipsis etiam paullo post Cap. 10. §. 2. iterum vsurpata est. SYLB.

αὐτῶν ἑαυτὴν διεχρήσατο. ἐνταῦθα δὲ Βρȣ̃- 4
τος, γένει προσήκων τῷ Ταρκυνίῳ, τὸν δῆμον
ἀθροίσας, ἀφαιρεῖται τῆς βασιλείας τὸν Ταρκύ-
νιον, πλείω ποιησάμενος τȣ̃ κοινȣ̃ λόγον, ἢ τȣ̃
γένȣς. τȣ́τῳ δὲ, καὶ τȣ̃ δήμȣ τῷ δόγματι, ἡ 5
ϛρατιὰ συνηκολȣ́θησε, μεθ' ἧς ἐπολιόρκει τὴν
Ἄρδεαν. τετάρτῳ τε καὶ εἰκοϛῷ ἔτει τῆς βασι- 6
λείας μετὰ τῆς γαμετῆς καὶ τῶν παίδων φυγὴν
ἑαυτȣ̃ κατεψηφίσατο. Οὕτως ὑπὸ βασιλεῦσιν 7
ἑπτὰ τοῖς ὅλοις ἔτεσι διακοσίοις τεσσαράκοντα, A.V.C.
καὶ τρισὶ 5), τὰ τῆς Ῥώμης διῳκήθη πράγματα. 243. vel
μικρὰ δὲ ἦν ἔτι τὰ τῆς δυνάμεως ὄντα 6), τῶν secund.
ὁρίων αὐτῆς ȣ̓δαμόθεν ὑπὲρ πεντεκαίδεκα σημεί- Liv. 244
ων ἐκτεινομένων. An. C.
N. 506.

Ἐντεῦθεν τὸ μὲν τῶν βασιλέων ἐπαύσατο, VIII.
μετηνέχθη δὲ εἰς τὴν τῶν ὑπάτων ἀρχήν. δύο
δὲ ἦσαν ȣ̃τοι, καὶ ἐτήσιοι· ὥϛε κἂν ἕτερον φαῦ- 2
λον εἶναι 1), καταφεύγειν ἐπὶ τὸν ἕτερον, τῷ
δὲ χρόνῳ περαιȣμένην 2) μετριωτέραν εἶναι τὴν

 δυνα-

5) τρισὶ) Livius & Dionysius Halic. vnum his addunt annum, vt sint a CCXLIV.

6) ὄντα) Pro ὂν τῆς, (quod erat in MSto.) fortasse scribendum αὐτῆς, vel etiam ὄπ' ὄντα. SYLB. Libri, excusus & manuscriptus habent ἂν τῆς, praue. CELLAR.

1) Φαῦλον εἶναι) Cum εἶναι subaudiendum συμβαίη, ἐνδέχοιτο, τύχοι, vel simile quodpiam verbum finitum. SYLB.

2) περαιȣμένην) Omnes editiones, quas inspexi, habent περαιȣμένην; sed legendum censeo περατȣμένην a περατόω, *circumscribo, definio*. K.

2 δυναστείαν. ἀνάγκη γὰρ ἦν, ἀρίστους εἶναι δημα-
γωγοὺς, εἰδότας ὡς μετὰ τὸν χρόνον ἔσονται τῶν
3 ἀρχομένων. Γίνονται τοίνυν ὕπατοι τῷ πρώτῳ
A.V.C. ἔτει μετὰ τοὺς βασιλεῖς Λούκιος Ἰούνιος Βροῦτος, ὁ
245. An. τῆς Ταρκυνίου μάλιστα καθαιρέσεως αἰτιώτατος·
N. C. καὶ Ταρκύνιος Κολλατῖνος, ὁ τῆς Λουκρητίας
505. ἀνὴρ, ἧς ὑβρισθείσης ἐπράχθη τὰ περὶ Ταρ-
4 κύνιον· ἀλλ᾽ ὁ Κολλατῖνος εὐθὺς τῆς ἐξουσίας
ἀφῃρέθη. ἔδοξε γὰρ μηδένα ἐπὶ τῆς Ῥώμης εἶ-
5 ναι Ταρκύνιον ὀνομαζόμενον καὶ τῆς οὐσίας προσ-
αφαιρεθεὶς 3) ἀπώσθη τῆς πόλεως. ἀντικατέ-
στη δὲ αὐτῷ Λούκιος Οὐαλέριος Πουβλικόλας.

IX. Τούτων οὖν τὴν ὕπατον ἐχόντων ἀρχὴν ὁ τῆς
βασιλείας ἀφαιρεθεὶς Ταρκύνιος ἐπηγάγετο τῇ
Ῥώμῃ πόλεμον· καὶ συναγείρας ἔθνη πολλὰ δι᾽
ὅπλων ἔσπευδεν ἐπανελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν.
2 ὡς δὲ τὸ πρῶτον συνέμιξαν, ὁ μὲν Βροῦτος καὶ ὁ
Ταρκυνίου παῖς 1) ἀλλήλους ἀνεῖλον. οἱ δὲ λοι-
ποὶ

3) τῆς οὐσίας προσαφαιρεθεὶς) Latina verba *accepto* & *migrauit* minus recte intellexit metaphrastes. Eutropii mens haec est: τὴν οὐσίαν λαβὼν ἅπασαν, ἀπῴκησεν ἐκ τῆς πόλεως, ſicut etiam Dionyſ. Hal. p. 286. ſp. Lucretius eidem Collatino ſuadet, πάντα τὰ ἑαυτοῦ λαβόντα, ἑτέρωθί τοι τὴν οἴκησιν μεταθέσθαι, & pag. ſeq. Dionyſius ipſe refert, Collatinum, dono acceptis ex aerario talentis viginti, migraſſe Lauinium. Quapropter etiam Cap. IX. §. 5. pro ἀπωσθέντος rectius idem metaphraſtes dixiſſet ἀποικήσαντος. SYLB.

1) ὁ Ταρκυνίου παῖς) omiſſum Tarquinii Iunioris praenomen Ἄρους ſeu Ἄρρος, vtroque enim modo apud Dionyſ. legitur. SYLB.

πολ Ῥωμαῖοι τῇ μάχῃ νικήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκȣ. αἱ τοίνυν γυναῖκες, ὡς τῆς σεμνότη- 3 τος καὶ σωφροσύνης ὑπέρμαχόν τε καὶ προςάτην, ἐνιαυσιαίῳ πένθει, καθάπερ πατέρα κοινὸν, ἐτίμησαν. Πȣβλικόλας 2) δὲ Σπȣ́ριον Λȣκρή- 4 τιον Τρικιπιτῖνον κοινωνὸν ἑαυτῷ καὶ συνύπατον ἐχειροτόνησε, τὸν πατέρα τῆς Λȣκρητίας. τȣ́- τȣ δὲ ὑπεξελθόντος νόσῳ τὸν βίον, αὖθις Ὁρά- τιον Πȣ́λβιλλον συνῆψεν ἑαυτῷ πρὸς τὴν ὕπατον ἀρχήν· ὁ γὰρ δὴ λειπόμενος ἀεὶ κύριος ἦν τῆς τȣ̃ κοινωνȣ̃ χειροτονίας. ὅτω δὴ συνέβη τὸν 5 πρῶτον τῶν ὑπάτων ἐνιαυτὸν πέντε σχεῖν ὑπά- τȣς, Ταρκυνίȣ μὲν Κολλατίνȣ διὰ τὴν προσηγο- ρίαν ἀπεωσθέντος 3), Βρȣ́τȣ δὲ πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ, Λȣκρητίȣ δὲ τὴν ἐκ τῆς ἀῤῥωςίας τελευ- τὴν ὑπομείναντος.

Τῷ δευτέρῳ δὲ μετὰ τȣ̀ς βασιλέας ἔτει X. Ταρκύνιος αὖθις ἐκίνησεν ὅπλα κατὰ τῆς Ῥώ- μης ὑπὲρ τῆς βασιλείας, πρὸς συμμαχίαν ἐπι- καλεσάμενος τὸν Πορσήναν. ὅτος δὲ ἦν Τȣ́σκων βασιλεύς. καὶ μικρȣ̃ μὲν τῆς Ῥώμης κατεκράτη- σεν. ἡττηθεὶς δὲ ὅμως ἀπῆλθε. Καὶ τρίτῳ 2

2) Πȣβλικόλας) in exemplaris margine addita est haec adnotatio: ὗ- τός ἐςιν ὁ Ποπλικόλας, ὃν Πλȣ́ταρχος Σόλωνι παράλληλον τίθησιν, hic est Poplicola, quem Plutarchus in Parallelis cum Solone componit. SYLB.

3) ἀπεωσθέντος) Rectius Metaphrastes dixisset ἀποικήσαντος, vt opinatur Sylburg. HAVERC.

μετὰ τοὺς βασιλέας ἐνιαυτῷ ὡς εἶδεν αὐτῷ τὰ
περὶ τῆς βασιλείας οὐ χωροῦντα κατὰ νοῦν, (ἤδη
γὰρ καὶ Πορσήνας 1) σπονδὰς ἐπεποίητο πρὸς
Ῥωμαίους, καταπλαγεὶς τὸν Μούκιον ἐπιβάλλον-
τα τῇ φλογὶ τὴν δεξιὰν, εἰκόνα τε γενόμενον
ἀνδρείας τε καὶ καρτερίας τῆς Ῥωμαίων 2)) ἐν
Τουσκόλῳ πολιχνίῳ, τῆς Ῥώμης οὐ πόῤῥω, μετα-
στὰς σὺν τῇ γαμετῇ καὶ τοῖς φιλτάτοις, τεσ-
σαρεσκαίδεκα διετέλεσεν ἐνιαυτοὺς, ἐκεῖ τε κατε-
3 γήρασε. Τετάρτῳ δὲ μετὰ τοὺς βασιλέας ἔτει
Σαβῖνοι Ῥωμαίοις ἐπήγαγον πόλεμον· ἡττηθέν-
των δὲ αὐτῶν πανστρατὶ, οἱ Ῥωμαῖοι τὴν νίκην
ἐθριάμβευσαν 3). Ἔτει πέμπτῳ Οὐαλέριος, ὁ
Βρούτου συνύπατος, τετάρτην ἤδη πεπληρωκὼς
ὑπατείαν, τὸ κοινὸν ὑπέμεινε τέλος 4), ἐν το-
σαύτῃ πενίᾳ καὶ ἀπορίᾳ τῶν ἀναγκαίων, ὥστε
ἐκ συνεισφορᾶς τοῦ δήμου τὴν ταφὴν αὐτοῦ γενέσθαι.

καὶ

1) Recte Paeanio Πορσήνας, vti & Plutarcho aliisque, nisi quod Πορσίνας Polyaeno Libr. VIII. c. 8. 31. VERHEYK.

2) Verba haec in MSCto transposita (incertum interpretis an librarii culpa,) sic ordinauit Sylburgius. Refert autem hoc Mucii facinus etiam Livius & Florus. Tarquinium vero non Tusculi sed Cumis consenuisse, scribit Dionysius. SYLB.

3) τὴν νίκην ἐθριάμβευσαν) legendum videtur cum praepositione: μετὰ vel διὰ τὴν νίκην ἐθριάμβευσαν, sed tamen infra quoque Lib. III. 2, 2. III. 13, 5. VI. 9, 2. & sine praepositione repetitur hoc ipsum loquendi genus, SYLBVRG. & CELLAR.

4) κοινὸν ὑπέμεινε τέλος) Optime Eutropii verba: *fataliter mortuus est*, interpretatur Paeanius κοινὸν ὑπέμεινε τέλος, quod Eutropius infra, *obiit morte communi*, i. e. naturali. VERHEYK.

καὶ τῦτον δὲ αἱ γυναῖκες, ὥσπερ τὸν Βρῦτον, κατὰ τὸν ἶσον χρόνον ἐπένθησαν.

XI. Ἐννάτῳ μετὰ τὰς βασιλέας ἔτει ὁ τῦ βασιλεύσαντος Ταρκυνίυ Συπέρβυ γαμβρὸς, τιμωρῆσαι τῷ κηδεςῇ βυληθεὶς, παμμεγέθη ςρατιὰν συνέλεξε. Τότε τοίνυν προσεπενοήθη τε καὶ ἡρέθη κατὰ τὴν Ῥώμην ἀρχή. Δικτατῦραν αὐτὴν ἐκάλυν ἐπιχωρίως. σημαίνει δὲ ἀναγόρευσιν ἡ φωνή. ἢ 1) διὰ τὸ λέγειν μὲν τὸν δῆμον, ὐ ψηφοφορεῖν δὲ ὡς ἐπὶ τῶν ὑπάτων 2). τῷ ῥήματι δὲ ἀκολυθεῖν τὴν ἐξυσίαν. αὕτη δὲ δυνατωτέρα μὲν τῆς μεγίςης ὑπατείας ἦν, ἐξ μησὶ δὲ παρετείνετο μόνον. Τοσῦτον γὰρ ἔδοξεν αὐτὴν συςεῖλαι κατὰ τὸν χρόνον, ὅσον ὑπερέβαινε τῷ μεγέθει. 2 Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τῦτον χρόνον

1) ἢ διὰ λ) Mutilatum esse locum, ostendit antecedens disiunctiua ἤ. Dionys. Hal. p. 336. duplicem & ipse Dictatoris etymologiam affert; alteram passiuam, διὰ τὴν ὑπὸ τῦ ὑπάτυ γενομένην ἀνάῤῥησιν, propterea quod a Consule dicebatur; (cuius Etymi Varro quoque meminit Libr. IV. de L. L.) alteram, actiuam, διὰ τὴν ἐξυσίαν τῦ κελεύειν καὶ διατάττειν, ὅ, τι θέλει: sicut scilicet *Edicta* quoque latine appellantur, τὰ ἐπιτάγματα καὶ αἱ διαγραφαὶ τῶν δικαίων τε καὶ ἀδίκων. In Dictaturae autem descriptione plenior aliquanto est Paeanii versio, quae sumpsisse videtur e Dionys. Halic. L. V. SYLBVRG.

2) διὰ τὸ λέγειν — ὑπάτων) Fortasse legendum est: διὰ τὸ λέγειν μὲν τὸν ὕπατον, ὐ ψηφοφορεῖν δὲ τὸν δῆμον ὡς ἐπὶ τῶν ὑπάτων. K.

νον 3) καὶ ἄρχων ἱππέων ἀνεδείχθη. ἀκολȣθεῖ δὲ καὶ αὐτὸς 4) τῷ δικτάτωρι, καθάπερ τις ἀξιόχρεως ὑπȣργός· συνελόντι δὲ εἰπεῖν, ȣ̓δεμία τῶν ἐπὶ τῆς Ῥώμης ἀρχῶν, ὡς ἡ δικτατȣ́ρα,
3 τῇ νῦν βασιλείᾳ προσεώκει. μετὰ ταύτης γȣ̃ν, μᾶλλον δὲ ὑπὸ ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ καὶ Αὔγȣςος Ὀκταβιανὸς (περὶ ȣ̓ μικρὸν ὕςερον ἐρȣ̃μεν) καὶ πρὸ ἐκείνȣ Γάϊος Καίσαρ, κατὰ μικρὸν τὴν μὲν πολιτείαν καταλύοντες, ἁρπάζοντες δὲ
4 τὴν βασιλείαν διέλαθον 5). Πρῶτος ȣ̓̃ν ἐγένετο δικτάτωρ Λάρκιος· μάγιςρος δὲ τῶν ἱππέων πρῶτος Σπȣ́ριος Κάσιος.

XII. A.V.C. 260. An. C. N. 490.

Ἕκτῳ δὲ καὶ δεκάτῳ 1) μετὰ τȣ̀ς βασιλέας ἐνιαυτῷ ςάσις ἐπέπεσε τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων ἀγανακτȣ̃ντι, καὶ δεινὰ πάσχειν ὑπό τε τῆς συγκλήτȣ καὶ τῶν ὑπάτων αἰτιωμένῳ 2). καὶ ȣ̓

3) χρόνον.) Melius Metaphraſtes, κατὰ τὸν αὐτὸν τȣ̃τον χρόνον, *eodem tempore*, quam Eutropius, *eodem anno.* Nam ſimul dictator a conſule nocte ſilenti dictus erat, ſtatim is Magiſtrum Eq. dicebat. VERHEYK.

4) αὐτὸς) Male ſcriptum erat αὐτή, quod vel in αὐτὸς, vel αὐτὴ ἡ ἀρχὴ mutandum videtur. SYLB. & CELLAR.

5) διέλαθον) Sic Apoſtolus Hebr. XIII. 2. ἔλαθον ξενίσαντες, i. e. latenter. CELLAR.

1) Ἕκτῳ δὲ καὶ δεκάτῳ) Exemplaris margini haec adſcripta eſt adnotatio: ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως τῆς τῶν δημάρχων καταςάσεως, ἔτη σξ' ἐγγύς. i. e. *ab vrbe condita vsque ad conſtitutos Tribunos plebis, anni circiter* CCLX. SYLB.

2) αἰτιωμένῳ) Ex ſententia Sylburgii additum hoc participium, ſine quo mutila eſt metaphraſis. CELLAR.

ȣ πρότερον ἐπέσχεν ἔτος ὁ θόρυβος, πρὶν καὶ αὐτὸς αὐτῷ κατέστησεν ἄρχοντας οἰκείȣς, καὶ οἱονεί τινας ἐκδίκȣς τȣ͂ πλήθȣς, ȣ̔̀ς Δημάρχȣς ἐκάλεσε, Τριβȣ́νȣς πλῆβις κατὰ τὴν αὐτῶν φωνήν. ἐπίστευσε δὲ ὁ δῆμος, διὰ τȣ́των ἀσφάλειαν αὐτῷ πρὸς τὴν τῆς συγκλήτȣ καὶ τῶν ἀρχόντων ἐξȣσίαν ὑπάρξειν. Τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ 3
Βολȣ́σκοι τὸν πόλεμον ἀνενεώσαντο, καὶ συμμίξαντες ἡττήθησαν, καὶ τὴν μεγίστην ἑαυτῶν πόλιν Κοριόλȣς ἀπώλεσαν, τῶν νικησάντων γενομένην.

Ὀκτωκαιδεκάτῳ δὲ μετὰ τȣ̀ς βασιλέας ἔτει XIII.
Κύντος Μάρκιος 1), ὁ τȣ͂ πολέμȣ τȣ͂ κατὰ Βολȣ́σκων στρατηγὸς, ὁ καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἑλὼν τȣ̀ς Κοριόλȣς, ἀπολιπὼν τὴν Ῥώμην προσεχώρησε τοῖς Βολȣ́σκοις, ὑπό τινος ὀργῆς τȣ͂το παθών· καὶ πολὺ συνήγαγε συμμαχικὸν, καὶ πολλάκις ἐνίκησε πολέμῳ τȣ̀ς οἰκείȣς. καὶ πλη- 2
σίον

1) Κύντος Μάρκιος) Exemplaris margini haec adscripta adnotatio: οἱ δήμαρχοι τῷ β' ἔτει τῆς ἑαυτῶν ἐξȣσίας ἐπαρθέντες κατὰ τῶν ὑπάτων, ἐξόριστον τῆς Ῥώμης ἐποίησαν Γάϊον Μάρκιον, ὃν Πλȣ́ταρχος παράλληλον τίθησιν Ἀλκιβιάδῃ τῷ Ἀθηναίῳ, i. e. *Tribuni plebis, secundo potestatis suae anno aduersus consules elati, Roma in exsilium exterminarunt Gajum* (*Cajum*) *Martium, quem Plutarchus in Parallelis componit cum Alcibiade Atheniensi.* Vbi etiam nota, Marcium praenomine Cajum dici, cum in vtroque textu, Latino & Graeco, appellatur Quintus. SYLBVRG.

σίον αὐτῆς ἐγένετο τῆς πόλεως ἀπὸ πέντε σημείων, ὡς αὐτίκα πολιορκήσων· πρεσβευσαμένων δὲ τῶν Ῥωμαίων, ἐ πρότερον ἔμελλε 2) τῆς ὀργῆς λήξειν, ἢ τὴν αὐτῦ μητέρα Βετυρίαν καὶ τὴν γαμετὴν Βελυμνίαν πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν· γίνεται δὴ τῦτο. καὶ τοῖς ὀδυρμοῖς τῶν γυναικῶν ἐπικλασθεὶς
3 ἀπεκίνησε τὸν στρατόν. καὶ δεύτερος ἔτος μετὰ τὸν βασιλέα Ταρκύνιον ὅπλα κατὰ τῆς πατρίδος ἐκίνησεν.

XIV. Φαβίυ δὲ καὶ Βεργινίυ τὴν ὑπατείαν ἐχόντων,
A.V.C. τριακόσιοι τῆς Ῥώμης ἄνδρες ἐπιφανεῖς,
275. An. ἐκ τῆς Φαβίυ καταγόμενοι συγγενείας, αὐτοὶ
C. N. καθ' ἑαυτὺς κατὰ τῶν Βεεγέντων ἐξεστράτευσαν,
475. ὑποσχόμενοι καὶ τῷ δήμῳ καὶ τῇ συγκλήτῳ,
2 τὸν πάντα κατορθώσειν πόλεμον. ὗτοι δὲ πάντες, ἀξιόχρεως ἕκαστος μεγάλης ἡγεμὼν εἶναι
3 στρατιᾶς, πανωλεθρίᾳ διεφθάρησαν. ἐκ τοσύτυ δὲ τῦ Φαβίυ γένυς εἷς ὑπελείφθη μόνος, ὃς ὐχ οἷός τε ἐγένετο διὰ τὴν νεότητα παραγενέσθαι τῇ
4 μάχῃ. Μετὰ ταῦτα γίγνεται τῶν σωμάτων
A.V.C. πάλιν ἀπογραφὴ κατὰ τὴν πόλιν, καὶ συνηριθμή-

2) ἔμελλε) A mente Auctoris, atque adeo etiam ceterorum historicorum discessit Metaphrastes; nec constare historia potest, nisi pro ἔφη legatur ἔμελλε. Proprior latini textus haec est versio: καὶ πολιορκῆσαι τὴν πατρίδα μέλλων, τὺς εἰρήνην ἐπαγγέλλοντας πρέσβεις ἀπωσάμενος, εἰ μὴ ἥτε μητὴρ αὐτῦ Οὐετυρία καὶ ἡ γαμετὴ Οὐολυμνία πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως ἦλθον. SYLBURG.

μήθη πλῆθος ἀνδρῶν ἑκατὸν δέκα καὶ ἑπτὰ χι- λιάδες, καὶ τριακόσιοι, καὶ δέκα καὶ ἐννέα. 295. An. C. N. 455.

XV. Τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ 1) κατὰ τὸ Ἄλγιδον ὄρος, δωδεκάτῳ τῆς πόλεως σημείῳ, ἐνεδρευθεὶς ὁ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς συνεκλείσθη. χειροτονεῖται τοίνυν δικτάτωρ Λέκιος Κύντιος Κικιννάτος. ἐν γὰρ ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις ἐπὶ ταύτην ἐφέροντο τὴν ἀρχήν. ἀγρὸν δὲ ἔχων ὁ Κικιννάτος καὶ 2 τῦτον αὐτῷ σώματι γεωργῶν, ἐφεστηκὼς τε ἀρότρῳ παρέλαβε τὴν ἐξυσίαν. καὶ τὸν ἱδρῶτα τὸν ἀπὸ τῆς γηπονίας μεταβαλὼν 2) ἔνεδυ τὸ σχῆμα, τραβέαν τόγαν αὐτὴν ὀνομάζυσιν, ἐκ τῆς ὁπλίσεως τῆς Ῥωμύλυ μετενεχθεῖσαν εἰς φάρος, καὶ τὺς πολεμίυς ἀπολέσας ἠλευθέρωσε τὴν στρατιάν.

XVI. A.V.C. Τριακοσιοστῷ δὲ καὶ ἑνὶ 1) μετὰ τὸν τῆς Ῥώμης συνοικισμὸν ἐνιαυτῷ, τὸ τῶν ὑπάτων μετεβά-

1) Τῷ δε ἑξῆς ἐνιαυτῷ) scil. post censum factum, nempe A. V. C. 296.

2) μεταβαλὼν) Mutilus & corruptus est locus, Lectio requiritur talis quaepiam: τὸν ἱδρῶτα τὸν ἀπὸ τῆς γηπονίας ἀπομορξάμενος (f. ἀπομαξάμενος) τό, τε σχῆμα μεταβαλὼν, τραβέαν ἐνέδυ, τόγαν πραιτεξτάτην αὐτοὶ ὀνομάζυσι. SYLB. Recte. *Dionysius* autem & *Plutarchus* λευκὴν ἐσθῆτα περιπόρφυρον vocant. VERHEYK.

1) ἑνὶ) Metaphraftes quidem hic & infra VII. 9,

302. An. C. N. 448. βάλετο εἰς ἑτέραν ἀρχήν. ἀντὶ γὰρ τῶν ὑπάτων δέκα κατέστησαν, οἷς πᾶσα τῆς πόλεως ἐπετράπη διοίκησις. ἐκαλοῦντο δὲ οὗτοι Δεκανδρικοί.
2 ὀρθῶς δὲ διαγενόμενοι κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, εἶτα μετεβλήθησαν. Ἄππιος γὰρ Κλαύδιος, εἷς ἐκ τῶν δέκα, Βεργινίου τινὸς θυγατέρα παρθένον, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ τὸ Ἀλγιδον ὄρος πρὸς Λατίνους ἐτύγχανεν ἀνδρειότατα μεμαχημένος, ἠβουλήθη διαφθεῖραι πρὸς βίαν.
3 ἀλλ' ὁ πατὴρ αὐτὴν πρὸ τῆς ὕβρεως ἀνεῖλε. τοῦτο συνεκίνησε τὸν στρατόν. καὶ τοὺς δέκα τιμωρίᾳ παραδόντες, καὶ αὐτὴν αὐτοῖς συνανεῖλον τὴν ἀρχήν.

XVII. Τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ 1) Φιδηνάται πρὸς τὴν Ῥώμην ἤραντο πόλεμον, συμμάχοις κεχρημένοι Βε-

9, 11. vertit, *altero*, εἷς, *vnus*; sed alterum in his formulis *secundum* esse ex *Dialogo de Oratoribus* liquet, c. 34. extr. vbi distinguuntur *vno & vicesimo*, & *altero & vicesimo*. Vide Gifanii Obseruat. L. L. p. 17. CELLAR.

ἑνὶ) Exemplaris margini adnotatio adscripta haec: ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως τῆς τῶν δέκα ἀρχῆς ὑπατικῶν ἀνδρῶν ἔτη τα' ὀλυμπιὰς πδ'. i. e. ab vrbe condita vsque ad imperium decemuirorum consularium anni CCCI, Olympias LXXXIV. SYLB.

1) Τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ) Non *sequente anno*. Debuerat scripsisse: τῷ δὲ τριακοσιοστῷ πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ, ex Eutropii calculo, quem alii vno augent anno, alii duobus. VERHEYK.

Βεΐοις, καὶ τῷ τούτων βασιλεῖ Τολουμνίῳ. Βέ- 2
ειοι δὲ καὶ Φιδηνάται, καθάπερ ἐν τοῖς πρόσθεν
εἴρηται, τῆς Ῥώμης ἐκ γειτόνων οἰκοῦσι· Φιδη-
νάται μὲν ἓξ κεχωρισμένοι σημείοις· Βέειοι δὲ
ὀκτωκαίδεκα. συνεπῆλθον δὲ καὶ Βουλοῦσκοι. τό- 3
τε τοίνυν Μάμερκος Αἰμίλιος δικτάτωρ χειροτο-
νηθεὶς, καὶ λαβὼν ἄρχοντα τῶν ἱππέων Λούκιον
Κυΐντιον Κικιννάτον, τόν τε πόλεμον ἔλυσε, καὶ
τὸν βασιλέα Τολούμνιον ἀνεῖλε· Φιδῆναί τε ἡ A.V.C.
πόλις ἑάλω καὶ κατεσκάφη. 328. An. C. N. 422.

Εἴκοσι δὲ ὕστερον ταύτης τῆς μάχης ἐνιαυ- XIIX.
τοῖς Βέειοι πάλιν ἐκίνησαν τὸν πόλεμον, καὶ χει-
ροτονεῖται κατ᾽ αὐτῶν δικτάτωρ Φούριος Κάμιλ-
λος 1), ὃς πρότερον μὲν αὐτοὺς κατεπολέμησε.
μετὰ ταῦτα δὲ τὴν πόλιν περικαθίσας, καὶ
αὐτὴν εἷλεν, ἀρχαιοτάτην τε τῆς Ἰταλίας, καὶ
τοῖς πᾶσιν ἀφθονωτάτην. μετὰ ταύτην αἱρεῖ 2
Φαλίσκους, πόλιν οὐχ ἧττω τῆς προτέρας· ἀλλ᾽
ἐπανέστη φθόνος ἐκ ταύτης αὐτῷ τῆς εὐημερίας,
αἰτίαν τ᾽ ἔσχεν, ὡς οὐ προσηκόντως διέλοι τῇ
στρατιᾷ τὰ τοῦ πολέμου λάφυρα, κατεκρίθη τε,
καὶ ἀπεώσθη τῆς Ῥώμης. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν 3
χρόνον Γάλλοι Σένωνες ὥρμησεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, A.V.C.
καὶ

1) Φούριος Κάμιλλος) Exemplaris margini adscripta haec adnotatio: Οὗτος ἐστὶν ὁ Κάμιλλος, ὃν παράλληλον τίθησι Πλούταρχος Θεμιστοκλεῖ τῷ Ἀθηναίῳ, i. e. *hic est Camillus*, quem Plutarchus in Parallelis componit cum Themistocle Atheniensi. SYLB.

365. An. C. N. 385. καὶ γενομένης μάχης ἑνδεκάτῳ 2) τῆς πόλεως σημείῳ παρὰ τὸν Ἄλλιον ποταμὸν, ἐπεξῆλθον φεύγουσι τοῖς Ῥωμαίοις, οὐδενὸς ἀντάραντος μέχρι τῆς πόλεως αὐτῆς· καταφεύγοντες δὲ εἰς
4 τὸ Καπιτώλιον ἐκεῖ συνέσωζον ἑαυτούς. λιμοῦ δὲ λοιπὸν συνέχοντος αὐτοὺς, ἐφίσταται κάμνουσιν ὁ Φούριος Κάμιλλος, ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐκ τῆς εἰρημένης κρίσεως διάγων. καὶ νικᾷ μὲν αὐτοὺς
5 τῇ πρώτῃ συμπλοκῇ. ὡς δὲ οὐκ ἐξεχώρουν τοῦ ἄστεος, ὠνήσαντο Ῥωμαῖοι τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν χρυσίῳ. τοῦτο οὐκ ἤνεγκε μετρίως ὁ Κάμιλλος. παραχρῆμα δὲ ἐπεξελθὼν τῇ τῶν Γάλλων στρατιᾷ αὐτήν τε διέφθειρε, καὶ τὸ δοθὲν ἀνέλαβε χρυσίον, καὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιωτικὰ, ἅπερ ἦσαν ἐν τῇ προτέρᾳ μάχῃ παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἀφῃρημένοι, (σίγνα καλοῦ-
6 σιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι) πάντα ἀναλαβὼν, τρίτον ἐν πατρίδι θρίαμβον ἐθριάμβευσεν, ἐπεκλήθη τε δεύτερος Ῥωμύλος, ὡς οἰκιστὴς καὶ αὐτὸς τῆς Ῥώμης γεγενημένος.

BI-

2) ἑνδεκάτῳ) Perperam ſcriptum erat ἐν δεκάτῳ. CELLAR.

ΒΙΒΛΙΟΝ β. a)

A. V. C. 365 — 512.

Ἔτει τριακοσιοστῷ καὶ ἑξηκοστῷ πέμπτῳ 1) μετὰ τὸν τῆς Ῥώμης συνοικισμὸν, πρώτῳ δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ Γάλλοις γενομένην ἅλωσιν, ἐνηλλάγησαν αἱ δυναστεῖαι· ἀντὶ γὰρ τῶν ὑπάτων ἄρχοντες ἐγένοντο στρατιωτικοὶ τὴν τῶν ὑπάτων ἔχοντες δύναμιν. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ τῆς Ῥώμης ηὐξήθη πράγματα· Κάμιλλος γὰρ Βολούσκων πόλιν, ἑβδομήκοντα τοῖς πᾶσιν ἐνιαυτοῖς οὐκ ἀποσχομένην τοῦ κατὰ τῆς Ῥώμης πολέμου, αὐτήν τε εἷλε, καὶ ἑτέραν Αἰκανῶν 2), καὶ Σουτρίνων ἄλλην· πάσας τε αὐτὸς 3) ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος, καὶ τοὺς πολεμίους διαχρησάμενος, τρεῖς ἐπὶ τοῖς τρισὶν ἔθνεσιν ἐπετέλεσε θριάμβους.

I. A.V.C. 365. An. N. C. 385.

2

a) Titulus iste: Βιβλίον β' a me additus est: itidem etiam in sqq. Librorum enim nulla erat in Graeco exemplari distinctio. SYLB.

1) Margini exemplaris adnotatiuncula haec adscripta erat: ἔτη τξέ. Ὀλυμπιὰς ρ. anni 365. Olympias 100. SYLB.

2) ἑτέραν Αἰκανῶν) Locum corruptissimum Sylburgius restituit. Nam in Codice Pithoei, quem Sylburgius expressit, erat: αὐτὴν εἷλε τὴν Βολούσκων δὲ καὶ πόλιν, ἑτέραν Ἐτρούσκων &c. δὲ ergo in τε & Ἐτρούσκων in Αἰκανῶν (*Aequorum*, quos sic appellat Dionysius Halic.) Eutropio postulante mutatum est. Insuper verba, Βολούσκων πόλιν, abjecimus, quia proxime praecesserant, & perperam repetita videbantur, cum sufficeret pronomen αὐτήν. CELLAR.

3) αὐτὸς) Edd. *Haverkamp.* & *Verheyk.* habent αὐτάς. K.

3 βους. Καὶ Τίτος δὲ Κύντιος Κικιννάτος Πραι-
νεστίνους, οἱ μέχρι τῶν προπυλαίων αὐτῶν πολε-
μοῦντες ἐχώρησαν, ἄχρις Ἀλλίου ποταμοῦ διώξας,
νίκην τε ἤρατο κατ' αὐτῶν, καὶ πόλεις αὐτῶν
4 ἑπτὰ τῇ Ῥώμῃ προσένειμε. καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς
Πραινεστίνους, παραδόντας ἑαυτοὺς, ἐκτήσατο·
πᾶν δὲ τοῦτο τὸ ἔργον εἴκοσιν ἐπετέλεσεν ταῖς
πάσαις ἡμέραις, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθριάμβευσεν.
5 Ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ διεγένετο τῶν 4) στρατιωτικῶν
ἀρχόντων ἡ δυναστεία. μικρῷ γὰρ ὕστερον κατε-
λύθη, καὶ σχεδὸν ἔξω πάσης ἀρχῆς ἡ Ῥώμη
6 διετέλεσεν. εἰ καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχόντων
τινες, καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ἐβιά-
ζοντο δύνασθαι καὶ τὸ κῦρος ἔχειν· ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ
A.V.C. τρεῖς ἐνιαυτοὺς τοῦτο ἐδυνήθησαν. ἐπανῆλθε
389. An. γὰρ πρὸς τοὺς ὑπάτους ἡ ἐξουσία.
N. C.
361.

II. Λουκίου τοίνυν Γενουκίου καὶ Κύντου Σερβιλίου
A.V.C. γενομένων ὑπάτων τελευτᾷ Κάμιλλος, τιμαί τε
390. αὐτῷ δεύτεραι μετὰ τὸν Ῥωμύλον ἐψηφίσθησαν.
2 Γάλλων δὲ πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν κινησάντων,
A.V.C. στρατοπεδευσαμένων δὲ ἀντιπέρα τοῦ Ἀνιήνου πο-
394. An. ταμοῦ, Τίτος Κύντιος δικτάτωρ ἀναδειχθεὶς ἐξ-
N. C. ῆλθεν
356.

4) διεγένετο τῶν) haec addenda putauit Sylburgius. CELLAR. In sequentibus aliquantum ab auctore discessit Metaphrastes. Quot vero annis tribuni militares consulari potestate fuerint, quot item tribuni plebis, e Fastis conspicitur luculentius; praesertim vero e Graecis; in quibus illi extraordinarii magistratus sunt omissi. SYLBVRG.

ἦλθεν ἐπὶ τὰς πολεμίας. ἀλλ᾽ ἔλυσε τὴν μάχην 3
οὐχ ἡ συμπλοκὴ τῶν στρατευμάτων, ἀλλ᾽ ἀνὴρ νεανίας Μάνλιος 1). ὑφ᾽ ἑνὸς γὰρ τῶν Γάλλων εἰς μονομαχίαν προκληθεὶς ἐκεῖνον τε καθεῖλε καὶ τῷ πολέμῳ τέλος ἔδωκε· τὸν στρεπτόν τε, ᾧ κεκόσμητο τὸν τράχηλον ὁ Γάλλος, ἑαυτῷ περιθεὶς, ἐκ τούτου Τορκουάτος αὐτός τε προσηγορεύθη, καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ πάντες, μηνύοντες τῇ προσηγορίᾳ τὸν ἀπὸ τοῦ λαφύρου κόσμον. Τόρκυς γὰρ ἐπιχωρίως ὁ στρεπτὸς καλεῖται. τότε 4
μὲν οὖν φυγῇ παρέδοσαν ἑαυτούς. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τοῦ δικτάτωρος Σουλπικίου. Καὶ Τοῦσκοι δὲ ὑπὸ Γαΐου Μαρκίου συνεκόπησαν. ὡς ὀκτὼ δὲ χιλιάδας αἰχμαλώτων τῷ θριάμβῳ ποιήσας πλῆθος ὁ νικήσας ἐθριάμβευσε.

Μετὰ τοῦτο γίγνεται τῶν Ῥωμαίων ἀπογραφή. καὶ τῶν Λατίνων, τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἤδη γεγενημένων, σώματα παρέχειν εἰς στρατιὰν οὐ βουλομένων ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτικῶν συνελέγη 1) τὸ

III.
A.V. C. 402. Ant. C. N. 348.

1) Μάνλιος) Sic recte *Cellarius* edidit. Eumque secuti sunt *Hearne* & *Hauercamp.* Μανίλιος *Sylburg.* Sic Manlius, Mallius & Manilius apud Eutropium, aliosque saepius confunduntur. VERHEYK.

1) πολιτικῶν συνελέγη) Emendauimus sic cum *Sylb.* ex συλλεγῆναι, sicut & paullo post δέκα δὲ ex δεκάδες. CELLAR. Cum vero in latino textu tyronum fiat mentio, post στράτευμα addendum, ex coniectura

 Syl-

τὸ στράτευμα. δέκα δὲ ἐξ αὐτῶν συντάξεις ἐγέ-
νοντο, λεγεῶνες κατὰ τὴν αὐτῶν καλούμεναι φω-
νὴν, ἐκ τῆς γενομένης τῶν νέων ἐπιλογῆς· λέ-
γερε γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ ἐπιλέξασθαι λέγεται.
αἱ δέκα δὲ αὗται λεγεῶνες ἑξήκοντα χιλιάδας
ἀνδρῶν εἶχον, ὡς ἑκάστην εἰς ἑξακισχιλίους τε-
2 λεῖν [2]). καὶ οὕτως ὁ τοσοῦτος συνήχθη στρατὸς,
οὔπω τῶν Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων εἰς τὸ πᾶν ἐπι-
δεδωκότων. τοσαύτη τῶν στρατιωτικῶν ἦν ἐπι-
3 θυμία, καὶ τῶν πολιτῶν ἀνδρεία. τοῦτο δὴ τὸ
στράτευμα τῶν πολιτῶν ἐξάρχαν ἐπὶ τοὺς Γάλλους
ἐχώρησεν, ἡγουμένου τῆς στρατιᾶς Φουρίου. ἀλλά
τις ἐκ τοῦ Γάλλων στρατεύματος, πρὶν ἢ συμμίξαι
τὰ πλήθη, ἐκ προκλήσεως τὸν ἄριστον τῶν Ῥω-
4 μαίων εἰς μονομαχίαν ἐκάλει. Τότε τοίνυν ἐθε-
λοντὴς ἐξανέστη Μάρκος Οὐαλέριος, ἐν τοῖς ἄρ-
χουσι τῶν στρατιωτικῶν τεταγμένος, καὶ σκευα-
σάμενος ἐπῆλθεν. Ὁρμῶντι δὲ αὐτῷ κατὰ τοῦ
πολεμίου, κόραξ ἐπιπτὰς κατὰ τὸν δεξιὸν ἔστη
5 βραχίονα. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν ἄνδρες συνέ-
μιξαν. ὁ δὲ κόραξ τοῖς τε ὄνυξι καὶ τοῖς πτε-

ροῖς

Sylburg. νεολέκτων σωμάτων aut νεοστρατεύτων σωμάτων. (Sic enim tyrones vocant Gloſſae vett.) vel, retento adiectiuo πολιτικῶν, addendum ei ſubſtantiuum νέων. HAVERK.

2) Fallitur *Paeanius* cum *Eutropio*; nondum enim ea tempeſtate legio Romana ſex millibus hominum conſtabat; ſed miror, ita erraſſe *Eutropium*, cum expreſſe *Livius* ita de eadem re VII. 25. *Vbique non urbana tantum, ſed etiam agreſti iuuentute decem legiones ſcriptae dicuntur, quaternum millium & ducenorum peditum, equitumque trecenorum.* ANN. FABR. ET HEARN.

ϱοῖς ἔπαιε τȣ̃ Γάλλȣ τὰ ὄμματα, κωλύων εὐθὺ τῷ πολεμȣ̃ντι πϱοσβλέπειν. καὶ ȣ̃τω πίπτει 6
μὲν ὁ Γάλλος. τῷ Ουαλεϱίῳ δὲ ὁ τῆς νίκης τϱόπος δέδωκε τὴν πϱοσηγοϱίαν. Κοϱβῖνος γὰϱ ὠνομάσθη ἀπὸ 3) τȣ̃ κόϱακος, ȣ̃τω κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν ὀνομαζομένȣ φωνήν. καὶ ȣ̓δὲ μέχϱι τȣ́των τὰ τῆς εὐημεϱίας ἔςη· ἀλλὰ τϱίτον καὶ εἰκοςὸν γεγονὼς ἔτος ἐπὶ τὴν ὑπατείαν ἐκλήθη 4). Λατῖνοι δέ, οἱ τὴν ςϱατολογίαν ἀϱνη- 7
σάμενοι, καθάπεϱ ἔκ τινος μελέτης ἐπὶ μεῖζον ἐχώϱησαν. ἔφασκον γὰϱ, τὸν ἕτεϱον τῶν ὑπάτων ἐκ σφῶν αὐτῶν χϱῆναι χειϱοτονεῖσθαι. Τῶν 8
Ῥωμαίων δὲ ȣ̓ συνθεμένων, ἀνήφθη πόλεμος μέγιςος, εἴπεϱ τις ἄλλος, καὶ τȣ̃τον μὲν ἡττήθησαν οἱ Λατῖνοι, καὶ θϱίαμβον ἔσχεν ἡ νίκη· τοῖς 9
ὑπάτοις δὲ, ὡς ὑπὲϱ ἔϱγȣ μεγάλȣ, κατά τι χωϱίον, ὃ Ῥῶςϱα καλȣ̃σιν, ἀνδϱιάντες ἀνέςησαν. Τȣ̃το δὲ τὸ χωϱίον τὰς πϱὸς τὸν δῆμον ἐδέχετο τῶν ὑπάτων τε καὶ τῶν λοιπῶν ἀϱχόντων δημηγοϱίας. ἐκεῖθεν γὰϱ ἐν ταῖς καταλαμβανȣ́σαις χϱείαις διελέγοντο τῷ δήμῳ. Κα- 10
τὰ δὲ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν Ἀλεξάνδϱεια παϱὰ τȣ̃ Μακεδόνος Ἀλεξάνδϱȣ συνῳκίσθη, καὶ ταύτην ἐδέξατο τὴν πϱοσηγοϱίαν ἡ τῆς Αἰγύπτȣ πάσης μήτηϱ.

---

3) ἀπὸ) haec praepositio addita ex Suida. SYLB. Hanc historiam suis inseruit Suidas V. Ἀμύσσειν, ex Capitone, vt videtur *Kustero*. VERHEYK.

4) ἐκλήθη) Pro corrupto ἠλήθη, legendum videtur ἠλάθη vel ἐκλήθη. SYLB.

IV. Ἐντεῦθεν δὴ καὶ τὰ τῆς δυνάμεως ηὐξήθη Ῥωμαίοις, καὶ πρὸς ἄκρον ἀφίκοντο δυναστείας. ἀμέλει πορρωτάτω λοιπὸν 1) αὐτοῖς οἱ πόλεμοι
2 συνεκροτοῦντο. ἐπὶ Σαμνίτας γοῦν τριακοσίοις 2)
A.V.C. 431. An. N.C. 319. ἀπῳκισμένους σημείοις, τὴν στρατιὰν ἐκίνησαν, ἧς ἀφηγεῖτο Παπίριος Κούρσωρ, τὴν τῆς δικτατωρίας ἔχων ἐξουσίαν. χρείας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὴν Ῥώμην καλούσης, τὸν ἄρχοντα τῆς ἵππου Φάβιον Μάξιμον (ἠκολούθει δὲ αὐτῇ, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν, δυναστεία τῷ δικτάτωρι) κατέλιπεν ἐπιτροπεύειν τοῦ στρατοῦ, προαγορεύσας μὴ συμμίξαι, μήτε εἰς χεῖρας ἐλθεῖν,
3 πρὶν ἂν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπανήκῃ. λαβόμενος δὲ ὁ Φάβιος καιροῦ, καὶ μικρὰ φροντίσας τῶν τοῦ δικτάτωρος ἐντολῶν, ἐμαχήσατο μὲν μετὰ λαμπρᾶς τῆς τύχης, καὶ τοὺς Σαμνίτας ἀπώ-
4 λεσε πανστρατιᾷ. ἐπὶ τούτοις ψῆφον ἐπήγαγεν ὁ δικτάτωρ αὐτῷ θανάτου· διεσώθη δὲ τῇ τε τοῦ στρατεύματος περὶ αὐτὸν σχέσει, καὶ τῇ τοῦ δήμου σπουδῇ. Τοσαύτη τε ἐκινήθη κατὰ τοῦ Παπιρίου στάσις, ὡς παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν αὐτὸν θα-
5 νάτου. Μετὰ ταῦτα οἱ Σαμνῖται τοὺς Ῥωμαίους,
A.V. 433. ὑπατευόντων Τίτου Βετουρίου καὶ Σπουρίου Ποστουμίου, μετὰ πολλῆς κατεπολέμησαν τῆς αἰσχύνης· καὶ κύριοι καταστάντες αὐτῶν, ἔθεντο σπονδὰς τοῖς ἡττημένοις ἀπρεπεῖς· ἀλλ' ἡ σύγκλητος καὶ ὁ δῆ-

1) λοιπὸν) pro λοιπῶν, aptius scribemus λοιπόν, vt alibi passim. SYLB.

2) τριακοσίοις) Quam male Metaphrastes Eutropii mentem ceperit aut expresserit, vel hoc loco manifestum est. Eutropius enim *in centesimo & tricesimo ferme milliario* hoc bellum gestum tradit. VERHEYK.

δήμους τὰς μὲν σπονδὰς παρεσάλευσαν, ὡς ἐν
δυσπραγίᾳ γεγενημένας, ἀνέλαβον δὲ τὴν μά-
χην. καὶ οἱ πρότερον νενικηκότες ἡττήθησαν 6
Παπιρίου τοῦ ὑπάτου τῇ μάχῃ στρατηγοῦντος. πε-
σόντων δὲ τῶν πλειόνων, ἑπτὰ χιλιάδες ἀνδρῶν
αἰχμαλώτων ὑπὸ τοῖς νενικηκόσιν ἐγένοντο· καὶ
πρῶτος οὗτος κατὰ Σαμνιτῶν ἐδόθη τῷ Παπιρίῳ
θρίαμβος. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον 7
Ἄππιος Κλαύδιος κήνσωρ αἱρεῖται, ἤγουν τιμη- A. V.
τής. ἀρχὴ δὲ ἦν αὕτη τῶν μεγίστων, καὶ ἦν 443.
ἔργον αὐτῇ τοὺς τῶν πολιτῶν διερευνᾶσθαί τε καὶ
κρίνειν βίους· τιμωρίας τε κατὰ πάσης ἠδύνατο
δυναστείας, καὶ οὐδεὶς ἦν ἔξω τῆς τοῦ κήνσωρος
ἐξουσίας· κύριοι δὲ ἦσαν οἱ κήνσωρες, καὶ ἔργοις
καινοῖς κατακοσμεῖν τὴν πόλιν· ὁ Κλαύδιος γοῦν 8
πηγὴν ὠχετεύσεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἥτις αὐτῷ
μέχρι νῦν ἐπονομάζεται Κλαυδία· ὁδόν τε ἐστό-
ρεσεν, ἥτις ἐπεκλήθη καὶ αὐτὴ τῷ πεποιηκότι,
Ἀππία προσαγορευθεῖσα. οὕτως ἡ μὲν τὸ ἐπω-
νυμον 3) ἔσχε τοῦ πεποιηκότος, ἡ δὲ αὐτὸ τοὔ-
νομα.

Τούτων ὧδε πεπραγμένων Σαμνῖται τὴν μά- V.
χην ἀνενεώσαντο, Κόντου Φαβίου Μαξίμου τὴν A. V.
ὑπατείαν ἔχοντος. παῖς δὲ ἦν οὗτος τοῦ μικροῦ 461.
πρόσθεν εἰρημένου Φαβίου Μαξίμου. οὗτος ἡττᾶ- 2

3) ἐπώνυμον) Sic vult *Sylburg.* loco ἐπωνύμως. In sequenti commate exemplar habet αὐτῷ, errore ambiguo. *Sylb.* emendat αὐτὸ; quod si displicet, reponere poteris αὐτοῦ. HAVERKAMP.

ται τὴν μάχην καὶ τρισχιλίους ἀποβάλλει τῶν
μαχιμωτάτων. λήγατος δὲ αὐτῷ χειροτονη-
θεὶς ὁ πατὴρ Φάβιος, ἐνίκησέ τε τοὺς Σαμνίτας
3 καὶ πολλὰς αὐτῶν πόλεις εἷλεν. Ἔπειτα δια-
A. V. δέχονται τὴν ὕπατον ἀρχὴν Πούβλιος Κορνήλιος
463. Ρουφῖνος, καὶ Μάρκος 1) Κούριος Δεντάτος· καὶ
συνάψαντες πρὸς τοὺς Σαμνίτας πόλεμον, πολ-
4 λαῖς τε μάχαις λαμπροὶ ὑπερέσχον. καὶ παν-
τάπασιν αὐτοὺς ἐκπολιορκήσαντες δι' ἐτῶν ἐννέα
καὶ τεσσαράκοντα τέλος ἔδοσαν τῷ πολέμῳ. ὡς
ἔπος δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἐθ-
νῶν οὕτω τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις κατειργάσα-
5 το. πολλοῖς δὲ ὕστερον ἐνιαυτοῖς πλῆθος Γάλ-
λων ἀξιομάχητον, Τούσκοις τε καὶ Σαμνίταις
κατὰ τῆς Ῥώμης ἐκοινώνησαν. καὶ τὸν δρόμον
ἐπ' αὐτὴν ποιούμενοι, παρὰ Γνέου Κορνηλίου Δολο-
βέλλου τοῦ ὑπάτου πανωλεθρίᾳ διεφθάρησαν.

VI. Ὑπὸ τούτους τοὺς χρόνους Ταραντίνοις, ἐν ὑστά-
A. V. τῳ τῆς Ἰταλίας πάσης κειμένοις, ἐπήχθη πα-
471. ρὰ Ῥωμαίων πόλεμος. αἰτία δὲ ἦν τοῦ πολέμου
παροινία καὶ ἀσέλγεια παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Τα-
ραντίνου κατὰ τῶν πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ῥώμης
2 τετολμημένη. ἀκμαζόντων δὲ τῶν κατὰ τὴν
μάχην, Πύῤῥον ἐπεκαλέσαντο σύμμαχον Τα-
ραν-

1) Μάρκος) Metaphrasten librariorum incuria M. pro M'. scribentium, fuisse deceptum, ad Eutropium aliquoties ostendimus, *Manius* non *Marcus* ei fuit praenomen. Idem error & infra. VERHEYK.

ραντῖνοι, γένος μὲν τῶν ἀπ' Ἀχιλλέως, βασι-
λεύοντα δὲ τῶν Ἠπείρων. καταλαμβάνει τοί- 3
νυν τὴν Ἰταλίαν 1) ὁ Πύῤῥος. καὶ τοῦτον πρῶ-
τον πόλεμον ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι πρὸς στρατιὰν
ἐξ ὑπερορίων ἥκουσαν· ἐπὶ τούτῳ 2) ὕπατος
ἐχειροτονήθη Πούβλιος Οὐαλέριος Λευῖνος 3).
οὗτος 4) Πύῤῥου κατασκόπους ἑλὼν προσέταξεν 4
ἅπαν αὐτοῖς ἐπιδειχθῆναι τὸ στρατόπεδον· εἶτα
ἀφεθῆναι, καὶ τῷ Πύῤῥῳ γενέσθαι μηνυτὰς, ὧν
ἐθεάσαντο. μετὰ ταῦτα γίνεται μάχη, καὶ 5
τραπέντος τοῦ Πύῤῥου, μεταβολὴν ἔσχεν διὰ
τοὺς ἐλέφαντας ἡ τοῦ πολέμου τύχη. ἀγνῶτες
γὰρ ὄντες τούτων οἱ Ῥωμαῖοι τῶν θηρίων, καὶ
τῶν ἵππων πρὸς τὴν ἀθρόαν ὄψιν ἐκπλαγέντων,
φοβηθέντες ἔσχον ἔλαττον. κακῶς δὴ τῶν Ῥω-
μαϊκῶν ἐκ τούτου διακειμένων ἡ νὺξ ἔδωκε τῇ
συμπλοκῇ τέλος. ᾗ χρησάμενος ὁ Λευῖνος ὑπε-
χώρησε. Κατὰ δὴ ταύτην τὴν μάχην χιλίους 6
ὀκτακοσίους ὁ Πύῤῥος αἰχμαλώτους εἷλεν, καὶ τῶν
μεγίστων αὐτοὺς ἠξίωσε τιμῶν. τοὺς δὲ πεσόντας
ἐξ αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων, ταφῇ παραδέδωκεν.
ἰδὼν δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν νεκροῖς τοῖς σώμασιν φο- 7
βεροὺς, πάντων τε τὰς πληγὰς ἐμπροσθίους,
τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνασχὼν ἔφη, „πά-
σης

1) Ἰταλίαν) Perperam & scriptum & excusum fuerat βασιλείαν. CELLAR.

2) ἐπὶ τούτῳ) Emendat *Sylburgius* ex ἐπὶ τούτων. IDEM.

3) Λευῖνος) Male Paeanio Λευῖνος, pro Λαιβῖνος, vt Graeci scribunt. VERHEYK.

4) οὗτος Πύῤῥου) Alii οὗτος τοῦ Πύῤῥου, sed abiiciendum τοῦ, monitore *Sylburgio*. CELLAR.

„σης ἂν κρατῆσαι τῆς γῆς, εἰ τοιούτοις αὐτῷ
„χρῆσθαι στρατιώταις ἐξεγένετο.

VII. Μετὰ ταῦτα συνάπτουσιν ἑαυτοὺς τῷ Πύρρῳ Σαμνῖται καὶ Λευκανοὶ, καὶ Βρέττιοι. καὶ γίνεται δρόμος ἁπάντων ἐπὶ τὴν Ῥώμην. πᾶν τε τὸ προστυχὸν ἢ πυρὸς ἦν ἔργον, ἢ σιδήρου, καὶ τὴν μὲν Καμπανίαν ἐξεπολιόρκησαν· ἧκον δὲ ἐπὶ τὴν Πραίνεστον, τῆς πόλεως ὀκτοκαιδεκάτῳ
2 σημείῳ ἀφεστῶσαν. Φοβηθεὶς δὲ ὁ Πύρρος τὸν ὕπατον καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιὰν, ὄπισθεν αὐτῷ κατακολουθήσασαν, εἰς τὴν Καμπανίαν ὑπε-
3 χώρησεν. καὶ παραγίνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις Ῥωμαίων, ἐξωνήσασθαι βουλόμενοι τοὺς αἰχμαλώτους. Τούτους διὰ πάσης αἰδοῦς καὶ τιμῆς ἐποιήσατο, εἶχέ 1) τε ὡς ἔνι μάλιστα φιλοφρόνως. τὰ λύτρα τε ἀπωσάμενος, προῖκα
4 τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέπεμψεν. ἕνα δὲ ἐκ τῶν πρέσβεων Φαβρίκιον οὕτως ἠγάσθη καὶ ἐθαύμασεν, ὥστε ἐπειδὴ πενίᾳ συζῆν αὐτὸν ἔγνω, τοὺς θησαυροὺς ἐπιδείξας τὸ τέταρτον αὐτῷ προὔθηκεν αὐτῶν τε καὶ τῆς ἀρχῆς, εἰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἕλοιτο συνουσίαν, καὶ κατὰ 2) τῶν πολιτῶν αὐ-
5 τῷ 3) προστεθείη. καταφρονηθείσης δὲ τῆς ὑποσχέ-

1) εἶχε) Excuſum erat in ed. Sylb. εἶδε. CELLAR.

2) κατὰ) Recepi ex ed. *Haverkamp.* pro vulgato μετὰ, quia ſenſui eſt accommodatius. K.

3) αὐτῷ προστεθείη) *Sylburg.* ita diuinauit legendum eſſe. Vulgatum αὐτὸν προσθείη. CELLAR.

σχέσεως ηὐξήθη τῷ Πύῤῥῳ τὸ πέρὶ τὴν Ῥώμην τε καὶ τὲς ἐξ αὐτῆς θαῦμα· καὶ πρέσβεις ὁ νενικηκὼς πέμπει, παρὰ τῶν ἡττημένων σπονδὰς ἐπαγγέλλειν, ἴσας ἑκατέροις· τῆς δὲ πρεσβείας ἐξῆρχεν ἀνὴρ ἐπιφανὴς Κινέας. τῶν σπονδῶν δὲ μέρος ἦν καὶ τόδε· τῆς Ἰταλίας ὅσον ἤδη ἐδέκτο τὸν Πύῤῥον ἢ πολιορκηθὲν, ἢ ἑκέσιον, τῆς αὐτȣ δεσποτείας εἶναι. ταύτην ἐκ ἐδέξαντο τὴν συνθήκην οἱ Ῥωμαῖοι. ἀπεκρίναντο δὲ 6
τοῖς πρέσβεσι, σπονδὰς ἐδαμῶς ἔσεσθαι Πύῤῥῳ τε καὶ αὐτοῖς, εἰ μὴ πάσης τῆς Ἰταλίας ἐκχωρήσειε. μέγα τε μηδὲν ἡγεῖσθαι σφᾶς παρεσχηκέναι Πύῤῥον τὸ κατὰ τὲς αἰχμαλώτȣς. 7
τέτȣ 4) δὲ εἶναι σημεῖον, τὸ τὲς ἀφεθέντας ἀτίμȣς εἶναι παρ' αὐτοῖς, ὡς ἀναξίȣς τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, δι' ἄλλο μὲν ἐδὲν, ὅτι δὲ πολεμȣ͂ντες ληφθεῖεν. λύσιν τε αὐτοῖς ἐκ ἔσεσθαι τȣ͂ κακȣ͂, πρὶν ἂν τῶν διεγνωσμένων ἀνδρῶν ἐκ τȣ͂ ςρατεύματος τῶν πολεμίων λάφυρα κομίσοιεν. Οὕτω μὲν ἐν ἐπανῆλθεν ἄπρακτος ἡ 8
πρεσβεία. πυνθανομένῳ δὲ τῷ Πύῤῥῳ παρὰ τῶν πρέσβεων, οἵαν εὕροιεν τὴν πόλιν, φασὶ τὸν Κινέαν εἰπεῖν, „πατρίδα βασιλέων ἑωρακέναι." τȣ͂το δηλȣ͂ται, ὡς οἱ τῆς πόλεως ἔνοικοι πάντες τοιȣ͂τοι τυγχάνȣσιν, οἷος αὐτὸς ὁ Πύῤῥος κατὰ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ὑπείληπται.

Ἐν-

4) τέτȣ) Elegantius, τȣ͂το. CELLAR.
quam quod vulgo exſtat

VIII. Ἐντεῦθεν ἐκστρατεύουσι πάλιν ἐπὶ τὸν Πύῤ-
A. V. ῤον ὑφ' ἡγεμόσιν ὑπάτοις Πουβλίῳ Σουλπικίῳ, καὶ
474. Δεκίῳ, καὶ γενομένης μάχης τιτρώσκεται Πύῤ-
ῤος, καὶ τῶν ἐλεφάντων ἀναιρεῖται τὸ πλεῖστον.
πίπτουσί τε τῶν μετὰ Πύῤῥου χιλιάδες εἴκοσι,
2 Ῥωμαίων δὲ πεντακισχίλιοι μόνοι. φεύγει τοί-
A. V. νυν ὁ Πύῤῥος ἐπὶ τὴν Τάραντα. καὶ διελθόντος
475. ἐνιαυτοῦ μετὰ ταύτην τὴν μάχην Φαβρίκιος αὖ-
θις ἐπιπέμπεται τῷ Πύῤῥῳ μετὰ στρατιᾶς, ᾧ
τὸ τέταρτον τῆς βασιλείας ἦν ὑπεσχημένος.
3 στρατοπεδευσάμενοι δὲ ἐκ τοῦ πλησίον αὐτός τε
καὶ ὁ Πύῤῥος, ἀνέμενον τὴν μάχην. μιᾷ δὲ τῶν
νυκτῶν ἰατρός τις τῷ Πύῤῥῳ συνὼν, προσφεύγει
τῷ Φαβρικίῳ, ὑπισχνούμενος φαρμάκῳ τὸν Πύῤ-
ῤον ἀναιρήσειν, εἴ τις αὐτῷ τοῦ ἔργου τούτου καρ-
4 πὸς γένοιτο. Τοῦτον ὁ Φαβρίκιος δέσμιον ἐκ-
πέμπει τῷ Πύῤῥῳ, σημάνας ὡς οὐκ ἔστι Ῥωμαί-
ων, δόλῳ τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ὅπλοις ἀναιρεῖν.
5 Τότε τὸν Φαβρίκιον ὑπεραγασθεὶς ὁ Πύῤῥος,
„οὗτός ἐστιν, ἔφη, Φαβρίκιος, ὃν οὐκ ἔστιν ἀφελ-
„κυσθῆναι τοῦ πρέποντος, ὥσπερ οὐδὲ τὸν ἥλιον
6 „τῆς αὐτοῦ φορᾶς.“ καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπὶ τὴν
Σικελίαν ἀπεχώρησαν. Φαβρίκιος δὲ, Λουκα-
νούς τε καὶ Σαμνίτας ἑλὼν, ὑπὲρ τῆς νίκης ἐθρίαμ-
7 βευσε. Δέχονται δὲ τὴν ὑπατείαν Μάρκος Κού-
ριος Δεντάτος, καὶ Κορνήλιος Λέντουλος. εὐθὺς
δὲ ἐπὶ τὸν Πύῤῥον ἐκστρατεύουσιν. ὁ τοίνυν Κού-
ριος συνῆψε πρὸς αὐτὸν μάχην, καὶ τὸ μὲν στρά-
τευμα σχεδὸν ἅπαν ἀπώλεσε τοῦ Πύῤῥου, αὐτόν
τε ἡ Τάρας ὑπεδέξατο φεύγοντα, καὶ γίνεται
τῆς παρεμβολῆς τῶν πολεμίων ὁ Κούριος ἐγκρα-
8 τής. ὁ δὲ τῶν πεσόντων πολεμίων ἀριθμὸς εἴ-

κοσι

κόσι τρεῖς ἦσαν χιλιάδες. ὗτος ὁ πόλεμος ἔδωκε τῷ Κυρίῳ θρίαμβον. ἐπισημότατός τε ὗτος ἐγένετο τῶν πώποτε, τεσσάρων ἐλεφάντων τότε πρῶτον ἐν τῇ Ῥώμῃ φανέντων. Τύτων ὕτω πραχθέντων καὶ τὴν Τάραντα ἀπολιπὼν ὁ Πύῤῥος ἐπὶ τὸ Ἄργος ἐχώρησεν· ἔνθα τὸ τέλος τῦ βίυ ἐδέξατο, πεσὼν ἐν πολέμῳ 1). 9

Ἐντεῦθεν Γάϊος Φάβιος Λίκινος, καὶ Γάϊος Κλαύδιος Κανίνας 1) ὕπατοι χειροτονῦνται, τετρακοσιοςῷ καὶ ἑξηκοςῷ καὶ πρώτῳ 2) τῆς Ῥώμης ἔτει. κατὰ τῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πρέσβεις ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, πεμπφθέντες πρὸς τῦ βασιλέως Πτολεμαίυ 2), κατέλαβον τὴν Ῥώμην, IX. A.V.C. 481. An. C. N. 269.

1) Pyrrhum tegula in caput iniecta occisum esse in Argivae vrbis oppugnatione tradit in eius vita Plutarch. SYLB.

1) In Graeco exemplari perperam scriptum erat Λικίνιος & Καμίλιας, pro Λίκινος & Κανίνας; nec multo rectius in Fastis Graecis. SYLBVRG. Propria illa nomina, non nihil discrepare a Latino manifestum est; sed quod constructionem & sensum minus turbant, reliquimus. CELLAR. Optime etiam habet graeca lectio, neque immutatione eget. C. *Fabius Licinus* & *C. Claudius Canina* vocabantur Coss. Sed minus recte Cellarius Latinum dedit textum: *C. Fabricio Luscino* & *C. Claudio Cinna Coss.* VERHEYK.

2) Errat hic Metaphrastes cum Eutropio; Secundum enim Fastos Consulares anni XX aut minimum XIX adiiciendi sunt. Legendum igitur esset τετρακ. καὶ ὀγδοηκοςῷ καὶ πρώτῳ λ. K.

2) Πτολεμαίυ) Ptolemaeus hic erat Philadelphus, primi Ptolemaei filius, tertius post Alexandrum. K.

μην, αἰτέμενοι παρ' αὐτῶν εἰρήνην τε καὶ φιλίαν.
2 Ἐκδεξαμένων δὲ τὴν ὑπατείαν Κύντε Κυλληνίε καὶ Γαΐε Φαβίε Πίκτωρος, Πικένται πόλεμον ἐκίνησαν. χρόνε δὲ διελθόντος ἐ πολλε παρὰ τῶν ἑξῆς ὑπάτων Πεβλίε Σεμπρωνίε, καὶ Ἀππίε Κλαυδίε κατεπολεμήθησαν, ὡς καὶ θριάμ-
3 βῳ γενέσθαι χώραν. τότε δὴ καὶ πόλεις παρὰ Ῥωμαίοις 3) ᾠκοδομήθησαν, Ἀρίμινός τε ἐν
4 Γάλλοις, καὶ Βενεβεντὸς ἐν Σαμνίῳ. Μάρκε δὲ Ἀτιλίε Ρηγέλε καὶ Λεκίε Ἰεϊε Λίβωνος ἐλθόντων ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ Σαλλεντίνων ἐδογματίσθη πόλεμος. ἡττήθησαν δὲ, καὶ τῆς πόλεως ἐξέπεσον τῆς ἑαυτῶν. καὶ μετὰ τέτων Βρεντεσηνοί. καθ' ὧν ἁπάντων οἱ νικήσαντες ἐθριάμβευσαν.

X. Τετρακοσιοστῷ δὲ καὶ ἑβδομηκοστῷ 1) τῆς πόλεως, ἐπὶ πολὺ λοιπὸν ἦν καὶ παρὰ πᾶσι λαμπρὸν τὸ τῆς Ῥώμης ὄνομα. ἔπω δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκτὸς αὐτοῖς συνεκεκρότητο πόλεμος, τότε τοίνυν βεληθέντες τὸ τῶν πολιτῶν γνῶναι πλῆθος, ἀπογραφὴν ἐποιήσαντο, καὶ συνηριθμήθησαν ἀνδρῶν ἐννέα καὶ εἴκοσι μυριάδες, καὶ δισχίλιοι διακόσιοι τριάκοντα τέσσαρες· καί τοι παρὰ πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἐδὲ μιᾶς γενομέ-

A.V.C. 489. An. N. C. 261.

3) παρὰ Ῥωμαίοις) Aptius παρὰ Ῥωμαίων, *a Romanis*. SYLBURG.

1) Ab Eutropii, quamquam etiam errantis mente recedit hic Metaphrastes; nam primus annus belli Punici fuit CCCCLXXXIX. HEARN. & VERHEYK.

νομένης ἀνακωχῆς πολέμȣ. ἐν ταύτῃ τῇ δυνάμει 2
τῆς πόλεως πρὸς Ἄφρȣς αὐτοῖς ὁ πρότερος κινεῖται πόλεμος Ἀππίȣ Κλαυδίȣ καὶ Κύντȣ Φαβίȣ 2) τὴν ὕπατον ἐχόντων ἀρχήν. γίνεται 3
τοίνυν ἐν τῇ Σικελίᾳ 3) συμπλοκή· καὶ νικήσας ὁ Κλαύδιος Ἄφρȣς τε καὶ τὸν βασιλέα Σικελίας Ἱέρωνα, καθ' ἑκατέρων ἐθριάμβευσε. Τῷ δὲ 4
ἑξῆς ἐνιαυτῷ Οὐαλέριος Μάρκος, καὶ Ὠτακίλιος Κράσος ὕπατοι μεγάλα κατὰ τὴν Σικελίαν εἰργάσαντο. Ταυρομένιον γὰρ καὶ Κατάνην, 5
καὶ πεντήκοντα πρὸς ταύταις ἑτέρας πόλεις, τῇ Ῥωμαϊκῇ συνῆψαν ἀρχῇ. Τρίτῳ δὲ 6
ἔτει τȣ̃ πρὸς Ἄφρȣς πολέμȣ, παρασκευῆς ἐπὶ τὸν βασιλέα γενομένης Ἱέρωνα, φθάνει τὴν μάχην Ἱέρων, καὶ μετὰ τῆς συγκλήτȣ τῆς ἐκ Συρακȣσίων, αἰτεῖ παρὰ τῶν Ῥωμαίων εἰρήνην ἐπὶ διακοσίοις ἀργυρίȣ ταλάντοις, καὶ λαμβάνει. τρέπεται τοίνυν ἡ παρασκευὴ ἐπὶ τȣ̀ς Ἄφρȣς, 7
καὶ ἡττῶνται, καὶ θριαμβεύει κατ' αὐτῶν ὁ νενικηκώς. Ἔτει δὲ πέμπτῳ τȣ̃ προτέρȣ πρὸς 8
Ἄφρȣς πολέμȣ, Γαΐȣ Δȣειλίȣ καὶ Γνέȣ Κορνηλίȣ Ἀσιανȣ̃ 4) καθεστηκότων ὑπάτων, ἐναυμάχησαν Ῥωμαῖοι, τȣ̃το 5) πρῶτον ἐν θαλάττῃ πολεμȣ̃ντες. ναυσί τε ἐχρῶντο μακραῖς, ἃς αὐτοὶ

μεν

2) Κύντȣ Φαβίȣ) Non *Fabius* sed *Fuluius* vocabatur; idem error seq. libro redit. VERHEYK.

3) ἐν τῇ Σικελίᾳ) Ita emendat Sylburgius quod scriptum erat, ἐκ τῆς Σικελίας. HAVERKAMP.

4) Ἀσιανȣ̃) Non Asianus sed Asina dictus est hic Cos. VERHEYK.

5) τȣ̃το) τȣ̃το vel idem sonat quod τότε, vel ex τότε deprauatum est, CELLAR.

μὲν ἐκάλουν ῥωστράτας ἀπὸ τοῦ τὰς πρώρας αὐ-
τῶν ὀρνέων τινῶν μιμεῖσθαι 6) ῥάμφη, Λίβυρ-
να 7) δὲ ἡ συνήθεια προσαγορεύει. κατὰ ταύ-
την δὴ τὴν ναυμαχίαν ἐξ ἀπάτης ὑπὸ τοῖς πο-
λεμίοις ἐγένετο Κορνήλιος. κρατῶν γὰρ τοῖς
ὅπλοις, δόλῳ τῶν Ἄφρων, ὡσανεὶ σπονδὰς αἰ-
τούντων, τῆς αὐτῶν ἐπιβὰς τριήρους συνελήφθη
9 τε καὶ δεθεὶς ἀπήχθη. Δουέλλιος δὲ, ἐπεξελ-
θὼν τῇ μάχῃ, νικᾷ τὸν στρατηγὸν τῶν πολε-
μίων, μίαν τε καὶ τριάκοντα ναῦς αἱρεῖ, δέκα
καὶ τέσσαρας ἑτέρας καταποντίσας· ἑπτὰ δὲ
χιλιάδας αἰχμαλώτων ὑφ' ἑαυτὸν κατεστήσατο,
10 τρεῖς δὲ διέφθειρε χιλιάδας. σιδήρῳ τε καὶ τοῖς
ὕδασι νίκην τότε κατεπράξαντο Ῥωμαῖοι, ἧς ἄλ-
λην οὐχ ἡγήσαντο λαμπροτέραν, οὐδ' αὖ χαριεστέ-
ραν. ἐπειδήπερ ὡμολογημένου τοῦ κατὰ γῆν κρά-
τους, κρείττους καὶ κατὰ θάλατταν ὤφθησαν,
11 ἐν ᾗ πλεονεκτεῖν Ἄφροι τὸ πρὶν ἐνομίζοντο. Γαΐου
δὲ Ἀκυλίου Φλώρου καὶ Λουκίου Σκιπίωνος διαδεξα-
μένων τὴν ὑπατείαν Κορσίκη καὶ Σαρδὼ πάντα
τρόπον πολιορκηθεῖσαι, πολύ τε ἀποβαλοῦσαι
πλῆθος ἀνδρῶν αἰχμαλώτων ὑπὸ τοῖς ὑπάτοις
γενομένων, ἀφορμὴ θριάμβου τοῖς νενικηκόσιν ἐγέ-
νοντο.

Λου-

6) ῥωστράτας — μιμεῖσθαι.) scriptum & editum erat ῥῶστρα μεμίχθαι. Corrupto loco medicinam *Sylburg.* in indice graeco attulit. CELLAR.

7) Λιβυρνα) Intellige πλοῖα. CELLAR.

Λουκίου δὲ Μανλίου Βούλσωνος, καὶ Μάρκου XI.
Ἀττιλίου Ῥηγούλου τὴν ἀρχὴν ὑποδεξαμένων, ἐκ A.V.C.
τῆς Ἰταλίας δὲ καὶ Σικελίας ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν 496. An.
ὁ πόλεμος μετηνέχθη. καὶ γίνεται ναυμαχία N. C.
καρτερὰ πρὸς Ἀμιλκάρην, τὸν τῶν πολεμίων 254.
στρατηγόν. καθ' ἣν τέσσαρας καὶ ἑξήκοντα ναῦς 2
οἱ Ῥωμαῖοι καταποντίσαντες, τὸν μὲν στρατηγὸν
ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, ἀπέβαλον δὲ καὶ αὐτοὶ δύο
καὶ εἴκοσι ναῦς. ἀποβάντες δὲ εἰς τὴν πολε- 3
μίαν γῆν εὐθὺς μὲν Κλυπέαν εἷλον, ἐπιφανῆ τῶν
Ἄφρων πόλιν. δρόμος δὲ ἦν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν Καρ- 4
χηδόνα. πᾶν δὲ ὃ διῆλθον ἐκπολιορκήσαντες,
ἐχωρίσθησαν· καὶ Μάνλιος μὲν εἰς τὴν Ῥώμην
ἐπανῆκε μετὰ λαμπρᾶς νίκης, ἑπτὰ καὶ εἴκοσι
χιλιάδας αἰχμαλώτων ἄγων. Ῥήγουλος δὲ προσ- 5
μείνας ἔτι τοῖς πράγμασιν, ἐπανέλαβεν ἐπ' αὐ-
τῆς τῆς Ἀφρικῆς τὴν μάχην, τρισὶ τῶν πολε-
μίων στρατηγοῖς ἀντιπαραταξάμενος. περιγενό-
μενος δὲ τοῦ πολέμου, ὀκτὼ δὲ καὶ δέκα χιλιά-
δας ἀνελὼν, καὶ πέντε ζώντων ἑλὼν, ἐλέφαν-
τάς τε ὀκτὼ καὶ δέκα λῃσάμενος, ἑβδομήκοντα
καὶ τέσσαρας πόλεις ὑποσπόνδους τῇ Ῥώμῃ συν-
ῆψε, τάξας αὐταῖς, οὓς ἐβουλήθη, φόρους. ἐν- 6
ταῦθα λοιπὸν οἱ Ἄφροι κεκμηκότων αὐτοῖς τῶν
πραγμάτων εἰρήνην αἰτοῦσιν, οὐ δεξαμένου δὲ τὴν
ἱκετείαν Ῥηγούλου, συνθήκας δὲ ἀπαιτοῦντος τῶν
σπονδῶν ἀπηνεῖς τε καὶ τραχείας, Λακεδαιμο-
νίους ἐπεκαλέσαντο πρὸς συμμαχίαν. καὶ πέμ- 7
πεται αὐτοῖς στράτευμα Λακωνικὸν ὑφ' ἡγεμόνι
Ξανθίππῳ. συγκροτηθέντος οὖν πολέμου μετα-
πίπτει τῷ Ῥηγούλῳ τὰ τῆς τύχης. ἡττᾶται 8
γὰρ ἧτταν οὕτω μεγάλην, ὥστε πάσης μὲν τῆς

στρατιᾶς δισχιλίους διαφυγεῖν μόνους, αὐτὸν δὲ μετὰ πεντακοσίων ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενόμενον δεθῆναι, τρεῖς δὲ μυριάδας 1) ἀνδρῶν μαχιμωτάτων πεσεῖν.

XII. Ἀλλ' οἱ μετὰ τούτους ὕπατοι Μάρκος Αἰμί-
A.V.C. λιος Παῦλος, καὶ Σέρβιος Φούλβιος τὴν μὲν κα-
498. τὰ τὸν πόλεμον δυσπραγίαν ἐπηνώρθωσαν 1), οὐδὲ
2 αὐτοὶ δὲ συμφορᾶς ἔξω κατέστησαν. τριακο-
σίαις γὰρ ναυσὶ συμμίξαντες τοῖς Ἄφροις ὑπερέ-
σχον, ὥστε τέσσαρας μὲν καὶ ἑκατὸν νῆας κατα-
ποντίσαι, τριάκοντα δὲ μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς μα-
χομένων ἑλεῖν, ἀνδρῶν δὲ δεκαπέντε χιλιάδας,
τὰς μὲν διαφθεῖραι, τὰς δὲ αἰχμαλώτους ἀπά-
γειν, τὸ δὲ στράτευμα τὸ οἰκεῖον πᾶσι χρήμασι
3 τοῖς ἐκ τῆς λείας πλουσιώτατον ἀποφῆναι. οὐδὲν
δ' ἂν ἐκώλυσε δουλοῦσθαι 2) τότε τοὺς Ἄφρους, εἰ
μὴ λιμὸς ἐπελθὼν προαπήγαγε τὴν στρατιὰν τοῦ
4 τέλους. Ἐν οὕτω λαμπροῖς τοῖς κατὰ τὴν μά-
χην, καὶ μετὰ τοσούτων λαφύρων ἐπανιόντα τὸν
στόλον σχεδὸν ἅπαντα θαλάσσιος κλύδων κατειρ-
γά-

1) Μυριάδας) scripsi sic loco χιλιάδας, quod omnes Latini XXX millia habent; & *Polybius* Lib. I. de hoc praelio: πεντακόσιοι ἐζωγρήθησαν, — — ἐσώθησαν μὲν εἰς δισχιλίους, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος διεφθάρη. Quis ergo credat, duntaxat τρεῖς χιλιάδας periisse? CELLAR. & HAVERKAMP.

1) Ἐπηνώρθωσαν) duplex in vna voce augmentum, pro ἐπανώρθωσαν. CELLAR.

2) δουλοῦσθαι) excusum erat in ed. Sylb. δουλοῦσαι. Perperam. CELLAR.

γάσατο καὶ τοσοῦτον ἐγένετο ναυάγιον, ὥστε ἐκ
τετρακοσίων καὶ ἑξήκοντα καὶ τεσσάρων νηῶν,
ὀγδοήκοντα μόνας ἀθλίως διασωθῆναι. οὐδείς τε 5
χρόνος τοσοῦτον χειμῶνα μνήμῃ παραδέδωκεν ἀν-
θρώπων, οὐδὲ τοσοῦτον σύμπτωμα θαλάσσιον.
Οὐ μὴν τοῦτο παρέλυσε τὸ φρόνημα τὸ Ῥωμαϊ- 6
κὸν, οὐδὲ ἀφεῖλέ τι τῆς ἀκμῆς· παραχρῆμά τε
διακοσίας ἐπισκευασάμενοι ναῦς πρὸς ἑτέρας πα-
ρεσκευάσαντο ναυμαχίας.

Οἱ οὖν ἑξῆς ὕπατοι, Γνέος Σερβίλιος Κη- XIII.
πίων, καὶ Γάϊος Σεμπρώνιος Βλαῖσος, ἑξήκοντα A. C.
καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν ἐξέπλευ- 500. An.
σαν, καὶ τινας μὲν τῶν πόλεων εἷλον· λαφύρων C. N.
δὲ ἐμπλήσαντες τὰς ναῦς ἀπῄεσαν. ἀλλὰ καὶ 250.
τούτοις χειμὼν διέφθειρε τὴν εὐπραγίαν, ναυα-
γίῳ περὶ τὸ πλεῖστον τοῦ στόλου χρησαμένοις. Αὗ- 2
ται τοίνυν αἱ συμφοραὶ, ἀλλήλοις ἐφάμιλλοί τε
καὶ συνημμέναι, τὴν περὶ τὸ ναυμαχεῖν προθυ-
μίαν ἐξέβαλον τῶν Ῥωμαίων. δόγμα τε ἡ συγ-
κλητος ἐποιήσατο, μηκέτι ταῖς κατὰ θάλατ-
ταν χρῆσθαι μάχαις, μηδὲ ναῦς ἔχειν πλὴν
ἑξήκοντα, φυλακῆς ἕνεκα τῶν Ἰταλῶν ὁρίων
πρὸς τὰς ἔξωθεν ἐκ θαλάττης ἐφόδους. Λουκίου 3
δὲ Καικιλίου Μετέλλου καὶ Γαΐου Φουρίου Πλακίδου
πρὸς τὴν ὑπατείαν κληθέντων γίνεται μάχη περὶ
τὴν Σικελίαν πρὸς Ἄφρους, ἑνὸς τῶν ὑπάτων
Μετέλλου στρατηγοῦντος. ἐν ταύτῃ νικᾶται τῶν
Ἄφρων ὁ στρατηγὸς, τριάκοντα μὲν καὶ ἑκατὸν
ἐλέφαντας ὁπλίτας ἄγων, στρατιὰν δὲ πασῶν

τῶν ἔμπροσθεν μεγίστην· καὶ πίπτουσι μὲν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν, ἐλέφαντες δὲ ἐζωγρήθησαν
4 παρ' αὐτὸν μὲν τὸν πόλεμον ἓξ καὶ εἴκοσι. τοὺς λοιποὺς δὲ οἱ συμμαχοῦντες αὐτῷ Νουμίδαι πλανωμένους συνέλαβόν τε καὶ παρεστήσαντο τῷ ὑπάτῳ. μετὰ θαυμαστῆς οὖν πομπείας εἰς τὴν Ῥώμην εἰσῆλθε, τῶν ἐλεφάντων μεγέθει τε καὶ πλήθει τὰς ὁδοὺς πληρούντων.

XIV. Οὗτος ὁ πόλεμος ἠνάγκασε τοὺς Ἄφρους καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν Ῥηγοῦλον, ὃν ἐν δεσμοῖς εἶχον, παρεκάλουν τε αὐτὸν, συμπρεσβεῦσαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν πρὸς Ῥωμαίους ἐκπεμπομένοις, ὥστε αὐτοῖς γενέσθαι σπονδὰς, καὶ τοὺς ἑκατέρων αἰχμαλώτους ἀντιδοθῆναι τοῖς οἰκείοις. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀντιβολοῦντας αὐτοὺς ὁ Ῥηγοῦλος, καίτοι δέσμιος ὢν, ἀπεωθεῖτο. νικηθεὶς δὲ τῇ προσε-
2 δρείᾳ παραγίνεται μὲν εἰς τὴν Ῥώμην. δοθέντος δὲ αὐτῷ λόγου, οὐδὲν ἠνέσχετο κατὰ Ῥωμαῖον καὶ ὑπατικὸν ἄνδρα πρᾶξαι, φάσκων, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὑπὸ τοῖς πολεμίοις ἐγένετο, τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκπεπτωκέναι πολιτείας. οὔτε οὖν τὴν
3 γαμετὴν ἐδέξατο περιπλοκὰς ζητήσασαν. καὶ σύμβουλος γίνεται Ῥωμαίοις, μὴ προσέσθαι τοὺς Ἄφρους ἐπαγγέλλοντας εἰρήνην. περικεκόφθαι γὰρ αὐτοῖς τὰς δυνάμεις, καὶ μήτε αὐτὸν, μήτε τοὺς συνειλημμένους αὐτῷ ἀξιοχρέους ὑπειλῆφθαι χρῆναι πρὸς τοσούτων αἰχμαλώτων, τῶν ἐξ
4 Ἀφρικῆς κατεχομένων, ἀντίδοσιν. ταῦτα συμβουλεύσας ἐκράτησε, πάντων τῶν αὐτοῦ τὰ τοῦ

δήμου

δήμου προθείς. ὃ δὴ καὶ τοῦτο γενναιότατον τῶν
ἔργων. τῶν γὰρ πρεσβευτῶν ἀπράκτων ἀπο-
πεμφθέντων συναπῆλθε καὶ ὁ Ῥηγοῦλος. καὶ 5
βουλομένων αὐτὸν τῶν πολιτῶν κατέχειν, οὐκ
εἶξεν, ὡς οὐ δυνάμενος πρέπον ἀξίωμα πολίτῃ
Ῥωμαίῳ ἔχειν μετὰ τὴν παρὰ τοῖς Ἄφροις δου-
λείαν. τοσοῦτον ἦν τὸ φρόνημα τῶν Ῥωμαίων.
ἐπεὶ τὸ τῶν ὅρκων, οὓς ἐδεδώκει τοῖς Ἄφροις, ἦ 6
μὴν ἐπανήξειν, εἰ μὴ καταπράξαι τὰς σπονδὰς,
οὐδὲν ἐκώλυε μένειν. ὁ γὰρ ἀρχιερεὺς, ὁ καλού-
μενος παρ᾽ αὐτοῖς Πόντιφεξ, οὐκ εἶναι τὸ πρᾶ-
γμα ἐπιορκίαν, ἐκ τῶν ἱερῶν ἐψηφίσατο νόμων. 7
ἐπανελθὼν οὖν πρὸς τὴν Ἀφρικὴν, πολυτρόποις
ἐξεδόθη κολάσεσιν, ἃς ἄλλοι ἄλλως ἐκδεδώκασιν,
καὶ παρ᾽ αὐταῖς τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

Ἐντεῦθεν Πούβλιος Κλαύδιος Ποῦλχρος, καὶ XV.
Γάϊος Ἰούνιος ὕπατοι χειροτονηθέντες ἐπίσης ἐδυ- A.V.C.
σημέρησαν. Κλαύδιος μὲν γὰρ οὐκ ἀφοσιωσάμε- 504. An.
νος, ᾗ ὁ νόμος, ἐνεανιεύσατο κατὰ τῶν συμβό- N. C.
λων (αὐσπίκεια καλοῦσιν αὐτὰ οἱ Ῥωμαῖοι· ση- 245.
μεῖα δὲ ἦν ταῦτα δαιμονίως 1) διδόμενα τοῖς ἐπὶ
πόλεμον ἐξιοῦσι.) καὶ διὰ τοῦτο χεῖρον ἔσχεν ἐν 2
τῇ κατὰ τῶν Ἄφρων μάχῃ 2), ὥστε ἐκ διακοσί-
ων εἴκοσι νηῶν, αἷς ἐναυμάχει, τριάκοντα δια-
σωθῆναι, καὶ αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν φυγεῖν. τὰς
δὲ

1) δαιμονίως) excusum erat in edit. Sylb. δαιμονίοις. CELLAR.

2) κατὰ τῶν Ἀφ. μάχῃ) *Sylburg.* addidit praepositionem κατὰ, quae in textu olim nulla erat. CELLAR.

δὲ ἄλλας τὰς μὲν καταποντισθῆναι, τὰς δὲ
ὑπὸ τοῖς πολεμίοις μετὰ τῶν ἐμπλεόντων πολε-
3 μιστῶν γενέσθαι. ὁ δὲ ἕτερος ὕπατος ναυαγίῳ
τὰς ναῦς ἀποβαλὼν, τὸ στράτευμα σῶον ἐπανή-
γαγεν. ἐπ᾽ αὐτῇ γὰρ τῇ χέρσῳ ἐφθάρησαν αἱ
νῆες, ὥστε τοὺς ἄνδρας ἄνευ πόνου τῆς γῆς ἐφι-
κέσθαι.

XVI. Μετὰ τούτους ὕπατοι γίνονται Γάϊος Λουτά-
A.V.C. τιος Κάτουλος, καὶ Αὖλος Ποστούμιος Ἀλβῖνος.
510. τρίτον δὲ ἦν τοῦτο καὶ εἰκοστὸν ἔτος τοῦ πρὸς Ἄφρους
2 πολέμου. Κάτουλος τοίνυν τὰς πρὸς Ἄφρους 1)
ἐκλεξάμενος, τριακοσίαις ναυσὶν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐχώ-
ρησεν· ἐκεῖνοι δὲ τετρακοσίαις ἀντεπαρετάξαν-
το. τοσούτῳ δὲ οὔτε πώποτε ἔμπροσθεν στόλῳ
3 ἀλλήλοις οὗτοι οἱ δῆμοι συνέμιξαν. ἀλλὰ καὶ αὐ-
τὸς ὁ Κάτουλος ἐπέβη τῆς νεὼς ἀῤῥωστῶν. τέ-
4 τρωτο γὰρ ἐν τῇ προτέρᾳ μάχῃ. συμμιξάντων
δὲ αὐτῶν περὶ τὸ Λιλύβαιον τῆς Σικελίας, το-
5 σαύτην ἐπεδείξαντο Ῥωμαῖοι τὴν προθυμίαν, ὡς
ἑξήκοντα 2) μὲν ναῦς πολεμίας ἑλεῖν, πέντε δὲ
καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καταποντίσαι, δύο δὲ καὶ
τριάκοντα χιλιάδας αἰχμαλώτων ἀνδρῶν λα-
βεῖν, τρισκαίδεκα δὲ διαχρήσασθαι, καὶ πάν-
τα δὲ τὸν πλοῦτον (ἐτύγχανον γὰρ αὐτὸν ἐναπο-
θέ-

1) τὰς πρὸς Ἄφρους) Intellige ἀρχὰς ſeu λεγεῶνας. K.

2) ἑξήκοντα) pro ἑβδομήκοντα, ſi numero rotundo vti mauult. Latinus text. LXXXI. Sed diſcrepant ipſi auctores. VERHEYK.

θέμενοι ταῖς ναυσὶ, τῷ μεγέθει τȣ͂ στόλȣ πεποιθότες οἱ πολέμιοι) ἑαυτῶν ποιήσασθαι· τῶν Ῥωμαίων δὲ αὐτῶν δυοκαίδεκα νῆες διεφθάρησαν.
6 ὁ μὲν ȣ͂ν πόλεμος ὁ αὐτὸς συνέστη πρὸ ἓξ εἰδῶν Μαρτίων κατὰ τȣ̀ς Ῥωμαίȣς. 7 Ἄφροι δὲ παραχρῆμα τὴν εἰρήνην ἐπήγγειλαν. καὶ ταύτην ἔδοσαν οἱ Ῥωμαῖοι, λαβόντες τȣ̀ς αἰχμαλώτȣς τȣ̀ς ὑπὸ τοῖς Ἄφροις ὄντας. 8 ὧν δὲ αὐτοὶ κατεῖχον, προσκομιζόντων λύτρα τῶν Ἄφρων, ȣ̓κ ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ προῖκα διαφῆκαν. 9 εἰ δέ τινες ἦσαν ὑπὸ δεσπόταις ἐκ δημοσίας πράσεως γεγενημένοι, τȣ́των ἐψηφίσαντο τὰ τιμήματα καταβληθῆναι τοῖς ἐωνημένοις. καὶ ȣ̓δὲ ταῦτα τȣ̀ς Ἄφρȣς ἐζημίωσαν, ἀλλὰ τὸν ταμίαν τῶν δημοσίων χρημάτων ἀπαριθμῆσαι προσέταξαν. 10 Μεταστάσης δὲ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ Κύντον Λȣτάτιον καὶ Αὖλον Μάλλιον 3), ἐπηνέχθη Φαλίσκοις πόλεμος, (πόλις ἦν αὕτη τῆς Ἰταλίας δυνατωτάτη) καὶ τȣ͂τον ἑκάτεροι κατώρθωσαν ὕπατοι, ἐν ἓξ ταῖς πάσαις ἡμέραις, μυρίων μὲν καὶ πεντακισχιλίων πεσόντων ἐκ τȣ͂ στρατεύματος τῶν πολεμίων, τοῖς δὲ λοιποῖς εἰρήνης δοθείσης, ἐφ' ἡμίσει τῆς γῆς, ὃ Ῥωμαίοις ἔδοξε γενέσθαι.

A.V.C. 512.

D 4 BI-

3) Μάλλιον) Mallius vnde Metaphr. deceptus etiam Librariorum incuria fuit, qui supra saepius apud ipsum Eutropium; Μάνλιος. VERHEYK.

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

A.V.C. 512—551.

I. Οὕτω μὲν ὖν ὁ πρὸς Ἄφρυς ἔληξε πόλεμος, εἴκοσι καὶ τρισὶ παρεκταθεὶς ἐνιαυτοῖς. Ῥωμαῖοι δὲ ἤδη γνωριμώτατοι παρὰ πᾶσι γεγενημένοι, πρέσβεις ἀπέστειλαν, πρὸς τὸν Αἰγύπτυ βασιλεύοντα Πτολεμαῖον, ὑπισχνέμενοι συμμαχίαν αὐτῷ κατὰ τῦ Σύρων βασιλεύοντος Ἀντιόχυ 1).
2 ὁμολογήσας δὲ Πτολεμαῖος τῇ πρεσβείᾳ χάριν, ὐκ ἐδεήθη τῆς συμμαχίας, ἐπειδήπερ εἶχεν ἤδη
3 πέρας ἐκεῖνος ὁ πόλεμος. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν
A.V.C. 516. χρόνον τῆς Σικελίας βασιλεὺς Ἱέρων, δυνατώτατος τῶν πώποτε, εἰς τὴν Ῥώμην ἀφίκετο, μεθέξων τῆς τελυμένης αὐτόθι θέας. σῖτόν 2)
4 τε, εἴκοσι μυριάδας, ἐδωρήσατο τῷ δήμῳ. Ἡνίκα δὲ Ἱέρων κατέλαβε τὴν Ῥώμην, Λύκιος Κορνήλιος Λεντῦλος, καὶ Φέλβιος Φλάκκος ὕπατοι

1) Finito primo bello Punico in imperio quidem Aegypti fuit Ptolemæus III. Euergetes; at nullus in Syria Antiochus, verum Seleucus Callinicus: quare *Glareanus* suspicatur, quodam quasi παραχρονισμῷ intelligendos Ptolemaeum Philopatorem & Antiochum Magnum. *Anna* tamen, *Tanaquilli Fabri Filia* intelligit Ptolemaeum Euergeten. CELLAR.

2) σίτον) accusat. σίτον ea structurae forma excusari potest, qua supra adnotata est; praesertim cum itidem apud Trebellium Pollionem in vita Claudii legamus: *annuos frumenti* modios tria millia, laridi libras duo millia, vini veteris sextarios tria millia quingentos. alioqui vsitatior loquendi formula est σίτυ μυριάδας κ'. SYLB. Nisi scribendi ratione σίτυ falsi fuerint Librarii. VERH.

τοι κατὰ Λιγούρων 3) ἤραντο πόλεμον, ἐντὸς
τῶν Ἰταλῶν ὁρίων, καὶ νίκης γενομένης ἐθριάμ-
βευσαν. Καρχηδόνιοι δὲ παρεγχειροῦντες ταῖς 5
σπονδαῖς, τοὺς Σάρδους, οὓς αἱ συνθῆκαι Ῥωμαί-
οις ὑπακούειν ἠβούλοντο, παρηρέθιζον, καὶ ἔπει-
θον ἀντιτάττεσθαι. τοῦ δὲ πράγματος εἰς φῶς 6
κεχωρηκότος, πρεσβεία Καρχηδονίων παραγε-
νομένη τὴν εἰρήνην ἐκύρωσεν. Ὑπάτων ἀναδειχ- 7
θέντων Τίτου Μαλλίου Τορκουάτου, καὶ Γαΐου Ἀτι- A.V.
λίου Βούσκλου θρίαμβος μὲν γίνεται κατὰ Σάρδων 518.
μάχῃ κρατηθέντων. μετὰ δὲ τοῦτο πᾶς παν-
ταχόθεν ἐπέπαυτο πόλεμος, καρτερά τε ἦν ἡ-
συχία, οἵαν οὐδενὶ χρόνῳ συνέβη γενέσθαι, πλὴν
ἐπὶ Νουμᾶ Πομπιλίου, ὃς μετὰ Ῥωμύλον ἐβασί-
λευσε. Διαδεξαμένων δὲ τὴν ὑπατείαν Λουκίου 8
Ποστουμίου Σαβίνου, καὶ Γνέου Φαβίου Κεντουμάλου A.V.C.
πόλεμος συνέστη πρὸς Ἰλλυριοὺς Ῥωμαίοις. καὶ 525.
πρότερον μὲν αἱ πλεῖσται τῶν πόλεων, μετὰ δὲ
ταῦτα καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς χώρας ἐκείνης τοῖς
ὑπάτοις ἑαυτοὺς ἐνεχείρισαν.

Μετὰ τούτους Λουκίου Αἰμιλίου διαδεξαμένου τὴν II.
ἀρχὴν, πλῆθος Γάλλων ὑπὲρ ἀριθμὸν ἐπὶ τὴν A.V.
Ἰταλίαν ὥρμησε, καὶ τὰς Ἄλπεις ἤδη (ὄρος δὲ 529.
ἐστι τοῦτο, Γάλλους Ἰταλῶν διορίζον) ὑπερβεβή-
κεισαν. ἔνθα δὴ πάσης ὁμοῦ τῆς Ἰταλίας ἐγέ-
νετο σύμπνοια, καὶ συνεκροτήθη συμμαχικὸν εἰς

3) Λιγούρων) Vitiose Ῥηγέλων. CELLAR. in Sylburg. ed. legebatur

ὀκτὼ μυριάδας 1), ὡς ὁ τῆς ἱστορίας συγγραφεὺς ἐξηγήσατο Φάβιος, καὶ αὐτὸς τοῦ πολέμου
2 κεκοινωνηκώς. ἀλλ' οὐ δεηθεὶς τῶν συλλεγέντων ἐπικούρων Αἰμίλιος μετὰ τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς κατειργάσατο τοὺς πολεμίους, ὥστε τεσσαράκοντα χιλιάδας πεσεῖν. καὶ τὴν νίκην 2) διὰ τοῦτο τῇ
3 ψήφῳ τῆς πόλεως ἐθριάμβευσεν. Ἐπὶ πλεῖστον δὲ ἡσυχάσαντες οἱ Γάλλοι, πολλοῖς ὕστερον χρόνοις πάλιν ἤραντο πόλεμον ἐντὸς τῆς Ἰταλίας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους. (ὕπατοι δὲ ἦσαν Μάρκος Κλαύδιος Μάρκελλος, καὶ Γνέος Κορνήλιος Σκιπίων 3).) ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν κατελύθησαν.
4 Μάρκελλος γὰρ ἵππον οὐ πολλὴν ἄγων νικᾷ τε αὐτοὺς μάχῃ, καὶ τὸν βασιλέα Βουριδόμαρον αὐ-
5 τοχειρὶ διεχρήσατο. ἐφεξῆς δὲ μετὰ τοῦ συνυπάτου τὸν πάντα κατορθώσας πόλεμον, καὶ τὴν Μεδιόλανον ἑλὼν, πολύν τε συναγείρας χρημάτων ὄγκον, ἐθριάμβευσεν, ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ λά-
6 φυρα φέρων τοῦ πεσόντος βασιλέως. Μάρκου δὲ
A.V.C. 532. Μινουκίου Ῥούφου καὶ Πουβλίου Κορνηλίου τὴν ἀρχὴν ἐκ-

1) ὀκτὼ μυριάδας) *Eutropius* DCCC millia hominum; vnde patet, quantum saepe ab *Eutropii* mente recedat Metaphrastes, aut in prauum eius Codicem incidisse. VERHEYK. Fortasse pro ὀκτὼ legendum est ὀγδοήκοντα. K.

2) τὴν νίκην) cum praepositione legendum videtur μετὰ τὴν νίκην, vel διὰ τὴν νίκην, quod alibi ἐπὶ τῇ νίκῃ. SYLB. vid. ad Lib. I. Cap. X.

3) Σκιπίων) de Cn. Cornel. Scipione margini exemplaris haec adscripta erat adnotatio. οὗτος πατὴρ ἦν τοῦ τὴν Ἀφρικὴν δουλώσαντος ὕστερον Σκιπίωνος: *Hic pater fuit Scipionis eius, qui post subegit Africam.* SYLB.

ἐκδεξαμένων πρὸς Ἴςρους ἐγένετο πόλεμος, ἐπειδὴ τὸν Ῥωμαϊκὸν ἐλήςευον ςόλον. καὶ πάντες ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐγένοντο.

Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον δεύτερος III.
ἐπῆλθε Ῥωμαίοις ἐξ Ἀφρικῆς πόλεμος, Ἀννίβου A.V.C.
Καρχηδονίοις ςρατηγοῦντος. ὃς ἔτη γεγονὼς εἴ- 535.
κοσι τὴν Σάγουντον Ἱσπανίας πόλιν, Ῥωμαίοις ὑπόσπονδον οὖσαν, ἐνεςήσατο πολιορκεῖν. καὶ συλλέξας ςρατείαν 1) εἰς τέσσαρεσκαίδεκα μυριάδας ἀνδρῶν, εἴχετο τοῦ ἔργου. τοῦτο γνόντες 2
οἱ Ῥωμαῖοι πρεσβείαν ἐπ᾽ αὐτὸν ςέλλουσι, προαγορεύοντες αὐτῷ τῆς πολιορκίας ἀπέχεσθαι. μὴ πεισθέντος δὲ, πρεσβεύονται πρὸς Καρχηδο- 3
νίους, ὥςε ἀποςῆσαι τὸν Ἀννίβαν τῆς κατὰ τῶν οἰκείων ἐφόδου. οἱ δὲ τὸ καθῆκον ὑπερβάντες θρασύτερον ἀπεκρίναντο. παρασυρομένου δὲ τοῦ 4
χρόνου, μετὰ πολλὴν τὴν προσεδρείαν, λιμῷ νικηθέντες οἱ Σαγούντιοι 2), σφᾶς αὐτοὺς ἐξέδωκαν, καὶ μεγίςης ἐπειράθησαν ὠμότητος. ἐνεκρίθη τοίνυν παρὰ Ῥωμαίοις πρὸς Ἄφρους πόλεμος, ὅτε σαφῶς ἀπεδείχθησαν παραβεβηκότες τὰς σπονδάς. καὶ Πούβλιος μὲν Κορνήλιος Σκιπίων μετὰ 5
τοῦ ςρατεύματος ἔδραμεν ἐπὶ τὰς Ἱσπανίας· Τιβέριος δὲ Σεμπρώνιος Γράκχος ἐπὶ τὴν Σικελίαν.

Ὁτοί-

1) ςρατείαν) ςρατεία hic & alibi noſtro eadem eſt, quae ςρατιά. CELLAR.

2) Σαγούντιοι) Scriptum in Sylburg. ed. Σαγοῦντοι. CELLAR.

IV. Ὁ τοίνυν Ἀννίβας καταλιπὼν ἐν Ἱσπανίαις
τὸν ἀδελφὸν Ἀσδρούβαν, ὑπερῆλθε τὸν Πυρρη-
ναῖον, καὶ τὰς καλουμένας Ἄλπεις ποινὰς 1)
2 αὐτῷ πρώτῳ γενομένας τότε βασίμους. εἵπετο
δέ αὐτῷ στρατιὰ εἰς 2) τὴν Ἰταλίαν ἰόντι, πε-
ζῶν ὀκτὼ μυριάδες, καὶ ἱππέων δέκα, ἐλέφαν-
τές τε ἑπτὰ καὶ τριάκοντα. προϊὼν δὲ προσε-
λάμβανεν, ὅσοις ἐντύχοι. Λίγυρες γοῦν καὶ
3 Γάλλοι προσέθεντο. ταῦτα γνοὺς Σεμπρώνιος
Γράκχος ἀπὸ τῆς Σικελίας μετέστησε τὴν στρα-
4 τιὰν εἰς Ἀρίμινον. καὶ πρότερον μὲν ἀπήντησε
τοῖς Ἄφροις ὁ πατὴρ τοῦ Σκιπίωνος. καὶ συμ-
μίξας ἧττόν τε ἔσχε, τραπέντος αὐτῷ τοῦ στρα-
τοῦ, καὶ τιτρώσκεται, καὶ εἰς τὴν παρεμβολὴν
5 καταφεύγει. Γράκχος δὲ συνεπλάκη μὲν καὶ
αὐτὸς ἐπὶ τὸν Τέβριον, μετὰ δὲ τῆς ἴσης ἀνε-
χώρησε τῷ Σκιπίωνι τύχης. ἐκ τούτου πολλοὶ
τῶν Ἰταλῶν παρέδοσαν ἑαυτοὺς τοῖς πολεμίοις.
6 λαμπρός τε ὢν ἐκ τούτων Ἀννίβας τῶν προοι-
μίων, συνέμιξε τῷ Φλαμινίῳ, τὴν ὑπατικὴν
στρατιὰν ἄγοντι. καὶ αὐτόν τε καὶ τὸ σὺν αὐ-
τῷ στράτευμα διεχρήσατο, ἐγγὺς πέντε καὶ εἴ-
κοσι χιλιάδας, τῶν λοιπῶν φυγῇ σωθέντων.
πέμ-

1) Ἄλπεις ποινὰς) Post τὰς καλουμένας Ἄλπεις desiderari videtur epitheton ποινὰς, de quibus vise *Ammian. Marcellin.* 318. IO. SYLB. *Sylburgius* addi vult epitheton ποινάς. Sed nec illa vox sana Livio, qui *Penninas* non *Poenas*, eas Alpes tradit appellari. Quod aliud non suppetit, *montes* interpretamur, *qui Alpes vocantur*. CELLAR.

2) εἰς) Addidimus hanc praepositionem εἰς, quae aberat a Sylburgii libro. CELLAR.

πέμπεται λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Φάβιος 3) δικ- 7
τάτωρ ἀναδειχθείς· ὃς, ἀεὶ μὲν ἀναβαλλόμε- A. V.
νος τὴν μάχην, ἀεὶ δὲ αὐτὴν προσδοκᾶσθαι ποι- 536.
ῶν, ἀνέκοπτε τῆς πολλῆς ὁρμῆς τὸν στρατηγὸν
τῶν Ἄφρων. καί ποτε ἀπροσδόκητος εἰς χεῖρας
ἐλθὼν, ἐκ τοῦ κρείττονος ἀνεχώρησε.

Πεντακοσιοστοῦ δὲ καὶ τεσσαρακοστοῦ 1) τῆς V.
πόλεως ἔτους Αἰμίλιος Παῦλος καὶ Πούβλιος Τε-
ρέντιος Βάῤῥων ὕπατοι χειροτονηθέντες ἐδέξαντο
παρὰ τοῦ Φαβίου τὴν ἐξουσίαν· ὃς χωριζόμενος 2
τῶν πραγμάτων συνεβούλευε τοῖς ὑπάτοις, τοῖς
αὐτοῦ κατακολουθεῖν περὶ τὴν μάχην ἴχνεσι, καὶ
τὴν συμπλοκὴν ἀναβάλλεσθαι, κωλύοντας μὲν
ἐπιφερομένους, συμμῖξαι δὲ παραιτουμένους· τοῦ-
τον γὰρ εἶναι μόνον τῆς κατ᾽ ἐκείνου τὸν τρόπον.
ἀτιμάσας δὲ ταύτην Βάῤῥων τὴν παραίνεσιν, 3
εἱλκύσθη πρὸς συμπλοκὴν, τοῦ Παύλου κωλύοντος,
καὶ τῶν τοῦ Φαβίου λόγων ἀναμιμνήσκοντος. συν-
έμιξαν τοίνυν ἐν Κάνναις, χωρίῳ τῆς Ἀπουλίας.
καὶ νικᾶται τῶν ὑπάτων ἑκατέρων τὸ στράτευ-
μα 2). Πίπτει μὲν γὰρ ἕτερος τῶν ὑπάτων, 4
ὁ Παῦ-

3) Φάβιος) de Fabio haec margini exemplaris adscripta erat adnotatio: οὗτος ὁ Φάβιος ἐστὶν, ὃν παράλληλον τίθησι Πλούταρχος Περικλεῖ τῷ Ἀθηναίῳ, *hic est Fabius, quem Plutarchus in Parallelis componit cum Pericle Atheniense.* SYLBVRG.

1) Alii hic faciunt annum DXXXVII, alii an. DXXXVIII. hi sequuntur Fastos Consulares. K.

2) *Paeanius* a verbis *Eutropii, in ea pugna vsque* ad Periit enim &c. nihil agnoscit, eaque omittit. VERHEYK.

ὁ Παῦλος. ὑπατικοὶ δὲ ἄνδρες καὶ πραιτώριοι, ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι, συγκλητικοὶ δέ, σὺν τοῖς ἀναχθεῖσιν αἰχμαλώτοις, τριάκοντα. ἐπιφανεῖς δὲ ἄλλως, τριακόσιοι. τοῦ δὲ λοιποῦ τῶν μαχομένων πλήθους, πεζῶν μὲν, τεσσαράκοντα χιλιάδες, ἱππέων δὲ τρεῖς καὶ πεντακόσιοι. τῆς δὲ ἀντιπάλου στρατιᾶς ἔπεσον μὲν καὶ αὐτῆς 3) οὐκ ὀλίγοι· σχεδὸν δὲ ἅπαντες ἐγένοντο τραυματίαι.
5 οὗ 4) δὴ καὶ θαυμάσαι τοὺς Ῥωμαίους ἐστὶ τοῦ φρονήματος. τοσαύτῃ γὰρ ἐμπεσόντες συμφορᾷ, οἵαν οὔτε ὁ παρελθὼν ἤνεγκε χρόνος, οὔτε ὁ μέλλων οἴσειν ἠλπίζετο, μνήμην εἰρήνης οὐκ ἐποιήσαντο. τὸ μέν τοι μέγεθος ἐδείχθη τοῦ κακοῦ τῷ καινῷ τῆς στρατολογίας· τότε γὰρ δὴ πρῶτον ἐλευθερίας ἀξιωθέντες οἰκέται, εἰς στρατείαν ἐξεδόθησαν.

VI. Συνέβη δὲ, ὅπερ ἐν τοῖς τοιούτοις φιλεῖ, τοὺς ὑπηκόους συμμεταστῆναι τῇ τύχῃ, καὶ τὰς ὑπὸ Ῥωμαίοις οὔσας Ἰταλικὰς πόλεις τὸν Ἀννί-
2 βαν ὑποδέξασθαι. Ἀννίβας δὲ γαυριῶν τοῖς κατωρθωμένοις, ἐξουσίαν ἔδωκε τοῖς Ῥωμαίοις, ἐξωνήσασθαι τοὺς αἰχμαλώτους. οἱ δὲ ἔφασαν, οὐχ ἡγεῖσθαι πολίτας, οἳ μεθ' ὅπλων ὄντες, ὑ-
3 πὸ τοῖς πολεμίοις ἐγένοντο. τότε τοίνυν ποικίλως αὐτοὺς πρότερον αἰκισάμενος, ἅπαντες διε-
χρή-

3) αὐτῆς) Ita corrigit *Sylburg.* vitiosum αὐτοῖς, quod vulgo legebatur. CELLAR.

4) οὗ) οὗ istud aduerbialiter accipiendum, pro *ubi*, *quo in casu* SYLBVRG. vid. Indic. v. ὅς

χρήσατο. τρεῖς τε μεδίμνους δακτυλιδίων εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἀνῃρημένων τοῖς Καρχηδονίοις ἐξέπεμψεν, οὓς τῶν νεκρῶν ἐξεῖλε σωμάτων. Ἐν 4
τούτοις δ᾽ ὄντος Ἀννίβου, Σκιπίωνες ἄμφω τὸν Ἀσδρούβαν, ἐν ταῖς Ἱσπανίαις διατρίβοντα, (ἦν δὲ οὗτος ἀδελφὸς Ἀννίβου, καταλελειμμένος μετὰ πολλῆς στρατιᾶς, ὥστε τὰς Ἱσπανίας προσνεῖμαι τοῖς Ἄφροις) καλοῦσιν εἰς μάχην, καὶ νικῶσι νίκην λαμπράν. αἰχμαλώτους γὰρ εἷλον μυρίους ἄνδρας, ἀνεῖλον δὲ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας. τοῦτο γνόντες οἱ Καρχηδόνιοι πέμπουσιν ἑτέραν 5
αὐτῷ στρατιὰν, δώδεκα μὲν πεζῶν χιλιάδας, τέσσαρας δὲ ἱππέων, ἐλέφαντας δὲ εἴκοσι.

Τετάρτῳ δὲ ἔτει τῆς διατριβῆς Ἀννίβου, VII.
τῆς ἐν Ἰταλίᾳ, Μάρκελλος ὕπατος χειροτονη- A.V.
θεὶς, περὶ τὴν Νῶλαν (πόλις δέ ἐστιν αὕτη τῆς 539.
Καμπανίας) συνεκρότησε πρὸς τὸν Ἀννίβαν πόλεμον, καὶ νικᾷ τῇ μάχῃ. ἡττηθεὶς δὲ ὅμως 2
ἐκεῖνος περὶ τὰς πόλεις ἐστρέφετο, τὰς μὲν πολιορκίᾳ, τὰς δὲ φόβῳ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀφιστὰς δυναστείας. τῆς γοῦν Ἀπουλίας καὶ Καλαβρίας καὶ Βρούττων τὰς πλείστας ἐφ᾽ ἑαυτῷ κατεστήσατο. τοσαύτη τε ἦν τῶν κατ᾽ αὐτὸν ἡ λαμπρό- 3
της, ὥστε καὶ Φίλιππον, τῶν Μακεδόνων βασιλέα, πρεσβείαν ὡς αὐτὸν στείλαντα συμμαχικὸν 1) ὑποσχέσθαι κατὰ Ῥωμαίων. ὅρον δὲ εἶχεν ἡ ὑπόσχεσις τόνδε· καθαιρεθέντων εἰς ἅπαν Ῥωμαίων, σύμμαχον καὶ αὐτὸν αὐτοῖς

1) συμμαχικὸν) addit hanc vocem Sylburgius.

τοῖς 2) γενέσθαι πρὸς τὸν κατὰ τῶν Ἑλλήνων
4 πόλεμον. ἀλλὰ συνέβη, τοὺς ἐκ Μακεδονίας
πρέσβεις τῷ Ῥωμαϊκῷ περιπεσεῖν στρατῷ. καὶ
οὕτως ἐγένετο δήλη τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Μακεδονικὴ
5 πρεσβεία. πέμπουσι τοίνυν Λεβῖνον μὲν ἐπὶ Μα-
κεδόνας, Τορκουάτον δὲ ἐπὶ Σαρδόνας. ἤδη γάρ
τοι καὶ αὐτὴ Ῥωμαίων ἀποστᾶσα προσεκεχωρήκει
6 τοῖς Ἄφροις. Τέσσαρας τοίνυν ἐνὶ χρόνῳ πο-
λέμους ἐν διαφόροις τόποις εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι· ἐν
Ἰταλίᾳ πρὸς Ἀννίβαν. ἐν Ἰσπανίαις πρὸς τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀσδρούβαν 3)· ἐν Μακεδονίᾳ πρὸς
Φίλιππον· ἐν Σάρδοις πρός τε τοὺς ἐκ τῆς χώ-
ρας ἐκείνης, καὶ πρὸς Ἀσδρούβαν ἕτερον, Ἄ-
7 φρων στρατηγόν. τοῦτον Μάλλιος Τορκουάτος ἐζώ-
γρησε μάχῃ, πρότερον ἀποβαλόντα τῆς στρα-
τιᾶς, τῶν μὲν πεσόντων δέκα χιλιάδας, τῶν δὲ
ἀπαχθέντων αἰχμαλώτων, εἰς πεντακοσίους τε
καὶ χιλίους. καὶ οὕτω Σάρδονες μὲν Ῥωμαίοις
ἀπεδόθησαν. ὁ δὲ τοῦ πολέμου στρατηγὸς Μάλ-
λιος ζῶντα τὸν Ἀσδρούβαν εἰσήγαγε τοῖς Ῥωμαί-
8 οις. Οὕτω τούτων κεχωρηκότων, νικᾷ καὶ Λεβῖ-
νος, τὸν Φίλιππον, καὶ οἱ Σκιπίωνες, ἐν Ἰσπα-
νοῖς τόν τε Ἀσδρούβαν καὶ Μάγωνα, καὶ αὐτὸν
ἀδελφὸν Ἀννίβου.

Δε-

2) αὐτοῖς) αὐτοῖς pro singulari αὐτῷ positum videtur ad vitandam ambiguitatem. SYLB.

3) ἐν Ἰσπανίαις — Ἀσδρούβαν) Praetermissum erat membrum secundum ἐν Ἰσπανίαις πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀσδρούβαν, quod ex Latino restituimus, quia ipse Metaphrastes τέσσαρας πολέμους enarraturus erat. CELLAR.

Δεκάτῳ δὲ ἔτει 1) τῆς ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν IIX.
εἰσόδου τῶν Ἄφρων, Σουλπίκιος μὲν καὶ Φούλβιος A.V.C.
ἦσαν ὕπατοι. Ἀννίβας δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν ἰὼν ἐν 542.
τετάρτῳ τῆς πόλεως ἐστρατοπεδεύσατο σημείῳ,
τινὰς τῶν ἱππέων μέχρις αὐτῶν προεκπέμψας
τῶν πυλῶν. Τῶν δὲ ὑπάτων μετὰ τῆς στρατιᾶς, 2
ἐπειδὴ τὸν τῆς πόλεως ἤκουσαν κίνδυνον, ἐπιστάν-
των, φοβηθεὶς ἐπὶ τὴν Καμπανίαν ἐχώρησεν.
Ἐντεῦθεν τὰ ἐν Ἱσπανίαις μεταπίπτει πράγμα- 3
τα, καὶ Σκιπίωνες ἄμφω πίπτουσι μαχόμενοι
πρὸς Ἀσδρούβαν, οἱ πολλάκις αὐτοῦ κεκρατηκό-
τες· τῷ στρατεύματι δὲ οὐδεμία 2) συνέβη βλά-
βη. ἐπεὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ τύχῃ μᾶλλον ἡττήθη-
σαν, ἢ τῇ περὶ τὸν πόλεμον ῥαθυμίᾳ. Ὑπὸ 4
δὲ τούτους αὐτοὺς τοὺς χρόνους Μάρκελλος 3) τὸ
πλεῖστον ἀνεκτήσατο τῆς Σικελίας ὑπὸ τοῖς Ἄ-
φροις ἤδη γεγενημένον, καὶ τὰς Συρακούσας εἷλε
πολιορκίᾳ, πολύν τε πλοῦτον ἐκεῖθεν προσεκτή-
σατο τοῖς Ῥωμαίοις. Τότε καὶ Λεβῖνος πρὸς 5
τὸν Φίλιππον καὶ πολλὰς τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων,
καὶ πρὸς Ἄτταλόν τινα Ἀσίας βασιλέα σπει-
σάμενος, ἐπὶ τὴν Σικελίαν ὡρμήθη. Ἄννωνα 6
δὲ

1) Δεκάτῳ ἔτει) Manifestus error; octauus enim erat tunc annus, postquam Hannibal in Italiam venit: sed decimus, quod factus est Imperator in Hispania, ac bellum machinatus. GLAREAN.

2) οὐδεμία) Divise *Sylburg.* οὐδὲ μία. CELLAR.

4) Μάρκελλος) De Marcello in exemplaris margine adscripta haec adnotatio: τοῦτον τὸν Μάρκελλον παράλληλον τίθησι Πλούταρχος Πελοπίδᾳ τῷ Θηβαίῳ. SYLB.

δὲ τὸν Καρχηδονίων ϛρατηγὸν, καὶ τὴν Ἀκραγαντίνων πόλιν ἑλὼν, ἣν ἐφρέρει, τὸν μὲν ἅμα τοῖς ἐπισημοτάτοις τῶν αἰχμαλώτων, ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐξέπεμψεν. τεσσαράκοντα δὲ πόλεις τῆς Σικελίας ἑκέσας 4) ἑλὼν, ἓξ δὲ καὶ εἴκοσι
7 πολιορκίᾳ, ἕτως οἴκαδε ἐπανῆλθε. καὶ τότε πάσης ἐγένοντο Ῥωμαῖοι τῆς Σικελίας δεσπόται. λαμπρὸς ἒν ἐπὶ τέτοις ἐπανῆλθεν ὁ Λεβῖνος.
8 Τέτων ἐν Σικελίᾳ πραττομένων Ἀννίβας ἐν Ἰταλίᾳ τῷ τε ὑπάτῳ Φελβίῳ καὶ τῷ ϛρατεύματι προσπεσὼν ἐξαπιναίως, ὀκτὼ χιλιάδας ἀναιρεῖ καὶ τὸν ὕπατον.

IX. Ἐν δὲ ταῖς Ἱσπανίαις, μετὰ τὴν τῶν Σκιπιώνων τελευτὴν, ἐκ ὄντος ἡγεμόνος τῷ ϛρατεύματι, πέμπεται Σκιπίων 1) ἕτερος, ὁ καλέμενος Πέβλιος, παῖς Σκιπίωνος τε πρότερον ἐκεῖ πεπολεμηκότος, γεγονὼς μὲν ἔτη τέσσαρα καὶ εἴκοσι, τῶν δὲ κατ᾽ αὐτὸν καὶ τῶν ἐφεξῆς ἁπάν-
2 των ἄριϛος. ἕτος εὐθὺς ἐκ προοιμίων αἱρεῖ Καρχηδόνα τὴν ἐν Ἱσπανίαις, ὁμώνυμον τῇ μητροπόλει τῆς Ἀφρικῆς. αἱρεῖ δὲ καὶ τὸ χρυσίον ἅπαν

4) ἑκέσας) pro corrupto ἀκέσας subſtituimus non repugnante Sylburgio; eſt vero ἑκέσας accuſandi caſus plur. fem. ab ἑκὼν &c. CELLAR. & HAVERKAMP.

1) Σκιπίων) de Scipione altero adſcripta eſt exemplaris margini adnotatio haec: ἕτός ἐϛι Σκιπίων ὁ υἱὸς τε προῤῥηθέντος Σκιπίωνος, ὁ τὸν Ἀννίβαν τέλεον τροπωσάμενος. Hic Scipio eſt filius ſupradicti Scipionis, idemque Annibalem plane profligauit. SYLBVRG.

ἅπαν καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ τὴν λοιπὴν τȢ͂ πολέμȢ παρασκευὴν τῶν Ἄφρων, αὐτόθι κειμένην ὡς ἐν ὀχυρῷ χωρίῳ. καὶ τȢ̀ς ὁμήρȢς δὲ σύμπαντες, Ȣ̔̀ς ἐκ τῶν ἐπισήμων γενῶν ἐτύγχανεν Ἀννίβας εἰληφὼς, τȢ́τοις τὴν τῆς γῆς ἀσφαλιζόμενος κτῆσιν. γίνεται δὲ καὶ τȢ͂ Μάγωνος ἐγκρατὴς, ὃς ἦν ἀδελφὸς (ὡς ἔφην) Ἀννίβȣ. 3 Ῥωμαῖοι μὲν Ȣ̓͂ν τὴν λείαν ἅπασαν καὶ Μάγωνα δεξάμενοι, λαμπρὰν ἦγον ἑορτήν. ὁ δὲ Σκιπίων, προσαγόμενος τȢ̀ς ἹσπανȢ̀ς, ἅπασιν ἀπέδωκε τȢ̀ς 4 ὁμήρȢς. καὶ τȢ͂το πάντας ἐποίησε τȢ̀ς ἹσπανȢ̀ς, ὥσπερ ἐκ μιᾶς γνώμης προσθέσθαι 2) Σκιπίωνί τε καὶ Ῥωμαίοις· μετὰ ταῦτα συμμίξας τοῖς 5 Ἄφροις τρέπει μὲν τὸν Ἀσδρȣ́βαν εἰς φυγὴν, πολὺν δὲ καὶ ἐκ ταύτης τῆς μάχης ἀνείλετο πλȢ͂τον. Ȣ̔́τω τῶν Ῥωμαϊκῶν διακειμένων, Φάβιος 6 ὕπατος καταστὰς ὑπηγάγετο Τάραντα, ἐν ᾗ A.V.C. πάντα τὸν ἐκ τȢ͂ πολέμȢ πλȢ͂τον παρακαταθέμενος 545. ἐτύγχανεν Ἀννίβας. ἀνεῖλε δὲ καὶ τὸν 7 ὑφηγεμόνα αὐτȢ͂ Καρθάλωνα. καὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν, Ȣ̔̀ς εἷλεν ἐν τῇ μάχῃ ζῶντας, ἀπέδοτο· καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν λείαν διένειμε τῷ στρατῷ, τὰ τιμήματα τῶν πεπραμένων 3) αἰχμαλώτων μόνον τῷ Ῥωμαϊκῷ καθοσιώσας ταμιείῳ. ΤȢ́τοις τȢ͂ ΦαβίȢ τοῖς ἔργοις 8 αἱ πρὸς Ἀννίβαν μεταστᾶσαι 4) τῆς Ἰταλίας πό-

2) προσθέσθαι) Sic censuit Sylb. pro mutilo προέσθαι scribendum. CELLAR.

3) πεπραμένων) In Sylburg. editum erat corrupte πεπραγμένων. CELLAR.

4) μεταστᾶσαι) hoc participium addidit SYLBURG.

πόλεις μετετέθησαν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους, τῶν οἰκούντων αὐτὰς κἀνταῦθα τοὺς ἡττημένους ἀπολιπόντων.

X. Τῷ δὲ μετὰ ταῦτα δευτέρῳ 1) ἐνιαυτῷ Σκιπίων ἐν Ἱσπανίαις αὐτός τε μεγαλουργῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν Λούκιον Σκιπίωνα συνεργὸν ἔχων, ἑβδομήκοντα πόλεις ἀνέλαβεν, αἳ προσκεχωρή-
2 κεισαν τοῖς Ἄφροις. ἀλλ' ἐπὶ τῆς Ἰταλίας οὐκ ἦν ὅμοια τὰ Ῥωμαίων, Μαρκέλλου περιπεσόντος ἐνέδραις, ἃς ἔστησε Ἀννίβας, καὶ τὴν τελευτὴν
3 οὕτω δεξαμένου. Σκιπίων δὲ, τρίτον ἔτος ἤδη τὰ κατὰ τοὺς Ἱσπανοὺς διοικῶν, προσέθηκε μεγάλοις
4 μείζονα. τὸν γὰρ βασιλέα τῶν Ἱσπανῶν μεγάλῃ νικήσας μάχῃ, μετὰ ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐσπείσατο. καὶ πρῶτος οὗτος ὁμήρων οὐκ ἐδεήθη.
5 τοσοῦτον ἐθάῤῥει τοῖς ἔργοις. Ταῦτα γνοὺς Ἀννίβας ἀπέγνω τῶν Ἱσπανῶν, ὡς οὐδενὸς ἀνθέξοντος Σκιπίωνι, καὶ μεταπέμπεται τὸν ἀδελφὸν Ἀσδρούβαν εἰς Ἰταλίαν μετὰ πάσης στρατιᾶς. ὃς ταῖς ὁδοῖς χρώμενος ταῖς ὑπὸ Ἀννίβου προηνυσμέναις, ἐνεδρευθεὶς ὑπὸ τῶν ὑπάτων Ἀππίου τε
A.V. 546. Κλαυδίου Νέρωνος, καὶ Λιβίου τοῦ Σαλινάτωρος, περὶ

1) μετὰ ταῦτα δευτέρῳ) Codex *Sylb.* corrupte habet μετὰ τούτων. Mutat ille in μετὰ ταῦτα τρίτῳ &c. Sed quia mox inferius τρίτον demum ἔτος sequitur, malui pro τρίτῳ Sylburgii δευτέρῳ reponere, vt Chronologiae ratio constaret. CELLAR.

περὶ τὴν Σέναν τῦ Πικηνῦ 2) πόλιν μετὰ πολὺν τὸν ἐν τῷ πολέμῳ πόνον, καὶ ἣν ἐπεδείξατο μαχόμενος ἀνδρείαν, αὐτός τε πίπτει, καὶ τῆς ςρατιᾶς ἁπάσης οἱ νενικηκότες ἐγένοντο κύριοι, πρὸς δὲ καὶ χρυσίῦ καὶ ἀργύρῦ πολλῶν ταλάντων, ἃ καὶ Ῥωμαίῦς ἐξέπληξεν. Ἐντεῦθεν 6 ἤρξατο λοιπὸν Ἀννίβας μὲν ἐκ ἀγαθὰς ἔχειν περὶ τῦ πολέμῦ τὰς προσδοκίας· τοῖς Ῥωμαίοις δὲ ηὐξήθη τὸ τῶν ἐλπίδων· καὶ μετακαλῦνται πρὸς ἑαυτῦς τὸν Σκιπίωνα. καὶ ὁ μὲν παραγίνεται λαμπρὸς ἐπὶ μεγάλοις, ὡς εἰκὸς, ἔργοις. Καικιλίῳ δὲ καὶ Οὐαλερίῳ 3) τοῖς ὑπάτοις πᾶ- 7 σαι Βρύττων αἱ πόλεις, ὑπὸ τῶν οἰκῦντων πα- A. V. ρεδόθησαν. 547.

Ἀννίβας μὲν ῦν τέταρτον καὶ δέκατον ἦγεν XI. ἐπὶ τῆς Ἰταλίας ἔτος. ἐν τύτῳ δὲ ὁ Σκιπίων ὕπατος χειροτονεῖται, ὁ τὰ μέγιςα ἐν Ἰσπανοῖς ἐργασάμενος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἀφρικὴν ἐκπλεῖ, πείσας Ῥωμαίῦς, ὡς χρὴ μεταςῆσαι τὰ δυσχερῆ τῆς μάχης εἰς τὴν πολεμίαν. Θεία 2 γὰρ

2) Πικηνῦ) Pessime scriptum & editum fuit in *Sylburg*. Ποικίλῦ. CELLAR.

3) Οὐαλερίῳ) Errat hic *Paeanius* cum *Eutropio*; falsum est enim L. Valerium cum Q. Caecilio eo anno consulem fuisse. Fortasse corrigendum: L. *Veturio*, Οὐετυρίῳ. Nam verum est. a. ab C. V. 547. belli punici XIII. consules fuisse Q. Caecilium Metellum & L. Veturium Philonem. *Anna Fabr. F. & Verheyk.*

γὰρ ἐπιπνοίᾳ χρῆσθαι 1) ἐπεπίστευτο· τοσαῦτα κατώρθου. καί τις ἦν λόγος, ὡς ἄρα καὶ
3 πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῷ γίγνοιτο συνουσία. τῆς οὖν Ἀφρικῆς ἐπιβὰς, Ἄννωνι συνέμιξε τῷ στρατηγῷ. καὶ προτέρᾳ μὲν συμπλοκῇ τὴν στρατείαν αὐτοῦ διέφθειρε πανωλεθρίᾳ. δεύτερον δὲ εἰς χεῖρας ἐλθὼν ἐκβάλλει τῆς παρεμβολῆς αὐτὸν, καὶ ταύτης γίνεται κύριος σὺν τοῖς φύλαξι, τετρακισχιλίοις καὶ πεντακοσίοις ἀνδράσιν. οἱ δὲ πε-
4 σόντες ἦσαν ἕνδεκα χιλιάδες. αἱρεῖ δὲ καὶ Σύμφακιν τῶν Νουμιδῶν βασιλέα, συμμαχοῦντα τοῖς Ἄφροις, καὶ γίνεται καὶ ταύτης τῆς παρεμβολῆς κύριος, καὶ τὸν μὲν Σύμφακιν εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμψε μετὰ Νουμιδῶν τῶν ἐπιφανεστάτων, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πολέμου λαφύρων, καὶ
5 ἀριθμὸν καὶ πολυτέλειαν παριόντων. Γνωσθέντων δὲ τῶν κατὰ Ἀφρικὴν Σκιπίωνος ἔργων, πᾶσα μὲν λοιπὸν Ἰταλία τὸν Ἀννίβαν ἀπέλιπεν. αὐτὸς δὲ ὑπὸ Καρχηδονίων κατεκλήθη, τῆς πολιορκίας αὐτοὺς πιεζούσης. ἑπτακαιδεκάτῳ 2) τοίνυν ἐνιαυτῷ τῆς Ἰταλίας Ἀννίβας ἀπεχώρησε.

A.V.C. 551. An. N. C. 199. vel vt alii, 200.

Καὶ

1) θείᾳ — χρῆσθαι) Mutilum locum sic restituit *Sylb.* olim legebatur οἷα pro θείᾳ, praetermisso prorsus verbo χρῆσθαι. Et hanc mentem interpretis Sylburgius prodidit; *diuino enim afflatu vti credebatur: tot & tanta gerebat felicissime.* CELLAR.

2) ἑπτακαιδεκάτῳ) Exemplaris margini adscriptum scholion hoc: ὅτι ιζ΄ ἔτη Ἀννίβας ἐδῄου τὴν Ἰταλίαν, XVII. annos Italiam populatus Annibal. SYLBVRG.

Καὶ τότε πρεσβεύονται παρὰ τὸν Σκιπίωνα XII.
Καρχηδόνιοι. ὁ δὲ ἀναπέμπει πρὸς Ῥωμαίους,
πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀνακωχὴν δοὺς
τῷ πολέμῳ, ὡς ἂν ταύταις ἐπελθεῖν γένοιτο ῥᾴ-
διον. καὶ τοῦδε αὐτῷ μισθὸς ἦν τριῶν μυριάδων
ἀργυρίου σταθμὸς 1). δεξαμένη τοίνυν ἡ σύγκλη-
τος τὴν πρεσβείαν, κύριον ποιεῖται τῶν σπον-
δῶν τὸν Σκιπίωνα. καὶ τίθεται ταῦτα ἐφ' ὧτε, 3
μὴ πλείους, ἢ τριάκοντα ναῦς ἔχειν Καρχηδονίους,
καὶ δοῦναι Ῥωμαίοις ὑπὲρ τῶν σπονδῶν πεντήκον-
τα μυριάδων ἀργυρίου σταθμόν. τοὺς αἰχμαλώτους
δὲ ἅπαντας καὶ τοὺς προσήλυδας ἀποδοῦναι. Ταύ- 4
τας τὰς σπονδὰς συνετάραξεν ἐπιστὰς Ἀννίβας,
καὶ πολλὰ τρόπον πολεμίων Ἄφροι διεπράττοντο,
ὥστε καὶ τοὺς πρέσβεις αὐτῶν, ἐκ τῆς Ῥώμης
ἐπανιόντας, ὑπὸ τῆς μετὰ Σκιπίωνος στρατιᾶς
συλληφθῆναι. ἀλλ' ὁ Σκιπίων αὐτοὺς διαφῆκε,
καὶ συνάπτει μάχην πρὸς τὸν Ἀννίβαν. ἡττη- 5
θεὶς δὲ Ἀννίβας ἐν ἁπάσαις ταῖς συμπλοκαῖς,
γίγνεται καὶ αὐτὸς ἱκέτης ὑπὲρ εἰρήνης. αἱ
σπονδαὶ ἀνελήφθησαν, ἐφ' οἷς ἐγένοντο τὴν ἀρ-
χὴν, προστεθεισῶν, ὅτι δὴ τὴν ἀρχὴν παρε-
σπένδησαν, ἀργυρίου λιτρῶν εἰς δέκα μυριάδας.
ἀλλ' οὐκ ἐδέξαντο τὴν προσθήκην οἱ Καρχηδόνιοι, 6
προσέταξαν δὲ, τὸν Ἀννίβαν πολέμῳ κρίνεσθαι.
ἐπῆλθε τοίνυν αὐτός τε Σκιπίων τῇ Καρχηδόνι, 7
καὶ Μασινίσσας, ἕτερος Νουμιδῶν βασιλεὺς, φί-
λος καὶ σύμμαχος τῷ Σκιπίωνι γεγενημένος.

1) Si sana mens Metaphrastae, hoc dono solus Scipio honoratus est, quod an cum virtute eius conveniat, videant alii. CELLAR. & HEARNE.

XIII. Μελλούσης δὲ κινεῖσθαι τῆς μάχης, ἐβουλήθη
κατασκοπῆσαι τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαϊκὸν Ἀν-
νίβας, καὶ πέμπει κατασκόπους. Τούτους ἑλὼν
ὁ Σκιπίων ἐπιδειχθῆναί τε αὐτοῖς προσέταξε τὸ
στράτευμα καὶ τὴν ἄλλην τοῦ πολέμου παρασκευήν,
δειπνήσαντας δὲ ἀφεθῆναι μηνύσοντας ἅπερ τε-
2 θέαντο. Ὡς δὲ ἐγγὺς ἦσαν χειρῶν, τὰ μὲν
τῆς παρατάξεως ἦν ἄξια θαυμάσαι, δύο στρα-
3 τηγοῖν ἀρίστοιν τὰ στρατεύματα ταττόντοιν. ὡς
δὲ τὸ ἔργον ἤρξατο 1), νικᾷ τε ὁ Σκιπίων, καὶ
μικροῦ ζῶντα τὸν Ἀννίβαν αἱρεῖ. ἀλλ᾽ ὁ μὲν σὺν
4 τέτταρσιν ἱππεῦσι διεσώθη. πλοῦτος δέ, ὅσος
οὔπω πρότερον, ἐν τῇ παρεμβολῇ κατελήφθη
τῶν πολεμίων, εἴκοσι μὲν μυριάδων 2) ἀργυρίου,
χρυσίου δὲ ὀκτὼ 3) σταθμός· ἐσθήματά τε πολ-
λὰ καὶ παντοδαπά. Οὗτος ὁ πόλεμος ἐκύρωσε
5 τὰς σπονδάς. καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην ἐπανῆκεν ὁ
Σκιπίων, καὶ τὴν νίκην ἐθριάμβευσεν, Ἀφρικα-
νός τε ἐπεκλήθη, τῆς ἑαυτοῦ νίκης γενόμενος
6 ἐπώνυμος. Ἐτελεύτησε δὲ ὁ πόλεμος ἔτος ἐν-
A. V. 551. νάτῳ καὶ δεκάτῳ 4) ἐνιαυτῷ.

BI-

1) ἤρξατο) editum fuit in *Sylburg.* ἤρξαντο, cui tamen singularis elegantior videtur ita exponendus: *postquam opus coepit*, vel *coeptum est.* CELLAR.

2) μυριάδων) Secundum latinos libros omnes legendum esset χιλιάδων. CELLAR.

4) ὀκτὼ) Latini variant; plurimi octingenta; Fuld. octoginta. CELLAR.

4) ἐννάτῳ καὶ δεκάτῳ) Alii bellum hoc Punicum secundum finitum dicunt anno XVIII, plurimi vero XVII, quos sequitur *Verheyk.* K.

ΒΙΒΛΙΟΝ Δ.

A.V.C. 551—649.

Τὰ μὲν ὖν Ἄφρων ὑπὸ Ῥωμαίοις ἦν. ἠκολέθησε δὲ ὁ Μακεδονικὸς πόλεμος, ὁ πρὸς τὸν βασιλέα Φίλιππον, πρώτῳ 1) καὶ πεντηκοςῷ ταὶ πεντακοσιοςῷ τῆς πόλεως ἔτει. I.
πρὸς ὃν Τίτος Κύντιος Φλαμίνιος 2) ἐκπεμφθεὶς νικᾷ τε αὐτὸν καὶ τίθεται σπονδάς. 2
ὥςε καὶ τῶν πόλεων αὐτὸν ἀπέχεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν, αἳ προσκεχωρήκεισαν Ῥωμαίοις παρὰ τὸν τῦ πολέμυ καιρόν. καὶ τὺς αἰχμαλώτυς καὶ τὺς προσήλυδας ἀποδῦναι, καὶ μὴ πλείυς ἔχειν πεντήκοντα νηῶν· τὰς δὲ λοιπὰς ἁπάσας παραδῦναι. 3
ὡς δὲ καὶ τοῖς ἑξῆς ἐνιαυτοῖς διδόναι φόρον, ἐτήσια τετρακισχίλια τάλαντα ἀργυρίυ, καὶ προσέτι τὸν υἱὸν 3) Δημήτριον ὅμηρον παραδῦναι. 4
Μεταςήσας δὲ ἐπὶ τὺς Λακεδαιμονίυς ὁ Φλαμίνιος τὴν ςρατιὰν, κρατεῖ τε αὐτῶν μάχῃ, καὶ τὸν ςρατηγὸν αἱρεῖ, καὶ συνθήκας, ἃς ἐβυλήθη, ποιησάμενος ὑπὸ σπονδαῖς 4). 5 A.V.C. 558.
Θριαμβεύων εἰς τὴν Ῥώμην εἰσῆλθε, προτρεχόντων αὐτῷ 6

1) πρώτῳ) alii volunt DLII, alii DLIII; ſunt etiam qui DLIV. K.

2. Φλαμίνιος) rectius Φλαμινῖνος. Nam Flamininum patricium; Flaminium plebejum nomen fuiſſe, oſtendit Schottus ad Cap. 51. de viris illuſtribus. Saepiſſime haec diuerſae gentis nomina confundi ſolent. CELLAR. & VERHEYK.

3) υἱὸν) hanc vocem addidit *Sylburgius.*

4) ὑπὸ σπονδαῖς) In Cod. imperfecte ſcriptum fuit ὑπὸ σπονδ. ſupplevit Sylburg. ὑπὸ σπονδαῖς, vel ἐπὶ σπονδαῖς, vel plenius ὑποσπόνδυς τε λαβών. CELLAR.

τοῦ ἅρματος Δημητρίου τε τοῦ Φιλίππου παιδὸς, καὶ Ἁρμένου τοῦ Νάβιδος.

II. Οὕτω καὶ τῶν Μακεδονικῶν καὶ τῶν Λακωνι-
κῶν ἡσυχασάντων, πρὸς Ἀντίοχον τὸν βασι-
A. V. λεύοντα Συρίας ἀνήφθη πόλεμος. ὕπατοι δὲ
561, vel ἦσαν Πούβλιος Κορνήλιος Σκιπίων, καὶ Μάρκος
secundum Ἀκίλιος Γλαβρίων. συνεμάχει δὲ τῷ μὲν Ἀν-
alios τιόχῳ πεφευγὼς ἐκ τῆς Καρχηδόνος Ἀννίβας,
563. (δέος γὰρ αὐτὸν ἐξήγαγε τῆς πατρίδος, ὡς Ῥω-
μαίοις ἐκδοθησόμενον) Ῥωμαίοις δὲ ὁ Μακεδὼν 1)
3 Φίλιππος. γίγνεται δὲ νυκτομαχία κατὰ τὴν
Ἀχαΐαν 2), ὑφ' ἡγεμόνι τῷ Γλαβρίωνι, καὶ τῆς
μὲν παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως οἱ Ῥωμαῖοι γί-
γνονται κύριοι. φεύγει δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ λοι-
πὸν τῆς βασιλείας. Φιλίππῳ δὲ Δεμήτριος
4 παῖς ἀπεδόθη τῆς συμμαχίας χάριν. Τούτους
A. V. διαδέχονται τοὺς ὑπάτους Λούκιος Κορνήλιος Σκι-
564. πίων (ἀδελφὸς ὢν τοῦ κληθέντος Ἀφρικανοῦ, καὶ
ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ χειροτονεῖται ληγάτος) καὶ Γάϊ-
ος Λέλιος· καὶ φέρεται κλήρῳ τὰ τοῦ πολέμου
5 τοῦ πρὸς Ἀντίοχον ἐπὶ τὸν Σκιπίωνα. καὶ πρό-
τερον

1) Μακεδὼν) Cum ὁ Μακεδόνων subaudiendum βασιλεὺς; vel legendum ὁ Μακεδὼν Φίλιππος. SYLBVRG.

2) κατὰ τὴν Ἀχαΐαν) Ad Thermopylas pugnatum est, quae Achajae potius vicinae dici possunt, quam in ipsa Achaja esse. Sed hic Achaja ponitur pro tota Graecia, quam Thermopylis mediam dividi, sicut Apennino Italiam, tradit *Livius* XXXIX. 15. ANNA FABRI F.

τερον μὲν ναυμαχίᾳ τῆς βασιλικῆς ἐκράτησε ϛρατιᾶς. ἡγεμόνα δὲ εἶχεν Ἀννίβαν ὁ ϛόλος. ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸν Ἀντίοχον ἐν Μα- 6
γνησίᾳ, τῇ πρὸς Σιπύλῳ τῆς Ἀσίας 3), νικᾷ τε καὶ εἰς φυγὴν τρέπει. κοινωνὸς δὲ αὐτῷ ταύ- 7
της ἐγένετο τῆς μάχης Εὐμενὴς, Ἀττάλȣ, τȣ̃ τῆς Ἀσίας βασιλέως, ἀδελφὸς, ὃς ἐπώνυμον ἑαυτῷ πόλιν ἐδείματο τὸ Εὐμένιον· ἐν ταύτῃ 8
τῇ μάχῃ πέντε μυριάσι πεζομάχων, καὶ τρισχιλίοις ἱππεῦσιν, ἥττων ὁ βασιλικὸς ἐγένετο ϛρατός. αἰτεῖ γȣ̃ν εἰρήνην Ἀντίοχος, καὶ δίδω- 9
σιν ἡ σύγκλητος, ἐφ᾽ αἷς καὶ πρότερον προὔτεινε συνθήκαις, ȣ̓ βαρύνασα τὰς σπονδὰς ὡς ἡττημένῳ. αἱ συνθῆκαι δὲ εἶχον ὧδε· τῆς μὲν 10
Εὐρώπης αὐτὸν καὶ τῆς Ἀσίας ἀποχωρεῖν ἁπάσης. μένειν δὲ ἐπὶ τῶν ἐντὸς τȣ̃ Ταύρȣ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον· εἰσενέγκαι δὲ μυρία τάλαντα, καὶ ὁμήρȣς εἴκοσι παραδȣ̃ναι· τόν τε Ἀννίβαν ἐκδȣ̃ναι, ὡς τῶν ταραχῶν ἐκείνῳ τε καὶ αὐτοῖς αἰτιώτατον. τὰ μὲν πρὸς Ἀντίοχον τάδε. Εὐ- 11
μενεῖ δὲ τῆς συμμαχίας χάριν ἐδωρήθησαν αἱ πόλεις τῆς Ἀσίας, ἃς ἐξελελοίπει κατὰ τὰς σπονδὰς Ἀντίοχος. Ῥοδίοις τε, καὶ αὐτοῖς συμμεμαχηκόσι πολλαὶ τῶν πόλεων ὑπακȣ́ειν ἐπετάχθησαν. ὁ δὲ Σκιπίων ἐπὶ τȣ́τοις τοῖς ἔργοις 12
ἐθριάμβευσε, κτήσαμενος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν κατορθωθέντων ὄνομα· τȣ̃το δὲ ἦν Ἀσιατικός. Σπȣρίȣ δὲ Ποϛȣμίȣ Ἀλβίνȣ καὶ Κύντȣ Μαρκίȣ 13
Φιλίππȣ τὴν ὑπατείαν εἰσδεξαμένων, Φȣ́λβιος μὲν A.V.C. 567.

3) τῇ πρὸς Σιπύλῳ) haec addita sunt, vt distinguatur haec vrbs ab altera Magnesia, quae ad Maeandrum amnem. VERHEYK.

14 μὲν κατὰ Αἰτωλῶν ἐθριάμβευσεν. Ἀννίβας δὲ ἀσθενέστερον τὸν Ἀντίοχον ὁρῶν καταφεύγει πρὸς Πρεσίαν, τὸν Βιθυνῶν βασιλέα. αἰτέντων δὲ αὐτὸν Ῥωμαίων διὰ τῦ Φλαμινίε, παραχρῆμα ἐξεδόθη. καὶ φόβῳ τῆς τιμωρίας φάρμακον σπάσας ἀποθνήσκει. καὶ θάπτεσιν αὐτὸν ἐν
A. V. Λιβύσσῃ, τῆς Βιθυνίας χωρίῳ, καὶ ὁ τάφος ἐς
570. τό[illegible] ὁρᾶται.

III. Κατὰ τῦτον τὸν χρόνον Φίλιππος μὲν ἐτε-
A. V. λευτυσεν ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας. ὁ δὲ τέ-
574. τε παῖς (Περσεὺς ἦν ὄνομα αὐτῷ) ἐτυράννησε
A. V. κατὰ Ῥωμαίων, πολλὴν συλλέξας στρατιὰν, συμ-
582. μαχικόν τε ἐ μικρόν. Κότυν τε γὰρ τὸν Θρᾳκῶν βασιλέα, καὶ Γέντιον τὸν Ἰλλυριῶν, ὑπεκέκλητο. παρασκευὴ τοίνυν ἦν ἑκατέρωθεν ἅπασα. Ῥωμαίοις ἐπικερέντων Εὐμενῦς τε, ὃς τῆς Ἀσίας ἐκράτει, καὶ τῦ Καππαδοκῶν βασιλέως Ἀριαράτε, καὶ τῆς Συρίας Ἀντιόχε καὶ Πτολεμαίε τῦ Αἰγύπτε, καὶ Μασινίσσε τῦ Νεμι-
3 δῶν 1). Πρεσίας γὰρ, εἰ καὶ κηδεστὴς ἦν ἐπ' ἀδελφῇ τῦ Περσέως, ἑκατέροις γε ὅμως αὐτὸν
4 ἴσον παρέσχεν. ἡγεῖτο δὲ τῆς Ῥωμαϊκῆς στρα-
A. V. τιᾶς Πέβλιος Λικίνιος ὕπατος, τῦτον αὐτῷ τὸν
583. πόλεμον ἀποκληρώσαντος τῦ δήμε, καὶ νικᾶται τῇ μάχῃ· καί τοι νενικηκὼς ὁ Περσεὺς εἰρήνην ἐπαγγείλας παρὰ τῶν Ῥωμαίων, διήμαρτεν· ὁ γὰρ

1) Νεμιδῶν) Ita *Sylb.* pro Νεμίδε, vt subaudiatur βασιλέως. CELLAR.

γὰρ δῆμος οὐκ ἔφη δώσειν, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ἑαυ-
τὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας, ἐκδοίη τοῖς αὐτοὺς
παραστησομένοις 2). Δεύτερος οὖν ἐπ' αὐτὸν πέμ- 5
πεται Λούκιος Αἰμίλιος Παῦλος, καὶ Γάϊος Ἄν- A. V.
νιος 3) ἑτέρῳ στρατεύματι ἐπὶ τὸν Ἰλλυριὸν Γέν- 586.
τιον. ὁ μὲν οὖν Γέντιος ἅμα τε συνέμιξε, καὶ 6
ἡττήθη, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἑαυτὸν παρέδωκεν
σὺν αὐτοῦ μητρὶ, καὶ γαμετῇ, καὶ παισὶ δύο,
καὶ δὴ καὶ ἀδελφῷ· καὶ τὸ ἔθνος πᾶν ἐκτήθη. 7
ἐγένετο δὲ τὸ ἔργον ἡμέραις 5) τριάκοντα· ἔ-
φθασέ τε τὴν τῆς συμπλοκῆς ἡ τῆς νίκης ἀκοή.

Παῦλος δὲ τρίτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ σεπτεμβρίου IV.
συμμίξας τῷ Περσεῖ διέφθειρε μὲν αὐτοῦ χιλιά-
δας εἴκοσι τοῦ πεζοῦ, ἐκεῖνον δὲ ἐδίωξε μετὰ τῆς
ἵππου αὐτοῦ, οὐδὲ ἑκατὸν ἀποβαλὼν τῶν μαχο-
μένων. αἱ μὲν οὖν πόλεις εὐθὺς προσεχώρησαν 2
Ῥω-

2) τοῖς αὐτοὺς παραστησομένοις) In exemplari duplex erat scriptum, αὐτὸ, & αὐτήν. Sed conuenientius tamen αὐτὸν vel αὐτοὺς, & fut. temp. παραστησομένοις (pro παραστησαμένοις) i. e. iis, qui ad deditionem ipsos compulsuri essent, si sponte se nollent dedere. SYLB. & HAVERK.

3) Ἄννιος) Forte melius Ἀνίκιος, vt est Cap. seq. §. 7. K.

4) σὺν) abest ab excuso *Sylburgii* exemplari σὺν, nec αὐτοῦ ibidem, sed αὐτῇ apparet. CELLAR.

5) ἡμέραις) in exemplari erat accus. ἡμέρας, sed vel ἡμέραις legendum esse vel ἡμερῶν, syntaxeos regula ostendit. Etsi Latino more non est expressa notatio temporis, vere tamen & recte expressus est eius sensus. SYLB.

Ῥωμαίοις. ὁ Περσεὺς δὲ καὶ ὑπὸ τῶν συμπεφευγότων καταλειφθεὶς ἑαυτὸν παρέδωκε Ῥωμαίοις· καὶ ὁ Παῦλος οὐχ ὡς ἡττημένον οἶδεν, ἀλλὰ καὶ προσπίπτοντα πρὸς τὰ γόνατα, ἀνώρθωσε, καὶ καθέδρας ἠξίωσε τῆς αὐτοῦ, καὶ τῆς ἄλλης
3 μετέδωκε τιμῆς. Ἐντεῦθεν Ἰλλύριοί τε καὶ Μακεδόνες ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐτέλουν ὅροις τοῖσδε· εἶναι μὲν αὐτοὺς αὐτονόμους. τῇ πόλει δὲ τῇ Ῥωμαίων εἰσφέρειν, ὧν τοῖς βασιλεῦσιν εἰσέφερον, μέρος ἥμισυ. πείθειν γὰρ ἠβούλοντο Ῥωμαῖοι
4 τοὺς ὑπηκόους, ὡς οὐκ ἐπιθυμοῦσι χρημάτων. Τοὺς μὲν ὅρους τούτους ἐν κοινῷ τῶν πανταχόθεν πρέσβεων ἀπήγγειλεν ὁ Παῦλος· ἐκάλεσέ τε αὐτοὺς εἰς εὐωχίαν, φάσκων χρῆναι καὶ νικᾶν τε
5 ὅπλοις, καὶ τοὺς 1) νενικημένους ἑστιᾶν. Ἑβδομήκοντα δὲ τῶν Ἠπειρωτικῶν πόλεων, ἀντιταττομένας ἔτι Ῥωμαίοις, εἷλε πολιορκίᾳ. καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου λείαν διένειμε τῷ στρατῷ. σὺν μεγίστῃ τε εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανῆκε πομπῇ, νεὼς ἐπιβεβηκὼς Μακεδονικῆς, ἣ τοῦ βασιλεύσαντος ἦν Περσέως παμμεγέθης, ὡς πεντακοσίους 2) χωρεῖν

1) τοὺς) articulum addidit in notis *Sylburgius*, qui itidem aberat ab excuso. CELLAR.

2) πεντακοσίους) Πεντεκαιδεκήρους (seu, vt in Latino textu est, ἑκκαιδεκήρους) descriptio non satis videtur accurata; cum enim Plinius libr. XXXII, vbi de echeneide agit, significet quinqueremem seu πεντήρη a quadringentis remigibus actam fuisse, ducenis scilicet ex vtroque latere; & Plutarchus atque Athenaeus Philopatoris τετταρακοντήρη actam fuisse a quatuor millibus remigum: coniicere licet, πεντεκαιδεκήρη vix habuisse infra mille remi-

ρεῖν ἐρέτας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν. καὶ 6
ἀποβὰς ἐθριάμβευσεν ἐφ᾽ ἅρματος χρυσοῦ, τοῖς
δύο παισὶ περιεστοιχισμένος, προτρεχόντων τοῦ
ἅρματος αὐτοῦ, Περσέως, πέντε καὶ τετταρά-
κοντα γεγονότος ἐνιαυτοὺς, καὶ υἱέων δύο. Ἐδό- 7
θη δὲ καὶ Ἀνικίῳ κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν θρίαμβος,
οὗ καὶ αὐτοῦ προεπόμπευσαν Γέντιός τε, καὶ ὁ
ἀδελφὸς Γεντίου, καὶ οἱ παῖδες. Τούτων τῶν 8
θριάμβων μετέσχον εἰς τὴν Ῥώμην ἀφικόμενοι
Ἄτταλός τε, καὶ Εὐμενὴς ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ
Προυσίας ἐκ τῆς Βιθυνίας, δῶρα δὲ προσεκόμι- 9
σαν, ἃ προσιέμενοι Ῥωμαῖοι, προσέταξαν ἀνα-
ποτεθῆναι τῷ Καπιτωλίῳ· Προυσίας δὲ καὶ τὸν
υἱέα τὸν ἑαυτοῦ Νικομήδη παρεκατέθετο τῷ δή-
μῳ. Τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ Λούκιος Μέμμιος τοὺς 10
Λυσιτανοὺς ἐνίκησε πολέμῳ· καὶ μετὰ τοῦτο Μάρ-
κελλος.

Κἀντεῦθεν ὁ τρίτος κατὰ τῶν Ἄφρων ἐκινή- V.
θη πόλεμος ἑξακοσιοστῷ μὲν καὶ ἑνὶ 1) τῆς πό- A. V.
λεως 604.

remiges, ideoque fortasse dicendum fuisset: ὡς πεντακοσίους χωρεῖν ἐρέτας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν. Aut, si ἑπτήρης (i. e. septiremis) habuit tantum quadraginta nouem remiges, vt pictura eius innuit apud Bayfium p. 37. πεντεκαιδεκήρης minimum habuit remiges nonaginta octo, quadraginta nouem scil. ex vtroque latere. SYLBURG. Editum est δεκαπέντε, qui numerus tantae naui nequaquam sufficit. Mutauimus, non refragante Sylburgio, in πεντακοσίους. CELLAR.

1) ἑνὶ) Eutrop. sexcentesimo altero. Sed Paeanium

λεως ἔτει, πεντηκοστῷ δὲ καὶ δευτέρῳ μετὰ τὴν τοῦ δευτέρου τοῦ κατὰ Ἀννίβαν πολέμου λύσιν. ὕπατοι δὲ χειροτονηθέντες, Λούκιος Μάλλιος Κηνσωρῖνος καὶ Μάρκος Μανίλιος, ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν ἐξέπλευσαν, καὶ τῇ Καρχηδόνι προσεκάθην-
2 το πολιορκοῦντες. ἡγεῖτο δὲ Καρχηδονίων, τοῦ πεζοῦ μὲν Ἀσδρούβας· τῶν δὲ ἱππέων Φαμέας.
3 συνῆν δὲ τοῖς ὑπάτοις ἀρχήν τινα στρατιωτικὴν ἔχων Σκιπίωνος ἔκγονος, τοῦ κληθέντος Ἀφρικανοῦ· οὗ τοσοῦτον ἦν παρὰ τοῖς πολεμίοις δέος, καὶ τοσοῦτον παρὰ τῆς ἀνδρείας θαῦμα, ὡς βουλευομένου τε ἄριστα, καὶ ἐπιτελοῦντος ἔργοις τὰ δο-
4 κοῦντα ὀξέως· ὥστε τοὺς ὑπάτους αὐτοὺς κοινωνὸν μὲν αὐτὸν καὶ βουλῆς καὶ ἐγχειρημάτων ἔχειν, αὐτῷ δὲ χρῆσθαι πρὸς τὰ πρακτέα, ἐπειδήπερ ἑώρων τοὺς πολεμίους τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκκλίνοντας
5 συμπλοκήν. Μασινίσσας 2) γοῦν, ὁ τῶν Νουμιδῶν βασιλεὺς, τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν ἔτεσιν ἑξήκοντα τετηρηκὼς, ἡνίκα ἀπέθνησκεν, ἐννενηκοστὸν καὶ ἕβδομον τῆς ἡλικίας πεπληρωκὼς ἔτος, Σκιπίωνα ἱκέτευσε τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ

(τέσ-

nium saepius ita male vertisse, ostensum supra Libr. I. Cap. XVI. VERHEYK. Certe hic annus fuit ab V. C. 604. et ita scripsisse debuit Eutropius, vt illi anni, quos a finito secundo bello Punico praeteritos dicit, inueniantnr. HEARNE.

2) Μασινίσσας) De Masinissa exemplaris margini adnotatum hoc est scholion: Μασανάσης, ὁ τῶν Νομάδων ἡγεμὼν, ἐτῶν ϞΖ: Masanases, Numidarum dux, annorum 97. vbi etiam nota, Μασανάσην & Νομάδας dici, qui ab interprete Latino more nominantur Μασινίσσας & Νουμίδαι. SYLBVRG.

(τέσσαρες δὲ ἔτοι ἦσαν καὶ τετταράκοντα) τὴν βασιλείαν διελεῖν. Αὕτη τῆ Σκιπίωνος ἡ δόξα 6
τὸν δῆμον ἔπεισε, τὴν ὑπατείαν ἐπ' αὐτὸν ἐπα- A.V.
γαγεῖν, τῆς νεότητος ἔπω τῦτο ἐπιτρεπέσης. 606.
καὶ θᾶττον ἐλπίδος αἱρεῖ τὴν Καρχηδόνα καὶ 7
κατασκάπτει. καὶ τὸν κόσμον ἅπαντα τῆς πόλεως, τὸν ἐκ πολέμων αὐτῇ συνειλεγμένον, λαβὼν, τῦτον εὐθὺς ἀπέδωκε τῶν πόλεων ταῖς ἀφῃρημέναις· αὐτὸς δὲ ἐπανῆλθε· καὶ δοθέν- 8
τος αὐτῷ θριάμβε προσετέθη καὶ τὸ ἐπώνυμον τῦ πάππε· Ἀφρικανὸς γάρ τοι νέος καὶ ἔτος ἐπεκλήθη. ἀπώλετο τοίνυν ἡ Καρχηδὼν ἑπτακοσιοστῷ πέμπτῳ μετὰ τὸν συνοικισμὸν ἔτει 3).

Κατὰ 1) τέτες τὲς χρόνες ἀνήρ τις Ψευδο- VI.
φίλιππος ἀντῆρε χεῖρας Ῥωμαίοις· καὶ τὸν πραίτωρα Ἰεβέντιον, ἐπ' αὐτὸν χωρήσαντα μετὰ τῦ στρατεύματος, ἐνίκησε τῇ μάχῃ, καὶ πανωλεθρίᾳ διέφθειρεν. ἀλλὰ Μέτελλος δεύτε- 2
ρος ἐπελθὼν 2) ἐνίκησέ τε αὐτὸν, καὶ πεντακι- A. V.
σχιλίες ἀνελὼν ἀνεκτήσατο τὴν Μακεδονίαν, 605.
ὑφ'

3) Exemplaris margini adſcripta eſt haec adnotatio: ἀπὸ κτίσεως ἕως τελείας κατασκαφῆς τῆς Καρχηδόνος, ἔτη ψέ. Ab vrbe condita vsque ad extremam Carthaginis everſionem, anni 705. SYLBVRG.

1) κατὰ) hanc praepoſitionem ſubſtituit *Sylburgius* pro μετὰ, quia in latino textu eſt *interim*.

2) ἐπελθὼν) ſic corrigit SYLB. pro ἀπελθών.

3 ὑφ' ἑαυτῷ τε τὸν Ψευδοφίλιππον ἐποίησε. Τότε
καὶ Κορίνθῳ, πόλει τῶν Ἑλλήνων ἐπιφανεστάτῃ,
πόλεμος ἐπηνέχθη Ῥωμαϊκός· ἐπειδὴ κατὰ
τῶν ἐκ Ῥώμης πρεσβευτῶν πεπαρῳνήκεσαν·
καὶ Μέμμιος ἐκπεμφθεὶς εἷλε ταύτην καὶ κα-
4 τέσκαψε. τρεῖς τε ἅμα θρίαμβοι, θέαμα και-
νὸν, ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς Ῥώμης· ἐξ Ἀφρικῆς μὲν,
Σκιπίωνος· τῶν ἁρμάτων Ἀσδρούβας ἡγεῖτο.
5 Μετέλλου δὲ ἐκ Μακεδονίας. οὗ προέτρεχεν Ἀν-
6 δρίσκος· (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Ψευδοφιλίπ-
πῳ). κατὰ Κορινθίων δὲ, Μεμμίου, πολλῶν αὐ-
τὸν κατακοσμούντων χαλκῶν τε ἀγαλμάτων,
καὶ σανίδων γραφαῖς ἐξησκημένων.

VII. Οὐ μὴν πάντα τὰ Μακεδόνων ἡσύχαζεν.
ἀλλ' αὖθις ἕτερος Ψευδοπερσεὺς, παῖδα λέ-
γων ἑαυτὸν Περσέως, οἰκετικὴν συλλέξας στρα-
τιὰν, ἐπεχείρει πολεμεῖν· ὥστε αὐτῷ 1) τοὺς ὁ-
πλίτας εἰς ἑξακισχιλίους τελεῖν πρὸς τοῖς μυρί-
οις. ἀλλὰ τοῦτον ἔπαυσε μάχῃ νικήσας Τρεμέλ-
2 λιος. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον Μέτελλος ἐν
Ἰσπα-

A. V. 610.

1) αὐτῷ) Scriptum erat αὐτοὺς. CELLAR. αὐτοὺς vel ἐμφατικῶς accipiendum videtur, vel αὐτῷ legendum. Praeterea hoc ipsum membrum praecedenti videtur esse praeponendum, hoc ordine: οἰκετικὴν συλλέξας στρατιαν, ὥστε αὐτοὺς ὁπλίτας εἰς ἑξακισχιλίους τελεῖν πρὸς τοῖς μυρίοις, ἐπεχείρει πολεμεῖν, *collecto e servitiis exercitu, adeo ut etiam ipsi armati (praeter ceteram videlicet turbam) ad sedecim millia efficerent, bellare aggressus est.* SYLB.

Ἰσπανίᾳ πρὸς Κελτὰς Ἴβηρας ἐμαχέσατο γενναίως· καὶ παραδίδωσι τήν τε ἀρχὴν καὶ τὸν πόλεμον Πομπηίῳ· εἶτ' ἐφεξῆς αὐτός τε, καὶ 3
Πομπήιος, καὶ Κύντος Κηπίων ἐπὶ τὸν Παρίαθον ἐξεπέμφθησαν, ὃς ἐν τῇ Λυσιτανίᾳ κατὰ Ῥωμαίων ἤρξατο πολέμε 2), καὶ τὰς Ἰσπανὰς ἀνηρέθισε, τέταρτον ἤδη καὶ δέκατον ἔτος ἡσυχάσαντας. ἦν δὲ ὁ Παρίαθος 3) ποιμήν· εἶτα 4
λῃστρικὸν μετῆλθε βίον· τελευτῶν δὲ εἰς τᾶτο ἦλθε παρανοίας, ὡς ἐν νῷ λαβεῖν 4), ἐλευθερῶσαι δύναϑαι τὰς Ἰσπανὰς ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων. ὁ μὲν ὂν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀνηρέθη· Κηπίων 5)

A.V.C. 613.

δὲ

2) πολέμε) Correctum ex πόλεμον; poteſt item legi πολεμεῖν. HAVERK.

3) Παρίαθος) Neſcio, vnde Paeanio Παρίαθος ſit. Ὀυριάθος ſcribit Dion. in Exc. Peireſc. LXXVIII, vbi vid. Comment. & ita Appianus vbique. VERHEYK.

4) ὡς ἐν νῷ λαβεῖν) *Vt animo praeſumeret, vt animum induceret.* Sic emendat *Sylburg.* quod ſcriptum fuit: ἐν ᾧ λαβεῖν. CELLAR.

5) Κηπίων) Primum Σκηπίων perperam poſitum pro Κηπίων ſ. Καιπίων; deinde reſponſum Viriathi percuſſoribus datum, non a Caepione, ſed a ſenatu, ad quem illi fortaſſe ob grandiora poſtulata remiſſi fuerunt, datum videtur; quod etſi non diſerte affirmat Eutropius, oblique tamen innuit. *Appianus* certe diſertis verbis prodit, Caepionem legatos Viriathi, ad pacem petendam miſſos, pecunia corrupiſſe, promiſſisque ingentibus oneratos ad Viriathum occidendum impuliſſe. & *Libr. de Vir. Ill. Caepio,* inquit, *cum vincere eum aliter non poſſet, duos ſatellites pecunia corrupit; qui Viriathum humi depoſitum peremerunt. Quae victoria, quia empta erat, a ſenatu non probata.* Nec multo aliter Livii Epit. & Valer. Max. vt ex iis Sigonius prolixe refert in Faſt. SYLB.

δὲ τοῖς ἀνελοῦσι μισθὸν ἐπαγγέλλουσιν ἀπεκρίνατο, μηδαμῶς ἀρέσκειν Ῥωμαίοις, ἀναιρεῖσθαι τὸν ἡγούμενον ὑπὸ τῶν ὑπηκόων.

IIX. Πομπήιος δὲ τῇ πρὸς Νουμαντίνους ἡττη-
A.V.C. 614. θεὶς μάχῃ, σπονδὰς ἐπονειδίστους ἐποιήσατο, καὶ Ὁστίλιος δὲ Μαγκῖνος, ὁ μετ' αὐτὸν ὕπατος, ἀναλαβὼν τὴν μάχην, χαλεπώτερόν τε ἡττηθεὶς, ἢ Πομπήιος, ἐπὶ σπονδαῖς ἀνεχώρησεν
2 αἰσχροτέραις· ὡς τὸν δῆμον τὸν τῶν Ῥωμαίων μήτε δέξασθαι τὰς σπονδὰς, καὶ τὸν Μαγκῖνον παραδοῦναι τοῖς πολεμίοις, πεισόμενον, ὅ, τι
3 ἂν αὐτοῖς δοκῇ. Ἐν τοσαύτῃ τοίνυν ἀτιμίᾳ
A.V.C. 619. διπλῇ καὶ ἥττης καὶ συνθήκης, ἐκπέμπεται Σκιπίων, ὁ καλούμενος Ἀφρικανὸς, μετὰ τῆς ὑπα-
4 τικῆς ἐξουσίας. οὗτος πρότερον μὲν ἐπιμελήθη τῆς στρατιᾶς, ὑπὸ τοῖς προτέροις ἡγεμόσι διεφθαρμένης, γυμνασίοις τε αὐτοὺς καταμελετῶν, καὶ χωρὶς ὠμότητος καὶ τιμωρίας εἰς τὸ δέον ἐπανάγων· ὡς δὲ ἥρμοσε τοὺς ἄνδρας, ἐπῆλθε τῶν πόλεων ταῖς ἀποστάσαις· καὶ τοὺς μὲν, σφᾶς αὐτοὺς παραδόντας, τοὺς δὲ πολιορκίαις ὑ-
5 πηγάγετο. τελευταῖον δὲ ἐπὶ τὸ κεφάλαιον ἦλθε τοῦ πολέμου, τὴν Νουμαντίαν· καὶ προσκαθεσθεὶς, λιμῷ τε πιέσας τοὺς ἔνδον, τήν τε πόλιν εἷλε καὶ κατέσκαπτε, καὶ τὸ ἔθνος ἅπαν
6 ἀπέδωκε τῇ Ῥώμῃ. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τελευτᾷ τῆς Ἀσίας ὁ βασιλεὺς Ἄτταλος, Εὐμένους ἀδελφὸς, κληρονόμῳ χρησάμενος τῷ δήμῳ Ῥωμαίων· καὶ γίγνεται κύριος τῆς Ἀσίας ὁ δῆμος

καὶ

καὶ τῷ τῆς διαδοχῆς δικαίῳ. Καὶ Βρȣ̃τος δὲ 7
κατὰ Γαλλαίκων 1) καὶ Λυσιτανῶν ἐνδοξότατα
ἐθριάμβευσε. καὶ Σκιπίων κατὰ Νȣμαντίνων,
τεσσαρεσκαίδεκα ἔτεσιν ὕϛερον τȣ̃ κατὰ Ἄφρων
θριάμβȣ.

Κατὰ τȣ̃τον τὸν χρόνον Ἀριϛόνικος, ἐκ παλ- IX.
λακῆς παῖς Εὐμενȣ̃ς, ὃς ἦν ἀδελφὸς Ἀττάλȣ, A.V.C.
πόλεμον ἤρατο πρὸς Ῥωμαίȣς ἐπὶ τῆς Ἀσίας αὐ- 622.
τῆς. καὶ πεμφθεὶς ἐπ' αὐτὸν Λικίννιος Κράσ- 2
σος μετὰ πολλȣ̃ συμμαχικȣ̃. Νικομήδης τε γὰρ
Βιθυνίας βασιλεὺς, καὶ Μιθριδάτης ὁ Πόντȣ,
(πρὸς ὃν 1), μικρὸν ὕϛερον, μέγιϛος καὶ πολυ-
χρόνιος συνέϛη πόλεμος) καὶ Ἀριαράθης ὁ Καπ-
παδοκίας, καὶ Πυλαιμένης ὁ Παφλαγονίας,
ἐπίκȣροι παρῆσαν. ἡττήθη δὲ ὁ Κράσσος, καὶ 3
ἔπεσεν ἐν τῇ παρατάξει, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν
ἀποτεμόντες οἱ δορυφόροι προσεκόμισαν Ἀριϛονί-
κῳ. τὸ σῶμα δὲ ἐκεῖνος προσέταξε ταφῆναι,

1) Γαλλαίκων) Appiano Καλλαίκοι scribitur *Iber.* pag. 499. VERHEYK. Sunt autem populi Lusitanis contermini, meridiem versus, quorum terra hodie etiam Galliciae nomen retinet. Male a Sylburgio editum fuit. Γάλλων. CELLAR.

1) πρὸς ὃν) Errorem hic esse puto: Mithridates enim, qui Romanis aduersus Aristonicum auxilia praebuit, diuersus est a Mithridate, cum quo postea bellum grauissimum fuit, quique a Pompejo M. deuictus. Prior Mithridates VI. cognomento Euergetes, posterior prioris filius Mithridates VII. cognomento Eupator & Dionysius. Iustin. XXXVII. 1. ANNA FABR. F.

4 καὶ ἡ Σμύρνα τὸν τάφον ἐδέξατο. Ἐκδέχεται δὴ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν πόλεμον ὁ ὕπατος Περπερνᾶς 2)· καὶ τὰ πεπραγμένα γνὺς ἠπείχθη πρὸς τὴν Ἀσίαν· καὶ νικήσας τὸν Ἀριςόνικον μάχῃ, κατέκλεισεν ἐν Στρατονίκῃ τῇ πόλει. πολιορκίᾳ δὲ καὶ ταύτην κἀκεῖνον ἑλὼν,
5 ἐπανιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἐτελεύτησε. Ῥωμαῖοι δὲ
6 τὸν Ἀριςόνικον δήσαντες εἶτα ἀπέπνιξαν. Μετὰ τȣτον ἧκε τὰ τῆς ὑπατείας ἐπὶ Λȣ́κιον Καικίλιον Μέτελλον, καὶ Τίτον Κύντιον Φλαμίνιον. κατὰ τȣ̃τον Ῥωμαῖοι τὸν ἐνιαυτὸν προσέταξαν οἰκοδομηθῆναι τὴν Καρχηδόνα, τὴν νῦν ἔτι φαινομένην, δύο καὶ εἴκοσι ὕςερον ἔτεσι μετὰ τὴν ὑπὸ Σκιπίωνος κατασκαφὴν 3). ἔπεμψαν εἰς αὐτὴν ἐξ αὑτῶν ἀποίκȣς.

X. Ἑξακοσιοςῷ δὲ καὶ εἰκοςῷ καὶ ἑβδόμῳ 1) τῆς πόλεως ἔτει, Γάϊος Κάσιος Λογγῖνος καὶ Σέξ-

2) Περπερνᾶς) Paeanio recte scribitur. *Perperna* etiam Livio Epit. LIX. Floro II, 10. Orosio V, 10. aliisque; atque ita scribi oportere ex Tab. Capitolin. ac Graecis docet Sigonius ad Liv. Ep. Consule etiam Cel. Burmannum ad Vellej. Paterc. II. 14. VERHEYK.

3) Cum copula legendum videtur καὶ ἔπεμψαν. SYLB.

1) Non solum hic error in numero; (scribendum enim: *Anno DCXXIX ab vrbe condita*) sed consulum C. Sextii Calvini & Cn. Domitii nomina, resque eorum contra Gallos Transalpinos diuersis temporibus gestae in vnum miscentur & confunduntur. Vide VERHEYK ad Eutrop.

Σέξτος Δομίτιος Ἀλβῖνος ὕπατοι, τοῖς ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις Γάλλοις ἐπήγαγον πόλεμον, καὶ τὴν μεγίςην αὐτῶν πόλιν Ἀρβέρναν περιεκαθέσθησαν. ἡγεῖτο δὲ Γάλλων Βιτῦῖτος. μαχεσάμενοι τοίνυν περὶ τὸν Ῥοδανὸν ποταμὸν, πολὺν μὲν αὐτῶν ςρατὸν ἀνεῖλον· Τοσαύτης δὲ ἐπε- 2
λάβοντο λείας, ὥςε ἐκ τῶν ςρεπτῶν, ὓς ἐπὶ τῶν τραχήλων εἶχον οἱ πολέμιοι, πολύν τινα χρυσίȣ ςαθμὸν εἰσπέμψαι Ῥωμαίοις. Βιτȣ̃ιτος δὲ ὁ ςρατηγὸς ἁλȣ̀ς, μέρος ἐγένετο τȣ̃ θριάμβȣ· καὶ ἐπὶ τȣ́τοις τοῖς ἔργοις ἑκάτερος τῶν ὑπάτων ἐθριάμβευσεν. Ἐντεῦθεν Πόρκιος 3
Κάτων καὶ Κύντος Μάρκιος Ῥὴξ δέχονται τὴν ἀρχὴν ἑξακοσιοςȣ̃ καὶ τριακοςȣ̃ 2) τῆς πόλεως ἔτȣς. ȣ̃τοι κατήγαγον ἀποικίαν εἰς Γάλλȣς, Νάρβωνα δειμάμενοι πόλιν. Καὶ μικρὸν ὕςερον οἱ μετὰ τȣ́τȣς ὕπατοι Κύντος Καικίλιος Μέτελλος, καὶ Κύντος Μȣ́κιος Σκαιβολᾶς κατὰ Δαλματῶν ἐθριάμβευσαν. εἶτα πολλοῖς ὕςερον χρό- 4
νοις ὁ ὕπατος Κάτων κατὰ Σκορδίσκων κινήσας A. V.
πόλεμον, ἡττήθη τε αἰσχρῶς, καὶ ἀπεχώρησε. 639. &
Γαΐȣ δὲ Καικιλίȣ Μετέλλȣ καὶ Γνέȣ Κάρβωνος 640.
ὑπάτων γενομένων οἱ ἀδελφοὶ Μέτελλοι κατὰ τὴν Ῥώμην ἐθριάμβευσαν, ὁ μὲν κατὰ Σαρδῶν, κατὰ Θρᾳκῶν δὲ ἕτερος. Τότε φήμη κατέλαβε Ῥωμαίȣς, Γάλλων 3) τȣ̀ς καλȣμένȣς Κίμβρȣς ἔφοδον κατὰ τῆς Ἰταλίας ποιήσασθαι.

Κοι-

2) Vt ſolet, in annorum computatione rurſus errat auctor. Faſti Siculi & Capitolini habent A. DCXXXV, alii DCXXXVI. VERHEYK.

3) Γάλλων) Metaphraſtes Latina Eutropii verba ex

XI. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἤδη Πουβλίου Σκιπίω-
A. V. νος τοῦ Νασίκου, καὶ Πουβλίου Καλπουρνίου Βηστίου
642. τὴν ἀρχὴν ὑποδεξαμένων, ὁ πρὸς Ἰουγούρθαν τὸν
Νουμίδαν ἤρξατο πόλεμος, αἰτίαν ἔχων τὸν
Ἱεμψάλου καὶ Ἀδαρβάλου φόνον, οἳ παῖδες ἦσαν
τοῦ βασιλεύσαντος Νουμιδῶν Μικίψου, φίλου καὶ
συμμάχου Ῥωμαίων 1). ἐπὶ τοῦτον ὕπατος πέμ-
2 πεται Καλπούρνιος. καὶ διαφθαρεὶς χρήμασιν,
3 αἰσχρότατα πρὸς Ἰουγούρθαν ἐσπείσατο. ταύ-
τας οὖν ὁ δῆμος ἀκυρώσας τὰς σπονδὰς πέμπει
τὸν ἑξῆς ὕπατον Σπούριον Ποστούμιον Ἀλβῖνον·
ἀλλὰ καὶ οὗτος τῷ ἀδελφῷ τὸ ἔργον ἐπιτρέψας
4 οὐκ ἀγαθὸν ἔσχε τῆς μάχης τὸ τέλος· τρίτος
ἐξαποστέλλεται Κύντος Καικίλιος Μέτελλος, καὶ
τὴν

ex Gallia, cum praecedentibus coniunxit; quasi auctor significare voluerit, Cimbros esse populum Galliae, cum verius sit, quod alii tradunt, Cimbros primum e Germaniae Transrhenanae plagis maritimis in Galliam excurrisse, post e Gallia in Italiam progressos esse. Atque adeo Eutropius ipse in sequentibus Cimbros & Teutonas Germanorum gentes facit. Tutius ergo Eutropii locum sic vertisset: τοὺς Κίμβρους ἐκ τῆς Γαλλίας (siue Γαλατίας, Γάλλων) ἔφοδον κατὰ τῆς Ἰταλίας ποιήσασθαι. SYLB.

1) Mutila videtur illa Iugurthae descriptio nostro Sylburgio, eamque ita ex Latino complet: οἱ παῖδες ἦσαν τοῦ βασιλεύσαντος Νουμιδῶν Μικίψου, ἀδελφοὶ μὲν Ἰουγούρθου, τῆς τε βασιλείας συμμέτοχοι, φίλοι δὲ καὶ σύμμαχοι Ῥωμαίων γεγονότες. Sed quod satis cohaerent, quae vulgo leguntur, nihil mutamus, praeter librarii errorem, quo pro Adherbale etiam Micipsam scripserat, patris filiique nomen confundens. CELLAR.

τὴν ϛρατιὰν ἐξ ἀτόπου μελέτης, τῆς ὑπὸ τοῖς
προτέροις ὑπάτοις, πρὸς τὸ δέον ἁρμόσας ἐπιει-
κῶς πάνυ, πολλαῖς τὸν Ἰουγούρθαν ἐνίκησε μά-
χαις· καὶ τούς τε ἐλέφαντας κατέσφαξεν, οὐκ
ὀλίγους ζῶντας ἑλών. τῶν τε πόλεων αὐτῷ προσ-
εχώρησαν αἱ πλείους. πρὸς αὐτῷ δὲ ὢν τῷ τέ- 5
λει, παύεται τῆς ἀρχῆς ὑπὸ Μαρίου. γενόμενος A. V.
δὲ ἐν τοῖς πράγμασιν ὁ Μάριος, Ἰουγούρθαν καὶ 647.
Βόκχον, τὸν βασιλέα τῶν Μαύρων σύμμαχον
τῷ Ἰουγούρθᾳ γεγενημένον, ἐνίκησε μάχῃ. καὶ 6
τοῦ μὲν Βόκχου περιέκοψε τὰς δυνάμεις. Ἰου-
γούρθαν δὲ ἐκδοθέντα παρ' αὐτοῦ τοῖς Ῥωμαίοις
ἐξέπεμψε, δι' ἀνδρὸς ἀρίστου Σύλλου, ταμίου τότε
ὄντος αὐτῷ τῶν δημοσίων χρημάτων. Μετὰ δὲ 7
ταύτης τῆς νίκης καὶ ἑτέρα συνέβη. Ἰούνιος
γὰρ Σιλανὸς, ὁ Μετέλλου συνύπατος, Κίμβρους
νικήσας, καὶ Μινούκιος Ῥοῦφος τοὺς Σκορδίσκους
καὶ Τριβαλλούς· καὶ Σερβίλλιος Κηπίων τοὺς Λυ-
σιτανοὺς, ἐπανῆκον. θρίαμβοι μὲν κατὰ Ἰουγούρ-
θου καὶ τῷ Μετέλλῳ καὶ τῷ Μαρίῳ παρὰ τῆς
πόλεως ἐψηφίσθησαν· ὧν ἐφάνη λαμπρότερος
ὁ Μαρίου, Ἰουγούρθαν σὺν τοῖς δύο παισὶ πρὸ τοῦ
ἅρματος ἔχων, ὃν δεσμωτηρίῳ παραδόντες οἱ
Ῥωμαῖοι διεχρήσαντο.

Β Ι Β Λ Ι Ο Ν Ε.

Ὅτε δὲ ὁ πρὸς Ἰουγούρθαν ἐπράττετο πόλε- I.
μος, πολλαῖς ἑτέραις μάχαις ἐκράτουν Ῥωμαῖοι

διὰ τῶν ὑπάτων. Μανίλιος γὰρ καὶ Κηπίων
Κίμβρους καὶ Τεύτονας, καὶ Τουγύρους, καὶ Ἄμ-
βρονας (ἔθνη δέ ἐστι ταῦτα Γερμανῶν τε καὶ
2 Γάλλων) κατεπολέμησαν. οὗτοι μετὰ τοσαύτης
ἐπανέστησαν τῷ δήμῳ στρατιᾶς, ὅση ἤνεγκε φό-
βον οὐχ ἧττω τῆς Ἀννίβου τυραννίδος. περὶ αὐ-
τῆς γοῦν ἔδεισαν Ῥωμαῖοι τῆς πόλεως. πολλάκις
γοῦν συμμίξαντες, καὶ πολλάκις ἡττηθέντες ἔμε-
3 νον ἔτι πολέμιοι. ἀλλὰ Μάριος μετὰ τὴν κατὰ
Ἰουγούρθα νίκην ἐπὶ Κίμβρους καὶ Τεύτονας ἐξε-
πέμφθη. καὶ παρασυρομένου τοῦ πολέμου, τρί-
τον τε αὐτῷ καὶ τέταρτον ἐπισυνήφθη τὰ τῆς
4 ἀρχῆς τῆς ὑπάτου. κατὰ δὲ τὴν τετάρτην ὑπα-
τείαν κοινωνὸς αὐτῷ ἦν τῆς ὑπατείας Κύντος
5 Λουτάτιος Κάτουλος. ἄμφω τοίνυν συνέμιξαν τοῖς
Κίμβροις, καὶ δύο νικῶσι μάχας, οὕτω σφοδρῶς,
ὡς εἴκοσι μὲν μυριάδας ἀνδρῶν πεσεῖν, αἰχμα-
λώτων δὲ ὀκτὼ γενέσθαι, καὶ προσέτι Τευτό-
βολον τὸν στρατηγὸν τῶν πολεμίων. ὑπὲρ ταύ-
της οὖν τῆς νίκης καὶ πέμπτον αὐτῷ τὰ τῆς ἀρ-
6 χῆς ἐψηφίσθη, καὶ ταῦτα ἀπόντι. Οὐ μὴν ἡ-
σύχασαν Κίμβροι καὶ Τεύτονες, ἀλλ' ἔτι τῷ
πλήθει κρατοῦντες (οὐχ ἧττον γὰρ ἦν τοῦ διε-
φθαρμένου τὸ λειπόμενον) τὰ σφέτερα αὐτῶν
7 ἀφέντες παρῆλθον ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν. ὑπὸ τῶν
αὐτῶν δὲ αὖθις, Μαρίου τε καὶ Κατούλου, κα-
8 τεπολεμήθησαν. ἔνθα δὴ καὶ λαμπρότερον ἐγέ-
νετο τὸ ἔργον Κατούλου, καὶ πίπτουσιν ἐν τῇ τε-
λευταίᾳ μάχῃ δέκα καὶ τέσσαρες ἀνδρῶν μυ-
ριάδες, ἓξ δὲ αἰχμαλώτων ἄγονται, τριακο-
9 σίων μόνον ἐκ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πεσόντων στρατοῦ. στρα-
τιωτικὰ δὲ σημεῖα ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐγένοντο τρία

καὶ

καὶ τριάκοντα, ὧν ἓν μὲν καὶ τριάκοντα εἶλον οἱ ὑπὸ Κατέλε μαχόμενοι· δύο δὲ, ὧν ἡγεῖτο Μάριος· ἑκάτεροι δὲ ὅμως ἐθριάμβευσαν.

Τῷ δὲ ἑξακοσιοστῷ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἐννάτῳ 1) τῆς πόλεως ἔτει τὴν μὲν ὕπατον εἶχον ἀρχὴν Σέξτος Ἰέλιος Καῖσαρ, καὶ Λέκιος Μάρκιος Φίλιππος. σχεδὸν δὲ ἅπας ἡσύχαζε πόλεμος. ἀλλ' ἐξαίφνης Πικένται, Μαρσοί τε 2) καὶ Πελίγνοι ἀστασιάστως τὸν παρελθόντα ἅπαντα χρόνον ὑπακέσαντες Ῥωμαίοις, ἀπεθρασύνοντο, καὶ τὸ ἴσον αὐτοῖς ὑπάρχειν ἠβέλοντο πρὸς τὸν δῆμον· ἐγένετο τοίνυν βαρὺς ὗτος πόλεμος, ὡς καὶ τὸν ὕπατον 3) ἐν αὐτῷ πεσεῖν, ἄριστον ἄνδρα, Πέβλιον Ῥετίλιον, Κηπίωνα τῶν ἐπιφανῶν νεανίσκον, καὶ Πέρκιον Κάτωνα, καὶ αὐτὸν ὕπατον 4). Ἡγῦντο δὲ τῦ στρατῦ τῶν πολεμίων, Πικέντων καὶ Μάρσων, Τίτος Βήττιος, Ἱέριος Ἀσίνιος, Τίτος Ἐρξέννιος, Αὖλος Κλεέντιος. ὗτος ὁ θόρυβος ἐποίησε Μάριον ἕκτην δέξασθαι τὴν ὕπατον ἀρχήν. τὸ δὲ ἔργον ἐπράχθη παρὰ Πομπηΐε τε καὶ Σύλλε, τῇ

II. (margin) — 2 — 3 — 4

1) Alii volunt A. DCLXIII.

2) Μάρσοι τε) Monente Sylburgio addidimus ex Latino & ipsa Metaphrasi. infra Πικέντων καὶ Μάρσων. Immo sociale hoc bellum a Marsis *Marsicum* est appellatum. SYLB. & CELLAR.

3) ὕπατον) Excusum erat ὑπὸ τῦ: nihil ad rem. CELLAR.

4) καὶ αὐτὸν ὕπατον) *qui & ipse Consul fuit.* Eutrop. *alius* Consul. K.

5 τῇ μάχῃ καὶ αὐτῶν ἐπιστατέντων. Σύλλας γοῦν
Κλουέντιον, τὸν μαχιμώτατον τῶν ἐναντίων στρα-
6 τηγὸν, μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως εἷλε. τέσ-
σαρσίν τε ἐνιαυτοῖς ἀεὶ καὶ συμπλεκόμενος, καὶ
νικῶν, ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ φαίνεται μόνον ἕνα
7 τῶν οἰκείων ἀποβαλὼν στρατιώτην. Πέμπτῳ 5)
μὲν οὖν ἔτει τέλος ἔσχεν οὗτος ὁ πόλεμος, τοῦ
Σύλλου κατορθώσαντος αὐτὸν ἐν ὑπατικῇ λοιπὸν
ἐξουσίᾳ. τὰ γὰρ πρότερα πραίτωρ ἐντύγχα-
νεν εἰργασμένος.

III. Τῷ δὲ ἑξακοσιοστῷ καὶ ἑβδομηκοστῷ 1) καὶ
δευτέρῳ τῆς πόλεως ἔτει, πρῶτος ἐμφύλιος ἀνε-
φύη πόλεμος· καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον ἐνιαυ-
τὸν ὁ πρὸς Μιθριδάτην μέγιστος, εἴπερ τις ἕτερος.
2 Ὁ μὲν οὖν ἐμφύλιος αἰτίαν ἔσχε τήνδε. Μάριος
ἐπὶ τὴν ἕκτην ὑπατείαν κληθεὶς συνύπατον ἔσχε
τὸν Σύλλαν, ᾧ τὰ πρὸς Μιθριδάτην ἀπεκληρώ-
3 θη. τοῦ Σύλλου δὲ περὶ τὴν Καμπανίαν διατρί-
βοντος (ἐβούλετο γὰρ οὐδὲ πάρεργον ποίησασθαι
τὴν τῶν Ἰταλικῶν ἐπανόρθωσιν πραγμάτων,
καὶ τὰ λείψανα τῆς παλαιᾶς ἀνελεῖν στάσεως)
ὁ Μάριος πείθει τὸν δῆμον, ἐπ' αὐτὸν μεταθεῖ-
ναι τὴν Μιθριδατικὴν μάχην, καὶ συνήργησεν
αὐ-

5) Πέμπτῳ) reposuimus pro πεντεκαιδεκάτῳ, quod cum chronologia pugnat. CELLAR.

1) ἑβδομηκοστῷ) Suspectus numerus; quia Latini sexagesimo. CELLAR. Verius A. V. C. DCLXVI. Tunc enim Consul Sylla. ANNA FABRI F.

αὐτῷ πολὺς ὢν ἤδη, λοιπὸν ὁ περὶ Μιθριδά-
του 2) λόγος, ὡς ἤδη τήν τε Ἀσίαν καὶ τὴν
Ἀχαΐαν κατειληφότος. τοῦτο πρὸς ὀργὴν ἐκί- 4
νησε τὸν Σύλλαν· καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος
εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανῆκε, καὶ εἰς χεῖρας ἀφικνεῖ-
ται Μαρίῳ τε καὶ Σουλπικίῳ. πρῶτος δὲ μεθ' 5
ὅπλων οὗτος ἐπὶ τῆς πόλεως ὤφθη. Μάριος μὲν
οὖν, τοῦ Σουλπικίου πεσόντος, διεσώθη φυγών.
Σύλλας δὲ χειροτονήσας τοὺς τοῦ μέλλοντος ἔτους 6
ὑπάτους, Γνέον τε Ὀκτάβιον, καὶ Λέκιον Κορ-
νήλιον Κίνναν, ὥρμησε πρὸς τὴν Ἀσίαν: μεταξὺ 7
γὰρ ὁ Μιθριδάτης, τοῦ τε Πόντου κρατῶν,
καὶ τῆς μικρᾶς καλουμένης Ἀρμενίας, καὶ πάσης
τῆς Ποντικῆς θαλάσσης τῆς κύκλῳ τοῦ Βοσπό-
ρου, Νικομήδην ἐπειρᾶτο, φίλον ὄντα καὶ σύμ-
μαχον Ῥωμαίων, τῆς Βιθυνίας ἐκβάλλειν, τῷ
τε δήμῳ προηγόρευσε τῷ Ῥωμαίων, ὑβρισμένος
ἀμύνεσθαι τὸν Νικομήδην, οὐκ αὐτοῖς ἀντιτατ-
τομένος. ὁ μὲν οὖν δῆμος ἀπεκρίνατο, πόλεμον 8
αὐτὸν ἐφ' ἑαυτῷ κινήσειν Ῥωμαϊκὸν, εἰ μὴ Νικο-
μήδους ἀποσταίη. βαρέως δὲ ἐνεγκὼν ὁ Μιθρι- 9
δάτης ἔπεισε Καππαδόκας, καὶ τὸν Ἀριοβαρ-
ζάνην, ὑπόσπονδον ὄντα Ῥωμαίοις, ἐξέβαλε
τῶν βασιλείων. εἶτα μετέστησε τὴν στρατιὰν εἰς 10
Βιθυνίαν τε καὶ Παφλαγονίαν. καὶ τοὺς ἐκεῖ
βασιλεύοντας ἐξήλασε, Ῥωμαίων ὄντας ὑπη-
κόους τε καὶ φίλους, Πυλαιμένην τε καὶ Νικομή-
δην. ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Ἔφεσον ἔσχε τὸν δρόμον, 11
καὶ προγράμματι τοὺς καταλαμβανομένους ἐπὶ
τῆς

2) περὶ Μιθριδάτου) pro Μιθριδάτην, vt cum participio ſequente κατειληφότος cohaereat. CELLAR.

τῆς Ἀσίας Ῥωμαίους ἀνεραιθῆναι προσέταξε.
12 προσετέθη δὲ αὐτῷ καὶ ἡ τῶν Ἀθηνῶν πόλις,
13 Ἀρίστωνος αὐτὴν τοῦ Ἀθηναίου προπιόντος. ἐπρα-
γματεύετο γὰρ ἤδη τῆς Ἀχαΐας τὴν κτῆσιν, Ἀρ-
χέλαον ἐκπέμψας σὺν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιά-
σι πεζῶν τε καὶ ἱππέων· καὶ ὃς ἅπασαν αὐτῷ
προσηγάγετο τὴν Ἑλλάδα.

IV. Σύλλας τοίνυν τῷ Πειραιεῖ προσκαθεσθεὶς τὰς
2 μὲν Ἀθήνας εἷλεν, ἐπεξελθὼν καὶ Ἀρχελάῳ,
καὶ συμμίξας, μετὰ τοσαύτης ἐκράτησε περιου-
σίας, ὥστε δέκα μὲν Ἀρχελάῳ διασωθῆναι χι-
λιάδας ἐκ τῶν ἑκατὸν εἴκοσι, τοῦ δὲ Ῥωμαϊκοῦ
στρατεύματος τρεῖς καὶ δέκα μόνους ἄνδρας πε-
3 σεῖν. ἀλλ' ὁ Μιθριδάτης τὴν Ἀρχελάου δυσπρα-
γίαν γνοὺς ἀπέστειλεν ἑβδομήκοντα χιλιάδας αὐ-
τῷ, τοὺς ἀρίστους ἐκ τῆς Ἀσίας ἐκλεξάμενος.
γίγνεται δὴ δευτέρα συμπλοκή, καὶ οὐ μετὰ
4 τῆς ἴσης ἑκάτεροι διεκρίθησαν τύχης. ἡττᾶται
γὰρ Ἀρχέλαος, καὶ πίπτουσιν αὐτοῦ δεκαπέντε
χιλιάδες. καὶ πρὸς, Διογένης ὁ Ἀρχελάου
παῖς. αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς πλησίον ἕλεσι τρεῖς δια-
5 λαθὼν ἡμέρας, ἐσώθη. ταῦτα τὸν Μιθριδάτην
ἠνάγκασε περὶ σπονδῶν ποιήσασθαι πρὸς τὸν
Σύλλαν λόγους, ἑτέρους ἤδη κατορθοῦντα 1) πολέ-
6 μους. Σκορδίσκους γὰρ καὶ Δαλμάτας καὶ Δαρ-
δάνους 2), τοὺς μὲν χερσί, τοὺς δὲ φόβῳ συνῆψε
Ῥω-

1) κατορθοῦντα) accusandi casum pro genitiuo restituimus, monente etiam *Sylburg.* CELLAR.

2) Vox *Moesos* latini textus metaphrasi excidit. VERHEYK.

Ῥωμαίοις. ἔνθα δὴ καὶ οἱ τοῦ Μιθριδάτου παρα- 7
γενόμενοι πρέσβεις τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀπήγ-
γειλαν. ὁ δὲ οὐ πρότερον ἔφη περὶ σπονδῶν ἀκού-
σεσθαι, πρὶν ἂν ἀπολιπὼν ἅπασαν, ἣν ἐφόδῳ κα-
τέσχε γῆν, ἐπὶ τὴν προτέραν αὐτοῦ βασιλείαν
ἐπανέλθοι· ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς λόγους ἦλθεν ὁ Μι- 8
θριδάτης αὐτῷ, τῶν ἐμφυλίων αὐτὸν καλούντων
θορύβων, ἔδωκε τὰς σπονδάς. ἠβούλετο γὰρ
τὰ πολιτικὰ καθιστὰς μηδένα κατόπιν αὐτοῦ πο-
λέμιον ἔχειν.

Εὐθὺς οὖν ἐπὶ τὴν πόλιν ἔδραμεν, ἤδη τοῦ V.
Μαρίου καὶ Κίννου, ὃν ὕπατον ὁ Σύλλας ἐχειρο- A. V.
τόνησε, συμπνευσάντων ἀλλήλοις, καὶ πολλὰ 666.
κατὰ τὴν Ῥώμην ἐργασαμένων. πολλοὺς γὰρ 2
τῶν συγκλητικῶν διεχρήσαντο, καὶ πολλῶν τὰς
οὐσίας ἐδήμευσαν. τὴν οἰκίαν τε τοῦ Σύλλου κα-
θελόντες 1) καὶ ἀνατρέψαντες, τὴν γαμετὴν
καὶ τοὺς παῖδας εἰς φυγὴν ἔτρεψαν. ἀμέλει τῆς
συγκλήτου τὸ λειπόμενον, ἐπὶ τὸν Σύλλαν ὥρμη-
σεν, ὥστε βοηθῆσαι τοσούτῳ κακῷ. παραγενόμε- 3
νος οὖν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Σύλλας, Νορβανὸν καὶ
Σκιπίωνα τοὺς ὑπάτους, οἳ κατὰ τὴν Μαρίου τα-
ραχὴν ἐκεχειροτόνηντο, μάχῃ ἐνίκησε. πρῶτον
μὲν Νορβανὸν περὶ τὴν Καπύην. οὗ χιλιάδας 4
μὲν ἔφθειρεν ἕξ, εἷλε δὲ τοσαύτας ἑτέρας· δεύ-
τερον δέ, τὸν Σκιπίωνα, ὃς καὶ παρέδωκεν ἑαυ-
τὸν

1) Καθελόντες) pro οἰκίαν & καθελόντες, in exemplari erat οὐσίαν καθελόντες, nihil ad rem. SYLB.

5 τὸν σὺν τῷ στρατεύματι 2). Γενομένων δὲ ἑτέρων κατὰ τὴν Ῥώμην ὑπάτων, Μαρίου τε τοῦ Μαρίου παιδὸς, καὶ Παπιρίου Κάρβωνος, τὸν Μάριον καταπολεμήσας, καὶ πεντεκαίδεκα χιλιάδας αὐτοῦ διαχρησάμενος κατέλαβε τὴν πόλιν, ἐπακολουθῆσαί τινας φεύγοντι τῷ Μαρίῳ κελεύσας ἐκ τοῦ στρατεύματος. οὓς δείσας ἐκεῖνος ἐπήγαγεν ἑαυτῷ τελευτήν. ἐν δὲ ταύταις πάσαις ταῖς μάχαις, τῇ μὲν πρὸς τοὺς προτέρους ὑπάτους, τέσσαρας καὶ εἴκοσι μόνους ἐκ τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς ἀπώλεσεν ὁ Σύλλας. τῇ δὲ πρὸς τοὺς
6 ἑτέρους, τεσσαράκοντα. Μετὰ ταῦτα γίγνεται καὶ ἑτέρα μάχη τῷ Σύλλᾳ πρὸς Λαμπώνιον καὶ Καρινάτην στρατηγοὺς τοῦ Μαρίου, κατ' αὐτῆς τῆς Ῥώμης τὰ προπύλαια, ὅθιπερ ἡ Κολλίνη 3) καλουμένη πύλη. ἀντετάττοντο δὲ αὐτῷ χιλιάδες ἑβδομήκοντα. τούτων δώδεκα μὲν εὐθὺς προσεχώρησαν τῷ Σύλλᾳ. οἱ λοιποὶ δὲ, οἱ μὲν κατ' αὐτὴν τὴν παράταξιν, οἱ δὲ, φεύγοντες. οἱ δὲ, πρὸς τὰς παρεμβολὰς καταφεύγοντες ἀνῃρέθησαν. καὶ κόρος οὐκ εἶχε τοὺς φονεύοντας.

VI. Ἐνταῦθα δὴ καὶ ὁ Κάρβων, ὁ τῶν ὑπάτων ἕτερος, φεύγει πρὸς τὴν Σικελίαν, κἀκεῖ δέχεται τὴν

2) Ab Auctore discessit Metaphrastes. Non enim Eutropius dicit, Scipionem sese cum exercitu tradidisse, vt metaphrastes vertit: sed τὸν Σκιπίωνα μετῆλθε, καὶ πρὸ τῆς συμπλοκῆς πᾶν τὸ αὐτοῦ στράτευμα ἀναιμωτὶ ἔκδοτον παρέλαβε. SYLB.

3) Κολλίνη pro mendoso Κυλλίνη. CELLAR.

τὴν τελευτὴν ὑπὸ τοῦ Πομπηΐου. τοῦτον γὰρ ὁ Σύλ- 2
λας, νέον ἔτι καὶ πρῶτον ἔτος ἄγοντα πρὸς
τοῖς εἴκοσι, πολλάκις ἀριστεύσαντα τεθεαμένος,
ἐπέστησε τῷ κατὰ Σικελίαν στρατῷ· καὶ πάσης
ἐκράτησε τῆς νήσου μετὰ τὴν Κάρβωνος σφαγήν.
δεύτερος οὖν ἐπεκαλεῖτο Σύλλας. ἀπὸ δὲ τῆς 3
Σικελίας ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν διαπλεύσας συμπλέ-
κεται Δομητίῳ (Μαρίου καὶ οὗτος ἦν στρατηγός)
καὶ αὐτόν τε ἀναιρεῖ, καὶ τὸν Ἰέρδαν Μαύρων
βασιλεύοντα, συμμαχοῦντα τῷ Δομητίῳ. Ὡς 4
οὖν καὶ τῶν ἐμφυλίων κεκρατηκὼς 1) ὁ Σύλλας,
τὸν κατὰ Μιθριδάτου 2) θρίαμβον ἀπεπλήρωσε.
καὶ Πομπήιος δὲ πρῶτος τοῦτο λαχὼν ἐν νεότητι
τὸ γέρας, εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ τῆς ἡλικίας ἔτει
κατὰ τῶν Ἄφρων 3) ἐθριάμβευσεν. Οὕτως ἐτε- 5
λεύτησαν ὅ τε Ἰταλικὸς πόλεμος, καὶ ὁ ἐμφύ-
λιος πόλεμος, ἐπὶ δεκάτῳ ἐκταθέντες ἐνιαυτῷ,
ὀλεθριώτατοι γενόμενοι τῇ Ῥώμῃ 4). κατ' αὐ- 6
τοὺς γὰρ ἀπέβαλον ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα χι-
λιάδας ἀνδρῶν ὁπλιτῶν. εἴκοσι δὲ καὶ τέσσα-
ρας ὑπατικοὺς ἄνδρας, ἑπτά τε πραιτωρίους, αἰ-
διλι-

1) κεκρατηκὼς) Subaudiendum ἦν. SYLB.

2) κατὰ Μιθριδάτου) scriptum erat κατὰ Μιθριδάτην, accusandi casu, sed minus graece. SYLB. & CELLAR.

3) κατὰ τῶν Ἄφρων) In exemplari erat τὸν Ἄφρων, duplici errore. Legendum enim κατὰ τῶν Ἄφρων; vel prolixius, τὸν ἀπ' Ἄφρων ἐθριάμβευσε θρίαμβον, vel alio quopiam modo consimili. SYLB.

4) τῇ Ῥώμῃ) Sic emendavimus, Sylburg. monitore, vitiosam lectionem τῆς Ῥώμης. CELLAR.

διλικίους ἑξήκοντα, συγκλητικοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς διακοσίους. ἡ δὲ τῶν αἰδιλικίων 5) ἀρχή 6) τις ἦν, ἧς πρώτης οἱ παριόντες 7) ἐπὶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐτύγχανον.

ΒΙΒΛΙΟΝ ς'.

A. V. C. 675 — 709.

I. Μάρκου Αἰμιλίου Λεπίδου καὶ Κύντου Κατούλου
A. V. γενομένων ὑπάτων, καὶ τῆς πολιτείας ὑπὸ τοῦ
675. Σύλλου πεφυλαγμένης, καινοὶ πόλεμοι πανταχόθεν
2 ἐξανέστησαν, ἐν μὲν ταῖς Ἱσπανίαις Σερτωρίου νεωτερίσαντος (ὃς τῆς Μαρίου συμμορίας ἦν) καὶ τοὺς Ἱσπανοὺς εἰς ὅπλα κινήσαντος· (δείσαντος μὴ ταὐτὰ 1) πάθῃ τοῖς λοιποῖς τοῖς Μαρίῳ κεκοινωνηκόσιν.) ἐν Παμφυλίᾳ 2) δὲ καὶ Μακεδονίᾳ καὶ Δαλματίᾳ τῶν ἐνοίκων τῆς γῆς κα-
3 τὰ τοῦ δήμου στασιασάντων. πέμπονται τοίνυν ἐπὶ

5) Αἰδιλικίων) rectius τῶν Αἰδιλίων, aedilium. SYLB.

6) Subintell. τοιαύτη.

7) παριόντες) a Sylburg. editum erat παρόντες, alienum. CELLAR.

1) ταὐτὰ) recepi hoc pro vulgato ταῦτα. K.

2) Παμφυλίᾳ) Codex MSC. Pithoei & excusus Sylburgii habent Παμφυλίαις, multitudinis numero; sed mox quoque noster de Pamphylia, vt vna regione, scribit. Nec vero pluralem damnamus, quia interpretis aevo duae Pamphyliae erant, Prima & Secunda, & duae illarum metropoles, Side & Perge, quod Geographia medii aeui illustramus. CELLAR.

ἐπὶ μὲν τὸν Σερτώριον Κύντος Καικίλιος Μέτελλος 3), ὁ Μετέλλȣ παῖς τȣ̃ Ἰȣγέρθαν νικήσαντος, καὶ Λȣ́κιος Δομήτιος, ἀλλ᾽ ὁ μὲν Δομήτιος συμμίξας ἀνῃρέθη. Μέτελλος δὲ ἀμφήριστον ἔσχε τὴν μάχην. ἐπεὶ δὲ ȣ̓κ ἐδόκει μόνος ἀρκεῖν, πέμπεται Πομπήϊος, καὶ διαφόρȣς ἔσχεν ἡ μάχη τύχας, νῦν μὲν κρατȣ̃ντος, νῦν δὲ ἡττωμένȣ Σερτωρίȣ. διελθόντων δὲ ἐνιαυτῶν ὀκτὼ 4) Σερτώριος ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀνῃρέθη, καὶ Ἰσπανοὶ ἐντεῦθεν ἠρεμȣ̃ντες διέμειναν. 4

II. Τὸν ἐν Μακεδονίᾳ δὲ πόλεμον Ἄππιος Κλαύδιος κατώρθωσε, πολλοῖς ἔθνεσι μαχεσάμενος τοῖς τὴν Ῥοδόπην οἰκȣ̃σιν. νικήσαντα δὲ αὐτὸν ἀπήγαγε τȣ̃ βίȣ νόσος. ὑποκαταστὰς δὲ αὐτῷ 2
Γάϊος Σκριβώνιος Κȣρίων Δαρδάνȣς τε ἐνίκησε, A. V.
καὶ πρὸς τὰς ὄχθας ἐχώρησε τȣ̃ ποταμȣ̃ τȣ̃ 677.
Ἴστρȣ. ὅτω τε ἐπανελθὼν ἐθριάμβευσεν.

---

3) Μέτελλος) Pius cognomine, filius Numidici. CELLAR.

4) ὀκτὼ) In *Sylb.* ſcriptum erat ὀκτωκαίδεκα, ſicut etiam in Latino Venetae & Paris. Schonhovianae editionis fuit. Sed error facilis in numeris, praeſertim ſi per litteras aut figuras exprimantur. Octo vero, non XVIII eſſe legendum, docet clare Appian. Civ. I. pag. 202. Sertorianum bellum vocans λοιπὸν τῶν Συλλείων ἔργων, γενόμενον ὀκταέτες. CELLAR.

III. Εἰς δὲ τὴν Παμφυλίαν Πȣ́βλιος Σερβίλλιος
ἀφικόμενος, Κιλικίαν τε ὑπηγάγετο, καὶ Λυ-
κίας τὸ πλεῖστον. Φασήλιδα 1) γὰρ καὶ Ὄλυμ-
3 πον καὶ Κώρυκον προσένειμε Ῥωμαίοις· Ἰσαύ-
ρους τε ἐπελθὼν ἠνάγκασε τὴν Ῥωμαίων δέξα-
2 σθαι δεσποτείαν. πρῶτός τε Ῥωμαίων τὸν Ταῦ-
ρον διῆλθε, καὶ ὁδεύσας τὴν ὑπώρειαν, ἐπε-
κλήθη διὰ τὴν νίκην Ἰσαυρικὸς, ὡς δυσμαχώ-
τατον ἔθνος νενικηκώς.

IV. Τὰ δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς Γάϊος Κοσκώνιος, ἀνθυ-
πατικὴν ἐξȣσίαν ἔχων, κατεστήσατο· Σάλωνας
μὲν, μητρόπολιν τῆς Δαλματίας, κτησάμενος,
2 τῷ πολέμῳ δὲ ἐπιθεὶς ἔτει δευτέρῳ τέλος. Ἐν
αὐτῷ δὲ τȣ́τῳ τῷ χρόνῳ Μάρκος Αἰμίλιος Λέ-
πιδος, ὁ τȣ̃ Κατȣ́λȣ συνύπατος, τὴν ἐμφύλιον
3 ἐπεχείρησεν ἀνακινῆσαι στάσιν. ἀλλὰ τȣ̃ προσιόν-
τος θέρȣς 1) καθῃρέθη, καὶ τὰ γινόμενα παρὰ
τοῖς

1) Φασήλιδα) Et scriptum & excusum fuit a *Sylb.* ι pro η. maluimus exprimere scripturam Strabonis libr. XIV. & Plutarchi in Alexandr. & Cimone. CELLAR.

1) Προσιόντος θέρȣς) Primum temporis notatio aliter expressa est: τȣ̃ προσιόντος θέρȣς, pro ἐντὸς θέρȣς ἑνός. Deinde in triumphorum expositione facta est & contractio & mutatio. Latina enim verba talem quampiam requirunt metaphrasin: ȣ̈τω κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πλείους ὁμȣ̃ κατηχθησαν θρίαμβοι Μετέλλȣ, κατὰ Ἱσπανῶν· Πομπηΐȣ, ὁ δεύτερος, κατὰ Ἱπα-

τοῖς Ἰλλυριοῖς, καὶ κατὰ τὴν πόλιν, τάχους τε ἕνεκα καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, ἠξιώθη θριάμβων.

Καὶ Ῥώμη δὲ ἕκτον καὶ ἑβδομηκοστὸν ἐπὶ τοῖς V.
ἑξακοσίοις 1) ἔτος ἦν. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐκτὸς μὲν Λούκιος Λούκουλλος καὶ Μάρκος Αὐρήλιος Κόττας ἦσαν ὕπατοι· Νικομήδης δὲ ὁ Βιθυνῶν, τελευτῶν, παρέπεμψε τὴν βασιλείαν
Ῥωμαίοις. Μιθριδάτης δὲ μικρὰ τῶν σπονδῶν 2
φροντίσας κατὰ τῆς Βιθυνίας καὶ Ἀσίας ἔφοδον
ἐμελέτησεν. ἀμφοτέρων δὲ τῶν ὑπάτων, ἐπ' 3
αὐτὸν ὁρμηθέντων, νῦν μὲν ἐκράτει, νῦν δὲ ἧττον
εἶχε Ῥωμαίων. ὁ Κόττας μὲν πρὸ Χαλ- 4
κηδόνος 2) τῆς ἐπὶ τῷ Βοσπόρῳ συμμίξας ἡττᾶ-

Ἱσπανῶν καὶ αὐτός· Καρίωνος, κατὰ Μακεδόνων· Σερβιλίου, κατ' Ἰσαύρων. Verius ergo dixiſſet, καὶ τὰ γινόμενα παρὰ τοῖς Ἰλλυριοῖς, Μακεδόσι, καὶ Ἰσαύροις καὶ Ἱσπανοῖς. Nam de vrbano triumpho, i. e. ob res vrbanas acto, nulla in Latino textu eſt mentio: nec ob ciuiles victorias vſurpati fuerunt triumphi, illis praeſertim temporibus. Illyricus autem triumphus referendus erit ad Colconium: licet nec de eo quidquam memoret Eutropius. SYLBVRG.

1) Verius A. V. C. DLXXIX, vel vt alii volunt DLXXX.

2) Χαλκηδόνος) Male ſcriptum erat Καρχηδόνος. Licet enim Stephanus Byzantius ipſius Eutropii teſtimonio confirmet, eſſe καὶ Ἀρμενίας Καρχηδόνα; tamen quia haec ἐπὶ τῷ Βοσπόρῳ fuit, non alia, quam Chalcedon eſt, ſuffragantibus omnibus Latinis. CELLAR.

5 ται, καὶ καταφεύγει πρὸς τὸ ἄστυ. Μιθριδά-
της δὲ τὴν πολιορκίαν τρίβειν αὐτῷ τοὺς χρόνους
οἰηθεὶς ἔδραμεν ἐπὶ τὴν Κύζικον, ὡς ὁρμητηρίῳ
χρησάμενος αὐτῇ κατὰ πάσης τῆς Ἀσίας· οὐ
6 μὴν, οἷον ἤλπισεν, ἔσχε τέλος· Λούκουλλος γὰρ
αὐτῷ προσκαθεσθεὶς, καὶ πολιορκοῦντα πολιορ-
κήσας, λιμῷ τε πιέσας αὐτόν τε καὶ τὸ στρα-
τόπεδον, συνελαύνει τὸν Μιθριδάτην εἰς τὸ Βυ-
ζάντιον, ἐφ᾽ οὗ νῦν ἐστιν ἡ Κωνσταντινούπολις.
7 καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς αὐτοῦ μαχε-
σάμενος τὸ πολὺ διέφθειρε τοῦ στρατοῦ, ὡς ἑκα-
τὸν ἀνδρῶν χιλιάδας πεσεῖν ὑφ᾽ ἑνὶ χειμῶνι καὶ
θέρει.

VI. Τῷ δὲ ἑξακοσιοστῷ καὶ ἑβδομηκοστῷ καὶ ὀγ-
δόῳ 1) τῆς πόλεως ἔτει, τὰ Μακεδονικὰ μὲν
ἐπετράπη Λικιννίῳ Λουκούλλῳ· (ἀνεψιὸς δὲ ἦν
Λουκούλλου τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολεμοῦντος.) ἐκι-
νήθη δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν πόλεμος καινός.
2 τέσσαρες γὰρ καὶ ἑβδομήκοντα τῶν ἐπὶ μονομα-
A. V. χίᾳ συνειλεγμένων 2), ἡγεμόνας τοῦ τολμήματος
681. ποιησάμενοι Σπάρτακον καὶ Κρίζον 3) καὶ Οἰ-
νόμαον, ὀρύξαντες τὸ μονομαχικὸν θέατρον, ἀ-
πέφυγον. καὶ πλανώμενοι, κατὰ μικρόν τε ηὐ-
ξήθη-

1) Vere a. DCLXXX. ANN. FABR.

2) συνειλεγμένων) Mavult *Sylburg.* συνειργμένων, *conclusorum.* CELLAR.

3) Κρίζον) Appian. Bell. Civ. p. 423. Κρίξον rectius, quam Paeanius Κρίζον scripsit. VERHEYK.

ξήθησαν, ὥστε εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας προελθεῖν.
πολλούς τε Ῥωμαίων στρατηγοὺς, καὶ δύο τῶν ὑπά- 3
των ἀνελόντες, οὐχ ἧττω καὶ φόβον καὶ κίνδυ-
νον ἐπήγαγον Ῥωμαίοις, ἤπερ Ἀννίβας. καὶ 4
μόλις ὑπὸ Λικιννίου Κράσσου, χειροτονηθέντος
ὑπάτου, πολλαῖς περιβαλόντες τὴν Ῥώμην συμ-
φοραῖς, ἔτει τρίτῳ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου, παν-
τελῶς ἀπεσβέσθησαν.

Ἑξακοσιοστῷ δὲ καὶ ὀγδοηκοστῷ καὶ πρώ- VII.
τῳ 1) τῆς πόλεως ἔτει, Κορνηλίου Λεντούλου, καὶ
Γνέου Αὐφιδίου Ὀρέστου τὴν ἀρχὴν δεξαμένων, οἱ
δύο πόλεμοι τὴν Ῥώμην ἐνώχλουν μόνοι, ὅ τε πρὸς
Μιθριδάτην, καὶ ὁ πρὸς Μακεδόνας, οἷς ἐπε-
στάτουν Λούκιός τε Λούκουλλος 2), καὶ Μάρκος Λού-
κουλλος. ἀλλ' ὁ μὲν Λούκιος μετὰ τὴν ἐν Κυζί- 2
κῳ μάχην, ἣν ἄρτι διηγησάμην, νικᾷ τε τοὺς
ἡγεμόνας τοῦ Μιθριδάτου ναυμαχίᾳ, καὶ κατα-
κολουθῶν ὄπισθεν, Παφλαγονίαν τε καὶ Βιθυνίαν
ἀνεκτήσατο, καὶ πρὸς τὸν Πόντον, ὃς ἦν τῆς
Μιθριδάτου βασιλείας, τὸν δρόμον ἴθυνε, καὶ
τὰς ἐπισήμους τοῦ Πόντου πόλεις, Σινώπην τε καὶ
Ἀμισσὸν, εἷλεν. εἶτ' ἐπισυνάψας τὴν μάχην 3

1) Potius ὀγδοηκοστῷ καὶ δευτέρῳ. ANN. FABR.

2) De Lucio Lucullo haec exemplaris margini adſcripta eſt notatio: τοῦτον τὸν Λούκουλλον ὁ Πλούταρχος παράλληλον τίθησι Κίμωνι τῷ Ἀθηναίῳ, *hunc Lucullum Plutarchus in Parallelis* componit cum Cimone Athenienſi. SYLB.

περὶ Κάβειρα τὴν πόλιν, μετὰ πολλοῦ πλήθους
ἐκ πάσης αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἀντιπαραταξαμένου τοῦ Μιθριδάτου. οὗτος πεντακισχιλίοις
μόνοις ὁπλίταις χρώμενος τριάκοντα διεχρήσατο χιλιάδας. καὶ τρέψας τὸν Μιθριδάτην εἰς
φυγὴν, τῶν τε παρεμβολῶν ἐγένετο κύριος, ἀφείλετό τε καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας αὐτόν.
4 τὸν μὲν οὖν φυγόντα Τιγράνης ὁ τῆς Ἀρμενίας
ὑπεδέξατο βασιλεὺς, ἐπισημότατος τῶν πώποτε τὴν χώραν κατασχόντων, καὶ Πέρσας ἀεὶ
νενικηκὼς, καὶ τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὴν Συρίαν, καὶ τὰ πλεῖστα τῆς Φοινίκης ὑφ' ἑαυτὸν
5 ἔχων. Λούκουλλος δὲ ἐπεξελθὼν, καὶ τῆς Τιγράνου βασιλείας κατεφρόνησε, καὶ τὴν μεγίστην αἱρεῖ 3) πόλιν 4).

* * *

IX. - - ὅθεν δὴ καὶ Κρητικὸς ὁ Μέτελλος προσηγο-
3 ρεύθη, καὶ τὴν νίκην ἐθριάμβευσε. Τότε καὶ Λιβύων ὁ βασιλεὺς Ἀπίων 1) Ῥωμαίοις παρέπεμψε τὴν ἀρχὴν ἀποθνήσκων 2) ἐκ διαθήκης.

κύριοι

3) αἱρεῖ) Scriptum perperam erat ἔρει; nisi mauis cum Sylburg. εἷλε, vt tempus quoque cum κατεφρόνησε conueniat. CELLAR.

4) Male hic nobis periit metaphraseos huius pars necessaria. SYLB.

1) Ἀπίων) Scriptum fuit cum π gemino; sed vnum mauult Sylburgius, vt ab Api Aegyptio, non a Romanorum Appiis deriuatum. CELLAR.

2) ἀποθνήσκων) Additum erat ὤν, ex vltima participii praecedentis terminatione, vt putat Sylburgius, redundans. CELLAR.

κύριοι δὴ 3) Λιβύης ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, καὶ μεγίστας προσελάβοντο πόλεις, Βερενίκην, Πτολεμαΐδα, καὶ Κυρήνην.

Οὕτω τῶν πραγμάτων κατὰ γῆν ἐχόντων, X.
ἐκ θαλάττης ἐκινήθη πόλεμος, ληστῶν αὐτὴν
πανταχόθεν ἐπιπλεόντων, ὡς μήτε τοῖς ἐμπό-
ροις, μήτ' ἄλλοις αὐτὴν εἶναι πλεῖν. τοῦτον ὁ 2
Πομπήιος, ψηφίσματι τῆς πόλεως ἐπιτραπέν- A.V.
τα, ἐν μικρῷ χρόνῳ καὶ μετὰ λαμπρᾶς ἔπαυ- 687.
σε τῆς τύχης. καὶ μετέστη πρὸς Μιθριδάτην 3
τε καὶ Τιγράνην· καὶ τὸν Μιθριδάτην μὲν, ἐν
Ἀρμενίᾳ τῇ δευτέρᾳ, νυκτομαχίᾳ νικήσας,
τάς τε παρεμβολὰς εἷλε, καὶ τεσσαράκοντα
χιλιάδας διέφθειρε τοῦ τῶν πολεμίων στρατοῦ, εἴ-
κοσι τῶν ἑαυτοῦ μαχητῶν ἀποβαλὼν, καὶ ἑκα-
τοντάρχους δύο. αὐτόν τε Μιθριδάτην μετὰ 4
τῆς γαμετῆς συνελάσας εἰς φυγὴν, ἐπὶ τὸν Τι-
γράνην ἐχώρησεν. ἀλλ' ὁ μὲν Μιθριδάτης ὑπὸ
τῆς συμφορᾶς χαλεπῶς τοῖς οἰκείοις κεχρημένος,
ἐπαναστάντος αὐτῷ τοῦ παιδὸς Φαρνάκου καί τι-
νων ἐκ τοῦ στρατοῦ, φαρμάκῳ τὴν τελευτὴν ηὕρα-
το. καὶ τοῦτο ἔσχε πέρας τοῦ βίου περὶ τὸν Βό- 5
σπορον ἀνὴρ ἔργῳ τε καὶ βουλαῖς ἄριστος, καὶ A.V.C.
τήν τε βασιλείαν ἑξήκοντα κατασχὼν ἔτεσι, 690.
τῆς δὲ ἡλικίας προβάσης 1) ἑβδομήκοντα καὶ
δύο.

3) δὴ) Ita *Sylburgius* pro δὲ. CELLAR.

1) Integrior lectio est: τῇ δὲ ἡλικίᾳ προβὰς εἰς ἑβδ. καὶ δύο, quo loquendi genere infra bis vtitur Metaphrastes. SYLBURG.

δύο. ὁ δὲ Ῥωμαίων πρὸς αὐτὸν πόλεμος τεσσαράκοντα ἔτη ἐγένετο.

XI. Τιγράνης δὲ παρέδωκεν ἑαυτὸν Πομπηΐῳ,
τῶν Ἀρταξάτων δεκάτῳ καὶ ἕκτῳ σημείῳ τοῦ
στρατοπέδου ἀπέχοντος τοῦ Πομπηΐου 1)· καὶ τὸ
διάδημα τὸ βασιλικὸν αὐτῷ προσεκόμισε, καὶ
2 προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα. ἀλλ' ἐκ μεγαλο-
φροσύνης ὁ Πομπήϊος τόντε στέφανον αὖθις ἐπέ-
θηκεν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ πάσης ἔτι 2) με-
τέδωκε τιμῆς, μέρος τῆς βασιλείας ἀφελόμενος,
3 καὶ χρήμασι σωφρονίσας. Συρίαν μὲν γὰρ καὶ
Φοινι-

1) Adeo corruptus fuit hic locus, vt desperarim emendationem. Legebatur enim: Τιγράνης δὲ παρέδωκεν ἑαυτὸν Πομπηΐῳ, ἐν Ἀρταξάτου Φρουρίῳ δεκάτῳ σημείῳ τοῦ στρατοπέδου ἀπέχοντος τοῦ Πομπηΐου. Sylburgius scribendum putat ἀπέχοντι, vt Φρουρίῳ respondeat; sed ipse fatetur, sic metaphrasin quam longissime ab Eutropii mente declinare, ideoque vertit verba Eutropii: παρέδωκε ἑαυτὸν Πομπηΐῳ, εἰς τὸ Πομπηΐου ἀφικόμενος στρατόπεδον δεκάτῳ καὶ ἕκτῳ σημείῳ ἀπέχον τῶν Ἀρταξάτων. Si vero τῶν Ἀρταξάτων repono, retento genitiuo ἀπέχοντος, metaphrastes cum Eutropio optime conuenit, hac sententia: *Tigranes tradidit se ipsum Pompejo, cum castra Pompeji adhuc XVI milliaribus ab Artaxatis abessent.* Sed quid sic fiet voci Φρουρίῳ? Existimo in margine Ἀρτάξατα per Ἀρταξάτου Φρούριον explicata fuisse, eamque periphrasin postea, vt saepe factum, in textum receptam, explosa genuina voce. CELLAR.

2) ἔτι) ἔτι pro τε reponi iussit Sylburgius. CELLAR.

Φοινίκην καὶ Σωφανήκην περιέκοψεν αὐτȣ̃ τῆς ἀρχῆς. ἑξακισχίλια δὲ τάλαντα ἀργυρίȣ καταβαλεῖν ἠνάγκασε, τιμωρίαν τȣ̃ κατὰ Ῥωμαίων ἐγχειρήματος. Ἐκεῖθεν ὁ Πομπήϊος ἔδραμεν ἐπὶ τȣ̀ς Ἀλβανȣ̀ς, καὶ τὸν βασιλεύοντα τȣ̃ ἔθνȣς Ὀρόδην μάχην νικήσας, ἔπειτα γράμμασιν ἱκετηρίοις ἐπικλασθεὶς, καὶ τάξας φόρȣς, ἐσπείσατο πρὸς αὐτόν. 4
καὶ μεταςὰς ἐπὶ τὸν Ἰβήρων βασιλέα τὸν Ἀρτάκην, ἐκράτησε τοῖς ὅπλοις, καὶ αὐτȣ̃ κατέςη κύριος, ἐκδόντος 3) ἑαυτὸν τῷ νενικηκότι. τότε τὴν δευτέραν Ἀρμενίαν Δηϊοτέρῳ, τῷ βασιλεῖ τῆς Γαλατίας, ἔδωκε δῶρον ὁ Πομπήϊος, συμμάχῳ κατὰ τȣ̃ Μιθριδάτȣ γεγενημένῳ. καὶ Πυλαιμένῃ τε καὶ Ἀττάλῳ τὴν Παφλαγονίαν ἀπέδωκε, τῆς αὐτῆς αἰτίας χάριν. Ἀρίςαρχον δὲ ἔταξε βασιλεύειν Κόλχων. 5
καὶ μετὰ ταῦτα προσπεσὼν Ἰτȣραίοις 4) τε καὶ Ἀραβίοις, καὶ νικήσας μάχῃ, πρὸς Συρίαν ἐπανῆκε, καὶ παρέσχε τοῖς Σελεύκειαν τὴν Ἀντιοχείας γείτονα κατοικȣ̃σιν, αὐτονομίαν, ὅτι δὴ τῷ καιρῷ τȣ̃ πολέμȣ τὸν Τιγράνην ȣ̓χ ὑπεδέξαντο. 6
ἀπέδωκε δὲ καὶ Ἀντιοχεῦσι τȣ̀ς ὁμήρȣς, καί τινα καὶ γῆν τοῖς ἐνοίκοις τῆς Δάφνης προσεκύρωσεν, ὡς ἂν ἀφθονωτέρῳ χρῷντο τῷ χωρίῳ, τῶν τε πηγῶν καὶ τȣ̃ ἄλσȣς αὐτὸ θαυμάσας. 7
Ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Ἰȣδαίαν ὁρμηθεὶς, 8
τρίτῳ τῆς ἐφόδȣ μηνὶ τὴν βασιλικὴν αὐτῶν πό- A.V.C.
λιν εἷλε, τὰ Ἱεροσόλυμα, τῶν Ἰȣδαίων αὐτῶν 690.
δώδεκα χιλιάδας ἐν τῇ μάχῃ διαφθείρας. τȣ̃-

το

3) ἐκδόντος) Frustra scriptum erat in nominandi casu ἐκδȣ̀ς. CELLAR.

4) Ἰτȣραίοις) Legebatur Πετραίοις, qui nihil ad rem. CELLAR.

το δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς αὐτῷ προσχωρῆσαι παρεσκεύασε.

XII. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Μάρκος Τούλλιος Κι-
A. 690. κέρων ὁ ῥήτωρ καὶ Γάϊος Ἀντώνιος ὕπατοι χειροτονηθέντες, ἑξακοσιοστῷ καὶ ὀγδοηκοστῷ καὶ ἐννάτῳ 1) τῆς πόλεως ἔτει, τὸν ἐμφύλιον ἔσχον πόλεμον, ὃν Σέργιος Κατιλίνας, ἐξ ἐπιφανεστάτου κατιὼν γένους, ἐπήγειρε, φαυλότητι τρόπων χρώμενος, καὶ δυσσεβῆ λαβὼν ἐπιθυμίαν τὸν τῆς πατρίδος ἀφανισμόν. τούτῳ πρὸς ταύτην τὴν ἀθέμιτον πρᾶξιν συνωμόσαντό τινες ὁμοίως μὲν ἐκείνῳ τὸ ἦθος διεφθαρμένοι, λαμπροὶ δὲ ἄλλως. Τὸν μὲν οὖν Κατιλίναν ὁ Κικέρων ἐξέβαλε τῆς πόλεως. τοὺς δὲ κοινωνοὺς τοῦ τολμήματος δεσμωτηρίῳ κατακλείσας διέφθειρεν. Ἀντώνιος δὲ ὁ συνύπατος ἐπεξελθὼν ἤδη στρατοπεδευομένῳ τῷ Κατιλίνᾳ, μάχῃ τε ἐκράτησεν αὐτοῦ, καὶ ἀνεῖλεν.

XIII. Ἑξακοσιοστῷ δὲ καὶ ἐννενηκοστῷ 1) τῆς πόλεως ἔτει τὴν μὲν ἀρχὴν εἶχον Ἰούλιος Σιλβανὸς

καὶ

1) Et hic & in proximo annorum numero annum vnum desiderant Chronologi.

1) Annorum numero in exemplari additum erat ἐννάτῳ hoc modo: ἑξακοσιοστῷ δὲ καὶ ἐννενηκοστῷ καὶ ἐννάτῳ, quod Sylburgio suspectum & inclusum abiecimus. CELLAR.

καὶ Λούκιος Μουρήνας. θρίαμβοι δὲ ἐψηφίσθη-
σαν Μετέλλῳ μὲν ὑπὲρ τοῦ Κρητικοῦ πολέμου. Πομ- A. V.
πηΐῳ δὲ τῶν πειρατῶν τε ἕνεκα καὶ Μιθριδά- 692.
του, ἐγένετο δὲ οὗτος ἐπιφανέστατος τῶν πώπο- 2
τε θρίαμβος, πρὸ τοῦ ἅρματος ἀγομένων τῶν
τοῦ Μιθριδάτου παίδων, καὶ τοῦ Τιγράνου παι-
δὸς, καὶ Ἀριστοβούλου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰου-
δαίας. χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου, ὅσον μέγιστον
εἰπεῖν, προπομπεύοντος. καὶ ἅπας τότε ἡσύ- 3
χαζε πόλεμος.

Τρίτῳ 1) δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοις Ἰούλιος XIV.
Καῖσαρ, ὁ μετὰ ταῦτα τὴν πολιτείαν μεταστή-
σας, μετὰ Λουκίου Βιβούλου παρελθὼν εἰς τὴν
ὑπατείαν Γάλλοις τε καὶ Ἰλλυριοῖς ἐκ ψηφίσμα-
τος ἐπεπέμφθη 2) μετὰ δέκα ταγμάτων, ἅπερ 2
αὐτοὶ καλοῦσι λεγεῶνας. καὶ νικᾷ τοὺς Ἐλβη-
τιοὺς, τότε πρῶτον ἡττηθέντας· Σησκουανοὶ δὲ
οὗτοι νῦν προσαγορεύονται. συνάπτων δὲ μά-
χαις μάχας, καὶ νίκαις νίκας, ἄχρις αὐτοῦ
προῆλθε τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τῶν νήσων τῶν Βρετ-
τανῶν. ἔτεσι δὲ ἐννέα Γάλλους ἅπαντας ὑπη- 3
κόους ἐποίησε Ῥωμαίοις· οἵ τινες ἀπὸ τῶν Ἄλ-
πεων, καὶ τῶν ποταμῶν, τοῦ τε Ῥοδανοῦ 3) καὶ
τοῦ Ῥήνου, καὶ τῆς Ὠκεανίτιδος θαλάττης πε-
ρικλείονται. συμμίξας δὲ καὶ τοῖς Βρεττανοῖς, 4
τότε

1) Τετάρτῳ Paeanius addidit Sylburgius. K. dicere debuisset.

2) ἐκ ψηφίσματος ἐπεπέμφθη) haec verba

3) Ῥοδανοῦ) Male scriptum fuit Ἠριδανοῦ. CELLAR.

τότε πρώτην Ῥωμαϊκὴν ὁρῶσί τε καὶ ἀκούουσι στρατιὰν, εἷλέ τε, καὶ μεθ' ὁμηρείας ὑποσπόνδους
5 ἐποίησεν. ἐπέθηκε δὲ καὶ Γάλλοις φόρον· καὶ μεταβὰς ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ Ῥῆνον Γερμανοὺς, ἐκρά-
6 τησε καὶ αὐτῶν. ἐν τοσαύταις τε ἐθνῶν καὶ πολέμων νίκαις, τρεῖς μόνον ἐσφάλη συμπλοκάς. μίαν μὲν, παρὼν ἐν Ἀρβέρνοις· δύο δὲ ἀπών. ὅτε καὶ τοὺς ληγάτους αὐτῷ συνέβη δι' ἐνέδρας ἀποθανεῖν.

XV. Τέσσαρσι δὲ ὕστερον ἐνιαυτοῖς (τῆς πόλεως δὲ ἦν τοῦτο ἕβδομον καὶ ἐννενηκοστὸν ἔτος ἐπὶ τοῖς ἑξακοσίοις 1)) Μάρκος Λικίννιος Κράσσος, ὁ τῷ Πομπηΐῳ συνύπατος γεγενημένος, δεύτερον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν κληθεὶς ἐμαχέσατο πρὸς Πάρθους,
2 καὶ περὶ Κάῤῥαν τὴν πόλιν μετὰ 2) φαυλοτέρων συμμίξας τῶν συμβόλων παρὰ Σουρήνου (στρατηγὸς δὲ ἦν οὗτος Ὀρόδου τοῦ βασιλέως) ἡττᾶται· καὶ μικρὸν ὕστερον ἐπὶ τῆς παρατάξεως πίπτει μετὰ τοῦ παιδὸς, πάντα ἀρίστου καὶ μαχιμωτά-
3 του. τῆς δὲ στρατιᾶς τὸ λειπόμενον Γάϊος Κάσιος, ταμίας ὢν αὐτοῦ τῶν χρημάτων, διέσωσε. τοσαύτη δὲ ἦν ἀρετὴ τοῦ Γαΐου, ὥστε ἐν τεταραγμένοις ἤδη τοῖς πράγμασιν ἐπανιὼν, πολλαῖς τε

1) Numerus in Graeco corruptus erat 707, quem 697 esse oportet. CELLAR. Cum chronologorum rationibus magis convenit 699. ANN. FABR. F.

2) μετὰ) Scriptum erat καὶ μετὰ, καὶ otioso & superfluo. CELLAR.

τε ἐνίκησε τὰς Πάρθες μάχαις ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ νενικηκότος ἔσχε δόξαν.

Ἐντεῦθεν ὁ ἐπάρατος καὶ πολλῶν ἄξιος ὀδυρμῶν, ὁ ἐμφύλιος συνέστη πόλεμος. ὃς πρὸς τῷ μεγέθει τῶν συμφορῶν, αἷς περιέβαλε Ῥωμαίους, καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῖς ἐνήλλαξεν. ἔχει δὲ ὧδε. Καῖσαρ ἐπανιὼν ἀπὸ λαμπρῶν οὕτως ἔργων τῶν πρόσθεν εἰρημένων, ἐπήγγειλεν δεύτερον αὐτῷ ψηφισθῆναι τὴν ἀρχὴν, σφόδρα πεπεισμένος, ὡς οὐδεὶς ἐναντιώσεται. Μαρκέλλου δὲ τοῦ ὑπάτου, καὶ Βιβούλου, Πομπηΐου, καὶ Κάτωνος ἀντειπόντων, προσετάχθη, τὸ στράτευμα καταλιπὼν ἐπανήκειν. XVI. A.V. 704. A.C.N. 46. 2

3 ὡς οὖν ὑβρισμένος συνεπηγάγετο τὸν στρατὸν, ὡς ἐποίσων τῇ πατρίδι πόλεμον.

4 οὗτος ὁ φόβος τούς τε ὑπάτους καὶ τὸν Πομπήϊον καὶ τὴν σύγκλητον ἅπασαν ἐξήγαγε τῆς Ῥώμης, καὶ παρεσκεύασε καταφυγεῖν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰς Ἠπείρους, καὶ τὴν Μακεδονίαν. ἀφηγουμένου δὲ τοῦ Πομπηΐου τῆς γνώμης, ὁ κατὰ τοῦ Καίσαρος ἐψηφίσθη πόλεμος.

5 ἀλλ' ὁ Καῖσαρ ἔρημον τὴν πόλιν εὑρὼν δικτάτωρά τε ἑαυτὸν ἐχειροτόνησε, καὶ πρὸς τὰς Ἰσπανίας ἐχώρησε, καὶ νικᾷ μάχῃ τὸ στράτευμα τοῦ Πομπηΐου. στρατηγοὶ δὲ ἦσαν αὐτῷ ἄνδρες ἄριστοι, Λούκιος Ἀφράνιος καὶ Μάρκος Πετρήϊος, καὶ Μάρκος Βάῤῥων.

6 εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διαβὰς συνέμιξε Πομπηΐῳ, καὶ νικηθεὶς, φυγῇ τε ἑαυτὸν ἐπιτρέψας, ἐπειδὴ τὴν νύκτα

τὴν

τὴν ἐπιοῦσαν οὐκ ἐπεξῆλθεν ὁ Πομπήϊος, ἔφη. μήτε Πομπήϊον εἰδέναι νικᾷν, αὐτόν τε τότε
7 ἂν ἁλῶναι μόνον. συλλέξας τοίνυν ἑαυτὸν καὶ τὰς δυνάμεις, συμπλέκεται τῷ Πομπηΐῳ πάλιν ἐν Παλαιοφαρσάλῳ τῆς Θεσσαλίας, καὶ γίγνεται μάχη πλήθει τε μεγίστη, καὶ ταῖς προ-
8 θυμίαις τῶν παραταττομένων. ὁ μὲν γὰρ Πομπήϊος τεσσαράκοντα πεζῶν χιλιάδας ἐπεξῆγεν, ἱππέας τε ἑκατὸν πρὸς τοῖς χιλίοις 1)· καὶ συμμαχικὸν ἦν ἐκ τῶν ἑώων παραγεγενημένον ὡς πλεῖστον· τῶν πολεμούντων τε αὐτῶν τὸ πλέον ἦν ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς συμμορίας, συγκλητικῶν τε καὶ πραιτωρίων καὶ ὑπατικῶν, καὶ τῶν ἐν ἐπαρχίαις πολέμους τε νενικηκότων, καὶ τούτοις τὰ
9 πολλὰ τῇ Ῥώμῃ κτησαμένων· Καῖσαρ δὲ τρισμυρίοις μὲν πεζοῖς ἐμάχετο, χιλίοις δὲ ἱππεῦ-
10 σι. καὶ εἴ τις συναριθμήσειε τὰς Ῥωμαϊκὰς στρατιὰς οὐδεπώποτε εὑρήσειε τοσοῦτον πλῆθος ἐκ τῆς Ῥώμης ἐν ὅπλοις γεγενημένον, οὐδέ γε ὑπὸ στρατηγοῖς τοιούτοις. ὡς ὤφειλέν γε ἡ χεὶρ αὕτη μετὰ τούτων τῶν ἡγεμόνων καθ᾿ ἑτέρων χωρεῖν.
11 ῥᾷστα γὰρ ἂν τῆς γῆς ἁπάσης ἐβασίλευσαν. γίγνεται δὴ καρτερὰ μάχη, καὶ μετὰ πολὺν τὸν κόπον ἡττᾶται Πομπήϊος. καὶ τῶν μὲν παρεμβολῶν ὁ Καῖσαρ καθίσταται κύριος· καταφεύγει

1) Metaphraſtes breuitati ſtuduit, dum non cuiusque cornu equites ſeparatim, ſed vniuerſos ſimul expreſſit. Talem enim metaphraſin Latinus textus requirit: Ἱππέας τε ἐν μὲν τῷ λαιῷ κέρᾳ, ἑξακοσίους· ἐν δὲ τῷ δεξιῷ, πεντακοσίους. qui in vniuerſum faciunt MC. SYLBVRG.

φεύγει δὲ αὐτὸς ἐπὶ τὸν Αἰγύπτου βασιλέα Πτολεμαῖον. ᾧ μικρὸν πρόσθεν ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐδέδοτο κηδεμὼν, νεωτέρῳ ὄντι καὶ ὑποσπόνδῳ Ῥωμαίοις. ᾔτει τε παρ' αὐτοῦ συμμαχίαν. ἀλλ' 12
ἐκεῖνος περὶ πλείονος ποιησάμενος τὴν τοῦ Καίσαρος εὐημερίαν τῆς πρὸς Πομπήϊον σχέσεως, ἀναιρεῖ τε αὐτὸν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τοῦ δακτυλίου πέμπει τῷ Καίσαρι. τούτων ἡ θέα 13
δάκρυσιν ἐτιμήθη παρὰ τοῦ Καίσαρος, ἀναμιμνησκομένου μὲν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν, ἀλγοῦντος δὲ καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ γάμου συγγένειαν. Γαμ- 14
βρὸς γὰρ ἦν αὐτῷ γεγενημένος.

Καταλαμβάνει τοίνυν τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ XVII.
Καῖσαρ. ῥάπτοντος δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ τοῦ Πτολεμαίου τινὰς ἐπιβουλάς τε καὶ ἐνέδρας, ἐκινήθη πρὸς πόλεμον Καῖσαρ. καὶ ἡττηθεὶς ὁ Πτο- 2
λεμαῖος καὶ φυγὼν, ἐν ταῖς ὄχθαις τοῦ Νείλου τὸν βίον ἐτελεύτησεν. ὥστε αὐτοῦ τὸν νεκρὸν, θώρακι κεκαλυμμένον χρυσῷ 1) ἔτι, προσκομισθῆναι τῷ Καίσαρι. Τότε τοίνυν εἰς τὴν Ἀλε- 3
ξάνδρειαν εἰσελθὼν, καὶ τῶν πραγμάτων κύριος γενόμενος τῇ τοῦ τετελευτηκότος ἀδελφῇ Κλεοπάτρᾳ τὴν βασιλείαν δέδωκεν ἐξ αἰτίας αἰσχρᾶς αὐτῇ συνήθης γεγενημένος. Ἐπανιὼν 4
δὲ ἐκεῖθεν Φαρνάκην τὸν Μιθριδάτου παῖδα, σύμμαχον ἐν τῇ κατὰ Θετταλίαν μάχῃ γεγενημένον

1) χρυσῷ) hanc vocem Sylburgio debemus. CELLAR.

μένον τῷ Πομπηΐῳ, μάχῃ τε ἐνίκησεν, ἤδη ταῖς Ῥωμαϊκαῖς ἐπιόντα πόλεσι, ταῖς ὑπὸ τῷ Πομπηΐῳ γεγενημέναις, καὶ τέλος εἰς αὐτοφονίαν συνήλασεν.

XIIX. Ἐπὶ τέτοις ἐπανῆκεν εἰς τὴν Ῥώμην. καὶ
A. V. τρίτην ἐπήγγειλεν ὑπατείαν, μᾶλλον δὲ αὐτὸς
707. ἑαυτὸν ἐχειροτόνησε. καὶ σὺν αὐτῷ Μάρκον Αἰμίλιον Λέπιδον, ὃς ἦν αὐτῷ ἄρχων τῶν ἱππέων καταγεγενημένος, ὅτε αὐτὸς ἑαυτὸν δικτάτωρα κατέστησε, μετὰ τὴν εἰς Ἑλλάδα τῆς συγκλήτε φυ-
2 γήν. Ταῦτα πράξας ἐπὶ τῆς πόλεως, τὴν Ἀφρικὴν καταλαμβάνει. ἔνθα δὴ πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς συγκλήτε τῆς Ῥωμαϊκῆς, Ἰέβαν τὸν Μαύρων βασιλέα σύμμαχον λα-
3 βόντες, κατ' αὐτε παρετάττοντο. ἐπὶ τέτοις ἦσαν Πούβλιος Κορνήλιος Σκιπίων, ἀπόγονος τε κληθέντος Ἀφρικανε, κηδεστὴς δὲ Πομπηΐε, Μάρκος Πετρήιος, καὶ Κύντος Βάῤῥων, καὶ Μάρκος Πόρκιος Κάτων, (καὶ Λέκιος Κάτων 1)) καὶ Λέκιος Κορνήλιος Φαῦστος, Σύλλε παῖς

1) Commation istud, καὶ Λέκιος Κάτων, non agnoscunt Latina exemplaria. SYLB. Inclusum vncis est, quia valde suspectum habemus, vtut in MS. etiam Codice depictum fuerat. Si vel maxime Catonem filium intelligas, quem Vticae tum fuisse ex Plutarcho, Appiano & Hirtio constat; eumque Lucii praenomen habuisse probes: tamen dubitari possit, an iure ille inter duces numeretur. Credo, hunc Latinis ignotum Catonem esse

παῖς 2). γενομένης οὖν μάχης ἀμφηρίστου πολλά- 4
κις, ὕστερον ὁ Καῖσαρ ἐκράτησεν. καὶ ὁ Σκι 5
πίων μέν, καὶ ὁ Πετρήιος. καὶ Ἰέβας, ἑαυτοὺς
ἀνεῖλον. Φαῦστος δέ, κηδεστὴς ὢν ἐπὶ θυγατρὶ
τοῦ Πομπηίου, ταῖς τοῦ Καίσαρος ἀνῃρέθη χερ-
σίν.

XIX. Ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην ὁ
Καῖσαρ ἐπανελθὼν 1) τέταρτον ἑαυτῷ πραγμα-
τεύεται τὴν ἀρχήν. καὶ πρὸς τὰς Ἱσπανίας
ὁρμηθεὶς μεγίστην εὗρε παρασκευὴν πολέμου. Πομ- 2
πήιοι γάρ, οἱ Πομπηίου παῖδες, ὅ τε Γνέος καὶ
Σέξτος, πολλῇ στρατιᾷ συμμίξαντες παρὰ μι-

esse ortum ex inani repetitione praecedentis Κάτων, & subsequentis nominis Λέκιος; nec puto Paeanium errasse, sed librarium, qui Paeanii metaphrasin incuriose, vt fieri solet, descripsit. CELLAR. & HAVERKAMP.

2) Solus Metaphrastes circa hunc locum satis sanus videtur. Schonhovius aliquot versus praetermittit, vt in variis lectionibus dictum est. Vinetus, Sylburgius, Parisiensis, Venetus bis habent: *Syllae dictatoris filius*; & in principio huius pericopes, & in fine; quod ipsum suspicione mendi non caret, nec verosimile est, Eutropium idem iisdem verbis in tam exiguo spatio repetiisse. Helmstadiensi editione, cui V. C. Chr. Heidmannus praefuit, rescissa sunt haec verba ex priore loco. Non male. At ibi habet Metaphrastes Mallem itaque ex posteriori expungere, ipsum metaphrasten secutus. CELLAR.

1) ἐπελθών) hoc participium, desideratum in MS. libro, restitutum a Sylburgio. CELLAR.

κρὸν μὲν ἦλθον νίκης, ὥστε, φευγόντων τῶν τοῦ
Καίσαρος ὁπλιτῶν, αὐτὸν βουλεύσασθαι περὶ τῆς
3 ἑαυτοῦ σφαγῆς· οὐ γὰρ ἔφερε μετὰ τοσαύτας
νίκας ὑπὸ 2) νέοις γενέσθαι καὶ τῆς ἐκείνων χειρὸς, ἕκτον καὶ πεντηκοστὸν ἔτος γεγενημένος.
4 μεταγνοὺς δὲ, καὶ ἑαυτὸν ἀναλαβὼν κρατεῖ τῶν
Πομπηιάδων μάχῃ, καὶ τὸν μὲν πρεσβύτερον
ἀνεῖλε, τὸν δὲ ἄλλον εἰς φυγὴν ἔτρεψεν.

XX. Οὐδενὸς οὖν τῆς ἐμφυλίου ταραχῆς λειψάνου
περιόντος 1) πρὸς τὴν Ῥώμην ἧκε μεγαλοφρονῶν,
ὡς εἰκός· καὶ πολλὰ παρὰ τὴν ἐκ τοῦ παντὸς
2 χρόνου τῆς πόλεως ἐλευθερίαν διεπράττετο. τὰς
μὲν τιμὰς παρὰ τὸ τῷ κοινῷ δοκοῦν διδοὺς, ὧν ὁ
δῆμος ἦν ποτε κύριος· τῇ συγκλήτῳ τε οὐχ
ὑπανιστάμενος, τυράννου τε σαφῶς ἔργα ποιῶν·
ἐκίνησεν οὖν ἐφ' ἑαυτὸν συνωμοσίαν· καὶ συστάντες ἄνδρες ἐκ τῆς συγκλήτου τε καὶ ἱππέων ἑξή-
3 κοντα, ἐβουλεύσαντο αὐτῷ φόνον. ἦσαν δὲ ἡγεμόνες τῆς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων συμμορίας οἵ τε
δύο Βροῦτοι, τὴν διαδοχὴν ἔχοντες ἀπὸ τοῦ πρώτου τὴν ὑπατείαν ἔχοντος 2) Βρούτου μετὰ τοὺς
ἑπτὰ βασιλέας· καὶ Κάσιος, καὶ Σερβίλιος
4 Κάσκας. σύγκλητος μὲν οὖν τηνικαῦτα ἦν· ἧκε
δὲ

2) ὑπὸ) Nota ὑπὸ cum diuersis casibus in vno eodemque membro. SYLB.

1) περιόντος) adiecimus suasore Sylburgio. CELLAR.

2) ἔχοντος) requiritur potius praeteriti temporis participium ἐσχηκότος vel σχόντος. SYLB.

δὲ ἐπὶ τὸ βουλευτήριον ὁ Καῖσαρ· ἐπελθόντων
δὲ ἐκείνων σφάττεται· τρισὶ δὲ καὶ εἴκοσι πλη- A. V.
γαῖς τελευτᾷ τὸν βίον. 709. An.
C. N. 41.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ.

A.V.C. 709—848.

Ἔννατον οὖν καὶ ἑπτακοσιοστὸν ἔτος ἠνύετο I.
τῇ πόλει μετὰ τὴν Καίσαρος σφαγήν. ἐμφύλιος
δὲ ἐκινεῖτο πόλεμος, τῆς μὲν συγκλήτου τὸ ἔρ-
γον 1) ἐπαινούσης, Ἀντωνίου δέ, ὃς ἦν συνύπατος
τῷ Καίσαρι, τοὺς σφαγέας μετιόντος. ταρατ- 2
τομένης δέ, ὡς εἰκός, τῆς πόλεως, πολλοῖς ἐγ-
χειρῶν ἀτόποις Ἀντώνιος, ἐχθρὸς Ῥωμαίων
καὶ πολέμιος ἀπεφάνθη δόγματι κοινῷ. στρα- 3
τεύουσι τοίνυν ἐπ᾽ αὐτὸν οἵ τε ὕπατοι Πάνσας καὶ
Ἴρτιος. προσετέθη τε αὐτοῖς Ὀκταβιανός, νέος
ἔτι γεγονὼς ἐνιαυτοῖς ὀκτωκαίδεκα, ἀδελφιδοῦς
τοῦ Καίσαρος, καὶ τῆς οὐσίας ἐκ διαθήκης διά-
δοχος ὤν, ὃν 2) καὶ ὁμώνυμον ἑαυτῷ τὸ ἑξῆς
ἐν τῇ διαθήκῃ γενέσθαι παρεκάλεσεν· ἐπεκλή-
θη δὲ ὕστερον Αὔγουστος, καὶ ἐμονάρχησε πρῶ-
τος 3). Ἀντώνιος μὲν οὖν, ἡττηθεὶς ὑπό τε 4
τῶν ὑπάτων καὶ Ὀκταβιανοῦ, καταφεύγει πρὸς

1) τὸ ἔργον) subaudiendus genitiuus τῆς σφαγῆς. SYLB.

2) ὃν) articulum addendum censuit Sylburg. CELLAR.

3) πρῶτος) Interpres de suo addidit. SYLB.

Λέπιδον. ἐτύγχανε δὲ ὁ Λέπιδος δικτάτωρι μὲν ὑπουργήσας Καίσαρι κατὰ τὴν ἱππικὴν ἀρχήν,
5 δυνάμεως δὲ ἐξάρχων τότε πολλῆς. Τελευτησάντων δὲ μετὰ τὴν νίκην τῶν ὑπάτων, ἅπας
6 ὑπὸ τὸν Ὀκτάβιον ὁ στρατὸς ἦν. τότε δὲ Λέπιδος Ἀντωνίῳ πραγματεύεται καταλλαγάς, οἰκείως τε ἔχειν αὐτῷ τὸν Ὀκταβιανὸν ἔπεισεν· εἶτα ἐξαίφνης ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἔφθασεν 4) Ὀκταβιανὸς, τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἄγων, ὡς τῷ Καίσαρι τιμωρήσων. καὶ λαμβάνει μὲν τὴν ὕπατον ἀρχὴν εἰκοσαετὴς, φόβῳ τοῦ δήμου διδόν-
7 τος. τῆς συγκλήτου τε πολλοὺς δημεύσας, ὅπλοις ἐκράτει τῶν πραγμάτων· συμπραττόντων δὲ αὐτῷ Ἀντωνίου καὶ Λεπίδου, τὸν Κικέρωνά τε ἀναιροῦσι, καὶ ἑτέρους πολλοὺς τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, οὓς ᾤοντο προστήσεσθαι 5) τῆς πολιτείας.

II. Ἐν τούτοις τῆς Ῥώμης οὔσης, Βροῦτος καὶ Κάσιος, οἱ τὸν Καίσαρα ἀνῃρηκότες, κινοῦσι πόλεμον, πολὺν περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀθροίσαντες
2 στρατόν· καὶ συμμίξαντες ἐν Ἀμφιπόλει 1) τῆς Μακεδονίας Ὀκταβιανῷ καὶ Ἀντωνίῳ, (Λέπιδον

4) ἔφθασεν) In exemplari erat ἔφθεισεν. Sed vel ἔφθασεν legendum, vel ἔσπευσεν. SYLB.

5) προστήσεσθαι) Futurum mauult *Sylburg.* quam quod editum erat προστήσασθαι.

1) Ἀμφιπόλει) Quanquam Amphipolis vicina Philippis, non tamen desino depravationem ex Φιλιππουπόλει suspicari. CELLAR.

πιδον γὰρ ἔδοξε πρὸς παραφυλακὴν τῆς Ἰταλίας μένειν) νικῶσιν, ἐκ ἔξω πληγῆς· Κάσιος 3
γὰρ ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ· Μετὰ ταῦτα δὲ ἀναιρεθέντος καὶ Βρέτε 2).

* * *

Μετὰ τῦτον Πομπήιος, ὁ Πομπηΐε παῖς, III.
περὶ τὴν Σικελίαν συνεκρότησε πόλεμον, τότε A. V.
ὑπολειφθὲν τῆς μετὰ Βρέτε ςρατιᾶς ἐγεί- 712.
ρας *), καὶ ἑτέραν ἀξιόμαχον δύναμιν. ἐλθὼν 2
δὲ εἰς χεῖρας Αὐγέςῳ τε καὶ Ἀντωνίῳ, μετὰ πολὺν φόβον ἐπὶ σπονδαῖς ἀνεχώρησεν. Ἐπὶ 3
δὲ τὲς αὐτὲς χρόνες Ἀγρίππας ἐν Ἀκυτανίᾳ πολλὰ κατώρθωσε καὶ μεγάλα. καὶ Βεντίδιος 4
Βάσσος ἐν Συρίᾳ Πέρσας 1) τε τρισὶν ἐνίκησε μάχαις, καὶ τὸν τῦ βασιλέως υἱὸν Ὀρόδε κατήνεγκεν 2)· Ὀρόδης δὲ ἦν, ὁ τὸν Κράσσον ἀνελὼν, περὶ ἕ πρόσθεν εἴρηται. ὗτος δὲ πρῶτος 5
ἐθριάμβευσε κατὰ Περσῶν, δικαίᾳ ψήφῳ τὸ γέρας λαβών. Οὐ μὴν ἔμεινεν ἐπὶ τῶν σπον- 6
δῶν ὁ Πομπήιος· ἀλλὰ κατὰ θάλασσαν ἐπελθὼν, ἡττήθη τῇ ναυμαχίᾳ καὶ ἀνῃρέθη.

2) Exemplar haec cum ſequentibus abſque vllo interuallo coniungit. Deeſſe tamen aliquot verſus, arguit & latinus textus & tranſitio iſta μετὰ τῦτον. SYLBVRG.

*) ἐγείρας) Melius forte ἀγείρας. K.

1) Πέρσας) Eutropius eiusque Metaphraſtes ſaepius *Perſas* vocant, qui proprie *Parthi*. K.

2) κατήνεγκεν) *deturbauit*. Videri poterat κατέκτεινε, *occidit*, legendum eſſe. Sed mutare auſi non ſumus. CELLAR.

IV. Ἀντώνιος δὲ τὴν ἀδελφὴν Αὐγούστου, γαμε-
τὴν αὐτῷ γεγενημένην, κατὰ τὰς Καίσαρος
διαλλαγὰς ἀποπέμψας 1) εἰσηγάγετο τὴν Κλεο-
2 πάτραν βασιλεύουσαν Αἰγύπτου· καὶ χωρήσας
ἐπὶ Πέρσας, ἐν ἀρχῇ μὲν αὐτῶν ἐκράτει μάχῃ·
λιμοῦ δὲ καταλαβόντος τὸ στράτευμα, καὶ ἐπ'
αὐτῷ καὶ λοιμοῦ, ἀνεχώρησεν, ἐπεξιόντων Περ-
3 σῶν, ὡσανεὶ ἡττημένῳ. Ἐπανελθόντα δὲ αὐ-
τὸν ἐκ Περσῶν, ὦσεν εἰς ἐμφύλιον ἡ Κλεοπάτρα
μάχην, ἐπιθυμίᾳ τοῦ βασιλεῦσαι τῆς Ῥώμης.
4 καὶ συμπλακεὶς Αὐγούστῳ κατὰ θάλατταν πρὸς
A. V. τῷ Ἀκτίῳ τῆς Ἠπείρου χωρίῳ, ἧττάν τε ἔσχε,
722. 5 καὶ καταφεύγει 2) πρὸς τὴν Αἴγυπτον. ἀπο-
γνοὺς δὲ τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ καὶ τὴν στρα-
τιὰν εἶδεν ἅπασαν Αὐγούστῳ προσνεμηθεῖσαν,
ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ ἡ Κλεοπάτρα 3) θά-
νατον ἐβούλευσε καθ' ἑαυτῆς, ἀσπίδας προσα-
γαγοῦσα, καὶ ταύτην ἐδέξατο τοῦ βίου τελευτήν.
6 οὕτω δὴ καὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν ἐγένετο πραγμά-
των Αὔγουστος κύριος· ἐπέστησέ τε ἄρχοντα τῇ
χώρᾳ Γάϊον Κορνήλιον Γάλλον· ὑπὸ τοῦτον δὲ
πρῶτον ἄρχοντα Ῥωμαίων οἱ Αἰγύπτιοι ἐτέλε-
σαν 4). Παύσας δὴ πάντα πανταχοῦ πόλεμον
Αὐ-

1) ἀποπέμψας) Sylburgii consilio additum ex Dionis libro XLVIII. fin. CELLAR.

2) ἔσχε καὶ καταφεύγει) maior erit temporis conuenientia, si leges ἔχει καὶ καταφεύγει. SYLB.

3) Post καὶ ἡ Κλεοπάτρα non inconcinne addideris δέ. SYLB.

4) ἐτέλεσαν) ἐτέλεσαν, quam διετέλεσαν, quod scriptum erat, maluit Sylburg. vt subiectio & tributorum solutio innueretur. CELLAR.

Αὔγυστος εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανῆκε δωδεκάτῳ μὲν ἐκ τῆς ὑπατείας ἔτει, δευτέρῳ δὲ καὶ τριακοστῷ τῆς ἡλικίας. διέμεινέ τε μόνος Ῥωμαίων 8
ἔχων ἀρχὴν ἔτη τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα. τὸν γὰρ ἔμπροσθεν χρόνον ἐκοινώνυν αὐτῷ τῆς δυναστείας Ἀντώνιος καὶ Λέπιδος.

Τελευτᾷ δὲ ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα γενόμενος V.
ἐνιαυτὺς [1]) κοινὴν καὶ αὐτόματον τελευτὴν ἐν A.V.C.
Ἀτέλλη πόλει τῆς Καμπανίας· καὶ θάπτυσιν 766.
αὐτὸν κατὰ τὴν Ῥώμην ἐν τῷ καλυμένῳ Μαρ- A.C. 16.
τίῳ κάμπῳ. ἄνδρα δικαίως τε καὶ καταξίαν ἐκ τῦ πλείστυ μέρυς ὑποληφθέντα θεόν. ὔτε 2
γὰρ ἐν πολέμοις ἀνδρειότερον ἥ τύχη δείξει· ὔτε ἐν ἡσυχίᾳ μετριώτερον ἄν τις εὕροι γεγενημένον, ἐν οἷς μόνος ὗτος ἔσχε τὴν ἀρχὴν χρόνοις. δη- 3
μαγωγός τε γὰρ πάντων ἄριστος ἦν, καὶ μεγαλόδωρος εἰς ἅπαντας, καὶ πιστότατος τοῖς φίλοις· τὰς τιμάς τε ἀφθονώτατα παρεῖχεν, ὡς ἐξισῦν ἐθέλειν ἑαυτῷ τὺς τύτων ἀξίυς. Ἤνθησε 4
γῦν τὰ τῆς Ῥώμης πράγματα μάλιστα κατ' αὐ-

1) Exemplaris margini adſcripta haec adnotatio: ὅτι ὁ Αὔγυστος νϛ τὰ πάντα ἐβασίλευσεν, ἀρξάμενος ἀπὸ κ' ἔτυς τῆς ἡλικίας· ὧν τὰ μὲν ιβ σὺν Ἀντωνίῳ καὶ Λεπίδῳ, τὰ δε μδ μόνος· καὶ ἔζησε πάντα ἔτη ἀπὸ γενέσεως οϛ. Auguſtus imperauit annos in vniverſum LVI. exorſus a XX aetatis anno, quorum XII cum Antonio & Lepido, reliquos XLIV ſolus imperio praefuit. Vixit autem a natiuitate annos in vniuerſum LXXVI. SYLB.

αὐτὸν, ὑπὸ τῶν ἐμφυλίων καθαρθέντα πολέ-
5 μων. καὶ προσετέθη τοῖς ὑπ' αὐτοῖς 2) ȣ̓σιν Αἴγυπτός τε καὶ Κανταβρία, Δαλμάταί τε ἐπὶ τȣ́τοις. ἡττηθέντες γὰρ πρότερον πολλά-
6 κις, δȣλεύσαντες δὲ ἐπ' αὐτȣ͂ μόνον. Ἰλλύριοί τε καὶ Παίονες, καὶ Ἀκυτανοὶ, καὶ Ῥητίαι, καὶ

2) ὑπ' αὐτοῖς) In exemplari erat τοῖς ὑπάτοις ȣ̓σιν, quod videtur accipi posse pro τοῖς ὑπατεύȣσι, *consulatum gerentibus;* quia scilicet, vt Dio tradit, Augustus stabilito principatu, sic diuisit cum S. P. Q. prouincias, vt sibi relictis turbulentioribus & contumacioribus nationibus, penes senatum & populum essent pacatiores imbecillioresque prouinciae; nempe Africa, Numidia, Asia, Graecia cum Epiro, Dalmatici & Macedonici populi, Sicilia, Creta, Cyrenaica Libyae regio, Bithynia cum adiacente Ponto, Sardiniaque & Baetica; quarum hic quoque nonnullae nominantur. Verum cum in prouincias non Consules tunc mitterentur, sed Consulares, & quidem pluribus interdum post Consulatum annis: suspicetur aliquis, verius esse τοῖς ὑπατικοῖς. At ne sic quidem locus plane sanatus videtur: sed cum in Latino textu sit, *Romano* adiecit imperio, existimabit aliquis pro τοῖς ὑπάτοις ȣ̓σι, reponendum esse, τοῖς ὑπ' αὐτοῖς ȣ̓σι, *iis, qui sub ipsorum* (Senatus scilicet populique) *erant imperio:* praeterea mox pro Καλαβρία in Latino est Κανταβρία; & Δαλμάται reponendum esse pro Δαλματία, satis declarant sequentia. Latina certe talem quampiam postulant metaphrasin: ȣ̓δέποτε γȣ͂ν τὰ τῆς Ῥώμης πρὸ αὐτȣ͂ τοσȣ͂τον ἤνθησε. Χωρὶς γὰρ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, ἐν οἷς ἀήττητος διέμεινε, τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ δι' αὐτȣ͂ προσετέθη Αἴγυπτός τε καὶ Κανταβρία, Δαλμάται τε ἐπὶ τȣ́τοις. SYLB. CELLAR.

καὶ Βενδέλικος καὶ Σάλασσας πρὸς τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀλπείοις· ἡ Ποντικὴ τε παραλία, καὶ ταύτης αἱ μέγισαι πόλεις, Βόσπορός τε καὶ Παντικάπαιον. καὶ μὴν Δάκες τε καὶ Γερμα- 7
νοὶ μάχαις νικηθέντες πολλαῖς ἀπῳκίσθησαν ὑπὲρ τὸν Ἄλβιον 3) ποταμὸν, ὃς ἐν μέσῳ 4) ῥεῖ βαρβάροις, ὡς πορρωτάτω τȣ͂ Ῥήνȣ. Κατώρθω- 8
σε δὲ τȣ͂τον μὲν τὸν πόλεμον διὰ τȣ͂ προγόνȣ Δρȣ́σȣ· τὸν δὲ πρὸς Παίονας διὰ Τιβερίȣ· πρόγονος δὲ αὐτῷ καὶ ȣ̂τος ἦν. ὅθεν αὐτῷ 9
τεσσαράκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν αἰχμαλώτων ἤχθησαν, ἀπῴκισέ τε αὐτȣ̀ς περὶ τὰς ὄχθας τȣ͂ Ῥήνȣ. καὶ τῆς Ἀρμενίας δὲ τȣ̀ς Πέρσας 10
ἀφελόμενος, ὁμήρȣς ἔλαβε παρ᾽ αὐτῶν, τότε πρῶτον ἀνασχομένων παρασχεῖν· ὅτε δὴ τὰ Ῥωμαϊκὰ σημεῖα τοῖς Ῥωμαίοις ἀπεδόθη, ἅπερ ἦσαν ἀποβαλόντες οἱ σὺν Κράσσῳ μεμαχημένοι. πρὸς αὐτὸν καὶ Ἰνδοὶ πρεσβείαν ἔσειλαν, ȣ̂πω 11
πρότερον τὴν Ῥωμαϊκὴν βασιλείαν ȣ̓δὲ ἀκοῇ δεδεγμένοι. αὐτὸς καὶ Γαλατίαν, βασιλευομέ- 12
νην πρότερον μὲν, εἰς σχῆμα ἤγαγεν ἐπαρχίας, ἡγεμόνα δὲ ἐπέσησε Μάρκον Λόλλιον. τοιȣ͂τος 13
δὲ ἦν αὐτȣ͂ καὶ τοῖς βαρβάροις ἔρως, ὥςε πολλȣ̀ς καὶ τῶν βασιλευόντων ἐπωνύμȣς αὐτῷ κατασκευάσαι πόλεις· ὅθεν ἔτι καὶ νῦν εἰσιν αἱ Καισάρειαι. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βασιλέων αὐ- 14
τῶν ἐπιθυμίᾳ τῆς Αὐγȣ́σȣ θέας εἰς τὴν Ῥώμην ἀφικόμενοι, τὴν Ῥωμαϊκὴν μετῆλθον σολὴν, ȣ̂τω τε αὐτῷ κατηκολȣ́θȣν ἐπὶ τῆς πόλεως, ἢ ἐφ᾽ ἀρ-

3) Ἄλβιον) Corrupte fcriptum erat Ἄρβερον. CELLAR.

4) ἐν μέσῳ) Praue in MSC. lectum fuit ἐκ μέσῳ. CELLAR.

15 ἅρματος, ἢ ἐφ' ἵππου φερομένῳ. καὶ πρῶτος ἁπάντων ἔλαβε τὴν τοῦ θεοῦ προσηγορίαν, παραπέμψας Καίσαρι Τιβερίῳ τὴν ἀρχήν. ὅς πρόγονός τε ἦν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ θυγατρὶ κηδεστὴς, καὶ πρὸς υἱοθεσίαν εἰσπεποιημένος.

VI. A.V.C. 767. A. C. 17.

Ἀλλ' ὁ Τιβέριος ῥαθυμίᾳ τε ἐχρήσατο πολ-
λῇ, καὶ πλεονεξίᾳ· ἡδοναῖς τε ἐξέδωκεν ἑαυ-
τὸν, πολέμου μὲν οὐδενὸς μετασχών. εἰ δέ που
συσταίη, καὶ τοὺς καλουμένους ληγάτους ἐκπέμ-
2 πων. πίστεώς τε ὀλίγος ἦν αὐτῷ λόγος. πολ-
λοὺς γοῦν τῶν κατὰ ἔθνη βασιλευόντων ἐξ ἀπά-
της εἰς ἑαυτὸν καλῶν κατεῖχεν ἄκοντας. ὡς Ἀρ-
χέλαον τὸν Καππαδοκῶν βασιλέα, ὃν καὶ τῆς
ἀρχῆς ἐκβαλὼν ἐπαρχίαν τε ἐποίησε τὸ ἔθνος,
καὶ τὴν μεγίστην πόλιν ὀνόματι προσηγόρευσεν
οἰκείῳ Καισάρειαν, Μαζάκην πρότερον καλουμέ-
3 νην· οὗτος μὲν οὖν τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ 1) τῆς βα-
σιλείας ἔτει τὸν βίον ἐτελεύτησεν ἐπὶ τῆς Καμ-
πανίας, ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτὼ γεγεννημένος
ἔτη. μεγίστην τε ἔτεκεν ἅπασιν εὐφροσύνην ἡ
τελευτή.

VII. A.V.C. 790.

Καὶ δέχεται τὴν βασιλείαν Γάϊος Καῖσαρ, ᾧπερ ἦν ἐπώνυμον Καλιγούλας, Δρούσου τε ἀδελφι-

1) εἰκοστῷ) In MSC. erat τριακοστῷ, contra Eutropii Suetonii, Dionis aliorumque testimonia. CELLAR.

φίδους, καὶ αὐτοῦ Τιβερίου. παμμίαρος καὶ πά- A. C
σης πέρα συμφορᾶς· ὃς ἐκ τῆς αὐτοῦ κακίας 40.
πλείστην ἤνεγκε τοῖς Τιβερίου παίσμασιν ἀπολο-
γίαν 1). οὗτος πόλεμον ἐπαγαγὼν τοῖς Γερμα- 2
νοῖς ἀνεχώρησε μὲν ἐκ τῆς μάχης αἰσχρῶς. βια-
σάμενος δὲ τὰς ἀδελφὰς, καὶ συνελθὼν ἑκατέ-
ραις, θυγατέρα ἐκ μιᾶς αὐτῶν ἐποιήσατο.
καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐκγόνης αὖθις ἐγένετο φθο-
ρεύς 2). φιλάργυρος δὲ ὢν καὶ πλεονεξίᾳ κατὰ 3
πάντων χρώμενος, οὐδεμιᾶς δὲ ἀπεχόμενος ἡδο-
νῆς, καὶ τοῖς αἰσχροῖς ὠμότητα συνάπτων, ἐν
τῷ παλατίῳ κατεσφάγη, ἐννάτῳ μὲν καὶ εἰκο-
στῷ τῆς ἡλικίας ἔτει, τρίτῳ δὲ τῆς βασιλείας,
πρὸς δέκα μησὶ καὶ ἡμέραις ὀκτώ.

Μετὰ τοῦτον βασιλεύει Κλαύδιος, ὃς ἦν μὲν IIX.
θεῖος 1) τοῦ Καλιγούλου, Δρούσου δὲ παῖς, οὗ μνη- A.V.C.
μεῖον 794.

1) ἤνεγκε - ἀπολογίαν) Ita flagitiose vixit, vt dedecora Tiberii ludus iocusque videantur prae dedecoribus Caligulae. Eutropius: *qui etiam Tiberii dedecora purgauerit*, seu ea maioribus dedecoribus deleuerit. ANN. FABR.

2) ἐγένετο Φθορεύς) Eutrop. *ex vna etiam filiam agnouit* i. e. fassus est, eam esse suam filiam. Metaphrastes id de stupro, etiam nepti illato interpretatur, sed isti sceleri rationem temporum repugnare, C. Barthius Adverf. XXIII. 9. putat. CELLAR.

1) θεῖος) Vox θεῖος, *patruus*, quae desiderabatur, ex Dione a Sylburgio restituta. CELLAR.

A. C. 44. μεῖον 2) ἐστὶν ἐν Μογοντιακῷ. οὗτος βασιλικώτε-
ρον ἑαυτὸν ἤγαγε· μετριότητι μὲν πρὸς τοὺς
πλείστους καὶ ἡμερότητι χρώμενος, ὠμότητι δὲ
3 πρὸς ὀλίγους σφόδρα. καὶ πρῶτος μετὰ τὸν προ-
γονὸν 3) αὐτοῦ Γάϊον Καίσαρα Βρεττανοῖς ἐπή-
νεγκε πόλεμον· νικήσας δὲ αὐτοὺς, καὶ φόρους
ὑπαγαγὼν διὰ Γνέου Σεντίου 4), καὶ Αὔλου Πλαυ-
4 τίου τῶν στρατηγῶν, ἐθριάμβευσεν. ὑπερβὰς δὲ
Βρεττανοὺς τὰς Ὠκεανίτιδας νήσους, αἳ καλοῦνται
νῦν Ὀρχάδες, συνῆψε Ῥωμαίοις. ὅλως δὲ πο-
5 λιτείᾳ μᾶλλον ἦν πρέπων. ἀμέλει τὸν Πλαύτι-
ον, πολλὴν ἀνδρείαν ἐπιδεδειγμένον ἐν τοῖς ὅπλοις,
θριάμβῳ τιμήσας, αὐτὸς αὐτοῦ προεπόμπευε 5),
καὶ

2) μνημεῖον) Dio Cass. ineunte Libr. LX. κενοτάφιον, Sueton in Claud. cap. 1. *honorarium tumulum* vocat. CELLAR.

3) προγονὸν) accentu peculiari, i. e. πρὸ αὐτοῦ γεγονότα. HAVERK.

4) Σεντίου) Restituit Sylb. ex Latino textu; nam in exemplari prioris nomen corruptum fuit, alterius plane omissum; sic nempe scriptum Γνέου δὲ Μαντίου &c. HAVERK.

5) προεπόμπευε) Primum omissa sunt, quae de Claudii filio referuntur: τόν τε υἱὸν ἀπὸ τῆς νίκης Βρεττανικὸν ἐπωνόμασε. Deinde quod de ciuilitate Claudii dicitur, recte intellectum expressumque non est. Nec item in sequentibus *prosequi* est προπομπεύειν, sed potius προπέμπειν seu ἐπακολουθεῖν. Itaque talem quampiam metaphrasin requirunt Latina: οὕτω δὲ ἰδιωτικὸν τῶν φίλων ἐνίοις ἑαυτὸν παρέσχεν, ὥστε καὶ τὸν Πλαύτιον, εὐγενῆ ἄνδρα, πολλὴν ἀνδρείαν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπιδεδειγμένον, θριάμβῳ τιμήσας, αὐτὸς προέπεμψέ τε θριαμβεύοντα, καὶ ἐπὶ τὸ Καπιτώλιον ἀνα-

καὶ ἐπὶ τὸ Καπιτώλιον συνηκολούθησεν, ἐν δεξιᾷ τὸν Πλαύτιον ἔχων. βασιλεύσας τέσσαρας 6
ἐνιαυτοὺς καὶ δέκα, καθιερώθη τε μετὰ τελευτὴν, καὶ προσηγορεύθη θεός.

Καὶ παρῆλθεν εἰς τὴν βασιλείαν ὁ Νέρων. ἐξ IX.
ἀδελφῆς μὲν τοῦ Καλιγούλου γεγονὼς, παριὼν 1) A. V.
δὲ πάσῃ πονηρίᾳ τὸν θεῖον Γάϊον. τήν τε γὰρ 807.
ἀρχὴν κατήσχυνε, καὶ πολλὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν A. C.
ἐμείωσε δικαίων. οὕτω δὲ ἐδούλευεν ἡδοναῖς, ὡς μη- 57.
δὲ μιᾶς ὑπὲρ αὐτῶν φείδεσθαι δαπάνης. ἐνε- 2
λούετο μὲν γὰρ μύρος, θερμοῖς μὲν ἀντὶ θερμῶν ὑδάτων· ψυχροῖς δὲ ἀντὶ τῶν ψυχρῶν· δίκτυά τε κατασκευάσας ἐκ χρυσοῦ τε καὶ ἀλουργίδος 2), τούτοις εἰς θήραν ἰχθύων ἐχρῆτο. τε- 3
λευτῶν δὲ εἰς τοσαύτην ἤλασεν ἀσέλγειαν, ὥστε ἐν θεάτροις πρὸς ὀρχηστὰς καὶ κιθαριστὰς καὶ φωνάσκους ἀγωνίσασθαι σχήματι καὶ στολῇ τῶν ταῦτα περιδεικνυμένων. ἰσόῤῥοπα δὲ ἦν αὐτῷ 4
καὶ τὰ τῆς ὠμότητος, ὥστε μηδὲ τοῦ τῶν φιλτάτων

ἀναβαίνοντι συνεκολούθησεν. Nam προπομπεύειν est *in pompa praeire* non *sequi.* Hanc civilitatem infra vertit κοινότητα. SYLB.

1) Παριὼν) sic emendavit *Sylb.* pro περιὼν, quod erat in MSC. K.

2) δίκτυα - ἀλουργίδος) In vnum confusa sunt, quae distincte in lat. textu de retibus & eorum funibus narrantur. Versio requiritur talis: εἰς τε ἰχθύων θήραν δίκτυα ἐκ χρυσοῦ κατασκευάσας, βλαττίνοις (seu ἀλουργέσιν) αὐτὰ σχοινίοις ἐξεῖλκε. SYLBURG.

των αἵματος ἀποσχέσθαι. πολλούς τε τῶν συγκλητικῶν ἀποσφάξας, ὕστερον τὸν ἀδελφὸν, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν γαμετὴν διεχρήσατο. καὶ τὸ μέγιστον, τοῦ διεφθάρ-
5 θαι τὴν ψυχὴν αὐτῷ, σημεῖον ἐκεῖνό ἐστιν. ἐπιθυμήσας γὰρ ὀφθαλμοῖς δέξασθαι τὸν ἐν ταῖς συγγραφαῖς τῆς Τροίας ἐμπρησμὸν, ἐκέλευσε 3) τοῖς λαμπροῖς τῆς Ῥώμης οἰκοδομήμασιν ἐπιβληθῆναι πῦρ. καὶ τέρψεως εἶδος ἐποιεῖτο τοι-
6 αύτην συμφοράν. τούτου βασιλεύοντος αἱ μέγισται τῶν Βρεττανικῶν ἀφῃρέθησαν πόλεων καὶ Πέρσαις Ἀρμενία προσεχώρησε· καὶ ὅλως ἐν αἰ-
7 σχύνῃ τὰ Ῥωμαίων (ἐγένετο 4)·) κατεστήσατό γε μὴν ἐπαρχίας, τόν τε Πολεμωνιακὸν καλούμενον Πόντον, τὰς Κοττίας Ἄλπεις· τὴν μὲν, συγχωροῦντος Πολέμωνος τοῦ τότε 5) βασιλεύοντος Πόντου· τὴν δὲ, Κόττου τελευτήσαντος·
8 ἐπειδήπερ ὁ κωλύων οὐκ ἦν. Ἐκ τούτων ἐπάρατος μὲν ἦν ἐν πάσῃ τῇ βασιλευομένῃ γῇ, ψηφίσματι δὲ τῆς συγκλήτου καὶ πολέμιος ἀπεφάνθη, καὶ καταλειφθεὶς 6) ὑπὸ τῶν δορυφόρων τε καὶ ἡγουμένων, ἐκαλεῖτο πρὸς τιμωρίαν· δόγμα δὲ ἦν, ὥστε γυμνὸν αὐτὸν παντὸς ἐσθήματος περια-

3) ἐκέλευσε) Maior erit temporum congruentia, si legamus ἐκέλευε, vt mox sequitur ἐποιεῖτο. SYLBVRG.

4) ἐγένετο) post τὰ Ῥωμαίων desideratur κατέστη, ἐγένετο, vel simile quodpiam verbum. SYLB.

5) τότε) in MSC. erat συγχωροῦντος τότε Πολέμωνος βασιλ. SYLB.

6) καταλειφθεὶς) ex lat. textu restituit Sylburgius pro καταληφθεὶς, vt scriptum fuit in exemplari. K.

περιαχθῆναι, ζυγοῦ κατὰ τῶν τενόντων κειμέ-
νου· καὶ καταξανθέντα τὸ σῶμα ῥάβδοις, κα-
τακρημνισθῆναι. τούτων οὕτω λελεγμένων αἰσθό- 9
μενος κατέφυγεν ἐπὶ τὸ προάστειον, μεταξὺ Σα-
λαρίας καὶ Νωμεντάνης, τετάρτῳ τῆς Ῥώμης
σημείῳ, καὶ τελευτὴν ἐπήγαγεν ἑαυτῷ. αὐτοῦ 10
δὲ ἦν ἔργον τὸ λουτρὸν, ὃ νῦν Ἀλεξανδρειανὰς
προσαγορεύουσι, Νερωνιανὰς τὸ πρὶν καλούμενον.
ἔδοξε γὰρ μηδαμοῦ τὴν προσηγορίαν αὐτοῦ φέρε-
σθαι. τριακοστοῦ δὲ καὶ ἑνὸς ἔτους τῆς ἡλικίας 11
ἀπώλετο, τέσσαρα ἐπὶ τοῖς δέκα βασιλεύσας·
εἰς αὐτόν τε ἔστη 7) τῆς τοῦ Καίσαρος συγγενείας
ἡ διαδοχή.

Μετὰ τοῦτον βασιλεύει Σέρβιος Γάλβας, ἐκ X.
τῶν ποῤῥωτάτω προγόνων ἐπιφανὴς, καὶ τῆς A.C.71.
συγκλήτου τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπισημότατος, ἔτη γε- A. V.
γονὼς τρία καὶ ἑβδομήκοντα. ἤγαγεν δὲ αὐτὸν 821.
ἐπὶ τὴν ἀρχὴν οἱ Ἰσπανοί τε καὶ Γάλλοι· καὶ με- 2
τὰ τὴν ἐκείνων ἀνάῤῥησιν ὁ πᾶς κατηκολούθησε
στρατὸς, θαῦμα ἔχων αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς ἁπάσης,
ἣν ἰδιωτεύοντι συνήδει περὶ τὰ πολιτικὰ πράγμα-
τα. καὶ τὰς περὶ τοὺς πολέμους μάχας, ἐν αἷς ἐξέ-
λαμψεν, νῦν μὲν ὑπατικὴν, νῦν δὲ ἀνθύπατον ἐξου-
σίαν ἔχων, ἄλλοτε δὲ στρατηγῶν μόνον, δίχα τινὸς
ἀρ-

7) ἔστη) pro περιέστη, h. e. ἔληξε, seu ἐτελεύτησε. vel εἰς pro ἐν accepto, sensus est, *in eo substitit.* at ἐν αὐτῷ ἔσβη, *in eo extincta est*, & maiorem & insolentiorem mutationem habet. SYLB.

3 ἀρχῆς. ἐλάχιστον δὲ ἐβασίλευσε χρόνον, ἐν μὲν
τοῖς προοιμίοις, εὐδοκιμήσας, ἐξ ὠμότητος δὲ
4 μετὰ ταῦτα χείρονα δόξαν λαβών. τελευτᾷ
δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς Ὄθωνος, ἑβδόμῳ τῆς βασιλείας
μηνὶ, ἀγχόνῃ διαφθαρεὶς 1) ἐπὶ τῆς Ῥώμης.
ἐτάφη τε ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κήποις τοῖς περὶ τὴν ὁδὸν
τὴν καλουμένην Αὐρηλίαν.

XI. Βασιλεύει δὲ μετ' αὐτὸν ὁ τούτου φονεὺς, ἐξ
ἐπισήμων κατιὼν πατέρων, ἐπιφανεστέρου δὲ τοῦ
2 μητρῴου, ἀνὴρ ἀγαθός τε καὶ πρᾶος, καὶ φίλος
μὲν εἰς τὰ μάλιστα Νέρωνι, οὐδὲν δὲ ὑπὸ τῆς
πρὸς ἐκεῖνον συνηθείας βλαβείς. ἐν μέν τοι τῇ
βασιλείᾳ γενναῖον οὐδὲν ἐπεδείξατο δι' αἰτίαν
3 τήνδε. Βιτέλλιος, ἡνίκα οὗτος ἐβασίλευσεν, ὑπὸ
τῆς ἐν Γερμανοῖς στρατιᾶς ἀνεῤῥήθη. καὶ γίγνε-
ται πόλεμος Ὄθωνί τε καὶ ἐκείνῳ, καὶ τοῖς
4 μεθ' ἑκατέρου στρατεύμασι. μετὰ πλείονος δὲ
πλήθους οὗτος παραταττόμενος ἧττον ἔσχεν ἐν τῇ
πρώτῃ συμπλοκῇ· δεινόν τε ποιησάμενος, ὅτι
δὴ τῆς ἐλάττονος στρατιᾶς ἔλαττον σχοίη πρὸς
5 θάνατον ὥρμησε. κωλυόντων δὲ αὐτὸν τῶν στρα-
τιω-

1) ἀγχόνῃ διαφθαρεὶς) Paraphrastes debuisset potius dicere σφαγείς; non enim strangulatum, sed iugulatum fuisse Galbam, vt Eutropius, ita & Suetonius refert. Ac Plutarchus quoque diserte significat, eum ἐσφάχθαι, & Dio κατακεκόφθαι, vt non recte latini verbi significationem paraphrastes intellexisse videatur. In Glossis certe veteribus Iugulatores sunt σφάκται. Idem error paullo post. SYLBVRG.

τιωτῶν σὺν τοῖς ἡγεμόσιν αὐτῶν, καὶ πειθόντων, ὡς ἀπαγορεύειν ἤδη τȣ̃ τέλȣς ἀπερίσκεπτον ἂν εἴη, τὴν ἑαυτȣ̃ γνώμην ἐκύρωσε. μὴ τοσȣ̃τȣ ποιεῖσθαι τὰ καθ᾽ ἑαυτὸν, ὥστε ἀξιόχρεων νομίζειν αὐτὰ πρὸς ἐμφύλιον εἶναι πόλεμον· ἐπήγαγέ τε ἑαυτῷ τελευτὴν, ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ τῆς ἡλικίας ἔτει, τῆς δὲ βασιλείας πέντε καὶ ἐννενήκοντα ταῖς πάσαις ἡμέραις.

Βιτέλλιος ȣ̃ν ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας, ἐκ πατέρων γεγεννημένος γένει μὲν ȣ̓κ ἐπισήμων, τὰς τιμὰς δὲ ἐξ ἀρετῆς κτησαμένων. ὁ γȣ̃ν πατὴρ αὐτȣ̃ τρίτον ἐπὶ τὴν ὑπατείαν κληθεὶς, ȣ̓ κατήσχυνε τȣ̀ς ἑλομένȣς εἰς δέον ταῖς ἐξȣσίαις χρησάμενος. ἀλλ᾽ 1) ἐγένετο κατὰ τὴν βασιλείαν ἀτοπώτατος, καὶ τῇ γαστρὶ πάντα μετρῶν· ὥστε νύκτας ἡμέραις συνάπτειν ἐν συμποσίοις. φασὶ γȣ̃ν αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν παρασκευάσαι τράπεζαν, προθεῖναι δὲ αὐτῷ δισχιλίȣς 2) μὲν ἰχθῦς, ἑπτακισχίλια δὲ πτηνὰ, καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν δαπάνην ἐφάμιλλον. μιμεῖσθαι δὲ ἐπεμελεῖτο τὸν Νέρωνα. καὶ πρὸς τὸν ἐκείνȣ ζῆλον ἅπαντα πράττειν ἐποιεῖτο 3). τὸν τάφον τε αὐτῷ λαμπρό-

XII. A. C. 71. 2 3 4

1) ἀλλ᾽) Post ἀλλ᾽ omissum esse ἔτος, vel simile quid latinus textus arguit. SYLB.

2) δισχιλίȣς) a Sylburgio editum fuit δισμυρίȣς. Sed prius Cellarius substituit, vt & Latino & Suetonio cap. XIII. conueniret. HAVERC.

3) ἐποιεῖτο) pro προσεποιεῖτο, notatum etiam in seqq. SYLB.

πρότερον ἐποίησε γενέσθαι· κατεσεσύρυκτο γὰρ ἀσήμως, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δεδήλωται 4).
5 Ταῦτα οὔτε ὁ δῆμος ἤνεγκεν, οὔτε ὁ στρατὸς ὁ τεταγμένος ὑπὸ Οὐεσπασιανῷ (στρατηγὸς δὲ ἦν οὗτος τὴν πρὸς Ἰουδαίους διακονούμενος μάχην) ἀλλὰ προσάγουσι μὲν αὐτὸν εἰς τὸ δημόσιον, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀδελφὸν Οὐεσπασιανοῦ Σαβῖνον
6 συνεμπρήσας ἐτύγχανε τῷ Καπιτωλίῳ. κρεμάσαντες δὲ ἀπὸ τῆς κόμης, καὶ τῷ λαιμῷ ξίφος ὑποθέντες εἷλκον διὰ τῆς πόλεως. τό τε στέρνον γυμνώσαντες, ὥστε τοὺς ἐντυγχάνοντας κατ' ἐξουσίαν πλήττειν, καὶ τοῦτον αἰκισάμενοι τὸν τρόπον, τὸ τελευταῖον ἀπέπνιξαν 5), καὶ τὸ σῶμα ἔρριψαν εἰς τὰ ῥεύματα τοῦ Θύμβριδος, ὡς οὐκ ἄξιον ὂν ἐπικαλυφθῆναι τῇ γῇ. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐτελεύτησεν ἑβδόμῳ καὶ πεντηκοστῷ τῆς ἡλικίας ἔτει, τῆς βασιλείας ἐν ὀγδόῳ μηνὶ, μιᾶς προσδεούσης ἡμέρας 6).

Δια-

4) δεδήλωται) In MS. perperam scriptum fuit ἐνδεδήλωται. Praepositio ἐν perperam e praecedentis aduerbii fine repetita esse videtur. SYLB.

5) ἀπέπνιξαν) *Iugulare* vertit interpres ἀποπνίγειν, vt item antea, quasi idem sit, quod *strangulare*. Verum iugulare idem esse quod σφάττειν, testantur non modo veteres Glossae, (sicut supra innuimus) sed confirmat hoc etiam Suetonius, cum scribit, Vitellium minutissimis ictibus excarnificatum atque confectum esse; & Dio κατακεκόφθαι. SYLB.

6) προσδεούσης) Cum Latinis, *& die vno*, pugnant Graeca, μιᾶς προσδεούσης ἡμέρας; nisi forte metaphrastes scripsit προσεπεούσης, de quo valde dubito. SYLB.

Διαδέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Οὐεσπασια- XIII.
νὸς, ἐπὶ τῆς Παλαιςίνης ἀναῤῥηθείς· γένει A. C.
μὲν οὐ λαμπρὸς, ἀρετὴν δὲ οἷος τοῖς σφόδρα ἀρί- 72.
ςοις συμφέρεσθαι. καὶ δόξαν ἀεὶ δήποτε μεγί- 2
ςην ἐπὶ μεγίςοις ἔργοις κεκαρπωμένος, ἡνίκα
Κλαυδίῳ τῷ βασιλεύσαντι ςρατηγῶν, ὡς μι-
κρῷ πρόσθεν εἴρηται, δύο καὶ τριάκοντα 1) μά-
χαις τήν τε Γερμανῶν καὶ Βρεττανῶν 2) ἅπα-
σαν γῆν συνῆψε Ῥωμαίοις, πόλεις δὲ αὐτῶν
εἷλεν εἴκοσι περιφανεςάτας, καὶ τὴν μεγίςην 3)
τῶν Βρεττανικῶν νήσων, τὴν Βέκτην. οὕτω δὲ 3
ἐβασίλευσεν, ὥςε μηδὲ ἔξωθεν γένεσθαι μετριό-
τητος, μήτε ὑπεροφθῆναι παρὰ τῶν ὑπηκόων.
χρημάτων δὲ ἐπεμελεῖτο μὲν, ἄδικον δὲ ἔφευγε
κτῆσιν. τὸν πλοῦτόν γε μὴν, ὃν συνέλεγε, τοῖς
ἀμφ' αὐτὸν ἐδωρεῖτο, καὶ τοῖς μάλιςα τῶν τι-
μῶν ἀξιωτάτοις, οὐδεὶς γοῦν τῶν προτέρων το- 4
σαύτην ἐπεδείξατο μεγαλοψυχίαν. τοσαύτη 5
δὲ ἦν ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ πρᾳότης, ὥςε τοὺς
ἐπιβουλεύειν αὐτοῦ τῇ βασιλείᾳ δόξαντας, μὴ
βαρέως ἀμύνασθαι, ἀλλ' ἄχρι τοῦ τῆς πόλεως
ἐκβάλλειν ςῆσαι τὰς τιμωρίας· τῇ τε ἀρχῇ 6
προσέθηκεν Ἰουδαίους τε καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, τό-

1) τριάκοντα) Sylburgii exemplar habet δύο καὶ τρισὶ, contra fidem Eutropii, qui *tricies & bis*; & Suetonii Cap. IV. qui tricies habet rotundo numero. CELLAR.

2) Γερμανῶν καὶ Βρεττανῶν) Ridet Casaubonus in Suet. Vesp. cap. IV. Metaphrasten nostrum, quod *duas gentes* Eutropii de Germanis & Britannis interpretetur. CELLAR.

3) τὴν μεγίςην — νήσων) Eutrop. *Britanniae proximam.* K.

τε πρῶτον αὐτοὺς ὑπαγαγὼν τῇ δουλείᾳ. Ἀχαΐαν τε καὶ Λυκίαν, καὶ Ῥόδον, καὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ Σάμον, αὐτονόμους οὔσας, ἠνάγκασε τοῖς Ῥωμαϊκοῖς πολιτεύεσθαι θεσμοῖς. Θρᾷκάς τε ἐπὶ τούτοις καὶ Κίλικας· Κομμαγηνοὺς, οἰκείας ἔχοντας βασιλείας, εἰς ἐπαρχιῶν σχῆμα
7 μετέστησε. πάντων δὲ μέγιστον ἐκέκτητο, τὸ μήτε ἀπεχθείας μνημονεύειν, πρός τε τοὺς κατηγοροῦντας ῥήτοράς τε καὶ φιλοσόφους μὴ βαρέως ἔχειν. τῶν γε μὴν στρατιωτικῶν πταισμάτων τιμωρὸς ἦν ἀκριβὴς, πικροτέραις αὐτοὺς ἀεὶ σω-
8 φρονίζων ἐπιστροφαῖς. καὶ τοιοῦτος ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας. θριαμβεύει δὲ ἐν Ῥώμῃ κατὰ Ἰου-
9 δαίων μετὰ τοῦ παιδός. Πάντας τοίνυν ἀνηρημένος τούς τε ἀπὸ τοῦ δήμου, καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἡγεμονίαις, καὶ τὸ ὑπήκοον ἅπαν, ἐπίσης τε ὑπὸ πάντων θαυμαζόμενος ἐτελεύτησε, τῆς γαστρὸς αὐτοῦ καταρραγείσης, ἐν ἀγρῷ περὶ τὰ ὅρια Σαβίνων 4)· οἰκείως τε καὶ θεός τε προσηγορεύθη, καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐτάφη λαμπρῶς, σφό-
10 δρα αὐτοῦ τὴν τελευτὴν ὀδυρομένων. τούς γε μὴν παῖδας γενεθλιαλογίσας ἑκατέρους αὐτοῦ ἐπέπειστο διαδόχους ἔσεσθαι τῆς ἀρχῆς, ὥστε πολλῶν ἐπιβουλευσάντων πολλάκις, μηδὲν ἐπιστραφῆναι, φῆσαι δὲ ἐν κοινῇ ποτε συνόδῳ, ἢ μηδένα μετ' αὐτὸν βασιλεύσειν, ἢ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγενημένους. ἐτελεύτησε δὲ τῆς μὲν ἡλικίας ἔτει ἑξηκοστῷ ἐννά-

4) Σαβίνων) Peſſime ſcriptum fuit in SYLB. Ἀθηνῶν; nam *Sabinos* habet Latinus. Forſan *Reatina rura* Suetonii cap. XXIV. exprimere in animo habuit Metaphraſtes, quae imperitus librarius in Ἀθήνας mutauit. CELLAR.

ἐννάτῳ, τῆς δ' ἀρχῆς 5) ἐννάτῳ καὶ ἡμέραις ἑπτά.

Μετὰ τοῦτον τοίνυν διεδέξατο τὴν βασιλείαν XIV.
Τίτος ὁ παῖς, ὁμώνυμος 1) μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς A. C.
τελευτὴν γενόμενος τῷ πατρί. ταῖς ἀρεταῖς ἁ- 82.
πάσαις πᾶσαν εὐφημίαν νικῶν. τὸ πλῆθος γοῦν
αὐτὸν Κοινὸν ἔρωτα προσηγόρευε. ἦν δὲ οὐχ ἧττον
τὴν γλῶτταν ἠσκημένος εἰς λόγους, ἢ τὴν χεῖ-
ρα πρὸς μάχας. ἐν οὐδενὶ δὲ τοῦ εἰκότος τὸ μέ- 2
τρον ὑπερέβαινεν· ἠγώνιστο δὲ καὶ τοὺς ἐν δικαστη-
ρίοις ἀγῶνας, καὶ δημιουργὸς μέτρων ἄριστος ἦν,
ὡς καὶ τραγῳδίαν Ἑλλάδι φωνῇ συνθεῖναι. ἡνί- 3 4
κα δὲ τῷ πατρὶ κατὰ τῶν Ἰουδαίων συνεστρατεύ-
ετο, δύο καὶ δέκα τῶν προμάχων ἰσαρίθμοις
βέλεσι κατηγωνίσατο. καὶ γενόμενος ἐπὶ τῆς 5
βασιλείας, οὕτως ἦν κοινὸς καὶ μέτριος, ὡς μη-

δένα

5) τῆς μὲν ἡλικίας — ἀρχῆς) haec verba, quae in MSC. deerant, addidit SYLB. K.

1) ὁμώνυμος) Quod Metaphrastes dicit: ὁμώνυμος μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν γενόμενος τῷ πατρί, *post patris obitum eodem quo pater nomine dictus*, significare videtur, Titum ante patris mortem appellatum fuisse tantummodo *Titum Flavium*; patre autem defuncto, assumto eiusdem cognomine appellatum fuisse *Titum Flavium Vespasianum*. In Fastis tamen etiam viuo patre *T. Flavius Caesar Vespasianus* nominatur, Eutropius simpliciter hic dicit, *qui & ipse Vespasianus est dictus*, ὁ καὶ αὐτὸς ὁμωνύμως τῷ πατρὶ Οὐεσπασιανὸς ἐπικληθείς. SYLB.

θένα μὲν ἀπαιτῆσαι τιμωρίαν, τοὺς δὲ ἐπ' αὐτῷ
συστάντας ἐκ 2) συνωμοσίας ἀφεῖναί τε καὶ κα-
6 ταριθμῆσαι τοῖς φίλοις. τὸ μεγαλόψυχον δὲ
αὐτοῦ καὶ φιλόδωρον τοσοῦτον ἦν, ὥστε αὐτῷ τι-
νας εὐκολίαν ἐγκαλεῖν· τὸν δὲ, ἀπολυόμενον
τὴν κατηγορίαν, εἰπεῖν, μηδένα χρῆναι στυγνο-
τέραν ἔχειν ἀπὸ βασιλέως τὴν ἀναχώρησιν.
7 δειπνοῦντα δέ ποτε, καὶ λογισάμενον, ὡς οὐδὲν
οὐδεὶς ἐκείνην εὖ πάθοι 3) τὴν ἡμέραν, σχετλιά-
σαι, καὶ καθάπερ αὐτῷ τῆς ἡμέρας ἀπολω-
λυίας, εἰπεῖν. οὐκ ἐβασίλευσα τὴν παροῦσαν ἡ-
μέραν· οὐδεὶς γὰρ ἐξ ἐμοῦ εὖ πέπονθε σήμερον.
8 Κατασκευάσας δὲ Ῥωμαίοις τὸ καλούμενον Ἀμ-
φιθέατρον, ἀπήρξατο τῆς ἐν αὐτῷ θέας, πεν-
τακισχίλια μὲν ἐγκατασφάξας τῷ τόπῳ θη-
ρία, πολλὴν δὲ καὶ ἄλλην ἐπιδειξάμενος πολυτέ-
9 λειαν. Ἐτελεύτησε δὲ ὑπ' ἀρρωστίας, ἐν ᾧπερ
καὶ ὁ πατὴρ ἀγρῷ, δύο τοῦ πατρὸς ὕστερον ἔτεσι,
καὶ μησὶν ὀκτῶ, καὶ ἡμέραις εἴκοσι βασιλεύσας,
προβὰς εἰς ἡλικίαν ἔτους ἑνὸς 4) πρὸς τοῖς τεσ-
10 σαράκοντα. καὶ ἔγειρε τῷ δήμῳ πένθος μέγα,
ὥστε κοινὸν αὐτὸ καὶ δημόσιον δογματισθῆναι·
καὶ οὐ μᾶλλον ἦν πάντων, ἢ ἴδιον ἑκάστου τὸ πά-
θος.

2) ἐκ) Sylb. auctor fuit, vt ἐκ pro ἔξω substitueremus, postulante etiam Latino Eutropio. CELLAR.

3) εὖ πάθοι) subaudiendum παρ' αὐτοῦ. In sequentibus verba Eutropii & reddidit metaphrastes & veluti corollario quodam adiecto exornauit; non inuenuste. SYLB.

4) ἑνὸς) Diximus aduersus interpretem, qui *altero* ἑνὸς vertit ad libr. I. cap. 16. 1.

θος. οὐδεὶς γὰρ ἦν, ὃς οὐ τῆς οἰκίας ἐποιεῖτο
τῆς αὐτοῦ τὴν συμφοράν. ἀρχομένης γοῦν ἑσπέ- 11
ρας αὐτοῦ μεταςάντος, σύνοδος ἐγένετο τοῦ λαμ-
προῦ πλήθους ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, χάριτας ὁμο-
λογούντων καὶ τεθνηκότι τῷ Τίτῳ· μόνος τε οὗ-
τος ἐκ πάντων πλείους ἐδέξατο θεραπείας ἐκ λό-
γων, ἢ ζῶντες ἕτεροι.

Συνηριθμήθη δὲ τοῖς θεοῖς, τὴν βασιλείαν XV.
ἐπὶ τὸν νεώτερον ἀδελφὸν παραπέμψας Δομε- A. C.
τιανόν. ὃν Νέρωνα, ἢ Καλιγούλαν, ἢ Τιβέριον 84.
εἰπὼν, οὐκ ἄν τις ἁμάρτοι. τοσοῦτον ἔσχε πρὸς
αὐτοὺς τὸν ζῆλον, οὔτε τοῦ πατρὸς, οὔτε τοῦ ἀδελ-
φοῦ μιμησάμενος οὐδέν. ἀλλ' ἐν προοιμίοις μὲν τῆς
βασιλείας μετριότητός τινος ἐπεμελήθη. κατὰ
μέρος δὲ αὔξων τὴν πονηρίαν, εἰς πᾶν προῆλθεν
ἡδονῶν τε καὶ θυμοῦ καὶ ὠμότητος. καὶ ταῦ-
τα ἐνίκα τῇ πλεονεξίᾳ· μῖσος οὖν, ὡς εἰκὸς,
ἠκολούθει μέγιςον, ὥςε τῶν πατρῴων τε καὶ
ἀδελφικῶν ἀγαθῶν τὴν μνήμην ἐκβαλεῖν. οὕτω
γοῦν πολλοὺς μὲν ἀνῄρει τῆς συγκλήτου. θεὸν δὲ 3
αὐτὸν ἠνάγκαζε προσαγορεύειν, οὐκ ἀνεχόμενος
ἀνδριάσι, πλὴν χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς, τιμᾶ-
σθαι, καὶ τούτοις ἐν Καπιτωλίῳ. ἐπλήρωσε δὲ
καὶ ἐμφυλίου τὰς χεῖρας αἵματος, τοὺς ἀναιτίους
ἀνελὼν, καὶ τὰ τῆς ὑπεροψίας ἤρετο. καὶ τὰς 4
ἐκςρατείας ἐκ μεγίςων ἐποιήσατο συμφορῶν, ἐπὶ
Σαρμάτας τε ἅμα καὶ Σκύθας, Δάκας τε ἅ-
μα καὶ Κάτθας. τάγμα τε ἓν 1), ἀπώλεσε μετὰ 5

I 5 τῶν

1) ἓν) in exemplari erat ἕνα pro ἓν. SYLB.

A. C. 86. A. V. 836. τῶν ϛρατηγῶν, καὶ Σαβῖνος ὑπατικὸς καὶ Κορνήλιος Φȣ̃σκος ὕπαρχος ἔπεσον σὺν πολλῇ ϛρατιᾷ. ἐθριάμβευσε δὲ κατ' αὐτῶν ἀναιδῶς. καὶ τὰ Καπιτώλιον καὶ τὴν παροδικὴν ἀγορὰν, καὶ τὸ Ἴσιον, καὶ τὸ Σαράπιον, καὶ τὸ Στάδιον
7 ᾠκοδόμησέ τε καὶ κατεκόσμησε. Μίσȣς δὲ ἐπὶ πλεῖϛον προϊόντος συνομόσαντες τῶν περὶ αὐτὸν τινες, ἐν ταῖς βασιλικαῖς αὐλαῖς αὐτὸν διεχρήσαντο, πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοϛῷ τῆς ἡλικίας ἔτει, τῆς βασιλείας δὲ δεκάτῳ καὶ πέμπτῳ.
8 τὰ νενομισμένα δὲ ἀπεπλήρωσε τῶν ἐν λόγῳ μὲν ȣ̓δείς. μόνοι δὲ οἱ ταῖς κοιναῖς ἐπιτεταγμένοι ταφαῖς ἀφανῶς αὐτὸν, καὶ ὡς σῶμα ἀπερριμμένον, κατώρυξαν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Η.

A. C. 99 — 238.

I. Τῆς μὲν ȣ̓̃ν πόλεως ἦν ὀκτακοσιοϛὸν καὶ πεντηκοϛὸν ἔτος 1), τὴν ὑπάτων δὲ εἶχον ἀρχὴν Βετέριός τε καὶ Οὐάλης. Τότε τοίνυν ἀνέθηλε τὰ τῆς Ῥώμης πράγματα, θαυμαϛῶν ἐπιτυχόντα
A. C. 99. A. V. 848.
2 βασιλέων. Δομετιανȣ̃ γὰρ ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων, τȣ̃ πονηρίᾳ πάντας ὑπερβαλλομένȣ 2), διε-

1) Plurimi malunt DCCCXLVIII. K.
2) ὑπερβαλλομένȣ) rectius ὑπερβαλομένου, tempore praeterito. SYLBURG.

διεδέξατο τὴν ἀρχὴν ἀνὴρ ἰδιώτης, ἄριστος δὲ καὶ
τῶν πολεμικῶν ἐπισήμων, Νέρβας, εἰ καὶ ἧτ-
τον περιφανῶν πατέρων· πρεσβύτης ἤδη πα- 3
ρελθὼν εἰς αὐτὴν, σπουδῇ Πετρωνίου Σεκούνδου καὶ
Παρθενίου. τούτων ὁ μὲν ὕπαρχος ἦν· ὁ δὲ
ἕτερος εἷς τῶν Δομετιανοῦ φονέων. οὗτος ἁπάσης
ἀρετῆς οἱονεί τινας εἰκόνας διὰ τῶν ἔργων ἀναφή-
νας, προανηρπάσθη τοῦ τέλους. εἰσποιησάμενος 4
γὰρ παῖδα Τραϊανὸν ἐτελεύτησεν ἐπὶ τῆς Ῥώμης,
ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας τέσσαρας βασιλεύσας, ὀκτώ
τε πρὸς ἡμέρας, ἑνὶ καὶ ἑβδομηκοστῷ τῆς ἡλι-
κίας ἔτει, καὶ τῇ τῶν θεῶν ἐπεκλήθη προση-
γορίᾳ.

Φέρουσι τοίνυν τὴν βασιλείαν ἐπὶ τὸν πεποι- II.
ημένον αὐτῷ Τραϊανὸν, Ἰταλικοῦ 1) μὲν γένους, A. C.
τεχθέντα δὲ ἐν Σπανίαις. πρόγονοι δὲ αὐτῷ 101.
λαμπρὰν μὲν οὐ κατῆγον τὴν διαδοχὴν, τιμὰς
δὲ, ὧν διετύγχανον, ἐξ ἀρετῆς ἐσχηκότες. ὁ
γοῦν πατὴρ αὐτῷ τῶν ὑπατικῶν ἦν. οὗτος στρα- 2
τηγὸς μὲν ἐγένετο τοῦ πρὸς Γάλλους πολέμου στάν-
τος ἐν Ἀγριππίνῃ. βασιλεύων δὲ ὁ Τραϊανὸς
οὕτω προέστη τῶν πραγμάτων, ὡς εἰκότως ἂν
πάν-

1) Ἰταλικοῦ) Metaph. nimis late reddidit verba Eutropii; is enim non modo Italici generis Traianum fuisse dicit, sed etiam *Italicae in Hispania natum*, ἐν Ἰταλικῇ τῆς Ἱσπανίας γεγεννημένον, quam civitatem praeter caeteros agnoscunt etiam Ptolemaeus & Stephanus Byzantius. Infra idem error. SYLB.

πάντων προτιμηθῆναι τῶν βασιλευσάντων. δη-
μαγωγὸς γὰρ ἦν ἄριστος, κἀν ταῖς μάχαις ἀν-
3 δρειότατος. τὴν Ῥωμαϊκὴν γοῦν ἀρχὴν τῶν ἔμ-
προσθεν μόλις κατασχεῖν δυνηθέντων, ηὔξησεν
ἐπὶ πλεῖστον, καὶ τὰ ὅρια τῆς βασιλείας ὅσον
ἐπὶ μήκιστον ἐξέτεινε. πόλεις γοῦν ὑπὲρ τὸν Ῥῆ-
4 νον ἐν μέσοις ἐδείματο τοῖς Γερμανοῖς. Δάκας
τε, τὸν ἡγούμενον αὐτῶν καθελὼν Δεκίβαλλον,
ὑπηγάγετο. ἐπαρχίαν τε ὑπὲρ τὸν Ἴστρον κα-
τεστήσατο, καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἅπασαν, ἣν νῦν
Θαίφαλοι καὶ Βικτόαλοι καὶ Τερβίται προσοι-
κοῦσι, συνῆψε τῇ βασιλείᾳ, χιλίοις διαμετρου-
5 μένην κύκλῳ σημείοις. τὴν Ἀρμενίαν τε ἀνεκτή-
σατο παρὰ Πάρθων. (Ἀλμάτας τε ὑφ᾽ ἑαυτῷ
κατέστησε 2)) τὸν Φατόσιριν 3) ἀνελὼν, ὃς ἐτυ-
ράννει τοῦ ἔθνους· Ἀλβανοῖς τε αὐτὸς ἔδωκε βα-
6 σιλέα. Ἰβήρων τε καὶ Σαυροματῶν, καὶ τῶν
ἐν Βοσπόρῳ, ἔτι δὲ Ἀραβίων καὶ Ὀσδροηνῶν τοὺς
7 βασιλεύοντας ὑποσπόνδους ἐποιήσατο. καὶ μὴν
καὶ Καρδουηνῶν 4) καὶ Μαρκομήδων, καὶ τὴν
Ἀν-

2) Ἀλμάτας κατέστησε) Verborum, quae hic inclusa sunt, nullum vestigium in Latinis, neque in historia miscella apparet. Vnde nec deprauationis suspicione carent. *Dalmatas* enim intelligere, cum locorum natura pugnat. CELLAR.

3) Φατόσιριν) Paeanium Φατόσιριν scribentem hoc nomine notat Vir Cl. ad Dion. p. 779. qui Παρθαμάσιριν recte. VERHEYK.

4) Καρδουηνῶν) Scriptum erat Ἀρδουηνῶν. Sed Fuldensis etiam & Burdegalensis *Carduenos* vocant, nec non Historia Miscella & Sextus Rufus. Plura in Var. Lect. ad Eutropium

Ἀνθεμουσίαν, χωρίον Περσῶν εὐρύ τε καὶ εὔγαιον· Σελεύκειάν τε καὶ Κτησιφῶντα καὶ Βαβυλῶνα προσεκτήσατο. Μεσσηνίους 5) τε μάχῃ νικήσας, κτῆμά τε καὶ τούτους αὐτῷ ποιησάμενος, ἄχρις αὐτῶν ἐχώρησεν Ἰνδῶν, καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς καλουμένης θαλάσσης 6). ὅθεν ἀρξάμενος τρεῖς ἐπαρχίας κατῴκισεν, Ἀρμενίαν τε καὶ Ἀσσυρίαν καὶ τὴν μέσην τῶν ποταμῶν· ἧς
μέρος ἦν καὶ ἡ τῶν Ναρικύων 7) χώρα. πρῶτος 9
καὶ τὴν Ἀραβίαν ἐπαρχίαν ἐποίησε· στόλον δὲ ἐγκατέστησε κατὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὥστε

αὐτῷ

pium. CELLAR. Rectius scribitur Κορδυηνῶν & *Corduenos*; *Corduenos* enim ad Tigrim *Adiabenis* proximos ponit Plinius VI. 18. Κορδουήνην vocat Dio L. XXXVII. p. 31. vid. Gu. Xylandr. ad Dion. *Colchorum* vero, quos *Osdroenis* adiungit Eutropius, non meminit Metaphrastes. VERHEYK.

5) Μεσσηνίους) Scriptum erat Μεσσηνικούς, quod deprauatum esse putat Cellarius, & pro eo restituit Ἐδεσσηνίους; sic autem scriptum fuisse in exemplari, quo vsus fuit Metaphrastes, ex *Messenios* codicum nostrorum constat. HAVERK. Eorundem Codd. auctoritate Μεσσηνίους in textu seruaui. Dio Cass. pag. 784. καὶ τὴν μὲν νῆσον τὴν ἐν τῷ Τίγριδι τὴν Μεσσήνην, ἧς Ἀθάμβιλος ἐβασίλευεν ἀπόνως ᾠκειώσατο. *Verheyk.*

6) Ἐρυθρᾶς θαλάσσης) Nota, hic Mare Rubrum dici sinum Persicum, mare Persicum, in quod se Euphrates & Tigris exonerant. Contra quod quibusdam visum est, qui mare Rubrum tantum dici putant sinum Arabicum inter Aegyptum & Arabiam. Si ita esset, hic certe mirum in modum desultoriam fecisset Auctor. HEARN.

7) Ναρικύων) Mendi suspectum nomen. CELLAR.

αὐτῷ καὶ διὰ θαλάττης ἐξεῖναι πολιορκεῖν Ἰν-
10 δούς. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τὰ κατὰ τοὺς πολέμους,
ὑπεχώρει τοῖς περὶ τὰ πολιτικὰ θαύμασιν. οὔ-
τε γὰρ πλέον, οὔτε ἔλαττον εἶχεν ἕτερος ἑτέρου.
οὕτω δὲ ἐπεμελεῖτο τῶν πρὸς τοὺς φίλους καθη-
κόντων, ὥστε συνήθως παρ' αὐτοὺς φοιτᾷν, ἢ
νόσῳ κατακεκλιμένους, ἢ καὶ προσηγορίας μόνης
χάριν· ἔστι δὲ, ὅτε καὶ ἑορτάζουσιν, ἰδίας τι-
νὰς πανηγύρεις ἐποίει καὶ συνειστιᾶτο. ἀμοιβαί-
οις τε καὶ αὐτὸς εὐωχίαις αὐτοὺς ἐγέραιρεν.
11 ἐχρῆτο δὲ καὶ τοῖς σχήμασιν ἐκείνων τὸν βασιλι-
κὸν ἀπολιπὼν δίφρον. οὐδενί τε τῶν ἐν Ῥώμῃ
λαμπρῶν ἐπήγαγε βλάβην, οὐδὲ ηὔξησε τοὺς
θησαυροὺς ἐξ ἀδίκου προσθήκης. φιλοδωρότατός
τε ἦν δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ, καὶ περὶ τὸ διδόναι
12 τὰς ἀρχὰς ἀφθονώτατος. πλέον δὲ ἦν τὸ πε-
ρὶ αὐτὰ ταῦτα τοῖς φίλοις. οἰκοδομημάτων δὲ
αὐτῷ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης πολὺς ἦν ὁ λόγος,
13 καὶ τὰς πόλεις ἀτελείας ἠξίου. κεφάλαιόν τε
τῆς ἡμερότητός τε αὐτοῦ καὶ φιλανθρωπίας, πα-
ρὰ πάντα τὸν τῆς βασιλείας χρόνον εἷς βουλευ-
τὴς 8) ὑπέμεινε θάνατον, τῆς συγκλήτου τὴν
ψῆφον ἐπαγαγούσης, ἀγνοοῦντος τοῦ βασιλέως.
14 Τούτων ἕνεκα κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ἰσόθε-
ος ὑπείληπτο, καὶ ταῖς τῶν κρειττόνων ἐτιμᾶτο
15 τιμαῖς. καὶ γὰρ δὴ κἀκεῖνο περὶ αὐτοῦ φασὶν,
ὅτι δή τινων αὐτοῦ τὴν πολλὴν κοινότητα κατα-
μεμφομένων, ἀπεκρίνατο, χρῆναι τὸν βασιλέα
τοιοῦτον εἶναι πρὸς τοὺς ἰδιώτας, οἷον ἰδιώτης ἂν
16 τις εὔξαιτο τὸν βασιλέα περὶ αὐτὸν εἶναι. Το-
σαύ-

8) βουλευτὴς hanc vocem addidit *Sylburg.* postulante textu latino. K.

σαύτης δὴ συγκεκροτημένης αὐτῷ τῆς εὐκλείας ἔν τε πολέμοις καὶ ἡσυχίαις, ἐκ τῆς Περσικῆς ἐπανιὼν, πρὸς 9) Σελευκείᾳ τῇ τῶν Ἰσαύρων, ὑπενεχθείσης ἀθρέως τῆς γαστρὸς, διεφθάρη, τῆς μὲν ἡλικίας τρίτον καὶ ἑξηκοστὸν ἄγων ἔτος καὶ μῆνας ἐννέα, καὶ ἡμέρας πέντε· τῆς δὲ βασιλείας ἐνιαυτοὺς ἐννεακαίδεκα καὶ μῆνας ἕξ, καὶ ἡμέρας πεντεκαίδεκα· μόνῳ τε αὐτῷ τά- 17
φος ἐγένετο κατὰ μέσην τὴν Ῥώμην ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, ἣν αὐτός τε ἐδείματο καὶ κατωνόμασεν ἑαυτῷ. κίων δὲ μηνύει τὴν ταφὴν, εἰς ὕψος τεσσαράκοντα καὶ τεσσάρων ποδῶν ἐγηγερμένος· τοιαύτη δὲ τούτου τοῦ βασιλέως ἡ μνήμη καὶ με- 18
τὰ ταῦτα διέμεινεν, ὥστε ὁπόταν ἡ σύγκλητος εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπ' εὐφημίαις τῶν βασιλευόντων συνίῃ 10), τοιαύτην τινὰ γίγνεσθαι φωνὴν· „Εὐτυχέστερος Αὐγούστου, τοῦ Τραϊανοῦ βελ„τίων.“ καὶ τὴν εἰκόνα ταύτην ποιοῦνται κόσμον 19
οἱ κολακεύοντες, ἢ κατὰ ἀλήθειαν ἐπαινοῦντες.

Παρὰ τούτου τὴν βασιλείαν Ἀδριανὸς ἐδέξα- III.
το, Τραϊανοῦ μὲν οὔτε βουληθέντος, οὔτε ἐντειλα- A. C.
μένου· τῆς δὲ ἐκείνου γαμετῆς Πλωτίνης κατα- 120.
πραξαμένης. οὐδὲ γὰρ ἀνεψιδοῦν ὄντα αὐτὸν εἰσεποιήσατο Τραϊανός. προγόνων δὲ ἦν καὶ οὗτος Ἰταλῶν ἐν Ἱσπανίαις τεχθείς τε καὶ τραφεὶς

9) πρὸς) perperam scriptum fuit τῆς ἐν pro πρὸς. CELLAR.

10) συνίῃ) pro deprauato συνήει. CELLAR.

3 φεὶς 1). εὐθὺς μὲν οὖν εἷλεν αὐτὸν τῆς Τραϊανοῦ
δόξης φθόνος. καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἃς κατεστή-
σατο, πάμπαν τὴν φυλάττουσαν αὐτὰς στρατιὰν
ἀνακαλεσάμενος 2)· συνέστειλέ τε τοὺς τῆς βα-
4 σιλείας ὅρους ἐντὸς Εὐφράτου ποταμοῦ. βουλευόμε-
νον δὲ αὐτὸν ὅμοια καὶ περὶ τῶν Δακῶν, οἱ φί-
λοι διεκώλυσαν. τοὺς γὰρ ἀποίκους, τοὺς ἐκ τῶν
πολιτῶν Ῥωμαίων ὑπὸ Τραϊανοῦ μεταστάντας οἰ-
κήσεως

1) Idem a Metaphraste commissus error, qui supra; nam hic quoque nimis late reddita sunt Eutropii, *natus & ipse Italicae in Hispania*; quae porprie sonant: ἐγένετο δὲ καὶ αὐτὸς ἐν Ἰταλικῇ τῆς Ἱσπανίας· vel ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τὴν πατρίδα Ἰταλικήσιος, ἐξ Ἱσπανίας. ciues enim huius Italicae, Ἰταλικησίους fuisse dictos, (i. e. Italicenses) testatur Stephanus Byzantius. SYLB. Hanc deprauationem verborum Eutropii etiam obseruauit Casaubonus in notis ad Spartianum: qui tamen putat Eutropium falli, & Spartiano fidem habet potius, apud quem: *natus est Romae*, &c. Erroris vero caussam fuisse coniectat istam: quod parentes Hadriani domicilium Italicae haberent; Romam autem non aliter quam rationibus ipsorum id postulantibus commearent. Propterea & Spartianus propriam Hadriani patriam, etsi Romae nati, Italicam, siue Baeticam, in qua fuit Italica, postea nominat. HAVERKAMP. *Vid. not. Verheyk ad Eutrop.*

2) Et historia & structura mutilata est; librarii fortasse magis quam metaphrastae culpa. Latina talem quampiam requirunt metaphrasin: καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἃς ὁ Τραϊανὸς κατεστήσατο, τρεῖς παραχρῆμα κατέλιπε· κἀκ τῆς Ἀσσυρίας, Μεσοποταμίας τε καὶ Ἀρμενίας τὴν φυλάττουσαν αὐτὰς στρατιὰν ἀνακαλεσάμενος συνέστειλε τοὺς τῆς βασιλείας ὅρους ἐντὸς Εὐφράτου. SYLB.

κήσεως ἕνεκα καὶ γεωργίας, ἀνόσιον εἶναι γίγνε-
σθαι βαρβάρους. τοῦ γὰρ οἰκείου πλήθους ἀπε- 5
σεσύλητο, τῷ χρονίῳ πολέμῳ καταναλωμένου.
εἰρήνης γε μὴν καὶ ἡσυχίας πολλὴν ἐποιήσατο 6
πρόνοιαν, πλὴν μιᾶς μικρᾶς τε καὶ ἀσήμου μά-
χης, ἣν δι᾽ ἑνὸς τῶν ἀρχόντων συνεκρότησε.
περιῆλθε δὲ τὴν βασιλευομένην ἅπασαν, καὶ
τοῖς οἰκοδομήμασι πολλὴν εἰσήνεγκε σπουδήν.
γλώττῃ τε τῇ Ἰταλῶν καὶ Ἑλλήνων ἐπίσης ἐξ- 7
έλαμψε, καὶ ἡμερότητος μὲν παντελῶς ἀπ-
έσχε· τῶν χρημάτων δὲ καὶ τῶν θησαυρῶν ἐπε-
μελήθη, καὶ τῆς στρατιωτικῆς τάξεώς τε καὶ ἁρ-
μονίας. ἐτελεύτησε δὲ περὶ τὴν Καμπανίαν, 8
ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα γεγονὼς ἔτη, ἕνα καὶ εἴκοσι
βασιλεύσας ἐνιαυτοὺς καὶ μῆνας δέκα, καὶ ἡμέ-
ρας ἐννέα. πάντων δὲ ἀντιλεγόντων χρῆναι τὰς 9
θείας αὐτῷ νομισθῆναι τιμὰς, ὁ διαδεξάμενος
τὴν βασιλείαν Μάρκος Ἀντωνῖνος ἐξῄτησε χά-
ριν. καὶ τὰς τῶν ἀνθισταμένων βιασάμενος
γνώμας, ἔτυχεν.

Ἐβασίλευσε τοίνυν αὐτὸς οὗτος Ἀντωνῖνος IV.
Φούλβιος, ὃς καὶ Βοϊώνιος ἐπεκλήθη, καὶ Πίος. A. C.
ἐκ γένους τε κατιὸν λαμπροῦ, τό γε εἰς τοὺς ἐγ- 141.
γὺς προγόνους· παλαιότητα γὰρ οὐκ εἶχε διε-
γνωσμένην. δικαίως τ᾽ ἂν ἐξισωθεὶς τῷ Νου-
μᾷ 1) Πομπιλίῳ, ὥσπερ οὖν καὶ Τραϊανὸς Ῥω-
μύλῳ

1) τῷ Νουμᾷ) In τῶνωμκ. exemplari scriptum erat

2 μύλῳ. οὗτος σεμνὸς μὲν ἦν καὶ ἰδιωτεύων, οὐ διέφθειρε δὲ αὐτὸν οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, τραχύτητος πάμπαν ἀπέχων, ἥμερος δὲ πρὸς ἅπαντας καὶ ἁπλοῦς· ἐπιστήμῃ δὲ τῶν πολεμικῶν κεκοσμημένος· ἄδικον δὲ οὐκ ἐπάγων πόλεμον. φυλάττειν γὰρ ἦν αὐτῷ τὰ κτηθέντα σκοπὸς,
3 οὐχ ἕτερα προστιθέναι. καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἄνδρας ἦγεν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ πάσης τιμῆς ἠξίου. τῶν πονηρῶν δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἀφίστα-
4 το 2), μηδεμίαν περιβαλλόμενος συμφοράν. τοῖς ἐνσπόνδοις 3) δὲ τῶν κατὰ ἔθνη βασιλέων, φοβερός τε ἦν ἅμα καὶ ἐπέραστος, ὥστε πολλοὺς τῶν βαρβάρων, ἀποθεμένους τὰ ὅπλα περὶ τῶν διαφορῶν ὑπ᾽ αὐτῷ κρίνεσθαι, στέργειν τε ἅπερ ἂν
5 γνοίη. πλοῦτον δὲ ἔχων πρὸ τῆς βασιλείας οὐκ ὀλίγον μετὰ τὴν βασιλείαν διένειμεν ἅπαντα τῷ στρατῷ καὶ τοῖς φίλοις. ὥστε τὰ δημόσια χρήματα, τῆς δαπάνης οἴκοθεν γιγνομένης, πολυ-
6 πλασιασθῆναι. Εὐσεβὴς δὲ ἐπικληθεὶς διὰ τὴν φιλανθρωπίαν, τελευτᾷ τὸν βίον ἐν ἀγρῷ (Λώριον ἦν ὄνομα αὐτῷ, τῆς Ῥώμης πόῤῥω δυοκαίδεκα σημείων) ἑβδομηκονταετὴς γενόμενος, βασιλεύ-

2) ἀφίστατο) In *Sylb.* excusum προΐστατο, sensu plane contrario. Sylburgius haec addiderat verba: *Si vera lectio* προΐστατο, *significabit* αὐτῶν ἐκωλύετο, *iis prohibebatur*; *seu excludebatur ab honoribus.* Sed quod inusitata, vel durior saltem haec significatio est, malui, syllaba mutata, ἀφίστατο, *arcebatur*, *removebatur* scribere. CELLAR.

3) ἐνσπόνδοις) Pari corruptela scriptum fuerat ἀσπόνδοις, sensu inepto atque falso. Latinus enim *reges amicos* habet. CELLAR.

λεύσας δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη. καθιερώθη καὶ οὗτος δόγματι κοινῷ.

Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Μάρκος Ἀντονῖνος V.
Οὖηρος, ἐξ ἐπιφανῶν καὶ οὗτος πατέρων. τὸ A. C.
γὰρ δὴ γένος αὐτῷ πρὸς τὸν Νουμᾶν Πομπίλιον 163.
ἀνεφέρετο τὸ πατρῷον· μητρὸς δὲ ἦν ἐκ βασιλικοῦ σπέρματος κατιούσης. Σολεντῖνος γὰρ ἦν βασιλεύς τις, ὁ ταύτης προπάτωρ· καὶ συνεβασίλευσεν αὐτῷ Λούκιος Ἀντωνῖνος Οὖηρος. καὶ 3
τότε δὴ πρῶτον ὑπὸ δύο τὰ Ῥωμαϊκὰ βασιλεῦσιν ἤγετο, τῶν πρόσθεν καθ' ἕνα βασιλευκότων. συνήγαγε δὲ αὐτοὺς καὶ συγγένεια, ἄλλη τε καὶ 4
ἡ ἀπὸ τοῦ γάμου. ὁ γὰρ Ἄννιος Ἀντωνῖνος Οὖηρος, τοῦ Μάρκου Ἀντωνίνου κηδεστὴς ἦν ἐπὶ θυγατρί. ἐκεῖνος δὲ ἐπ' ἀνεψιᾷ 1) κηδεύσας ἐτύγχανεν Ἀντωνίνῳ τῷ Πίῳ. Οὗτοι δὲ βασιλεύοντες 5
ἐπήγαγον Πάρθοις πόλεμον, τότε πρῶτον ἀντιπαραταξαμένοις μετὰ τὴν Τραϊανοῦ νίκην. καὶ στρατεύει μὲν ἐπ' αὐτοὺς Λούκιος Ἄννιος Ἀν- 6
τωνῖνος. τὰς διατριβὰς δὲ περὶ Ἀντιόχειαν καὶ τὴν Ἀρμενίαν ποιούμενος, διὰ τῶν στρατηγῶν ἅπαντα κατώρθου, καὶ Σελεύκειαν, τὴν Ἀσσυρίων πόλιν ἐπιφανεστάτην, ἑλὼν μετὰ τῶν ἐγκαθημένων αὐτῇ στρατιωτῶν τετρακισμυρίων, ἐθριάμβευ-

1) ἐκεῖνος δὲ ἐπ' ἀνεψιᾷ) Sylburgius ſic mutauit manu exarati libri verba: ἐκεῖνον δὲ ἀνεψιᾷ, omiſſa praepoſitione. Sententia huiuscemodi eſt: ille vero *Antonini Pii* gener erat, ducta in matrimonium conſobrina eius. CELLAR.

βευσεν ἐπὶ τῇ νίκῃ, κοινωνὸν ἔχων τȣ̃ θριάμβȣ τὸν κοινωνὸν τῆς βασιλείας καὶ τȣ̃ γένȣς, τὸν
7 κηδεστήν. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Βενετίᾳ, φερόμενος ἐπ' ὀχήματος ἅμα τῷ συμβασιλεύοντι, (πορεία δὲ ἦν αὐτοῖς ἀπὸ Κονκορδίας εἰς Ἄλτινον) ῥ) ἀποπληξίαν. συνηριθμήθη τε τοῖς θεοῖς, ὑποληφθεὶς ἀνὴρ κοινός τε καὶ ἀγαθὸς εἶναι. καίτοιγε ȣ̓κ ἦν, ἀλλ' ἐπέκρυπτεν αὐτὸν ἡ τȣ̃ βασιλέως ἀρετή.

VI. Μόνος τοίνυν ἔμεινεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἕτερος
A. C. Ἀντωνῖνος ὁ 1) Μάρκος, ȣ̃ θαῦμα μόνον ἄξιον
173. 2 ἔχειν, ȣ̓κ ἐπαίνȣς ἀπαριθμεῖν 2). ἐκ πρώτης γὰρ

2) τὴν) Loco articuli τὴν in MSC. erat τε, quod mutauit *Sylb.* CELLAR.

1) ὁ) Articulus non aliunde est, quam ex censura & iudicio Sylburgii, vt differentiam *Lucii* Antonini exprimat. CELLAR.

2) Latinis magis responderet haec lectio: ȣ̃ θαῦμα ῥᾶον ἄν τις ἔχοι ἢ τȣ̀ς ἐπαίνȣς ἀπαριθμοίη; vel simplicius, ὃν ῥᾶον ἄν τις θαυμάσειεν ἢ ἐπαινήσειεν. Suidas aliam metaphrasin (proculdubio Capitonis) secutus est, cuius verba, vt simul cum versione Paeanii conferantur, huc transferam: Μάρκος, βασιλεὺς Ῥωμαίων· ὃν ἐκπλήττεσθαι σιωπῇ μᾶλλον, ἢ ἐπαινεῖν ῥᾴδιον, ȣ̓δενὸς λόγȣ ταῖς τȣ̃ ἀνδρὸς ἐξισȣμένȣ· ἐκ πρώτης γὰρ ἤδη τῆς ἡλικίας, εὐσταθῆ τε καὶ ἡσύχιον βίον ὑποστησάμενος, ȣ̓́τε κατὰ δέος, ȣ̓́τε καθ' ἡδονὴν τραπεὶς τὸ πρόσωπον ὤφθη πώποτε. ἐπαινεῖ δὲ τῶν φιλοσόφων

γὰρ ἡλικίας ἥμερός τε ἐγένετο καὶ γαληνὸς
ἰδεῖν, ὥστε μηδὲ παιδὸς ὄντος ἡδονὴν ἢ λύπην
κατακρατῆσαι, μηδ' ἐξ ἑτέρου τούτων αὐτοῦ τὸ
πρόσωπον ἀλλοιότερον φανῆναι. φιλοσοφίας δὲ 3
ἦν ἐραστὴς ὑπὸ τοῖς Στωϊκοῖς πεπαιδευμένος,
ὥστε μὴ μόνον τὸ ἦθος οὕτως ἠσκῆσθαι τοῖς πα-
ραγγελμάσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶτταν ἐν τῇ λο-
γικῇ τῶν ἄλλων πλέον ἔχειν. οὕτω τε ἦν εὐ- 4
κλεὴς ἔτι νέος, ὡς Ἀδριανὸν σκοπούμενον, ὅστις
αὐτῷ διαδέξεται τὴν βασιλείαν, ἐπειδὴ προτι-
μᾶν ἠναγκάζετο τὸν Πίον, παῖδα αὐτῷ πεποιη-
μένον, συνάψαι τοῦτον ἐκείνῳ διὰ τοῦ γάμου τῆς
θυγατρὸς, ὅπως ἂν ἐπ' αὐτὸν ἔκ τινος ἀκολου-
θίας ἡ βασιλεία κατενεχθῇ. διδασκάλῳ δὲ 5
ἐχρῆτο τῆς φιλοσοφίας μὲν Ἀπολλωνίῳ τῷ Χαλ-
κηδονίῳ· ῥητορείας δὲ, Ἑλληνικῆς μὲν, Χαιρω-
νεῖ 3) τῷ Πλουτάρχου συγγενεῖ· τῆς Ἰταλῶν
δὲ, Φρόντωνι τῷ τότε 4) ἀρίστῳ ῥητόρων. Ἐγέ- 6

Φων τοὺς ἀπὸ τῆς στοᾶς· καὶ ἦν ἄρα ἐκείνων μιμητὴς, οὐ μόνον κατὰ τὴν τῶν διαιτημάτων ἐπιτήδευσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τῶν μαθημάτων σύλληψιν. οὕτω γοῦν ἐκ νέας κομιδῇ τῆς ἡλικίας διέλαμπεν, ὡς πολλάκις τὸν Ἀδριανὸν ἐπὶ τοῦτον ἐθελῆσαι τὸν τῆς βασιλείας ἀγαγεῖν κλῆρον· ἐπεὶ δὲ ἔφθασε τὸν Εὐσεβῆ πρότερον κατὰ νόμον ποιησάμενος, ἐκείνῳ μὲν τὴν αὐτοῦ διαδοχὴν ἐφύλαξε· τοῦτον δὲ συνοικεῖν ἔγνω διὰ τῆς ἐπιγαμίας τῷ Εὐσεβεῖ, ὡς ἂν κατὰ τὴν τοῦ γένους διαδοχὴν εἰς τὴν ἡγεμονίαν παρέλθοι. HAVERKAMP.

3) Χαιρωνεῖ) Male scriptum fuit χερρονήσῳ, pro Χαιρωνεῖ seu Χερωνησίῳ· Χαιρωνεὺς enim *Chaeronensem* significat. CELLAR. & HAVERKAMP.

4) τῷ τότε) Editum erat τῷ τε ἀρίστῳ. CELLAR.

νετο δὲ πάντων μάλιστα τῶν βασιλευσάντων τῆς
ἰσότητος ἐραστὴς, πρὸς οὐδεμίαν ὑπεροψίαν ἀρ-
θείς. καὶ μεγαλόδωρος δὲ ἦν, καὶ τὰ τῶν ὑπη-
7 κόων ἐκ φιλαγαθίας διῴκειτο. Πολέμους δὲ,
τὸν μὲν κατὰ Γερμανῶν διὰ τῶν στρατηγῶν ἐνί-
κησε· τὸν δὲ κατὰ Μαρκομάννων αὐτὸς παρών-
τε καὶ αὐτουργῶν. ὃς οὕτως ἰσχυρὸς ἐγένετο καὶ
μέγας. ὥστε τοῖς Ἄφροις αὐτὸν παραβάλλεσθαι.
8 μετὰ γὰρ πολὺ πτῶμα τῶν ἐναντίων 5) τὸ κα-
τὰ τὴν μάχην ἐγένετο μεῖζον ἕτερον, ἐπελθόν-
τος λοιμοῦ, τοῦ τε ἀέρος ἐπὶ τοσοῦτον φθαρέντος,
ὥστε μετὰ τὴν νίκην, ἅπασαν σχεδὸν τὴν στρα-
9 τιὰν διαφθαρῆναι. καμνόντων τοίνυν αὐτῷ τῶν
πραγμάτων, ὅμως προσεκαθέσθη τε, καὶ τέλος
ἐπέθηκε τῷ πολέμῳ, συνηττηθέντων Μαρκο-
μάννοις Κουάδων τε καὶ Οὐανδάλων, καὶ Σαρ-
μάτων, καὶ Σουήβων 6), καὶ πάντων τῶν αὐτό-
10 θι βαρβάρων. πανστρατιᾷ τε γὰρ αὐτοὺς ἀνεῖ-
λε, καὶ τοὺς Παίονας ἠλευθέρωσε δουλείας·
ἐθριάμβευσέ τε ἐπὶ τῆς Ῥώμης μετὰ Κομόδου τοῦ
παιδὸς,

5) πτῶμα τῶν ἐναντίων) Graeca cum Latinis pugnant, nisi pro πολὺ πτῶμα τῶν ἐναντίων, legamus πάμπληθες πτῶμα τῶν οἰκείων. Latina enim tale quiddam sonant: καὶ τοσούτῳ βαρύτερος ἐφάνη, παρ' ὅσον πᾶν τὸ Ῥωμαίων στράτευμα ἐν αὐτῷ διώλετο. Τοσοῦτον γὰρ ἐπ' αὐτοῦ λοιμικῆς φθορᾶς ἐγένετο σύμπτωμα, ὥστε μετὰ τὴν Περσικὴν νίκην, ἐν Ῥώμῃ, ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις, τῶν τε ἑτέρων πλῆθος ἐξαίσιον καὶ τῶν στρατιωτῶν αἱ δυνάμεις ὀλίγου πᾶσαι τῷ νοσήματι ἐξέλιπον. SYLBVRG.

6) Σουήβων) In exemplari legebatur Σίλβων. CELLAR.

παιδὸς, καίσαρα χειροτονήσας αὐτὸν, Κόμοδόν
τε Ἀντωνῖνον προσειπών. φασὶ δὲ τῆς δαπάνης 11
αὐτὸν ἐπιλειπούσης, ἐπειδὴ φόρους ἐπάγειν ἑτέρους
ἠρυθρία, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα πᾶσαν, καὶ τὰ
σκεύη τὰ ἐξ ἀργύρου τε καὶ κρυστάλλου, τὴν βασι-
λικήν τε ἅπασαν σκευὴν, ὤνιον προθεῖναι, καὶ
τὸ συναχθὲν 7) χρυσίον καταναλῶσαι τῷ πο-
λέμῳ. περιγενομένων 8) δὲ τῶν πραγμάτων 12
τοῖς μὲν ἀποδοῦναι βουληθεῖσι, τὰ τιμήματα
ἀπαριθμῆσαι, τοὺς δὲ 9) κατασχεῖν ἑλομένους,
μὴ βιάσασθαι. ἐπέτρεψέ τε τοῖς ἐπιφανεστέροις 13
κατὰ 10) τὸ σχῆμα τὸ βασιλικὸν εὐωχεῖσθαι,
καὶ τοὺς ὑπηκόους οἰκέτας, ὁμοία περιβάλλειν στο-
λῇ, μηδὲν τῷ βασιλεῖ πλέον ἀπονέμοντας. ἐπεὶ 14
οὕτως ἦν ἀφθονώτατος, μεγαλοψυχίαν ἐπεδεί-
ξατο τοσαύτην, ὥστε νικητηρίους ἄγων ἑορτὰς ἐν
ταῖς πρὸς τὰ θηρία τῶν ἀνδρῶν μάχαις, ἑκα-
τὸν ἅμα λέοντας ὑπὸ τοῖς θεαταῖς ἀνεῖλεν.

---

7) συναχθὲν) In MSC. fuit συνεχθὲν, vnde Sylb. fecit συναχθὲν, nisi mavis συλλεχθέν. CELLAR.

8) περιγενομένων) Possis etiam legere: περιγενόμενον τῶν πραγμάτων, vt ad personam non ad res feratur participium. SYLB. Ioannes Antiochensis: τοῖς μὲν ἑκούσιον ποιουμένοις τὴν τῶν βασιλικῶν σκευῶν ἀνάδοσιν, τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς τιμῆς ἀπεδίδου, τοὺς δὲ μὴ θέλοντας οὐκ ἠνάγκαζε. ANN. FABR. F.

9) τοὺς δὲ) Mendose negatio μὴ & contra rationem in MSC. addita erat. CELLAR.

10) τοῖς ἐπιφανεστέροις κατὰ) haec verba addidit Sylb. & simul ἐπέτρεψε ex corrupto ἐπιτρέψαι emendatius fecit. CELLAR.

VII. Ἐν τοσαύτῃ τῶν κοινῶν εὐδαιμονίᾳ, καὶ τοῦ
κρατοῦντος ἀρετῇ, τέλος ἐπῆλθε τῷ βασιλεῖ,
δεκάτῳ καὶ ὀγδόῳ τῆς ἀρχῆς ἔτει, τῆς δὲ ἡλι-
A. C. κίας ἑνὶ καὶ ἑξηκοστῷ 1)· γνώμῃ δὲ ἁπάντων μιᾷ
182. 2 συνηριθμήθη τοῖς θεοῖς. παραπέμψας τῷ
παιδὶ τὴν βασιλείαν Λουκίῳ Ἀντωνίνῳ Κομόδῳ,
μήτε κτησαμένῳ τι τῆς πατρῴας ἀρετῆς, μήτε
λαμπρόν τι 2) ἐπιδειξαμένῳ. πλὴν ὅτι πρὸς
3 Γερμανοὺς καὶ οὗτος ἔσχεν εὐτυχῆ πόλεμον. ἐπε-
χείρησε μέν τοι τὸν μῆνα τὸν κατὰ Ῥωμαίους
Νοέμβριον 3), ἐπώνυμον ἑαυτῷ ποιῆσαι, Κόμο-
4 δον. οὐ μὴν ἐδυνήθη. τρυφαῖς δὲ καὶ ἀσελ-
γείαις κατὰ μικρὸν διαφθειρόμενος εἰς τοῦτο προ-
ῆλθεν ἀτοπίας, ὥστε καὶ ἐν τῷ μονομαχικῷ στα-
δίῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν δημοτελεῖ θέᾳ, κατὰ
τὸ καλούμενον ἀμφιθέατρον διαγωνίσασθαι πρὸς
5 τοὺς 4) αὐτόθι ἐπιδεικνυμένους. Θάνατος δὲ
ἐξαπίναιος ἐπελθὼν αὐτῷ δόξαν ἤνεγκε τοῖς
πολλοῖς, ὡς ἀγχόνῃ τις αὐτὸν, ἢ φαρμάκῳ, καὶ
τισι

1) Errat hic Eutropius eiusque Metaphrastes; vixit enim Antoninus Philosophus annos LVIII. menses X dies XX. imperauit annos XIX. dies XI. Variant autem Scriptores, quos ad Dionem recensitos videas. VERHEYK.

2) μητε λαμπρόν τι) haec addita sunt a Sylburgio. K.

3) Νοέμβριον) Eutropius: *Septembrem*. De nominibus mensium a Commodo mutatis, non parum dissentiunt auctores. Sed verum est, mensem Augustum *Commodum* dictum, non vero Septembrem vel Nouembrem. ANNA FABR.

4) πρὸς τοὺς) Editum erat πρὸς τοῦτο, insulse. Mutatio autem nostra eundem auctorem, quem semper solet, etiam hoc loco secuta est. CELLAR.

τισι μαγγανείαις ὑπεξαγάγοι τοῦ βίου. δώδεκα
δὲ ἐξεπλήρωσε βασιλεύων ἐνιαυτοὺς μετὰ τὸν
τοῦ πατρὸς θάνατον, καὶ μῆνας ὀκτώ· παρὰ 6
πάντων ὁμοίως κοινὸς ἐχθρὸς, καὶ μετὰ τὸν θά-
νατον, ὀνομαζόμενος.

Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Περτίναξ, ἀνὴρ IIX.
εἰς γῆρας ἤδη προβεβηκὼς, ἑβδομηκοστόν τε ἰὼν A. C.
τῆς ἡλικίας ἔτος. ὕπαρχος δὲ τῆς Ῥώμης ἦν, 195.
ὅτε παρῆλθεν εἰς τὴν βασιλείαν, δόγματι τῆς
συγκλήτου πάσης ἀναῤῥηθείς. ἀλλ' ὀγδοηκοστῇ 2
τῆς βασιλείας ἡμέρᾳ στρατιωτῶν ὑπεξήγαγε στά-
σις, τῶν καλουμένων πραιτωριανῶν.

Ἰουλιανὸς δὲ ἦν ὁ ταύτην ἐγείρας τὴν στάσιν, IX.
ὃς καὶ τὴν βασιλείαν ἥρπασεν· ἐπιφανὴς μὲν A. C.
καὶ νόμους ἐξησκημένος. Ἰουλιανοῦ γὰρ ἔκγονος 195.
ἦν, ὃς τὸ διηνεκὲς διάταγμα τοῖς Ἀδριανοῦ χρό-
νοις συνέταξεν, ὃ μέχρι νῦν Ἀδριάνιον καλεῖται,
κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν φωνὴν ἤδικτον περπέτουον [1]).

1) Ἤδικτον περπέτουον) Praetores olim edicta, hoc est leges annuas scribebant, & quo edicto superioris anni praetor vsus fuerat, eo insequens Praetor fere non vtebatur; quare varie inconditeque ius a Praetoribus promebatur. Postea vero constitutum est, vt edictum vnum componeretur, ex quo omnes in posterum Praetores perpetuo ius dicerent, quod idcirco *perpetuum* fuit appellatum. ANNA FABR.

2 ἀλλ' εὐθὺς ἀνῃρέθη πρὸς τῇ γεφύρῃ τῇ καλου-
μένῃ Μουλβίᾳ, σφαγὴν ἐν αὐταῖς δεξάμενος
ταῖς βασιλείοις αὐλαῖς.

X. Καὶ δέχεται τὴν βασιλείαν Σεπτίμιος Σεβῆ-
A. C. 196. ρος Ἄφρος ἐκ τῆς Τριπολιτικῆς καλουμένης ἐπαρ-
2 χίας. πόλις δὲ ἦν αὐτῷ Λέπτις. μόνος δὲ οὗ-
τος ἐξ Ἀφρικῆς ἐπὶ τὴν τῶν ὅλων παρῆλθεν ἐπι-
τροπήν· καὶ οὔτε πρότερον ἡ μνήμη παραδέδω-
κεν, οὔτε μετὰ ταῦτα ἑξῆς ἐκεῖθεν βεβασιλευ-
3 κότα. ἦν δὲ πρότερον μὲν τοῦ ταμίου ῥήτωρ. τοῦ
χρόνου δὲ προϊόντος ἀρχὴν ἴθυνε στρατιωτικήν.
καὶ προσεμμένων λιταῖς τιμαῖς εἰς τοῦτο ἦλθε
4 δυναστείας. προσηγόρευσε δὲ ἑαυτὸν Περτίνακα,
5 τὸν ἀνῃρημένον ὑπὸ Ἰουλιανοῦ τιμῶν. μικρόψυ-
χος μὲν ἀνὴρ καὶ χαλεπός. πολεμικὸς δὲ ἄλ-
6 λως, κἀν ταῖς μάχαις εὐτυχής. Πεσκέννιον
γὰρ Νίγρον, τυραννήσαντα κατὰ τὴν Αἴγυ-
7 πτον, ἐν Κυζίκῳ νικήσας, ἀνεῖλεν. ἐκράτησε
δὲ καὶ Πάρθων καὶ Ἀραβίων τῶν ἐνδοτάτω, καὶ
τῶν καλουμένων Ἀδιαβηνῶν. ὥστε τὴν μὲν Ἀρα-
βίαν, ἐπαρχίαν καταστήσασθαι κατὰ παλαιὸν
ἔθος. ἀπὸ δὲ τῶν νενικημένων ἐθνῶν προση-
γορίας λαβεῖν· ἐκλήθη δὲ Παρθικὸς, καὶ Ἀ-
8 ράβιος, καὶ Ἀδιαβηνικός. πλεῖστα δὲ καὶ τῶν
τῆς βασιλείας οἰκοδομημάτων ἐπανήγαγεν εἰς
9 νεότητα. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Κλαύδιος Ἀλ-
βῖνος, ὁ κοινωνήσας Ἰουλιανῷ τῆς Περτίνακος
σφαγῆς ἑαυτὸν ἐν Γάλλοις ἐχειροτόνησε Καίσα-
ρα.

ρα. νικηθεὶς δὲ ἐν Λουγδώνῳ παρὰ τοῦ Σευήρου,
τέλος ἔσχε τοῦ βίου. Σευῆρος δὲ ἦν μὲν ἐν τού- 10
τοις λαμπρός· οὐχ ἧττον δὲ ἐν τοῖς μὲν πολι-
τικοῖς. φιλοσοφίας τε γὰρ ἐξήσκητο πρὸς ἄκρον,
καὶ τῶν ῥητόρων ἁπάντων ὑπερεῖχεν. Ὕστατόν 11
τε πόλεμον πρὸς Βρεταννοὺς συγκροτήσας τάς τε
πόλεις ἀνεκτήσατο, καὶ τὰς ἐπαρχίας 1) ἀσφα-
λιζόμενος χάρακα περιέβαλεν ἐπὶ δύο καὶ τριά-
κοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν σημείοις, ἐκτείνας αὐ-
τὸν προς θάλασσαν. Ἐπὶ τούτοις τοῖς ἔργοις 12
ἐτελεύτησεν ἐν Ἐβοράκῳ 2) πρεσβύτης· βασι-
λεύσας ἓξ καὶ δέκα ἐνιαυτοὺς 3) καὶ μῆνας τρεῖς,
καὶ τοῖς θεοῖς συνηριθμήθη· δύο παῖδας διαδό- 13
χους τῆς βασιλείας καταλιπὼν, Βασιανὸν καὶ
Γέταν· προστάξας Βασιανὸν Ἀντωνῖνον μετα-
κληθῆναι. καὶ ὁ μὲν προσηγορεύθη Μάρκος 14
Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος Βασιανὸς, ἐπετρόπευσέ τε
μετὰ τὸν πατέρα τῶν πραγμάτων. Γέτας δὲ
ἐχθρὸς εἶναι κοινὸς κριθεὶς ὑπὲρ ὧν ἔπραττεν,
ἀνῃρέθη.

Ἀν-

1) ἐπαρχίας) Scriptum erat ἀρχὰς in exemplari.

2) Ἐβοράκῳ) Hic & Libr. X. ineunte scriptum fuit Κοράκιον, sed posteriore loco supra K. initiale β pictum fuit in manu exarato codice. Minus ergo dubitauimus veram lectionem Ἐβόρακον ex Latinorum consensu restituere. CELLAR.

3) ἓξ καὶ δέκα) Imperauit annos XVII. menses VII. dies III. ANNA FABR.

XI. Ἀντωνῖνος τοίνυν προσλαβὼν καὶ τὴν τȣ̃ Καρακάλȣ προσωνυμίαν, τῷ πατρὶ πρὸς ἅπαντα
A. C. 214. κατηκολȣ́θησε τὸ πρῶτον. προϊὼν δὲ ἐχώρησέ τε εἰς ὠμότητα, καὶ τὴν ἐν ταῖς ἀπειλαῖς ὑπερ-
2 βολήν. τῇ Ῥώμῃ δὲ κατεσκεύασε λȣτρὸν, ὅπερ εἰς τόδε Ἀντωνινιανὸν καλεῖται. ἄλλο δὲ ἄξιον μνήμης ȣ̓́τε εἶπεν, ȣ̓́τε ἔπραξεν ȣ̓δέν. ἀλλ᾽ ἡδο-
3 ναῖς τε ἐδȣ́λευσεν 1), ὥςε καὶ τὴν ἑαυτȣ̃ μη-
4 τρυιὰν ποιήσασθαι γαμετήν. Ἐν Ἐδέσσῃ δὲ τῆς Ὀσδροηνῆς, ςρατεύων ἐπὶ Πέρσας, ἀπῆλθε τȣ̃ βίȣ, βασιλεύσας μὲν ἓξ ἔτη καὶ μῆνας δύο, προελθών τε τῇ ἡλικίᾳ εἰς τρίτον καὶ τεσσαρακοςὸν ἔτος. ἐγένοντό τε αὐτῷ τὰ νενομισμένα παρὰ τȣ̃ ςρατȣ̃.

XII. Καὶ βασιλεύει μετ᾽ αὐτὸν Ὀπίλιος Μακρῖ-
A. C. 220. νος, ἐξ ὑπάρχȣ πρὸς τὴν βασιλείαν κληθείς· καὶ μετέσχεν ἀλȣργίδος ὁ παῖς αὐτȣ̃ Διαδȣμῖ-
2 νος. ἔπραξε δὲ ȣ̓δὲ ȣ̃τος μνήμης ἄξιον ȣ̓δέν, τῆς ἀρχῆς εἰς ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας δύο προελθȣ́σης. ἀνεῖλε δὲ ἀμφοτέρȣς ςρατιωτικὴ ςάσις.

XIII. Δέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Μάρκος Αὐρή-
A. C. 221. λιος, ὃς Ἀντωνίνȣ Καρακάλȣ παῖς ὢν ὑπείληπτο. ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡλιογαβάλȣ.

1) ἡδοναῖς τε ἐδȣλ.) τοσȣ̃τον ἐδȣ́λευσεν. ὥςε Fortasse rectius ἡδοναῖς ἐς λ. SYLB.

λου 1). οὗτος ἐπὶ χρηστῇ τοῦ δήμου προσδοκίᾳ τὴν 2
Ῥώμην καταλαβὼν ἐναντίος ὤφθη τῆς ἐλπίδος.
αἰσχρὸν γὰρ καὶ ἐπονείδιστον μετελθὼν βίον μετὰ 3
δύο ἔτη τῆς βασιλείας καὶ μῆνας ὀκτὼ ἀνῃρέθη,
καὶ ἡ μήτηρ αὐτῷ συναπώλετο Συμία Σευήρα.

Ἐντεῦθεν ἦλθεν ἐπὶ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρος, καῖσαρ μὲν ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀναρρηθεὶς, αὔγουστος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου, κομιδῇ νέος. οὗτος εὐθὺς ἐπὶ Πέρσας ἐστράτευσε, καὶ τὸν βασιλέα Ἀρσὴν μετὰ πολλῆς ἐνίκησε τῆς εὐκλείας. XIV. A. C. 225.
Φοβερός τε ἐγένετο τῷ στρατῷ, ὥστε ἀτάραχον 2
αὐτὸν ἐν πολλῷ διαμεῖναι χρόνῳ. ἐπειδὴ γοῦν τινα τῶν ταγμάτων ἐπήρθη πρὸς στάσεις, ἐκόλασέ τε, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἄνδρας ἅπαντας ἀπεστράτευσε. τούτῳ συνήδρευσεν ὁ νομοθέτης 3
Οὐλπιανός· αὐτὸς καὶ τὴν φροντίδα τοῦ τοῖς δεομένοις ἀντιγράφειν ἔχων· πολλῆς δὲ οὔσης αὐ- 4
τῷ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ κατὰ τὴν Ῥώμην καὶ πανταχοῦ τῆς δόξης, ἐτελεύτησε παρὰ Γάλλοις, τάραχον ὑπομείνας στρατιωτικὸν, τρισκαιδεκάτῳ 1) τῆς βασιλείας ἔτει. πολλὴν εὐσέβειαν ἐπιδειξάμενος περὶ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, καὶ μηδὲ ἑνὶ κατὰ τοῦτο καταλιπὼν ὑπερβολήν.

BI-

1) Ἡλιογαβάλου) de hac voce vide notas Cellarii & Hearnii ad Eutropium, p. 413. ed. Verheyk. K.

1) τρισκαιδεκάτῳ) ex Latino correximus scriptum & editum δεκάτῳ, praesertim quod Herodianus etiam habet annos XIII. CELLAR.

ΒΙΒΛΙΟΝ Θ.

A. C. 238 — 309.

I. Μεταλλάξαντος τοίνυν Ἀλεξάνδρου τὸν βίον,
A. C. 238. ἐβασίλευσε Μαξιμῖνος 1), πρῶτος οὗτος αἱρεθεὶς καὶ μόνῃ τῇ τῶν στρατιωτῶν ψήφῳ, τῆς συγκλήτου μὴ συμψηφισαμένης, ὅπουγε οὐ συνηριθμεῖτο
2 τῇ γερουσίᾳ. ἐπαγαγὼν δὲ Γερμανοῖς πόλεμον, καὶ κρατήσας αὐτῶν ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος, καὶ προσαγορευθεὶς Ἰμπεράτωρ (ὃ νῦν μὲν τῶν βασιλέων ἐστὶν ὄνομα, τότε δὲ ἥρμοττε τοῖς ἄριστα στρατηγοῦσιν) ἀνῃρέθη τῆς Ἰταλίας ἐντὸς ἐν Ἀκυληίᾳ τῇ πόλει, Πουπιήνου τὴν σφαγὴν ἐπαγαγόντος. συνανῃρέθη δὲ αὐτῷ καὶ ὁ παῖς, νήπιος κομιδῇ 2), κοινωνήσας τῷ πατρὶ τῆς βασιλείας τρισὶν ἔτεσι καὶ ἡμέραις ὀλίγαις.

II. Μετὰ τοῦτον τρεῖς ἅμα γίγνονται βασιλεῖς.
A. C. 240. Πουπιηνός τε, ὁ τὸν φόνον ἐργασάμενος, καὶ Βαλ-

1) Μαξιμῖνος) Ita Herodianus aliique, male in nostro addita littera Μαξιμιανός. CELLAR.

2) νήπιος κομιδῇ) Metaphrastes ab Auctore discessit longius, dum *adhuc puer* vertit νήπιος κομιδῇ. Rectius ita vertisset: συνανῃρέθη δὲ αὐτῷ καὶ ὁ υἱός, παῖς ὢν ἔτι. Nam adolescentiam attigisse hunc puerum cum alii testantur, tum Capitolinus & pueritiae limites usque ad annum aetatis septimum decimum extendi, testatur ipse Vlpianus. SYLB.

Βαλβῖνος, καὶ Γορδιανός· οἱ μὲν ἐξ ἀφανοῦς
καὶ ἀσήμου γένους. Γορδιανὸς δὲ ἐξ ἐπιφανῶν 2
προγόνων. Γορδιανὸς γὰρ ἦν αὐτῷ πατὴρ, οὕτω
λαμπρὸς, ὥστε Μαξιμίνου βασιλεύοντος, ὃν ὁ
Πουπίηνος διεχρήσατο, ἐπὶ τῆς Ἀφρικῆς ἀνθυ-
πατικὴν αὐτὸν ἔχοντα στρατιὰν, κληθῆναι ἐπὶ
τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τῆς Ῥώμης, 3
Βαλβῖνος μὲν καὶ Πουπίηνος ἐν ταῖς αὐλαῖς ἀνη-
ρέθησαν ταῖς βασιλικαῖς, ἔμεινε δὲ Γορδια-
νὸς μόνος τὴν ἀρχὴν ἔχων. Νεώτατος δὲ ὢν ἄγε- 4
ται γαμετὴν Τρανκυλλῖναν. ἀνεγείρας δὲ τὸ
ἱερὸν τοῦ Ἰάννου, διὰ πολλοῦ τοῦ μέσου, ὥρμησεν
ἐπὶ τὰ πρὸς ἕω. στρατεύσας δὲ ἐπὶ Πέρσας, 5
καὶ κρατήσας αὐτῶν μάχαις πολλαῖς, ἐπανιὼν
ἀνηρέθη πρὸς τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ὅροις ὑπὸ Φιλίπ-
που. καὶ γίγνεται τῶν πραγμάτων ὁ Φίλιπ-
πος κύριος. κατεσκεύασε δὲ αὐτῷ, μνήμη τῶν 6
πεπραγμένων, ἡρῷον ὁ στρατὸς, εἰκοστῷ τοῦ Κιρ-
κησίου 1) σημείῳ (φρούριον δὲ ἐστὶ τοῦτο Ῥωμαί-
ων, εἰσέτι καὶ νῦν οὕτω καλούμενον παρὰ τὸν Εὐ-
φράτην ποταμὸν) τὸ σῶμα δὲ εἰς τὴν Ῥώμην
ἐκόμισε, καὶ τῇ τῶν θεῶν ἐτίμησε προση-
γορίᾳ.

Φίλιππος δὲ σὺν τῷ παιδὶ Φιλίππῳ τῆς III.
βασιλείας ἐπελάβετο, καρπὸν τοῦτο ποιησάμε- A. C.
νος τοῦ φόνου. καὶ τὴν στρατιὰν διαγαγὼν εἰς τὴν 2 247.
Ἰτα-

1) Κιρκησίου) Legendum procul dubio Κιρκησίου, vt est apud alios Scriptores Graecos. K.

Ἰταλίαν, ἤγαγε δημοτελῆ πανήγυριν ἐπὶ τῷ χιλιοστῷ τῆς πόλεως ἔτει, κατ' αὐτὸν ἀρξαμένῳ, παντοδαπαῖς τέρψεσι τὸ πλῆθος ἀνελόμενος.
3 ἀλλ' ἀνῃρέθη σὺν τῷ παιδὶ, τῶν στρατιωτῶν αὐτὸν μὲν ἐν Βερώνῃ, τὸν υἱὸν δὲ ἐν Ῥώμῃ διαχρησαμένων, πέντε βασιλεύσας ἐνιαυτούς. τῆς μέντοι τῶν θεῶν ἠξιώθησαν προσηγορίας.

IV. Καὶ παρῆλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν Δέκιος, ἐκ
A. C. Παιόνων κατάγων ἀπὸ Βουδαλίας τῆς πόλεως τὸ
252. 2 γένος. κινηθέντος δὲ ἐμφυλίου πολέμου, τούτου μὲν ἐκράτησε μάχῃ, τὸν δὲ παῖδα τὸν ἑαυτοῦ
3 καίσαρα παρεσκεύασεν ἀναῤῥηθῆναι· λουτρόν τε κατὰ τὴν Ῥώμην κατεσκεύασεν ἐπώνυμον ἑαυτῷ, καὶ δύο τὴν ἀρχὴν κατασχὼν ἐνιαυτοὺς, ἅμα τῷ παιδὶ κατέλυσε τὸν βίον, ἐν μέσοις τοῖς βαρβάροις ἀναιρεθέντες· καὶ τῆς τῶν θεῶν ἔτυχον ἀμφότεροι τιμῆς.

V. Διαδέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Γάλλος Ὀστι-
A. C. 2 λιανὸς, καὶ ὁ τούτου παῖς Βουλουσιανός. τυραν-
254. νήσαντος δὲ ἐν Μυσοῖς Αἰμιλιανοῦ στρατεύουσιν 1) ἀμφότεροι, καὶ ἀναιρεθέντες ἐν Τεράμνοις 2),

τῆς

1) στρατεύουσιν) Rectius forsan ἐκστρατεύουσι vel ἐπιστρατεύουσι. SYLB.

2) ἐν Τεράμνοις) Legendum ἐν Ἰντεράμνοις, syllaba Ιν omissa a librario, ob praecedentem praepositionem ἐν. K.

τῆς ἀρχῆς ἐδεμίαν ἐδενὶ κατέλιπον μνήμην, τῆς 3
δὲ ἐπ' αὐτῶν 3) γενομένης συμφορᾶς πολὺ γέγονεν ὄνομα λοιμῶν καὶ νόσων ποικίλων τότε σχεδὸν ἅπαν τὸ βασιλευόμενον διαφθειράντων 4). Μετὰ τέτες Αἰμιλιανὸς ἐκ ἔχων ἑαυ- 4
τὸν ἀνενεγκεῖν ἐπὶ λαμπρὲς προγόνες, μᾶλλον δὲ ἐξ ἀσήμων πάντη τε γεγενημένος, τρισὶ μησὶν ὅλοις βασιλεύσας, ἐτελεύτησε.

Τότε τοίνυν Οὐαλεριανὸς μὲν περὶ τὰς Ῥη- VI.
τίας καὶ Νωρικὸν διατρίβων, ὑπὸ τῆς ςρατιᾶς A. C.
ἡρέθη ςρατηγός· καὶ μετ' ἐ πολὺ, βασιλεύς. 256.
Γαλλιῆνος δὲ ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὑπὸ τῆς συγκλήτε 2
πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐκλήθη. Συνέβη δὲ τὴν τέ- 3
των βασιλείαν ὀλεθριωτάτην γενέσθαι δυςυχίᾳ τῶν ἡγεμόνων, ἢ (τὸ ἀληθέςερον) ἀσθενείᾳ. Γερμανοὶ μὲν γὰρ ἐν μέσαις ταῖς Ἰταλίαις ἐ- 4
ςρατοπεδεύσαντο, καὶ τῆς Ῥαβέννης αὐτῆς ἄχρι προῆλθον. Οὐαλεριανὸς δὲ ἐν τῇ μέσῃ 5
τῶν ποταμῶν Πέρσαις μαχόμενος ὑπὸ Σάπωρος τε Περσῶν βασιλέως ἑάλω, καὶ κατεγήρασεν ἐν αἰχμαλωσίᾳ. Γαλλιῆνος δὲ, νέος ἐπὶ τὰ 6
πράγματα παρελθὼν, τὸν μὲν πρῶτον χρόνον ἀνδρείαν τε ἐπεδείξατο, καὶ τὴν τύχην εἶχε συλλαμβανομένην ἐν μάχαις, Γάλλων τε καὶ Ἰλλυριῶν κρατήσας Ἰγγέννυόν τε τυραννήσαντα ἀνε-

3) ἐπ' αὐτῶν) In MSC. erat ἐξ αὐτῶν CELLAR.
4) διαφθειράντων) pro mendoso διαφθαρέντων. CELLAR.

7 ἀνελών. προβαινούσης δὲ αὐτῷ τῆς ἡλικίας, με-
τέβαλε καὶ τὴν γνώμην καὶ τὸν βίον· ἐκ μὲν
ἡμερότητος εἰς ὠμότητα μεταστάς· ἐκ σεμνότη-
8 τος δὲ εἰς ἅπασαν ἡδονῶν ἀτοπίαν· καὶ πάσας
ἀφῆκε τὰς βασιλικὰς φροντίδας, ὡς Ἀλαμανούς,
ὑπερβάντας τὴν Γάλλων γῆν, ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν
9 ἐλθεῖν. Δάκας τε καὶ τοὺς ὑπὲρ τὸν Ἴστρον, οἳ
κτῆμα Τραϊανοῦ τοῦ πάλαι βασιλεύσαντος ἐγε-
10 γόνεισαν, ἀλλοτριωθῆναι Ῥωμαίων· Ἑλλάδα 1)
τε καὶ Μακεδονίαν, καὶ Πόντον, καὶ Ἀσίαν
11 ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἴστρον ἐθνῶν. Παίονας δὲ ὑπὸ
12 Σαρματῶν καὶ Κουάδων πολιορκηθῆναι· Γερμα-
νούς τε τὰς Ἱσπανίας ἐπινεμηθῆναι, καὶ Ταρά-
13 κωνα πόλιν ἐπιφανῆ κατασκάψαι· Πέρσας δὲ
τὴν μέσην τῶν ποταμῶν ἐφ' ἑαυτοῖς ποιησαμένους,
ἤδη περὶ τῆς Συρίας τὸν πόλεμον ἔχειν.

VII. Ἀπεγνωσμένων δὲ ἤδη τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς βασιλείας ἐκ τοῦ πλείονος ἀνῃρημένης, Ποστούμιος 1) ἐν Γάλλοις, ἀφανὴς τὸ ἐκ πατέρων, περιθεὶς ἑαυτῷ τὴν ἀλουργίδα, δέκα τῶν πραγμάτων ἐνιαυτοὺς ἐπετρόπευσε, καὶ τὴν ἀπολομένην γῆν ἀνεκτήσατο, πολλὴν ἀρετὴν ἐνδειξά-
2 μενος. πολλά τε κατώρθωσεν ἄν, εἰ μὴ τάραχος αὐτὸν στρατιωτικὸς ἀνεῖλεν, αἰτιασαμένου
τοῦ

1) Ἑλλάδα) Scriptum fuit ἄλλα. SYLB.

1) Ποστούμιος) Eutrop. *Postumus*, sic & in nummis. male Paeanius Ποστούμιος. CELLAR. & VERHEYK.

τοῦ πλήθους, ὅτι δὴ Μογοντιακὸν 2) τὴν πόλιν,
ἥτις τυραννήσαντι Λουκίῳ Αἰλιανῷ 3) συνεπολέ-
μησε, μετὰ τὴν νίκην οὐκ ἐπέτρεψε πολιορκηθῆ-
ναι, καὶ τὰ χρήματα τῆς πόλεως γενέσθαι τῶν νενι-
κηκότων. Οὕτω δὴ τούτου τελευτήσαντος, Μά- 3
ριος, εὐτελὴς καὶ προεστηκὼς ἐργαστηρίου, ἐπελά-
βετο τῆς ἀρχῆς, καὶ μίαν κρατήσας ἡμέραν,
τῆς ὑστεραίας ἀνῃρέθη. Καὶ διεδέξατο Βικτωρῖ- 4
νος τὴν βασιλείαν ἐν τῇ Γάλλων γῇ χρῆσθαι
μὲν τοῖς πράγμασιν ἐπιστάμενος, δουλεύων δὲ ἡ-
δοναῖς, καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις γάμοις 4) ἐπιβουλεύ-
ων. τοῦτο γοῦν αὐτὸν καὶ ἀπήνεγκεν ὡς τάχιστα 5
τοῦ βίου, δεύτερον τῆς βασιλείας ἄγοντα ἔτος,
δούλου τινὸς Ἀκτουαρίου 5) τὴν τελευτὴν ἐπαγαγόν-

 τος.

2) ὅτι δὴ Μογοντιακὸν) In exemplari vitiose legebatur δημοκοπῶν. SYLB.

3) Λουκίῳ Αἰλιανῷ) Latinus textus habet *Lolliano*, quod falsum est, vt e nummis patet. HAVERKAMP. & VERH.

4) γάμοις) hanc vocem addidit SYLB. K.

5) Ἀκτουαρίου) Hunc locum pessime conuertit Paeanius: δούλου τινος Ἀκτουαρίου τὴν τελευτὴν ὑπαγαγόντος· τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ πεφονευκότι. *Seruo quodam Actuario mortem ei afferente; ita enim vocabatur, qui eum occidit.* Inscitissime. Nam primo, vt optime notauit doctiss. Casaubonus, falso seruum vocat; militabat enim, quod non poterant serui. Deinde Actuarium viri proprium putauit, quod est nomen officii. Actuarius est ὑπομνηματόγραφος, ταχυγραφεύς, scriba, qui acta notis excipiebat. Scribae enim in singulis legionibus. Hoc abunde probat Victor, qui *Attianum* siue *Attilianum* virum vocat, & e corpore Actuariorum fuisse dicit. Adi illum

6 τος· τȣ̃το γὰρ ἦν ὄνομα τῷ πεφονευκότι. Καὶ μετῆλθέν εἰς Τέτρικον ἡ βασιλεία, τῆς Ἀκυτανίας ἔχοντα τὴν ἡγεμονίαν, τȣ̃ ςρατȣ̃ τὴν ψῆφον ἐπ' αὐτὸν ἀγαγόντος. περιεβάλλετο μὲν ȣ̃ν ἐν Βȣρδιγάλλοις τὴν ἀλȣργίδα· ταραχὰς δὲ ὑπέμεινε ςρατιωτικὰς πολλάς τε καὶ μεγά-
7 λας. Ταύτης ȣ̃σης ἐν Γάλλοις τῆς καταςάσεως, ἐν τοῖς ἑῴοις Ὀδέναθος, μετατιμηθεὶς τῆς ἀρχῆς, νικᾷ τε Πέρσας μάχῃ, καὶ τὴν Συρίαν ἀνακτησάμενος προσῆλθεν ἐπὶ τὴν μέσην τῶν ποταμῶν, καὶ πρὸς Κτησιφῶντα χωρήσας,
8 αὐτὴν ἐπολιόρκησεν. Καὶ ȣ̃τως δὴ, τȣ̃ Γαλλιήνȣ τὴν ἀρχὴν ἐκλιπόντος, ἐν μὲν τοῖς ἑσπερίοις Ποςȣ́μιος, ἐν δὲ τοῖς ἑῴοις Ὀδέναθος τὰ πράγματα διεφύλαξεν.

IIX. Ἀλλ' ὁ μὲν Γαλλιῆνος ἀνῃρέθη, καὶ Οὐαλεριανὸς, ὁ ἀδελφὸς ὁ τȣ́τȣ, τῆς τοιαύτης τελευτῆς ἐγένετο κοινωνὸς, ἐννάτῳ τῆς βασιλείας
2 ἔτει. Κλαύδιος δὲ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν,
A. C. τὰ ἔθνη κατεπολέμησεν, ἃ προσάκει τὸν Ἴςρον,
271. ὑφ' ὧν Ἰλλύριοί τε καὶ Μακεδόνες ἐπολιορκȣ̃ντο. αὐτός τε σώφρων τε ἦν περὶ τὰς δημοσίας δαπάνας

illum pag. 157. ANNA FABR. CELLAR. & HEARN. Paeanii errorem inde ortum putat, Cl. Cannegiet. ad Trebell. Poll. cap. V. quod diuersa Eutropii Codicum lectio eum turbauerit, a quo scriptum fuisse suspicatur *Attitiano actuario quodam.* VERHEYK.

πάνας· μετριότητι δὲ ἐχρῆτο πρὸς ἅπαντα.
τοῦ δικαίου δὲ φύλαξ ἦν ἀκριβὴς, καὶ πανταχό-
θεν τῇ βασιλείᾳ πρέπων. ἀλλὰ νόσος αὐτὸν
δευτέρῳ τῆς ἀρχῆς ἔτει μετέστησε τοῦ βίου, καὶ
τῶν θείων ἠξιώθη τιμῶν. ἡ δὲ σύγκλητος πο- 4
λυτρόποις τιμαῖς τὴν ἐκφορὰν ἐκόσμησε, καὶ
τελευταῖον ἀσπίδα τε χρυσῆν ἔθηκεν ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ, καὶ αὐτὸν χρυσοῦν ἔστησεν ἐν τῷ Καπι-
τωλίῳ. Ἐψηφίσατό τε Κυντίλλῳ τῷ 1) τοῦ τε- 5
θνηκότος ἀδελφῷ, τὴν βασιλείαν, συμψηφισα-
μένης καὶ τῆς στρατιᾶς ἁπάσης, καὶ τῆς τε 2)
κρίσεως οὐ διήμαρτον οἱ ἑλόμενοι. ταῖς γὰρ ἀρε-
ταῖς ἁπάσαις οὐ μόνον εἰς ἴσον ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ
παρῆλθε τὸν ἀδελφόν. στρατηγὸς δὲ πρότερον 6
αἱρεθεὶς, μετὰ ταῦτα καὶ βασιλεὺς ἀνεῤῥήθη.
ἀλλὰ καὶ οὗτος ἑπτακαίδεκα ὕστερον τῆς βασι-
λείας ἡμέραις 3) ἀνῃρέθη.

Τότε λοιπὸν Αὐρηλιανὸς ἐπὶ τὰ πράγματα IX.
παρῆλθεν, ἐκ τῆς Δακίας τῆς καλουμένης Ῥι- A. C.
πενσίας 1) ἕλκων τὸ γένος, δυνατώτατος μὲν 273.
καὶ ἀνδρειότατος 2) ἐν ταῖς μάχαις, μικρόψυ-
χος δὲ ἐν τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν. οὗτος 2

L 3 τοὺς

1) τῷ) Articulus Sylburgium auctorem habet. CELLAR.

2) καὶ τῆς τε) Concinnius τῆς δέ. SYLB.

3) ἡμέραις) ex Latino adiectum est. CELLAR.

1) Ῥιπενσιας) quae ad Danubii ripas est, ad differentiam Daciae mediterraneae. K.

2) ἀνδρειότατος) Pro ει in chirographo fuit ι, quod mutare religio fuit Sylburgio; nobis nulla. CELLAR.

τὲς μὲν περὶ τὸν Ἴςρον βαρβάρες ἐνίκησε μάχῃ, καὶ τὲς Ῥωμαϊκὲς ὅρες ἐξέτεινε κατὰ τὸ σχῆμα
3 τὸ πρότερον. ἐκράτησέ τε Τετρίκε μὲν ἐν Γάλλοις, αὐτὲ προσαγαγόντος αὐτόν τε καὶ τὸ ςρατόπεδον. ἐπειδὴ γὰρ ἐκ ἔφερε συνεχῶς αὐτῷ ἐπανιςαμένων, μεθ' ἡδονῆς ἐδέξατο τὴν Αὐ-
4 ρηλιανὲ δεσποτείαν. φασὶ γὲν αὐτὸν γράμμασι λαθραίοις παρακεκληκέναι τὴν ἀρχὴν ὑποδέξασθαι, καὶ τὸ ἔπος ἐνθεῖναι τοῖς γράμμασιν, ὃ πεποίηκεν ὁ Βεργίλλιος 3) ἐκ προσώπε Παλινέρε πρὸς τὸν Αἰνείαν, Ἐξάρπασόν με τέτων ἀήττη-
5 τε τῶν κακῶν. Συνάψας δὲ καὶ πρὸς Ζηνοβίαν μάχην, ἥτις μετὰ τὴν τὲ ἀνδρὸς Ὀδενάθε τελευτὴν ἐβασίλευσε τῶν ἑώων, αἱρεῖ μὲν αὐτὴν πλησίον Ἀντιοχείας, ὲ καρτερᾶς δεηθεὶς μάχης.
6 ἐπήγαγε δὲ εἰς τὴν Ῥώμην αὐτήν τε καὶ τὸν Τέτρικον, καὶ καθ' ἑκατέρων 4) ἐθριάμβευσε, τῆς οἰκεμένης αὐτοκράτωρ προσαγορευθείς. ἡγεῖντο δὲ αὐτῷ τῶν ἁρμάτων Τετρικός τε καὶ Ζηνοβία· καὶ τὸν μὲν ἐπιτροπεύειν ἔταξε τῆς Λεκανῶν ἐπαρχίας τὸ λοιπὸν τὲ βίε. Ζηνοβία δὲ μικρὸν καὶ αὐτὴ βιώσασα μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν χρόνον, τὲς παῖδας κατέλιπεν ἐπὶ τῆς Ῥώμης,
7 ὧν ἔτι καὶ νῦν εἰσιν ἀπόγονοι. Κατὰ τέτες τὲς χρόνες οἱ τὸ νόμισμα διοικεῖντες 5) ἐξ ἀργύρε τε καὶ

3) Βεργίλλιος) Aeneid. VI. v. 365. CELLAR.

4) ἑκατέρων) Res ipſa poſtulabat, ita mutare manuſcriptum ἑτέρων. CELLAR.

5) τὸ νόμισμα διοικεῖντες) Monetarii qui fuerint, ſat belle Metaphraſtes expoſuit, ſed hiſtoriam non item. Ea luculentius a Suida ex alia verſio-

καὶ χρυσίȣ, καὶ μὴν καὶ τὸν χαλκὸν μορφȣ̃ντες
εἰς δηνάριον, ἐξανέστησαν εἰς στάσιν, ὥστε καὶ
συγκροτῆσαι πόλεμον, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν.
αἰτίαν δὲ ἔσχεν ὁ θόρυβος τὴν περὶ τὸ νόμισμα
ῥᾳδιȣργίαν. κρατήσας δὲ αὐτῶν Αὐρηλιανὸς, 8
πολλῇ μετὰ τὴν νίκην ὠμότητι κατεχρήσατο·
πολλȣ̀ς δὲ καὶ ἐκ τῆς γερȣσίας ἀνεῖλε, φονῶν
ἀεί. ὥστε μῖσος μὲν αὐτῷ τεχθῆναι πολὺ, μὴ
μὴν ἄχρηστον πάντη γενέσθαι τὴν ὠμότητα, τῶν
πολλῶν ἐκ τȣ́τȣ πρὸς τὸ δέον ἀφικνȣμένων. πλὴν
ὅτι, καθάπερ ἔκ τινος μελέτης, ȣ̓δὲ τῶν ἀδελ-
φιδῶν ἐφείσατο. Αὐτὸς καὶ τὴν πόλιν ὀχυρωτέ- 9
ροις περιέβαλε τείχεσι, καὶ ναὸν ᾠκοδόμησεν
ἡλίῳ· πλȣ̃τόν τε ἐναπέθετο τῷ ναῷ πολὺν, ἐκ
χρυσȣ̃ τε καὶ λίθων τιμίων. ἃς μέν τοι κατεστή- 10
σατο πόλεις Τραϊανὸς ὑπὲρ τὸν Ἴστρον, ȣ̓κ ἠβȣ-
λήθη μέρος εἶναι τῆς ἀρχῆς. ȣ̓ γὰρ ἤλπισε δύ-

versione refertur in vita Aureliani. SYLB. His verbis: Μονετάριοι, οἱ περὶ τὸ νόμισμα τεχνῖται. οἱ ἐπὶ Αὐρηλιανȣ̃ διέφθειραν τὸ νόμισμα, καὶ τὸν ἴδιον ἄρχοντα Φιλικήσιμον ἀνελόντες, ἐμφύλιον ἐγείρȣσι πόλεμον. ȣ̃ς μόλις Αὐρηλιανὸς χειρωσάμενος ὑπερβαλλȣ́σῃ κολάσεων ὠμότητι κατειργάσατο. Paulo etiam elegantius quam Paeanius haec Eutropii, *saeuus & sanguinarius* &c. item vertit: χαλεπός τις καὶ φονικὸς ὑπάρχων, καὶ μᾶλλον ἀναγκαῖος στρατηγὸς, ἤπερ αἱρετὸς βασιλεύς. ἐν παντὶ δὲ καιρῷ δυσχερὴς καὶ ἀπρόσιτος· ὡς μηδὲ τȣ̃ οἰκείων αἵματος διαμεῖναι καθαρός. τὴν γὰρ τȣ̃ παιδὸς γαμετὴν καὶ ἀνέγκλητον διεχρήσατο, τȣ̃ δὲ τῶν στρατιωτῶν τάγματος, καὶ τῶν ἐξιτήλων καὶ διαλελυμένων ἠθῶν ὡς ἐπίπαν γενναῖος ἦν ἐπανορθωτής. HAVERKAMP.

ναθαι μένειν αὐτὰς ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις, τῶν
11 προβεβλημένων ἐθνῶν, Ἰλλυριῶν τε καὶ Μυσῶν,
ἐκπεπορθημένων. μετῴκισε γȣ̃ν τȣ̀ς κατοικισθέντας ἐκεῖ Ῥωμαίȣς εἰς μέσην τὴν Μυσῶν γῆν, προσαγορεύσας τὸν συνοικισμὸν Δακίαν, ἣ μέση νῦν τῶν δύο Μυσιῶν κεῖται, καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ
12 διαπλέȣσι τὸν Ἴστρον ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Τοσαῦτα διαπραξάμενος, οἰκέτȣ δόλῳ ἐτελεύτησε τὸν βίον, ὃς τὴν τȣ̃ δεσπότȣ μιμησάμενος χεῖρα γράφει πρός τινας τῶν φίλων περὶ σφαγῆς ἀν-
13 δρῶν τινων, ὡς Αὐρηλιανȣ̃ γράψαντος. οἱ δὴ γνόντες, οἷς ὁ φόνος ἀρτύεσθαι δῆθεν ἐδόκει, φθάσαντες αὐτοὶ τὸν Αὐρηλιανὸν, ἔδρασαν ἃ πείσεσθαι προσεδόκων. σφάττεται τοίνυν μεταξὺ τȣ̃ τε Βυζαντίȣ καὶ Ἡρακλείας κατὰ τὴν παλαιὰν λεωφόρον ὄνομα δὲ ἐστιν τῷ τόπῳ Καινὸν φρȣ́ριον ἀλλ' ἐτιμώρησαν αὐτῷ μετὰ ταῦτά τινες, καὶ αὐτὸς συνηριθμήθη τοῖς θεοῖς.

X. A. C. 278. Μετὰ τȣ̃τον Τάκιτος ὑπεδέξατο τὴν βασιλείαν, τό τε ἦθος εἰς ἅπασαν ἀρετὴν ἐξησκημένος, δυνατός τε, εἴπερ τις ἄλλος, ἐπιτρο-
2 πεῦσαι τῶν πραγμάτων. ἀλλ' ȣ̓δὲν ἔδειξε λαμπρόν. ȣ̓̃τε γὰρ ἐπέτρεψεν ὁ χρόνος, τῆς
3 βασιλείας ἓξ μῆνας προελθȣ́σης μόνον. Ἀλλ' ȣ̓δὲ Φλωριανὸς τȣ̃τον ἐκδεξάμενος, ἔπραξέ τι γενναῖον 1), εἴκοσι βασιλεύσας ἡμέρας.

Πρό-

1) Praetermissi duo menses. CELLAR.

Πρόβος ἐντεῦθεν ἐκτήσατο τὴν βασιλείαν, XI.
πολλὴν ἀπὸ τῶν πολεμικῶν δόξαν ἔχων, ἣν καὶ A. C.
μετὰ ταῦτα ὀυχ ἧττον ηὔξησε· Γάλλους τε γὰρ 279.
ἠλευθέρωσε τῶν βαρβάρων, πολλαῖς αὐτῶν κρατήσας μάχαις· τούς τε ἐπιβουλεῦσαι τῇ βασι- 3
λείᾳ βουληθέντας, Σατορνῖνόν τε ἐν τοῖς πρὸς ἕω, Πρόκλον τε καὶ τὸν Βόνωσον ἐν Ἀγριππίνῃ, πολέμῳ νικήσας ἀνεῖλε. Γάλλοις ἐπέτρεψεν 4
ἀμπελουργεῖν, οὔπω πρότερον τοῦτο εἰδόσι. τῇ στρατιωτικῇ τε χρησάμενος 1) χειρὶ, τότε Ἄλμον καὶ τὸ Αὔρεον 2) (ὄρη δέ ἐστιν, τὸ μὲν, Σιρμίου, τὸ δὲ, ἐν Μυσοῖς) κατεφύτευσεν ἀμπελῶνας, καὶ παρέδωκε τοῖς προσοίκοις γεωργεῖν.
πολλούς τε ἑτέρους κατορθώσας πολέμους, καὶ 5
πάντα ποιήσας ἐν εἰρήνῃ, καί τι καὶ νεανιευσάμενος μικρὸν ὕστερον, ὡς οὐδὲν αὐτῷ δεήσει δυνάμεως, θαυμαζόμενος ἐπ' ἀνδρείᾳ τε καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ τοῖς μὲν πλεονεκτήμασιν ἀφομοιούμενος
Αὐρηλιανῷ, τὰς κακίας δὲ φεύγων ἀνῃρέθη κα- 6
τὰ

1) Hic & omissa & addita sunt nonnulla, Latina enim ita sonant: Γάλλοις τε καὶ Παίοσιν ἀμπελουργεῖν ἐπέτρεψεν. Quod sequitur commation οὔπω πρότερον τοῦτο εἰδόσιν, addititium est. Sequentia etiam partim corrupta, partim transpositione obscurata, ad Latini textus vestigia sic propius accedent: τῇ στρατιωτικῇ τε χρησάμενος χειρὶ, τό, τε Ἄλμον ὄρος πρὸς Σιρμίῳ, καὶ τὸ Αὔρεον ἐν Μυσίᾳ τῇ κάτω, ἀμπελῶσι κατεφύτευσε. SYLB. Pariter vitiose pro Αὔρεον, editum fuerat Ἄγρεον, cum latine notissimus sit *mons aureus*. CELLAR.

2) τε χρησάμενος) male in vnam vocem τεχνησάμενος coaluerant. CELLAR.

τὰ τὸ Σίρμιον, ὑπὸ ςρατιωτικȢ ταράχȢ τȢτο παθών.

XII. Δέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Κάρος ὁ Ναρβωνήσιος 1), (Γάλλων δὲ ἦν ἡ πόλις) καὶ ποιεῖ κοινωνȢς εὐθὺς αὐτῷ τῆς βασιλείας Καρῖνον καὶ
A. C. 285.
2 ΝȢμεριανὸν τȢς παῖδας. μαχόμενος δὲ πρὸς Σαρμάτας, ἐπειδή τις ἤγγειλεν αὐτῷ, τȢς Πέρσας τὰ πρὸς ἕω ταράττειν, δρόμον τε ὡς αὐτȢς ἐποιήσατο, καὶ κατεκράτησεν αὐτῶν πολ-
3 λαῖς συμπλοκαῖς. Κόγχην τε καὶ Κτησιφῶντα, τῶν Περσικῶν πόλεων ἐπιφανεςάτας, εἷλε καὶ ςρατοπεδευσάμενος ὑπὸ τὸν Τίγρητα ποτα-
4 μὸν ἀπώλετο κεραυνῷ. Καὶ μετὰ τȢτον ὁ παῖς ΝȢμεριανὸς, ὁ συνεκςρατεύσας αὐτῷ, δόλῳ θνήσκει τȢ κηδεςȢ (Ἄπρος δὲ ἦν ὄνομα αὐτῷ) καὶ διὰ τὸ τῶν ὀμμάτων γενόμενον πάθος Ȣ δυνάμενος ἀλύπως δέξασθαι τὸν καθαρὸν ἀέρα, ἐπιθεὶς ἑαυτὸν φορείῳ, καὶ δέρματα παν-
5 ταχόθεν περικλείσας 2) ἤνυε τὴν ὁδόν. ὁ τοίνυν

1) ὁ Ναρβωνήσιος) Pro ἀνὴρ μωνήσιος, e Latino textu legendum ἀνὴρ Ναρβωνήσιος, vel τὴν πατρίδα Ναρβωνήσιος, *Narbone natus*. Nisi forte malis Κάρος ὁ Ναρβωνήσιος, vt nulla additione facta, deprauata tantum corrigantur. SYLB.

2) δέρματα περικλείσας) Mallet fortasse aliquis: δέρματα πανταχόθεν περιτείνας, vel δέρμασι πανταχόθεν περικλείσας. Sed exemplaris scripturam δέρματα πανταχόθεν περικλείσας tuetur structurae genus in praecedenti capite non multum absimile: τὸν Ἄλμον κατεφύτευσε ἀμπελῶνας. SYLB.

γυν Ἄπρος, ἀνελὼν αὐτὸν, ἔκρυπτε τὸν θάνατον. πρὶν δὴ τῶν ἑπομένων τινὲς ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῆς τȣ̃ νεκρȣ̃ δυσωδίας περιεργάσασθαι καὶ μηνῦσαι τῷ ςρατῷ τὰ γεγενημένον· ἔκρυπτε δὲ τὴν τελευτὴν Ἄπρος, αὐτὸς κρατῆσαι τῶν πραγμάτων ἐπιθυμῶν. Ἐν τȣ́τοις δὲ 6
ὄντων τῶν ἐκ Περσίδος ἐπανιόντων, Καρῖνος ὁ καταλειφθεὶς ὑπὸ τȣ̃ πατρὸς Ἰλλυρίȣς τε καὶ Γάλλȣς φυλάττειν καὶ τὴν Ἰταλίαν, πάσας ὑπερβὰς ἀτοπίας, τȣ̀ς μὲν ἀνήρει πλάττων ἐγκλήματα, τῶν δὲ τὰς εὐνὰς ὕβριζεν. ἤδη δὲ 7
καὶ τῶν συμπεφοιτηκότων αὐτῷ τινας, ὑπὲρ τῶν γενομένων ἐν τῇ νεότητι προσκρȣσμάτων, ὠμότατα 3) διεχρήσατο, καὶ ἀπεςυγεῖτο παρὰ πάντων 4) ὁμοίως.

Ἀλλ' ὁ ςρατὸς ἅπας Διοκλητιανὸν ἀνεῖπε XIII.
βασιλέα, ἀφανῆ τινα καὶ ἄσημον. οἱ μὲν γὰρ A. C.
αὐτὸν δημοσίȣ γραμματέως παῖδα φασίν· οἱ 287.
δὲ ἀπελεύθερον Ἀνȣλίνȣ τινὸς συγκλητικȣ̃ γεγονέναι. βασιλεύσας δὲ καὶ συγκαλέσας τὴν 2
ςρατιὰν, ὠμόσατο μὴ συνειδέναι τῷ Νȣμεριανȣ̃ φόνῳ. καὶ μετὰ τȣ̀ς ὅρκȣς πλησίον ἑςηκότα τὸν Ἄπρον αὐτωχειρὶ διεχρήσατο. χωρήσας δὲ 3
καὶ ἐπὶ τὸν Καρῖνον τῷ τε ςρατεύματι καὶ τοῖς λοιποῖς προεςηκότα, νικᾷ τε μάχῃ, καὶ μετὰ ταῦ-

3) ὠμότατα) Conuenientius hoc, quam ὠμότητα, quod ante legebatur. CELLAR.

4) παρὰ πάντων) Melius haec cohaerent, quam ante edita παρὰ πάντω. CELLAR.

ταῦτα ὑπὸ τῶν οἰκείων προδοθέντα περὶ Μάργαν
τὴν πόλιν ἀνεῖλε· καὶ γίγνεται μόνος αὐτο-
4 κράτωρ. Στασιάζοντος δὲ ἐν Γάλλοις τοῦ ἀ-
γροικικοῦ, καὶ Βακαύδας καλοῦντος τοὺς συγκρο-
τηθέντας· (ὄνομα δ' ἐστι τοῦτο τυράννους δηλοῦν
ἐπιχωρίους 1)) ἡγεμόνας δὲ ἔχοντος τοῦ τολμή-
ματος Ἀμανδόν τε καὶ Αἰμιλιανὸν, χειροτονήσας
καίσαρα Μαξιμιανὸν τὸν Ἑρκούλιον ἐξέπεμψε.
καὶ νικήσας Μαξιμιανὸς μάχῃ, τὴν ἐλευθερίαν
5 ἀπέδωκε τῇ γῇ. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον
Καραύσιος, οὐδαμόθεν οὐδενὶ γνωριζόμενος, πλὴν
ἐκ πολεμικῶν 2) ἔργων, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Μαξι-
μιανοῦ εἰς τὴν Βονωνίαν, ὥστε τὰ περὶ τὴν Βελγι-
κὸν 3) καὶ Ἀρμόριχον 4) καταστῆσαι παρὰ τῶν
6 προσοίκων ἐνοχλούμενα βαρβάρων. πολλαῖς κρα-
τήσας μάχαις τὴν ἐκ τοῦ πολέμου λείαν οὔτε τῷ
στρατῷ διένειμεν, οὔτε τοῖς βασιλεῦσιν ἀνέπεμψε,
καὶ δι' ὑποψίας ἐλθὼν, ὡς ἐκ προνοίας ἐπὶ νεω-
τερισμῷ τὸν πλοῦτον συναγείρας 5); προσετά-
χθη μὲν ὑπὸ Μαξιμιανοῦ κατασφαγῆναι. γνοὺς
δὲ

1) ἐπιχωρίους) Conuenientius aduerbium ἐπιχωρίως. SYLB.

2) πολεμικῶν) in MSC. fuit πολιτικῶν. CELLAR.

3) Βελγικὸν) Corrupte ſcriptum erat Γελβικὸν. CELLAR.

4) Ἀρμόριχον) ſic cum Zoſimo ſcripſimus. Adde notas ad hunc locum datas. Male expreſſum erat Ἄλμορχον. CELLAR.

5) συναγείρας) Pro συναγείραι ſtructurae lex poſtulat vel συναγείρας vel συναγείρει; quarum lectionum prior magis Attica eſt & venuſta; vt infra. SYLB.

δὲ ἀλȣργίδα τε ἐνέδυ, καὶ καταλαμβάνει τὰς Βρεττανικὰς πόλεις.

Πάντων ȣ̓͂ν πανταχόθεν θορύβȣ πεπληρωμένων, (καὶ γάρ τοι καὶ 1) Ἀχιλλεὺς χεῖρας ἀντάρας ἐτύγχανεν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ Γεντιανοὶ 2), πέντε δὲ ἦσαν ȣ̓͂τοι, νεωτεροποιȣ͂ντες ἐπὶ τῆς Ἀφρικῆς, δύναμιν συνεκρότȣν) τὸν μὲν Ἑρκȣ́λιον Μαξιμιανὸν αὔγȣςον ἀνηγόρευσε· Κωνςάντιον δὲ καὶ Μαξιμιανὸν καίσαρας. ἦν δὲ Κωνςάντιος μὲν Κλαυδίȣ τȣ͂ βασιλεύσαντος ἀπὸ θυγατρὸς ἔκγονος· Μαξιμιανὸς δὲ, ὁ καὶ Γαλλέριος ἐπικληθεὶς, ἐκ Δακῶν τῶν περὶ Σαρδάκην ἔχων τὸ γένος. βȣλόμενος δὲ αὐτȣ̀ς πιςοτέρȣς ἑαυτῷ καταςῆσαι, τῇ διὰ τȣ͂ γάμȣ κατέδησε συγγενείᾳ, Κωνςαντίῳ μὲν τὴν Ἑρκȣλίȣ τȣ͂ συμβασιλεύοντος 3) αὐτῷ προγονὴν ἐκδȣ̀ς (Θεοδώρα ἦν ὄνομα αὐτῇ· ἀφ᾽ ἧς δὴ καὶ ἓξ παῖδες ἐγένοντο αὐτῷ, Κωνςαντίνȣ τȣ͂ μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντος ἀδελφοί) Γαλλερίῳ δὲ τὴν αὐτȣ͂ θυγατέρα Οὐαλερίαν. ἀλλὰ τὰς μὲν γαμετὰς ἑκάτερας

XIV. (1) 2 3

1) Metaphrastes omisit verba Eutropii: *Carausius in Britanniis.* K.

2) Γεντιανοὶ Paeanius Eutropii mentem non cepit, vertens tantum Γεντιανȣ̀ς, quasi *quinque* fuissent *Gentiani* nomine Africae Tyranni. Quinquegentiani iidem sunt ac Pentapolitani in Libya. VERHEYK.

3) συμβασιλεύοντος) in MSC. libro fuit alio tempore συμβασιλεύσαντος; minus bene. Error autem procul dubio inde est, quod & praecedit & sequitur βασιλεύσαντος. CELLAR.

4 ρας 4) ἀπεώσαντο. Καραύσιος δὲ, ἐπειδήπερ ἀνάλωτος ἦν ἁπάσῃ μηχανῇ, σπένδεται πρὸς
5 τοὺς βασιλέας. καὶ μετὰ τὰς σπονδὰς ἀνῃρέθη 5) παρὰ τοῦ πάντων αὐτοῦ φιλτάτου, ὃς Ἀλληκτός τε ἐκαλεῖτο, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκράτησε τῶν Βρεττανικῶν, καὶ τρεῖς διατελέσας ἐνιαυτοὺς, ὑπὸ τοῖς πολεμίοις 6) ἐγένετο, στρατηγοῦντος Ἀσκληπιοδότου τοῦ τοῖς βασιλεῦσι τότε ὑ-
6 πάρχοντος. οὕτως τὰ Βρεττανῶν ἕνδεκα ἔτεσι χωρισθέντα τῆς βασιλείας συνήφθη Ῥωμαίοις.

XV. Κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Κωνστάντιος ὁ Καῖσαρ ἐν Γάλλοις πολλὰς νικήσας μάχας ἦλθε
2 παρὰ μικρὸν κινδύνου. κυκλωσάντων γὰρ αὐτὸν τῶν πολεμίων ἐν αὐτοῖς τοῖς προπυλαίοις Λίγγωνος τῆς πόλεως, κάλοις ἀνειλκύσθη πρὸς τὸ τεῖχος. ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, οὐδὲ πέντε διαγενομένων ὡρῶν, ἐπεξελθὼν ἑξήκοντά τε ἀνεῖλεν χιλιάδας, καὶ τοὺς Ἀλαμανοὺς κατε-
3 δούλωσε. Μαξιμιανὸς δὲ τοὺς ἐν Ἀφρικῇ νεωτερίσαντας Γεντιανοὺς εἷλέ τε καὶ ὑποσπόνδους ἐποίησε. Καὶ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἐν Αἰγύπτῳ τὸν Αἰχιλλέα νικήσας αὐτόν τε διεχρήσατο, καὶ διὰ πάσης

4) ἑκάτερας) Rectius forsan ἑκάτεροι, vterque. SYLB.

5) Omissa est temporis notatio, ἔτει ἑβδόμῳ. SYLB.

6) ὑπὸ τοῖς πολεμίοις) Melius fortasse dixisset, ὑποχείριος ἐγένετο, omissa mentione τῶν πολεμίων; quod eo nomine Britannos citius quam Romanos aliquis intelliget. SYLB.

πάσης ὠμότητος ἐπεξῆλθε τῇ νίκῃ, τοὺς μὲν κα-
τασφάξας τῶν Αἰγυπτίων, τοῖς δὲ λοιποῖς φό-
ρους τάξας ὡς μάλιστα βαρυτάτους. ἐκ ταύτης 5
δὲ τῆς αἰτίας καὶ πᾶσι τοῖς βασιλευομένοις τὰς
εἰσφορὰς ἐπέθηκε διαμετρησάμενος τὴν γῆν, καὶ
εἰς ἀπογραφὴν ἀναγαγὼν ἅπαντα, ὅπερ καὶ 1)
εἰς τόδε ἐκράτησεν. Ἀλλ᾽ οὐδὲ Μαξιμιανὸς ὁ Γαλ- 6
λέριος ἔξω μεγάλων ἔργων ἐγένετο. στρατεύσας
γὰρ κατὰ Ναρσοῦ τοῦ Περσῶν βασιλεύοντος (πάπ-
πος δὲ ἦν οὗτος Σάπωρί τε καὶ Ὁρμίσδᾳ τοῖς
εἰς τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν ἀφικομένοις) τὸ μὲν
πρῶτον, ἐναντίαν ἔσχε τὴν ἔκβασιν, ἐξ ἀβου-
λίας μᾶλλον, ἤπερ ἀσθενείας. οὐ γὰρ ἔχων ἀξιό- 7
μαχον στρατιὰν συνεπλάκη· καὶ τοιαύτην ἔσχε
δυσημερίαν, ὥστε ἐπειδήπερ ἧκεν πρὸς Διοκλητι-
ανὸν, συλλεξόμενος ἑτέραν δύναμιν, μηδὲ λόγου
τινὸς ἀξιωθῆναι, συνδραμεῖν δὲ τῷ ἅρματι με-
τὰ τῆς ἀλουργίδος αὐτῆς. ἀλλ᾽ ἀγείρας πλῆ- 8
θος πρὸς τὴν Περσικὴν παρασκευὴν ἀξιόχρεων,
χωρεῖ πρὸς τὴν Ἀρμενίαν, κἀκεῖ τῷ Ναρσῇ συμ-
μίξας διαφθείρει μὲν αὐτοῦ τὸν στρατὸν, αἱρεῖ
δὲ τήν τε γαμετὴν αὐτοῦ καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐ-
τόν τε ἐπεξελθὼν ἤλασε πορρωτάτω τῆς βασι-
λείας. γνοὺς δὲ ὡς Διοκλητιανὸς διατρίβει περὶ 9
τὴν μέσην τῶν ποταμῶν, ἀφίκετο 2) τε ὡς αὐ-
τὸν, καὶ πρὸς ἀξίαν ἐτιμήθη τῶν εἰργασμένων.
Εὐ-

1) ὅπερ καὶ) Additamentum Sylburgii. CELLAR.

2) Metaphrastes non expressit participium *ovans*, cum tamen potuisset dicere: ἀφίκετό τε ὡς αὐτὸν εὐάζων, vel τὸν εὐαστὴν κατάγων θρίαμβον, vt Dionys. Hal. loquitur. SYLB.

10 Ἐντεῦθεν πολλοὶ καὶ πρὸς πολλοὺς συνεκροτήθησαν πόλεμοι. οἱ μὲν, πάντων ἅμα συστρατευόντων· οἱ δὲ, παρ' ἑκάστου τῶν κρατούντων· Κάρποι γοῦν καὶ Βαστέρναι καὶ Σαρμάται κατεπολεμήθησαν· ὥστε τῆς ἀπὸ τοῦ πολέμου λείας ἀνδρῶν τε καὶ λοιπῶν, τὴν Ῥωμαϊκὴν πληρωθῆναι γῆν.

XVI. Ἀλλ' ὁ Διοκλητιανὸς μὲν ἀγχίνους τε ἦν φύσει μετά τινος κακουργίας, πραγμάτων τε δεινὸς ἰχνευτὴς, καὶ τὰς βουλὰς ἀποκρύπτων· τὴν τραχύτητά τε τὴν αὐτοῦ, σπουδὴν εἶχεν ἑτέροις ἐπιγράφεσθαι, καὶ τὴν ὠμότητα τοῖς ἔργοις ἐγγυμνάζων, ἐσοφίζετο φθόνον ἑτέρων εἶναι τὴν αὐ-
2 τοῦ κακίαν. ἐπιμελείας δὲ οὐκ ἦν ἔξω, καὶ τῆς περὶ τὸ βασιλεύειν τέχνης. αὐτός τε πρῶτος τὴν βασιλικὴν εἰσήγαγεν ὑπεροψίαν, κατὰ μικρὸν τὴν ἐλευθερίαν, τὴν Ῥωμαϊκὴν ὑποτεμνόμενος, καὶ προσκυνεῖσθαι προσέταξεν ἑαυτὸν, μέχρις αὐτοῦ βασιλέων τῇ κοινῇ προσηγορίᾳ τιμωμένων· καὶ τιμίους λίθους τοῖς τε ἐσθήμασι καὶ
3 τοῖς ὑποδήμασιν ἐνήρμοσε· πρότερον δὲ τὸ διαφέρον τῆς βασιλικῆς περιβολῆς ἀπὸ τῆς ἀλουργίδος
4 ἦν μόνης. Ἑρκούλιος δὲ σαφέστατα καὶ προδήλως ὠμὸς ἦν, καὶ πάσης μετριότητός τε καὶ κοινότητος ἀλλότριος· ἄγριον δὲ καὶ τὸ βλέμμα καὶ τὴν πρόσοψιν ἔχων· ἐξ ὧν ἑκατέρων ἡ τῆς ψυχῆς ἐ-
5 σημαίνετο ποιότης. τὰς γοῦν ἀπηνεστέρας Διοκλητιανοῦ βουλὰς εὐθὺς εἰς ἔργον ἦγεν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀφορμὴν αὐταῖς παρεῖχε· πρόφασιν μὲν, ὡς πάν-

τα

τὰ εἴκων αὐτῷ, τὸ δὲ οἰκεῖον θεραπεύων πάθος.
ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς γῆρας ἀφικόμενος Διοκλητιανὸς, 6
οὐ σφόδρα ἡγεῖτο τῇ προστασίᾳ τῶν κοινῶν ἀρκεῖν,
ποιεῖται πρὸς τὸν Ἑρκούλιον λόγους, ὥστε τὴν ἀρχὴν
ἀποθέσθαι, καὶ παραδοθῆναι [1]) τοῖς ἐκ τῆς ἡλι-
κίας ἐρρωμενεστέροις καὶ ἀκμάζουσι· καὶ πείθεται
μὲν, εἰ καὶ ἀνιώμενος καὶ βαρέως φέρων, Ἑρκού-
λιος· συναφίσταται δὲ τῆς βασιλείας τῷ συμβου-
λεύσαντι. μία τε αὐτοὺς ἀπέδειξεν ἰδιώτας ἡμέ- 7
ρα, τὴν ἁλουργίδα ῥίψαντας ἐκ συνθήματος ἑνός.
τὸν μὲν, ἐν Νικομηδείᾳ τὸν Διοκλητιανόν· τὸν δ'
ἕτερον ἐν Μεδιολάνῳ, μετὰ τὸν θρίαμβον ἐκεῖνον,
ὃν κατὰ τῶν εἰρημένων ἐθνῶν ἐπὶ τῆς Ῥώμης ἐξε-
πλήρωσαν, προπομπευόντων τῆς τε Ναρσοῦ γαμε-
τῆς, καὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῶν παίδων. ἵδρυσαν 8
οὖν ἑαυτοὺς ὁ μὲν Ἑρκούλιος περὶ τὴν Λουκανίαν. Διο-
κλητιανὸς δὲ ἐν Δαλματίᾳ, ἐν ἀγρῷ γειτνιῶντι
Σάλωσι [2]). καὶ διετέλεσεν ἐν ἡσυχίᾳ λαμπρᾷ,
τὸ καινὸν τοῦτο μόνος ἑλόμενος, καὶ μετελθὼν [3])
τῆς ἀρετῆς εἶδος, ὥστε ἐξ ὕψους τοσούτου πρὸς κοι-
νὴν μεταστῆναι πολιτείαν. καινὸν γοῦν καὶ αὐτοῦ 9
μετὰ

1) παραδοθῆναι) Conuenientius actiuum παραδοῦναι, tradere. SYLB.

2) Manifesto errore, ἀγεωγράφως & contra ipsam Lib. X. metaphrasin. locorum nomina in MSC. transposita erant hoc ordine: ὁ μὲν Ἑρκούλιος ἐν Σάλωσι, Διοκλητιανὸς δὲ περὶ τὴν Λουκανίαν ἐν ἀγρῷ γειτνιῶντι Σάλωσι. CELLAR.

3) μετελθὼν) hoc factum ex μετριδῶν auctoritate Suidae, vt & praecedens καινὸν ex κοινόν. CELLAR.

μετὰ τελευτὴν ὑπῆρξεν ἐξ ἀμοιβῆς· μόνος γὰρ ἰδιωτῶν ἀνηγορεύθη θεός.

ΒΙΒΛΙΟΝ I. *)

I. Οἱ μὲν οὖν ἐπαύσαντο τῆς ἀρχῆς. Κωνστάν-
A. C. τιος δὲ καὶ Γαλλέριος τὴν τῶν Αὐγούστων προσλαμ-
309. al. βάνουσι προσηγορίαν, καὶ διαιροῦνται τὴν βασιλείαν,
304. ὥστε Γαλλίας μὲν. καὶ τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὴν Ἀφρι-
κὴν ὑπὸ Κωνσταντίῳ τετάχθαι· τὰ δὲ τῶν Ἰλλυρι-
ῶν, καὶ τὰ πρὸς ἕω, καὶ τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ὑπὸ
τῷ Γαλλερίῳ· χειροτονοῦνται 1) παρ' αὐτῶν καί-
2 σαρες δύο. ἀλλὰ Κωνστάντιος ἀρκεῖν ἡγούμενος αὐ-
τῷ τὴν τοῦ Αὐγούστου καὶ προσηγορίαν καὶ τιμὴν,
μόνον μετεποιήθη τῶν ἐν Γάλλοις πραγμάτων, τὴν
3 Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν ἀφείς· ἀνὴρ πάσης ἀρε-
τῆς μέτοχος, καὶ πάντας κοινότητι παρελθών.
καὶ οἰκεῖον γὰρ ἡγούμενος πλοῦτον τὸν τῶν ὑπηκόων,
τὰς μὲν ἐκείνων συνεκρότει κτήσεις, τὰς δὲ βασι-
λικὰς παρὰ φαῦλον ἐποιεῖτο. φασὶ γοῦν αὐτὸν λέ-
γειν, ὡς ἄμεινον, παρὰ τοῖς ἰδιώταις τοῦ βασιλέως
4 εὐπορίαν εἶναι, ἢ μικρῷ περικεκλεῖσθαι χωρίῳ. οὕτω
δὲ μετρίαν εἶχε τὴν τῶν ἀναγκαίων παρασκευὴν,
ὡς

*) Tituli loco in exemplari rubrica exarata erant haec: βασιλεία Γαλερίου καὶ Κωνσταντίου τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, *Imperium Galerii, & Constantii Patris Constantini M.* cum tamen ea scholii verius quam tituli formam habeant. SYLB.

1) χειροτονοῦνται) Cum coniunctione legendum videtur καὶ χειροτονοῦνται. SYLB.

ὡς ἐν τοῖς πολυανθρωποτέροις τῶν συμποσίων
παρὰ τῶν ἰδιωτῶν αἰτεῖν ἀργυρᾶ τε σκεύη, καὶ
τὴν λοιπὴν ἀφθονίαν. τοσοῦτον δὲ ἦν αὐτοῦ παρὰ 5
τοῖς Γάλλοις τὸ φίλτρον, ὥστε αὐτῷ κατὰ τὴν γνώ-
μην ἀνακινεῖσθαι [2] τὰ τῶν ἀνθρώπων· μάλιστα
ἐπειδήπερ ἐπίστευον, αὐτοῦ χάριν, τῆς τε δολερᾶς
ἀγχινοίας Διοκλητιανοῦ, καὶ τῆς φονικῆς Ἑρκουλίου
θρασύτητος, ἠλευθερῶσθαι. Τελευτᾷ μὲν οὖν ὁ Κων- 6
στάντιος ἐν Ἐβοράκῳ πόλει Βρεττανικῇ, τρίτῳ καὶ
δεκάτῳ τῆς βασιλείας ἔτει, καὶ συναριθμεῖται
τοῖς θεοῖς.

Γαλλέριος δὲ ἀνὴρ καὶ κατ' ἀρετὴν αὐτῷ II.
προσφερὴς καὶ τὴν τῶν πολέμων ἐμπειρίαν ἔχων,
ἀνδρείᾳ τε καὶ τοὺς πώποτε νενικηκὼς, αἰσθό-
μενος, ἔτι Κωνσταντίου περιόντος, ἀναγκαίως
αὐτῷ προσήκειν τῶν τε Ἰταλικῶν καὶ Ἀφρικῶν
ἐπιμεληθῆναι πραγμάτων, ἐπειδήπερ αὐτῶν
ἀφειστήκει καὶ πρὸ 1) τῆς τελευτῆς Κωνστάντιος·
δύο καίσαρας ἐχειροτόνησε, Μαξιμῖνον μὲν
ἐπέστησε τοῖς ἑῴοις· Σεύηρον δὲ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ·
αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς Ἰλλυριοῖς διέτριβε. πολλοὶ δὲ 2
τῇ σχέσει τῇ πρὸς Κωνστάντιον, ἐνεχείρισαν
Κωνσταντίνῳ τὴν βασιλείαν, τῷ τούτου παιδὶ,

 διά-

2) ἀνακινεῖσθαι) Sylb. in indice exponit ἀνακινεῖσθαι, per ἀνακεῖσθαι, *deditum esse*. CELLAR. & HAVERKAMP.

1) καὶ πρὸ) haec sunt Sylburgii, vt pleraque alia, ad mutilum locum complendum. CELLAR.

διάγοντι κατὰ τὰς Βρεττανίας, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐδέξατο τοῦ πατρὸς, ἐξ ἀνίσων αὐτῷ γεγενημέ-
3 νος γάμων. τούτων οὕτω διακειμένων τὸ τάγμα τῶν πραιτωριανῶν, ἔκ τινος αἰτίας εἰς στάσιν ἀρθὲν, Μαξέντιον, τὸν Ἑρκουλίου παῖδα, πρὸ τῆς Ῥώμης ἐχειροτόνησεν, ἐν ἀγρῷ διατρίβον-
4 τα. καὶ ἐπειδή τις ἤγγειλε τοῦτο τῷ πατρὶ, λαβὼν ἐλπίδα τοῦ πάλιν ἀνακτήσασθαι τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἀπέθετο, καταλαμβάνει τὴν Ῥώμην ἀπὸ τῆς Λουκανίας, ἔνθα μετὰ πολλῆς εὐδαιμονέστατα διετέλει τῆς ἡσυχίας· (καὶ γὰρ ἐπι-
5 τερπέστατον ἦν τὸ χωρίον) γράφει τε πρὸς Διοκλητιανὸν, προτρέπων καὶ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἴσην γνώμην· ἀλλὰ Διοκλητιανὸς μὲν κατεγέλασε
6 τῶν γραμμάτων· ὁ δὲ Γαλλέριος τὴν τῶν πραιτωριανῶν ἀταξίαν μαθὼν, Σευῆρον ἀποστέλλει τὸν καίσαρα, τιμωρὸν τοῦ τολμήματος· ὃς ἀφικόμενος μετὰ πολλῆς στρατιᾶς περικαθεσθεὶς τὴν πόλιν, κατελείφθη ὑπὸ τῶν οἰκείων, τῷ Μαξεντίῳ προστεθέντων 2). καὶ φυγὼν, ἐπὶ τῆς
7 Ῥαβέννης ἀνῃρέθη. Ἑρκέλιος δὲ, ὁ Μαξεντίου πατὴρ, ἐν μέσῳ τῷ στρατῷ δημηγορῶν, ὡς καταφανὴς ἐγένετο τὸν μὲν παῖδα παρωθούμενος, ἐφ' ἑαυτὸν δὲ τὴν ἐξουσίαν ἄγων, μετὰ πολλὰς τὰς ἐπ' αὐτῷ γενομένας λοιδορίας, ἀπεχώρησεν
8 ἐπὶ τὰς Γαλλίας. πλαττόμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἐληλάσθαι. ὥστε ἀφορμὴν αὐτῷ τοῦτο γενέσθαι τῆς πρὸς Κωνσταντῖνον σχέσεως, ὃς ἦν αὐ-

τῷ

2) προστεθέντων) scriptum erat in exemplari προστιθέντων. CELLAR, Aptius est passiuum, quam quod mutata littera

τῷ γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρί. Τὸ δὲ ἀληθὲς ἐ- 9
πραγματεύετο τὸν Κωνςαντίνȣ φόνον, ὃς ἤδη
τῷ φίλτρῳ τῶν ἀρχομένων παρεληλύθε τὸν
πατέρα, Φράγγȣς τε νενικηκὼς καὶ Ἀλαμανȣ̀ς
καὶ τȣ̀ς βασιλέας αὐτῶν ὑφ᾽ ἑαυτῷ πεποιημέ-
νος, ȣ̔̀ς καὶ θηρίοις παραδȣ̀ς ἐν κοινῇ θέᾳ, διέ-
φθειρεν. ȣ̔̃τος ὁ δόλος Ἑρκȣλίȣ τὴν θυγατέρα 10
Φαῦςαν ȣ̓κ ἔλαθε, Κωνςαντίνῳ συνοικȣ̃σαν,
ἀλλ᾽ ἐπαγγέλλει τὸ τȣ̃ πατρὸς ἐγχείρημα·
δέει τοίνυν τȣ̃ γαμβρȣ̃, μεμαθηκότος ἤδη τὴν
ἐπιβȣλὴν, φεύγει· καὶ γενόμενος ἐν τῇ Μασ-
σαλίᾳ, παρασκευαζόμενός τε ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν
υἱὸν ἐκπλεῦσαι Μαξέντιον, ἀνῃρέθη, δικαιοτά-
την ὑπομείνας τελευτὴν, ὠμότητός τε καὶ τȣ̃
θηριώδȣς τρόπȣ χάριν. πρὸς γὰρ τῇ κακίᾳ 11
ταύτῃ, πρὸς πάντας ἦν ἄπιςος, καὶ τῆς κοι-
νῆς πολιτείας λυμεὼν, κοινότητος παντοδαπῆς
ἀλλότριος.

Ἐν τῷ τȣ́τῳ χρόνῳ Γαλλέριος ἤγαγεν εἰς III.
βασιλείαν Λικίννιον, γνώριμον αὐτῷ γεγενημέ-
νον ἐκ τῆς πρὸς Ναρσῆν τὸν Πέρσην μάχης.
τῶν γὰρ ἀνδρειότατα μεμαχημένων τε καὶ ἠρι-
ςευκότων ἦν. καὶ μετὰ τȣ̃το εὐθὺς Γαλλέριος
ἐτελεύτησε. τέσσαρές τε λοιπὸν τῶν Ῥωμαϊ- 2
κῶν ἐκράτησαν πραγμάτων, Κωνςαντῖνος καὶ
Μαξέντιος, ἐξ αὐγȣ́ςων γεγενημένοι· καὶ Λι-
κίννιος καὶ Μαξιμῖνος ἐξ ἰδιωτῶν πρὸς τὴν ἀρ-
χὴν κεκλημένοι· Κωνςαντῖνος μὲν ȣ̓̃ν πέμπτῳ A. C.

τῆς 315.

3 τῆς βασιλείας ἔτει στρατεύσας ἐπὶ Μαξέντιον
ἐμφύλιον συνῆψε μάχην, ἐκράτησέ τε αὐτοῦ
4 πανστρατιᾷ. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ αὐτὸν ἀνεῖλεν
ἐν τῇ γεφύρᾳ τῇ καλουμένῃ Μολβίᾳ, πολὺν
ὄλεθρον κατὰ συγκλήτου βουλευόμενον, προσέθη-
5 κέ τε τὴν Ἰταλίαν τῇ βασιλείᾳ. Μαξιμῖνος δὲ
τις νεωτερίσας ἐπήγαγε Λικιννίῳ πόλεμον ἐν
τοῖς μέρεσι τοῖς ἑῴοις· καὶ τελευτᾷ τὸν βίον,
πρὶν εἰς ἔργον τι προελθεῖν, ἐξαπιναίως ἐν
Ταρσῷ τῆς Κιλικίας. οὐ μὴν ἡσύχασε Λικιννίῳ
τὰ πράγματα.

IV. Κωνσταντῖνος γὰρ στρατηγεῖν τε ἀγαθὸς ὤν,
καὶ ἀνδρειότατος ἐν ταῖς μάχαις, δυνατώτα-
τός τε ἤδη ἐν ταῖς προσθήκαις γεγενημένος, ἐ-
πήγαγεν αὐτῷ πόλεμον, ἐπιθυμίᾳ τῆς τοῦ παν-
τὸς ἀρχῆς, παρὰ φαῦλον ποιησάμενος τὴν ἀπὸ
2 τοῦ γάμου συγγένειαν· κηδεστὴς γὰρ ἦν αὐτῷ
Λικίννιος ἐπ' ἀδελφῇ Κωνσταντίᾳ, καὶ πρῶτον
μὲν ἐν Κιβάλει, πόλει Παιονικῇ, πολλὴν συνα-
γείραντα δύναμιν, καὶ παρασκευῇ πάσῃ χρώ-
μενον ἀθρόως ἐπελθὼν διεσκέδασεν· ἐκράτησε
δὲ Δαρδάνων καὶ Μυσῶν καὶ Μακεδόνων, καὶ
πολλῶν ἑτέρων ἐθνῶν, ὧν ὁ Λικίννιος ἐβασίλευ-
3 σε. μετὰ δὲ ταῦτα πολλαῖς αὐτῷ συμπλακεὶς
μάχαις, σπονδάς τε θέμενος, εἶτα καὶ ταύ-
τας ὑπερβὰς, ἐπειδὴ καὶ κατὰ γῆν, καὶ κα-
τὰ θάλατταν ἡττημένος ὁ Λικίννιος, καὶ οὐδὲ
ὑπὸ τῶν ὅρκων ὠφελούμενος, πρὸς τὴν Θεσσα-
λονί-

λονίκην κατέφυγεν· εἷλέ τε αὐτὸν καὶ κατέστη μό- 4
νος αὐτοκράτωρ, τρεῖς ἔχων ὑφ' ἑαυτῷ καίσα-
ρας, τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, ὅπερ οὐδέπω πρότερον
ἡ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἔσχε πραγμάτων κατάστασις.
Ἐκ ταύτης τῆς εὐπραγίας μετεβλήθη τοὺς τρό- 5
πους, καὶ τῆς κοινότητος ὑπερεῖδε, τῆς πολλῆς
τε ἐκείνης πραότητος ἀφεῖλεν, ἣν ἐν προοιμίοις
ἐπεδείξατο. προῆλθέ τε εἰς ὠμότητα, δι' ἣν 6
καὶ αἵμασιν οἰκείων ἐμιάνθη σωμάτων, υἱοῦ τε
καὶ ἀδελφιδοῦ 1) φόνον ἐργασάμενος, φίλοις τε
ὡς πλείστοις τὴν χεῖρα ἐπιβαλών. συνελόντι 7
δὲ εἰπεῖν, ἀρξάμενος μὲν τῆς βασιλείας, τοῖς
ἀρίστοις συνηριθμήθη τῶν βασιλευσάντων. τε-
λευτῶν δὲ μόλις ἐξισώθη τοῖς μέσοις· καίτοι
καὶ ῥώμῃ σώματος, καὶ ἀρετῇ ψυχῆς, οἷός τ'
ἂν ἐγένετο διαλάμψαι. δόξης τε γὰρ ἐπεθύ-
μει πολεμικῆς, καὶ πρὸς ἀριστείαν ἦν ἕτοιμος.
τύχη δὲ ἠκολούθει μὲν αὐτοῦ τοῖς ἐγχειρήμασι
δεξιὰ, τὰς ἀρετὰς δὲ οὐκ ἔκρυπτεν, ἀλλ' (ἥτ-
των) 2) ἐκείνων ἐνομίζετο· καὶ ταύτῃ οὖν Σκύ- 8
θας κατεπολέμησε, σπονδάς τε κατ' ἐξουσίαν
ἐποιήσατο· πολύς τε ἦν αὐτοῦ παρὰ τοῖς βαρ-
βάροις λόγος, ὥστε τοὺς πλείστους ἀμοιβὰς ἐπο-
φείλειν αὐτῷ νομίζειν. καὶ τῆς ἐλευθέρου παι- 9

 δείας

1) Ἀδελφιδοῦ) Repositum hoc pro ἀδελφοῦ, quia Latinus habet sororis filium. CELLAR.

2) ἥττων) Si ἐκείνων ad τὰς ἀρετὰς referas & infinitiuum εἶναι subaudias, sensus erat sat commodus: *illarum esse*, seu *ab illis proficisci putabatur fortuna prospera.* Verum ad Latinum textum propius accedit haec lectio: ἀλλ' ἥττων ἐκείνων ἐνομίζετο, inferior illis videbatur. SYLB.

δείας καὶ τῶν λογικῶν ἐπιστημῶν ἀντείχετο 3),
καὶ τοῦ παρὰ πάντων φίλτρου, μήτε δωρεᾶς ὑπὲρ
τούτων 4), μήτ' ἄλλης σπουδῆς μετὰ τοῦ σεμνοῦ
10 φειδόμενος. τῶν φίλων δέ τισι μὲν ἠπίστει. τινὰς
δὲ ἀναμφισβητήτως ἐθεράπευσεν, οὐδεμίαν κα-
ταλιπὼν ὑπερβολὴν 5), ἀλλὰ πλουσίους τε αὐ-
11 τοὺς καὶ δυνατοὺς ἀποφαίνων. νόμους δὲ τοὺς μὲν
δι' αὐτὸ τὸ καλὸν ἔθηκε μόνον, τοὺς δὲ ἐκ περιου-
σίας πρὸς οὐδὲν χρήσιμον 6). ἔστι δὲ οὓς ἀπηνέ-
στερον

3) ἀντείχετο) additamentum Sylburgii. K.

4) ὑπὲρ τούτων) Scriptum fuit ὑπὲρ τοῦτον. SYLB.

5) In *Nicephori Gregorae* Oratione encomiastica in Constantinum M. (cuius ἀποσπασμάτιον vulgauit P. Lambecius in Commentar. de biblioth. Caesar. Lib. VIII.) haec ex Paeanii Metaphrasi afferuntur, sed cum quadam mutatione: Κωνσταντῖνος δὲ στρατηγεῖν τε ἀγαθὸς ὢν καὶ ἀνδρειότατος ἐν ταῖς μάχαις, δυνατώτατός τε ἤδη ἐν ταῖς προσθήκαις γεγενημένος, σφοδρὸν ἐπήγαγε καὶ Λικινίῳ τὸν πόλεμον, παρὰ φαῦλον ποιησάμενος τὴν ἀπὸ τοῦ γάμου συγγένειαν. — — δόξης τε ἐπεθύμει πολεμικῆς καὶ πρὸς ἀριστείας ἕτοιμος ἦν. τύχη γὰρ ἠκολούθει μὲν αὐτοῦ τοῖς ἐγχειρήμασι δεξιὰ, τὰς ἀρετὰς δὲ οὐκ ἔκρυπτεν, ἀλλ' ἐκείνων ἐνομίζετο, καὶ ταύτης ἦν. Σκύθας τε κατεπολέμησε, σπονδάς τε κατ' ἐξουσίαν ἐποιήσατο· πολύς τε ἦν αὐτοῦ παρὰ τοῖς βαρβάροις λόγος, ὥστε τὰς πλείστους ἀμοιβὰς ἐποφείλειν αὐτῷ νομίζειν. τῆς τε ἄλλης βασιλικῆς μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς ἐλευθέρου παιδείας καὶ τῶν λογικῶν ἐπιστημῶν καὶ γὰρ τοῦ παρὰ πάντων φίλτρου καὶ αὐτὸς οὔτ' ἄλλης σπουδῆς ἦν μετὰ τοῦ σεμνοῦ φειδόμενος. τῶν φίλων δὲ, καὶ οἷς ἐπίστευε, καὶ οἷς μὴ, μεγάλως πάντας ἐθεράπευεν, οὐδεμίαν καταλιμπάνων ὑπερβολήν. K.

6) χρήσιμον) Forte melius χρησίμους. K.

στερον συνέγραψεν, ὡς διὰ τούτου τάξιν ἐπιθήσων τῇ πολιτείᾳ. παρασκευαζόμενος δὲ ἐπι- 12
στρατεῦσαι κατὰ Περσῶν τὴν Μεσοποταμίαν ἐνοχλούντων, ἑνὶ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας ἔτει, τῆς δὲ ἡλικίας ἑξηκοστῷ καὶ ἕκτῳ, κατὰ τὴν Βιθυνίαν ἐτελεύτησεν ἐν Νικομηδικῷ χωρίῳ.
καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, πρὸ ἄλλου τινὸς ἀγγέ- 13
λου, τοῖς πανταχοῦ κομήτης ἀστὴρ ἐμήνυσεν ἐπὶ A. C.
πολλαῖς ἀνίσχων ταῖς ἡμέραις. ὁ μὲν οὖν συνη- 340 al.
ριθμήθη τοῖς θεοῖς. 337.

Διαδέχονταί τε τὴν βασιλείαν οἱ τρεῖς παῖ- V.
δες, καὶ Δαλμάτιος ἀδελφοῦ παῖς, καῖσαρ κεχειροτονημένος.
ἀλλὰ Δαλμάτιος μὲν εὐθὺς 2
ἀνῃρέθη (φύσεώς τε ἀρίστης νεανίσκος, καὶ τῷ θείῳ μᾶλλον ἐμφερὴς) στρατιωτῶν αὐτὸν, κελεύοντος Κωνσταντίου, διαχρησαμένων, ἢ τὴν ἐπιβουλὴν οὐκ ἀγνοοῦντος. Κωνσταντῖνος δὲ τὸν 3
ἀδελφὸν Κώνσταντα πολιορκῶν 1) ἐν Ἀκυλίᾳ, τῇ πόλει τῆς Ἰταλίας, ἀπερισκέπτως ἐνστρεφόμενος 2) ταῖς μάχαις ἔπεσε, παρὰ 3) τῶν ἡγεμόνων τῆς ἐναντίας παρατάξεως δεξάμενος τὴν πληγήν. τὴν πᾶσαν δὴ λοιπὸν ἀρχὴν ἔσχον

1) πολιορκῶν) Sylburgius addi iussit ad sententiam complendam. CELLAR.

2) ἐνστρεφόμενος) Nominatiuus pro scripto accusatiuo melior & conuenientior est. CELLAR.

3) παρὰ) Pro mendoso πολλὰ, Sylburgio iubente & sensu postulante, insertum. CELLAR.

4 Κώνστας τε καὶ Κωνστάντιος. ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἀνδρείᾳ
τε καὶ δικαιοσύνῃ τὸ πρῶτον ἐκλάμψας, ὁ
Κώνστας· ἔπειτα καὶ ὑπὸ νόσου, καὶ ὑπὸ τῆς
τῶν συνόντων πονηρίας, ἐξ ἀρετῆς εἰς κακίαν
5 ἰσόῤῥοπον μετέστη· καὶ τοῖς τε ὑπηκόοις ὢν βα-
ρὺς, τῷ στρατεύματί τε ἀηδὴς, ἐξ ἐπιβουλῆς
Μαγνεντίου νεωτερίσαντος, ἀνῃρέθη πλησίον τῆς
Ἰσπανίας, ἐν φρουρίῳ Ἑλένῃ καλουμένῳ, ἑπτα-
καίδεκα βασιλεύσας ἐνιαυτοὺς, τριακοστὸν δὲ τῆς
6 ἡλικίας, ἐκπληρώσας· στρατιώτης οὐκ ἀγενὴς,
οὐδὲ εὐκαταφρόνητος τῇ στρατιᾷ, τοὐναντίον δὲ
φοβερώτατος, οὐχ ὠμότητος, ἀλλ᾽ ἀνδρείας
ποιούσης φόβον.

VI. Κωνσταντίῳ δὲ οὐ κατὰ τὸν ἀδελφὸν ἀπήντησε
τὰ τῆς τύχης. Περσῶν γὰρ ἀεὶ καὶ μάχῃ κρα-
τηθέντων, καὶ ληφθέντων αἰχμαλώτων, καὶ
πόλεις ἀποβαλόντων, καὶ πολιορκίαις κατα-
δαπανηθέντων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, οὐδέποτε
Κωνστάντιος κατὰ Σαπώρου, τοῦ τῶν Περσῶν
βασιλεύοντος, εὐτυχῶς ἐπολέμησε, πλὴν ἐν
2 Σιγγάροις· ἔνθα δὴ 1) νίκην αὐτὸν ἀνελέσθαι
παντελῆ, τῶν τε ἱππέων καὶ τῶν ὁπλιτῶν ἡ
προπέτεια οὐ συνειδότων τὸν καιρὸν, διεκώλυσεν.
ἀρχομένης γὰρ ἑσπέρας προεκαλέσαντο τὴν
3 μάχην. Καὶ μετὰ τὴν Κώνσταντος δὲ τε-
λευτὴν, Ἰταλίας καὶ Ἀφρικῆς καὶ Γάλλων ὑπὸ
Μα-

1) ἔνθα δὴ) desidera aut simile participium ab- tum ἐξὸν, ἐνδεχόμενον, solutum. SYLB.

Μαγνεντίῳ τελȣ́ντων, ȣ̓δὲ τὰ τῶν Ἰλλυριῶν ἦν
ἐν ἡσυχίᾳ τῆς ἐκεῖ ϛρατιᾶς πρὸς φυλακὴν τῆς
χώρας, Βρεττανίωνά τινα πρεσβύτην ἀνειπȣ́σης,
καὶ πειθείσης αὐτῷ τὴν ἁλȣργίδα, ὃς ἐπίση-
μος μὲν ἦν ἐκ πολλῶν πολέμων καὶ τῆς κατ'
αὐτȣ̀ς εὐτυχίας, ἀρετῆς τε ἐραϛῆς, οἵαν εἰκὸς 4
τὸν ἐν ὅπλοις ὄντα ἐργάζεσθαι, ὅλης τῆς πα-
λαιότητος εἰκών· παιδείας δὲ ἀμέτοχος τῆς
ἐν λόγοις, καὶ αὐτῶν ἄπειρος τῶν γραμμάτων.
πλὴν ὅσον τῆς τȣ́των ἐπεμελήθη γνώσεως, ἀφ'
ȣ̓̃περ ἐβασίλευσε. Κωνϛάντιος δὲ τιμωρῆσαι τἀ- 5
δελφῷ προελόμενος, Βρεττανίωνα μὲν ἀφείλετο
τῆς ἀρχῆς, συνθεμένȣ καὶ συνεργȣ̃ντος τȣ̃ ϛρα-
τȣ̃. θέαμά τε ἐγένετο καινὸν, εἰς ἰδιώτην ἐκ
βασιλέως μεθιϛάμενος. Νεπωτιανὸν δὲ τὸν 6
Κωνϛαντίȣ 2) ἀνεψιὸν, ἐξ ἀδελφῆς 3) τȣ̃ πα-
τρὸς γεγενημένον, καὶ τυραννήσαντα κατὰ τὴν
Ῥώμην, διὰ χειρὸς τῶν αὐτόθι μονομαχȣ́ντων,
Μαγνεντίȣ ϛρατηγοὶ διεχρήσαντο εἰκοϛῇ ὀγ-
δόῃ τῆς τυραννίδος ἡμέρᾳ, μεγάλης προαπο-
λόμενον τῶν ἀρχομένων βλάβης. (οἷος ἂν ἐγέ- 7
νετο περιγενόμενος, ὁ μικρὸς ἔδειξε χρόνος)
καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες, δόρατί τε ἐμ-
πήξαντες, ἐν τοῖς τȣ̃ δήμου περιήγαγον ὀφθαλ-
μοῖς. τȣ̀ς συνειδότας δὲ τῇ πράξει, κατέ-
σφαξαν, τὰς οὐσίας ποιήσαντες δημοσίας.
Ἀλλὰ καὶ Μαγνέντιος ἐν Μȣ́ρσῃ νικηθεὶς, μι- 8
κροῦ μὲν καὶ αὐτὸς ἑάλω. τοσοῦτος δὲ ἐγέ- 9
νετο

2) Κωνϛαντίȣ) Genitiuum addidit Sylburg. CELLAR.

3) ἀδελφῆς) Idem mutauit ex ἀδελφικῆς. CELLAR.

νετο φόνος ἐξ ἑκατέρου στρατεύματος, ὥστε μεγίστην ἐνεγκεῖν τοῖς κοινοῖς βλάβην 4). πολὺν γὰρ ἂν ἔτεκον τῇ πόλει θρίαμβον, εἰ πρὸς ἄλλο 5) — — —

4) βλάβην) Erat mutilus locus, nec vano forsan στοχασμῷ, vt sententia compleretur, vocem βλάβην saepissime laudati Sylburgii consilio, adiecimus. CELLAR.

5) Huius periodi defectus aliquo modo suppleri potest (ἄλλον πόλεμον ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐχρήσαντο.) Reliqua vero explebit, cui integrioris codicis meliore fato dabitur copia. Ego, quae potui, in medium contuli. SYLB.

IN-

INDEX
GRAECITATIS.

INDEX GRAECITATIS.

Prior numerus librum, ſecundus Caput, tertius Paragraphum indicat.

A.

Ἀβάντινος λόφος, Auentinus mons, vnus e ſeptem, in quibus Roma erat condita, ab Anco Martio vrbi adiectus. I. 4, 2.

Ἀβϐλία, ίας, ἡ, temeritas, imprudentia. IX. 15, 6.

Ἀγαθὸς, ἡ, ὸν, bonus, probus. VII. 12, 2. VIII. 4, 3. τὰ ἀγαθὰ ſc. ἔργα, merita. VII. 15, 2. + peritus, ſciens. ἀγαθὸς ϛρατηγεῖν, dux belli peritus. X. 4, 1.

*Ἄγαλμα, ατος, τὸ, ſimulacrum, ſtatua, ſignum, IV. 6, 6.

*Ἄγαμαι, miror, admiror. II. 7, 4.

Ἀγανακτέω, ῶ, indignor, aegre fero. I. 12, 1.

Ἀγγέλλω, nuntio, nuntium affero. IX. 12, 2. X. 2, 4.

Ἄγγελος, ϐ, ὁ, nuntius, praenuntius (*Vorbothe*) X. 4, 13.

Ἀγείρω, congrego, colligo. ἀγείρειν πλῆθος, copias contrahere, comparare. IX. 15, 8.

Ἀγεν-

Ai-

᾿Αλήθεια, ας, ἡ, veritas. κατ᾿ ἀλήθειαν, vere, re vera. VIII. 2, 19.

᾿Αληθής, ές, ἡ, verus. ἢ (κατὰ) τὸ ἀληθέστερον, vel quod eſt verius, veritati magis conſentaneum, vel potius. IX. 6, 3. (κατὰ) τὸ ἀληθὲς, re vera. X. 2, 9.

῾Αλίσκω, capio, expugno. *aor.* 2. ἑάλων &c. *praet.* ἑάλωκα *paſſiuam habent ſignificationem*, captus ſum. I. 17, 2. ἁλοὺς captus. VI. 10, 2. ἁλῶναι, vinci, ſuperari. VI. 16, 6. IX. 6, 5.

᾿Αλλὰ, ſed. I. 8, 4. + *poſt* εἰ, at certe, ſaltem. II. 1, 6.

᾿Αλλήλων, inuicem, (*einander*) I. 9, 2.

᾿Αλλοιότερος, diuerſus, varius, mutatus. VIII. 6, 2.

῎Αλλος, η, ο, alius. I. 1, 5. δι᾿ ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὅτι δὲ – ob nullam aliam cauſſam, quam quia – II. 7, 7.

῎Αλλοτε, interdum. VII. 10, 2.

᾿Αλλότριος, ία, ιον, alienus. ἀλλότριος τῆς κοινότητος, alienus a ciuilitate & clementia, inciuilis, inclemens. IX. 16, 4.

᾿Αλλοτριόω, ῶ, alieno, abalieno. IX. 6, 9.

῎Αλλως, aliter, alio modo. II. 14, 7. + alias (*ſonſten*) III. 5, 4. VIII. 10, 6. VI. 2, 1.

᾿Αλουργὶς, ίδος, ἡ purpura. VII. 9, 2. περιτιθέναι ἑαυτῷ τὴν ἀλουργίδα, purpuram ſumere, imperio potiri, imperium capeſſere. IX. 7, 1. μετέχειν τῆς ἀλουργίδος, cum aliquo regnare. VIII. 12, 1.

᾿Αλ-

Ἀνα-

ον αὐτῷ ἀναφέρεται πρὸς ἐκεῖνον, origo ipſius paterna pendet ab illo. VIII. 5, 2.

Ἀναφύω, produco, emitto. *ἀναφύομαι*. orior, exorior. *ἀνεφύη* (aor. 2. paſſ) *πόλεμος*, bellum commotum, conflatum eſt. V. 3, 1.

Ἀναχωρέω, ῶ reuertor, recedo, me recipio. I. 9, 2. III. 4, 5. IV. 8, 1. *ἀναχωρεῖν ἐκ τȣ̃ κρείττονος*, ſuperiorem diſcedere. III. 4, 7.

Ἀναχώρησις, εως, ἡ, receſſus, abitus, diſceſſio. I. 18, 5. *συγνοτέραν ἀναχώρησιν ἔχειν ἀπό τινος*, triſtem ab aliquo diſcedere. VII. 14, 6.

Ἀνδρεία, ας, ἡ, fortitudo, virtus. I. 10, 2. II. 10, 5. *ἀνδρείαν ἐπιδείκνυσθαι*, fortem eſſe. IX. 6, 6. VII. 8, 5.

Ἀνδρεῖος, α, ον, fortis, ſtrenuus. *ἀνδρειότερος*. VII. 5, 2. *ἀνδρειότατος ἐν ταῖς μάχαις*. X. 4, 1.

Ἀνδρειότατα, fortiſſime. I. 16, 2. X. 3, 1.

Ἀνδριὰς, άντος, ὁ, ſtatua. II. 3, 9. VII. 15, 3.

Ἀνεγείρω, recludo, operio, ἀνοίγω. *ἀνεγείρειν ἱερὸν*. XI. 2, 4.

Ἀνελκύω, ſurſum traho, tollo. *κάλοις ἀνελκύειν*. IX. 15, 2.

Ἀνέπω, (pro quo vſitatior eſt aor. 2. Ἀνεῖπον) enuncio, proclamo, denomino. *ἀνειπεῖν τινα*, & *ἀνειπεῖν τινα βασιλέα*, imperatorem aliquem facere, declarare. IX. 13, 1. X. 6, 3.

Ἀνερεθίζω, irrito, ſollicito, moueo (*aufwiegeln*) VI. 7, 3.

Ἄνευ, praepoſ. reg. genit. ſine, absque. *ἄνευ πόνȣ*, ſine labore, opera. II. 15, 3.

Ἀνέ-

Ἀν-

Ἀπάρ-

7, 1. ἀπογνὰς τῶν πραγμάτων, cum desperaret de fortuna sua, rebus desperatis. VII. 4, 5.

Ἀπόγονος, qui genus ab aliquo ducit, (*ein Nachkomme*) IV. 18, 3. ἀπόγονοι, posteri. IX. 9, 6.

Ἀπογραφὴ, ῆς, ἡ, census. IX. 15, 5. αἱ ἀπογραφαὶ τῶν σωμάτων, I. 6, 2. 14, 4. γίγνεται ἀπογραφὴ, census habetur. II. 3, 1.

Ἀπογράφω, in tabulas censorias refero. ἀπογράφομαι (pass.) nomen profiteor in censu. I. 6, 3.

Ἀποδείκνυμι, demonstro, ostendo, manifestum reddo. Ἀποδείκνυμι, (pass. cum particip.) conuincor, coarguor, manifestus fio. ἀπεδείχθησαν παραβεβηκότες, conuicti sunt, foedus violasse. III. 3, 4. + reddo, facio. μία ἡμέρα ἀπέδειξεν αὐτὰς ἰδιώτας, vna dies eos fecit priuatos, i. e. vna die facti sunt priuati. IX. 16, 7.

Ἀπόδειξις, εως, ἡ, probatio, indicium. εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἀνῃρημένων, vt sint indicio, quot interfecti fuissent. III. 6, 3.

Ἀποδίδωμι, reddo. III. 9, 4. VII. 5, 10. IX. 13, 4. Σάρδονες Ῥωμαίοις ἀπεδόθησαν, Sardinia Romanis reddita, i. e. a Romanis iterum subacta est. III. 7, 7. IV. 8, 5. + ἀποδίδομαι, (med.) vendo. III. 9, 7.

Ἀποθνήσκω, morior. IV. 2, 14. 5, 5. δι' ἐνέδρας ἀποθνήσκειν, per insidias caedi, cadere. VI. 14, 6.

'Ἀπο-

I. 12, 2. II. 3, 9. Ἄρχων τῶν ἱππέων (alias ἵππαρχος) Magister equitum, magistratus extraordinarius Romae, proximus a Dictatore, qui militiae equestri praeerat. I. 12, 2. VI. 18, 1. Ἄρχοντες στρατιωτικοὶ τὴν τῶν ὑπάτων δύναμιν ἔχοντες, Tribuni militares consulari potestate, magistratus extraordinarius, loco consulum factus, ob ortam inter plebem et patres contentionem de communicando consulari honore, paullo post autem abrogatus. II. 1. Ἄρχοντες τῶν στρατιωτικῶν, Tribuni militares, qui legionibus praeerant. In qualibet legione sex erant, ex quibus bini per menses duos et alternis quidem diebus imperabant. II. 3, 4.

Ἀσέλγεια, petulantia, contumelia, proterva injuria. II. 6, 1. + petulantia, lascivia. VII. 9, 3. VIII. 7, 4.

Ἄσημος, ὁ, ἡ, ignotus, ignobilis, vilis, ἄσημος μάχη. VIII, 3, 6. ἐξ ἀσήμου γένους εἶναι, genere esse obscuro et ignobili. IX. 2, 1. ἄσημος καὶ ἀφανὴς, vir obscurissime natus. IX. 13, 1.

Ἀσήμως, humiliter, ignobiliter. VII. 12, 4.

Ἀσθένεια, είας, ἡ, imbecillitas, infirmitas. IX. 6, 3. 15, 6.

Ἀσία, ας, ἡ, Asia. Duplici sensu sumitur. 1) pro regione illa, quae Ponto Euxino et mari mediterraneo circumdata, peninsulae speciem praebet, et media aetate Asia minor s. ἀνατολικὴ (Natolia) dicta est. Romani istam regionem dividebant in Asiam ultra Tau-

Ἀυ-

Αὐτόνομος, ὁ, ἡ, liber, ſui iuris, qui nullius ſubeſt imperio, ſed ſuis utitur legibus. IV. 4, 3. VII. 13, 6.

Αὐτὸς, ἡ, ὁ, ipſe, ille. I. 5, 4. αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν, ſolus, (*er für ſich allein*). I. 14, 1. + ὁ αὐτὸς, idem. I. 5, 2. et ſequente dativo, idem ac, idem qui. ταὐτὰ πάσχω τοῖς λοιποῖς, idem patior, quod ceteri, idem mihi obvenit ac ceteris (*es geht mir ſo, wie den andern*). VI. 1, 2.

Αὑτȣ̃, pro ἑαυτȣ̃, ſui ipſius. ἀφ' αὑτȣ̃ καλεῖν, nomine ſuo vocare. I. 1, 3.

Αὐτȣργέω, ῶ, per me facio, ipſe facio, perficio, VIII. 6, 8.

Αὐτοφονία, ίας, ἡ, mors voluntaria. (*Selbſtmord*) εἰς αὐτοφονίαν συνήλασεν, ad mortem coegit, compulit. VI. 17, 4.

Αὐτοχειρὶ, propria manu. (*mit eigener Hand*) III. 2, 4. IX. 13, 3.

Ἀφαιρέω, ῶ, ȣ̃μαι, aufero, adimo, detraho. cum accus. pers. et genit. rei. I. 5, 3, 7, 4. VII. 5, 10. + 6, 5. ἐξȣσίας ἀφῃρέθη, dignitas ei ſublata eſt. I. 8, 4. ἀφαιρεθεὶς τῆς βασιλείας, regno expulſus, eiectus. I. 9, 1. ἀφῃρημένος, cui quid ademtum, ablatum eſt. IV. 5, 7. ἀφαιρεῖν τινος, (ſc. τι) minuere, detrahere. X. 4, 5. αἱ μέγιςαι ἀφῃρέθησαν τῶν πόλεων, nobiliſſima oppida capta ſunt et everſa. VII. 9, 6.

Ἀφανὴς, ὁ, ἡ, qui non videtur, qui evanuit. ἀφανῆ ποιεῖν, oculis ſubducere. I. 1, 4.

Ἀφανισμὸς, ȣ̃, ὁ, everſio, excidium. VI. 12, 1.

Ἀφα-

B.

B.

 Ari-

Γεν-

ριον.

Γραμ-

Δε-

Δεύ-

VIII.

VIII. 4, 5. δημοσίᾳ, pro ἐν δημοσίᾳ χώρᾳ, VIII. 2, 12.

Δημοτελὴς, ὁ, ἡ, publicus, quod publice fit. IX. 3, 2. ἐν δημοτελεῖ θέᾳ, in publico loco, publice. VIII. 7, 4.

Δηνάριος, ȣ, ὁ, (vox Latina) denarius, numus denarius, monetae genus, circiter tres grossi. IX. 9, 7.

Δήποτε, ſane, etiam. VII. 13, 2.

Διὰ, praepoſ. cum genit. I. 12. 2. II. 5, 4. VII. 8, 3. VIII. 5, 6. διὰ θαλάττης, mari. VIII. 2, 9. δι' ὅπλων συναγείρειν, ad arma vocare. I. 9, 1. + de tempore. δι' ἡμερῶν πέντε, quinto quoque die. I. 1, 5. διὰ πολλȣ τȣ μέσȣ, ſc. χρόνȣ, longo tempore interjecto. IX. 2, 4. + cum adiuncto genitivo et verbo ποιȣ̃μαι, ἔχω, τίθεμαι vel ſimili eleganter ponitur pro illo verbo, cuius ſignificationem cognatum ſubſtantivum a praepoſitione rectum obtinet. δι' αἰδȣ̃ς καὶ τιμῆς ποιεῖσθαι, venerari et honorare, honorifice ſuſcipere. II. 7, 3. δι' ὑποψίας ἔρχεσθαι, in ſuſpicionem cadere, incidere. IX. 13, 6. + cum accuſ. propter. I. 14, 3. II. 6, 5. διὰ τȣ̃το, propterea, hanc ob cauſſam. II. 15, 2. + cum infinit. praecedente articulo τὸ, quia, quoniam, propterea quod, διὰ τὸ λέγειν τὸν δῆμον, quia populus eum dicebat. II. 11, 1.

Δια-

ἀφθείρεσθαι τρυφαῖς καὶ ἀσελγείαις, luxuria et obſcenitate depravari. VIII. 7, 4. διαφθείρεσθαι κατὰ τὴν ψυχὴν, animo eſſe corrupto. VIII. 9, 1. διεφθαρμένος (κατὰ) τὸ ἦθος, vir moribus corruptis et perditis. VI. 12, 1. ϛρατιὰ διεφθαρμένη, exercitus corruptus i. e. vitioſus et ignavus. IV. 8, 4. διαφθείρεσθαι χρήματι, pecunia corrumpi. IV. 11, 2. διαφθείρεσθαι (de navi) perire, *(zu Grunde gehen)*. II. 16, 6. + ſtupro, ſtuprum infero, vitio. I. 16, 2. + occido, interficio, caedo. II. 10, 9. διαφθείρειν τὴν ϛρατιὰν, exercitum caedere, magna ſtrage vincere. I. 18, 5. + Διαφθείρομαι, pereo, occido, morior. νόσῳ διαφθείρεσθαι, morbo perire, decedere. I. 4, 3. 14, 2. ἀγχόνῃ διαφθείρεσθαι, ſtrangulari, iugulari. VII. 10, 4. ὑπενεχθείσης γαϛρὸς διαφθείρεσθαι, profluvio ventris exſtingui, mori. VIII. 2, 16. ȣ̓χ ἧττον ἢν τȣ̃ διεφθαρμένȣ (μέρȣς) τὸ λειπόμενον (μέρος τȣ̃ ϛρατȣ̃) totidem ſupererant, ac ceciderant. V. 1, 6.

Διαφίημι, dimitto, miſſum facio. II. 16, 8. III. 12. 4.

Διάφορον, ȣ, τὸ, diſſidium, controverſia. VIII. 4, 5.

Διάφορος, ὁ, ἡ, diverſus. III. 7, 6. διαφόρȣς τύχας ἔχειν, varia fortuna uti. VI. 1, 4.

Διαφυλάττω, cuſtodio, ſervo, tueor. τὰ πράγματα διαφυλάττειν, rempublicam ſervare. IX. 7, 8.

Διη-

Δύσ-

dens, i. e. omnibus virtutibus praeditus. VIII. 1, 3. εἰκὼν τῆς παλαιότητος, imago antiquitatis, i. e. vir morum veterum, mores antiquos colens. X. 6, 4.

Εἰμὶ, fum. ἐν τούτοις εἶναι, id agere, in hoc ftatu effe. III. 6, 4. ἐν τούτοις τῆς Ῥώμης οὔσης, cum Romae haec gererentur. VII. 2, 1. εἶναι (ἔξω vel ἐκ) τῶν ἀρχομένων, civem, privatum effe. I. 8, 2. τῆς αὐτοῦ δεσποτείας ἐστὶ, eft in poteftate eius et ditione. II. 7, 5. ὑπό τινι εἶναι, alicui parere, ab aliquo fubactum effe. II. 16, 8. VII. 5, 5. IV. 7, 1. λύσις ἐμοί ἐστι τοῦ κακοῦ, hoc malo liberor. II. 7, 1. οὐκ ἔστι Ῥωμαίων, fc. ἔθος Romani non folent. II. 8, 4. οὐ ἔστι fc. δυνατὸν, impoffibile eft, fieri non poteft. II. 8, 5. ὃς (Πόντος) ἦν (μέρος) τῆς Μιθριδάτου βασιλείας, qui ad regnum Mithridatis pertinebat, qui erat pars regni Mithr. VI. 7, 2. ἐπειδήπερ ὁ κωλύων οὐκ ἦν, quippe non erat, qui prohiberet. VII. 9, 7. εἶναι (ἐκ) μητρὸς, matrem habere. VIII. 5, 2. πορεία μοί ἐστι, iter eft mihi, iter habeo, proficifcor. VIII. 5, 7. πολλῆς εἶναι δόξης, magnam gloriam fibi peperiffe, confecutum effe. VIII. 14, 4.

Εἶμι, eo, proficifcor, iter facio. III. 4, 2. 8, 1. ἰέναι (εἰς) ἑβδομηκοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος, feptuagenarium effe. (*in das 70ſte Jahr gehen*) VIII. 18, 7.

Εἴπερ, (infervit comparationi) fi, fiquidem. πόλεμος μέγιστος, εἴπερ τις ἄλλος, bellum maxi-

Εἰσ-

Ἐκ-

Ἐκ-

'Εκστρατεία, ας, ἡ, expeditio. (*Feldzug*) ἐκστρατείας ποιεῖσθαι ἐπί τινα, expeditionem suscipere contra aliquem, bello invadere. VII. 15. 4.

'Εκτείνω, extendo, porrigo. τὰ ὅρια τῆς βασιλείας ἐκτείνειν, fines imperii propagare. VII. 2, 3. τὰς ὅρους ἐκτείνειν κατὰ τὸ σχῆμα πρότερον, imperium ad fines pristinos revocare. IX. 9, 2. χάρακα περιέβαλεν ἐκτείνας αὐτὸν, vallum deduxit per – VIII. 10, 11. ἐκτείνεσθαι, extendi, pertinere, patere (*sich erstrecken*). I. 7, 7. ἐκτείνεσθαι ἐπὶ δεκάτῳ ἐνιαυτῷ, per decem annos trahi, durare. V. 6, 6.

"Εκτος, η, ον, sextus. I. 1, 2. 6, 1.

'Εκτὸς, cum genit. extra. ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας, extra Italiam. II. 10, 1. ἐκτὸς τῆς πόλεως διάγειν, extra vrbem, i. e. in exilio vivere. I. 18, 4. ἐκτὸς εἶναι, in provinciis esse, bellum gerere. (de consulibus) VI. 5, 1.

'Εκφορὰ, ᾶς, ἡ, exequiae, funus. IX. 8, 4.

'Εκχωρέω, ῶ, excedo, discedo, abeo. I. 18, 5. II. 7, 6.

'Εκὼν, οῦσα, ὸν, spontaneus, voluntarius. πόλεις ἑκούσας αἱρεῖν, vrbes in deditionem accipere. III. 8, 6.

'Ελάσσων, vel 'Ελάττων, ὁ, ἡ, (comparat. irregul. adiectivi ἐλαχὺς) minor. ἔλαττον ἔχειν, minus habere, i. e. superari, vinci. II. 6, 5. τῆς ἐλάττονος στρατιᾶς ἐλατ-

 τον

Ἐν-

Ἐν-

Ἐξα-

Ἐξῆς,

Ἐπα-

εἰς

Ἐπι-

nire. IX. 2, 3. + invado, hostiliter ingredior. τῆς Ἀφρικῆς ἐπιβὰς. III. 11, 3.

Ἐπιβάλλω, iniicio, indo, adiicio. τὴν δεξιὰν ἐπιβάλλειν τῇ φλογὶ, (*hineinhalten.*) I. 10, 2. πῦρ ἐμβάλλειν, ignem iniicere, incendere. VII. 9, 5. χεῖρά τινι ἐμβάλλειν, manum alicui iniicere. X. 4, 6.

Ἐπιβυλεύω, insidior, insidias struo. VII. 13, 5. IX. 11, 2. ἐπιβυλεύειν τοῖς ἀλλοτρίοις γάμοις, matrimonia aliena corrumpere, adulteriis studere, adulterari. IX. 7, 4.

Ἐπιβυλὴ, ῆς, ἡ, et Ἐπιβυλαὶ, αἱ, insidiae. ἐπιβυλὰς ῥάπτειν ἐπί τινα, insidias alicui struere, parare. VI. 17, 1. ἐξ ἐπιβυλῆς τελευτᾷν, insidiis occidi, cadere. VII. 10, 4.

Ἐπιγράφω, adscribo, tribuo. IX. 16, 1.

Ἐπιδείκνυμι, ostendo, monstro. II. 6, 4. 7, 4. ἐπιδείκνυσθαι, prae se ferre. γενναῖόν τι ἐπιδείκνυσθαι, documentum sui dare. VII. 11, 2. πολλὴν ἀνδρείαν ἐπιδείκνυσθαι, multa egregia facere, res praeclaras gerere. VII. 8, 5. εὐσέβειαν ἐπιδείκνυσθαι, pium esse. VIII. 14, 4. μεγαλοψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι, magnanimum, liberalem esse. VII. 13, 4. ἐπιδείκνυσθαι, (de gladiatoribus) in medium prodire, procedere, (*auftreten*). VIII. 7, 4.

Ἐπιδίδωμι, cresco, augeor, incrementum capio. ὄπω τῶν ῥωμαϊκῶν πραγμάτων εἰς τὸ πᾶν ἐπιδιδωκότων, parvis adhuc romanis rebus. II. 3, 2.

Ἐπι-

Ἐπι-

Ἐπον-

Ἐαε-

Ἔρως,

Ἔτος,

Ἐφι-

Θ

Θαῤ-

Θέα-

Ἱκε-

Ἰστο-

Κά-

Κα-

Κα-

Κα-

 Κα-

Κα-

Κη-

Κρά-

μὰς

Λεγεὼν,

Μέλλω,

M

purpurae i. e. regni participem esse, cum aliquo regnare. VIII. 12, 1.

Μετοικίζω, incolas deduco, transfero, in alium locum migrare iubeo. IX. 9, 11.

Μέτοχος, ὁ, ἡ, particeps, praeditus. πάσης ἀρετῆς μέτοχος, omnibus virtutibus praeditus. X. 1, 2.

Μετρέω, ῶ, metior, expendo, aestimo. τῇ γαστρὶ πάντα μετρεῖν, omnia ventre aestimare, i. e. gulosum, gulae deditum esse. VII. 12, 2.

Μέτριος, ὁ, ἡ, moderatus, modestus. VII. 14, 5. Compar. μετριώτερος. I. 8, 1. VII. 5, 2. + modicus, mediocris. X. 1, 4.

Μετριότης, ητος, ἡ, moderatio, modestia. μετριότητι χρῆσθαι πρός τινα, moderatum esse erga aliquem. VII. 8, 2. IX. 8, 3. τῆς μετριότητος ἐπιμελεῖσθαι, moderationem adhibere, moderatum esse. VII. 15, 2.

Μετρίως, modice, moderate. ὐ μετρίως, aegre, moleste. I. 18, 5.

Μέτρον, ου, τὸ, modus, fines. τὸ μέτρον τινος ὑπερβαίνειν, modum, fines alicuius rei transcendere. VII. 14, 2. + τὰ μέτρα, versus, poema, carmen. VII. 14, 3.

Μέχρι, vsque ad. (cum genit.) I. 18, 3. III. 8, 1. μέχρις αὐτοῦ, vsque ad eius tempus, ante eum. IX. 16, 2. μέχρι νῦν, vsque ad hoc tempus, ad hunc diem. VIII. 9, 1.

Μηδαμοῦ, nusquam, nullo in loco. VII. 9, 10.

Μηδαμῶς, minime, nequaquam. IV. 7, 5.

Μηδέ, nec, neque. VIII. 6, 2. + ne quidem. μηδὲ εἷς, ne vnus quidem. VIII. 14, 4.

Μη-

N

Νομί-

Ὄπτομαι, video, cerno. ὄπτεσθαι (paſſ.) cerni, videri. II. 10. 10. V. 3, 5. ἐναντίον ὄπτεσθαι τῆς ἐλπίδος, exſpectationem alicuius fruſtrari. VIII. 13, 2.

Ὅπουγε, quandoquidem, ſiquidem, quum. IX. 1, 1.

Ὅπως, vt, quo (*damit*) cum coniunct. VIII. 2, 18.

Ὁράω, ῶ, video, cerno. II. 7, 8. IV. 2, 14.

Ὀργή, ῆς, ἡ, ira. I. 13, 1. V. 3, 4.

Ὀρθῶς, recte, bene. I. 16, 2.

Ὅριον, ου, τὸ, finis, terminus. I. 7, 7. VII. 13, 9. τὰ ὅρια Ἰταλὰ, fines Italiae. II. 13, 2. III. 1, 4.

Ὅρκος, ου, ὁ, iuramentum, iusiurandum. X. 4, 3. τὸ τῶν ὅρκων, idem. II. 14, 6. μετὰ τοὺς ὅρκους, iureiurando dato. IX. 13, 3.

Ὁρμάω, ῶ, & Ὁρμῶμαι, proficiſcor, eo. I. 18, 2. V. 5, 2. ὁρμᾶν κατά τινος, contra aliquem proficiſci. (*auf einen losgehen*) II. 3, 4. ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ὁρμᾶν. III. 2, 1. πρὸς τὴν Ἀσίαν ὁρμᾶν, ad Aſiam proficiſci. V. 3, 5. + in animum induco, volo. πρὸς θάνατον ὁρμᾶν ſe interficere velle. VII. 11, 4.

Ὁρμή, ῆς, ἡ, impetus. III. 4, 7.

Ὁρμητήριον, ου, τὸ, receptaculum, propugnaculum belli, locus, e quo ad bellum proditur. (*Waffenplatz*) IV. 5, 5.

Ὄρνεον, ου, τὸ, auis, volucris. II. 10, 8.

Ὅρος, ου, ὁ, conditio, lex pacis, ſ. foederis. IV. 4, 3. ὅρον εἶχεν ἡ ὑπόσχεσις τόνδε, ſub hac conditione auxilium promiſit. III. 7, 3.

Ὄρος, ους, τὸ, mons. I. 1, 2. 15, 1.

Ὀρύσ-

Παρα-

Πάρειμι, transeo, antecello, supero. λάφυρα ἀριθμὸν καὶ πολυτέλειαν παριόντα, praeda infinita et pretiosissima. III. 11, 4. παριέναι τινὰ πονηρίᾳ, nequitia, improbitate superare. VII. 9, 1. + accedo, aduenio. παριέναι ἐπὶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως, accedere ad rempublicam, capessere rempublicam. V. 6, 6.

Παρεκτείνω, produco, extendo. παρεξετάθη εἴκοσι καὶ τρισὶ ἐνιαυτοῖς, per XXIII. annos tractum est, durauit. III. 1, 1.

Παρεμβολὴ, ῆς, ἡ, castra, στρατόπεδον. II. 8, 7. III. 4, 3. κύριον γίνεσθαι τῶν παρεμβολῶν, castris potiri. VI. 7, 3.

Πάρεργον, ου, τὸ, accessio operis, quod alicui rei praeter propositum additur. οὐδὲ πάρεργον ποιεῖσθαί τι, rem gerere, nihil ad rationem itineris pertinentem. i. e. obiter, in transcursu. *nebenher, im Vorbeygehen*). V. 3, 3.

Παρερεθίζω, instigo, irrito, sollicito. (*aufwiegeln.*) VI. 1, 5.

Παρέρχομαι, adeo, accedo. V. 1, 6. παρέρχεσθαι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, βασιλείαν, imperium capessere, succedere. (*zur Regierung kommen*) I. 4, 1. VII 9, 1. VIII. 8, 1. παρέρχεσθαι ἐπὶ τὴν ὑπατείαν, consulem fieri. VI. 14, 1. + praetereo, transeo. ὁ χρόνος παρελθὼν, tempus praeteritum. III. 5, 5. (κατὰ s. παρὰ) τὸν παρελθόντα ἅπαντα χρόνον, annis numerosis. (*vorher immer*). V. 2, 1. + antecello, supero, anteeo. IX. 8, 6.

ministros amicire, vestire (*den Bedienten Livrée geben.*) VIII. 6, 13. περιβάλλεσθαι (med.) induere vel se induere. περιβάλλεσθαι τὴν ἁλεργίδα, purpuram induere, sumere, i. e. imperio potiri. IX. 7, 6.

Περιβολὴ, ῆς, ἡ, amictus, vestimentum. IX. 16, 3.

Περιγίνομαι, supersum, superstes sum, evasi. X. 6, 6. + saluus sum & integer. περιγινομένων τῶν πραγμάτων, rebus saluis & in integrum restitutis, post victoriam. VIII. 6, 12. + superior discedo, vinco, supero. περιγίνεσθαι πολέμε, superiorem praelio discedere. II. 11, 5.

Περιδείκνυμι, ostendo, commonstro. περιδείκνυσθαί (med.) τι, in aliqua re versatum esse, se exercuisse. VII. 9, 3.

Περίειμι, supersum, superstes sum, resto. VI. 20, 1. X. 2, 1. + supersum, abundo. ἐκ τε περιόντος (sc. τρόπε vel sim.) cum ingenti excessu, longo interuallo, mirum in modum. κρατεῖν τινος ἐκ πολλε τε περιόντος, insigni victoria aliquem superare. IX. 1, 2.

Περιεργάζομαι, curiosus sum, curiose inquiro. IX. 12, 5.

Περιέρχομαι, circumeo. VIII. 3, 6.

Περικαθέζομαι, circumsideo, obsideo, oppugno. X. 2, 6.

Περικαθίζω, obsideo, obsidione cingo. I. 18, 1.

Περικλείω, circumcludo, includo, cingo. IV. 13, 3. X. 1, 3. + circumtego, circumdo. IX. 12, 4.

Περικόπτω, concido, imminuo, frango. περικέκοπται

po-

Πολί-

Πρὸ,

Προσδοκία, ας, ἡ, exſpectatio, ſpes. οὐκ ἔχειν ἀγαθὴν προσδοκίαν, diffidere (*nichts gutes erwarten.*) III. 10, 6. ἐπὶ χρηστῇ προσδοκίᾳ τοῦ δήμου Ῥώμην κατέλαβεν, ingenti exſpectatione Romam peruenit. VIII. 13, 2.

Προσεδρεία, ας, ἡ, perſeuerantia, conſtantia, patientia. III. 3, 4. aſſiduitas, efflagitatio aſſidua, (*anhaltende Bitte.*) II. 14, 1.

Προσείκω, ſimilis ſum. προσέοικα vel προσέῳκα (praet. med.) idem. I. 11, 2.

Πρόσειμι, accedo, aduenio. τοῦ θέρους προσιόντος, aeſtate ineunte. VI. 4, 2.

Προσεμμένω, maneo in, permaneo. προσεμμένειν λιταῖς τιμαῖς, ſemper fungi muneribus exiguis, vilibus. VIII. 13, 3.

Προσεπινοέω, ῶ, inſuper excogito. I. 11, 1.

Προσέπω, dico, appello, nuncupo. VIII. 6, 10.

Προσέρχομαι, accedo, peruenio. προσέρχεσθαι ἐπὶ — penetrare vſque ad. IX. 7, 7.

Προσέτι, inſuper, praeterea. IV. 1, 4. V. 1, 5.

Προσηγορία, ας, ἡ, nomen, appellatio. I. 5, 2. 9, 5. τῇ τῶν θεῶν προσηγορίᾳ τιμᾷν τινα, diuum appellare aliquem, inter deos referre. IX. 2, 6. ἀξιοῦν τινα τῆς τῶν θεῶν προσηγορίας, idem. IX. 3, 3. + alloquium, ſalutatio. VIII. 2, 10. τῇ κοινῇ προσηγορίᾳ τιμᾶσθαι, more ſolito ſalutari. IX. 16, 2.

Προσηκόντως, conuenienter, decenter, vt decet. I. 18, 2.

Προσήκω, pertineo, attineo. X. 2, 1. γένει προσήκων, cognatus, ſanguine iunctus. I. 7, 4.

Προσήλυς, υδος, ὁ, transfuga, perfuga. III. 12, 3.

Προσ-

Σ.

Σ.

Σπάω,

Συμ-

Συν-

Συνω-

T.

Τέρψις, εως, ἡ, delectatio, oblectamentum. I. 1, 3. VII. 9, 5. ἡ τέρψις τῶν θεάτρων, ludi theatrales. I. 5, 2.

Τεσσαράκοντα, quadraginta. I. 7, 7.

Τεσσαρακοστὸς, ἡ, ὸν, quadragesimus. I. 2, 3.

Τέσσαρες, οἱ, αἱ, quatuor. Τέσσαρα ἔτη ἐπὶ τοῖς δέκα, anni quatuordecim. VII. 9, 11.

Τεσσαρεσκαίδεκα, quatuordecim. I. 10, 2.

Τέταρτος, η, ον, quartus. I. 1, 2. τὸ τέταρτον (sc. μέρος) τῆς ἀρχῆς. II. 7, 4. 8, 2. τέταρτον, (adu.) quartum, quarto. V. 1, 3. VI. 19, 1.

Τετρακισχίλιοι, αι, α, quatuor millia. III. 11, 3. IV. 1, 4.

Τετρακόσιοι, αι, α, qnadringenti. II. 12, 4.

Τετρακοσιοστὸς, ἡ, ὸν, quadringentesimus. II. 9, 1.

Τέχνη, ης, ἡ, ars. ἡ περὶ τὸ βασιλεύειν τέχνη, ars regnandi, IX. 16, 2. + fraus, dolus, techna. (σὺν) τέχνῃ, dolo. I. 1, 3.

Τέως, interim, interea. I. 1, 5.

Τηνικαῦτα, tum, eo tempore. (*ebendamals*). VI. 20, 4.

Τηρέω, ῶ, seruo, tueor. τὴν φιλίαν τηρεῖν, amicitiam colere, seruare. (nos: *Freundschaft halten*). IV. 5, 5.

Τίθημι, constituo, pono. νόμους τιθέναι, leges constituere, ferre. I. 2, 2. σπονδὰς τίθεσθαι, pacem facere, foedus inire. I. 7, 2. III. 12, 3. X. 4, 3. τίθεσθαι σπονδὰς ἀπρεπεῖς,

Τρέ-

Υ.

Ὑπάρ-

Ὑπο-

Ὕψος,

IV.

Χρεία,

Ω.